

MUZEUM
IMIENIA
DZIEDUSZYCKICH
we Lwowie

*Wamrowi tamrowi Heydel
opionym Piotrowiczem Kieduszyckim*

MUZEUM

IMIENIA DZIEDUSZYCKICH

WE LWOWIE.

L W Ó W.
Z I ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI.
1 8 8 0.

521 k1

174511

II

B 10

P A M I Ę C I

PAULINY z HR. DZIAŁYŃSKICH HR. DZIEDUSZYCKIEJ
I JÓZEFA HR. DZIEDUSZYCKIEGO

NAJDRÓŻSZYCH RODZICÓW

PRACĘ CAŁEGO ŻYCIA

POŚWIĘCA

WŁODZIMIERZ DZIEDUSZYCKI.

SŁOWO WSTĘPNE.

Od lat dziecinnych zbierałem z zapalem przedmioty nasze przyrodnicze zachęcany i kierowany radami rodziców moich. Młodzieńcem zacząłem się zajmować ornitologią krajową, której się też od lat przeszło czterdziestu ciągle oddaję.

W owych czasach nikt prawie u nas nie trudnił się tak zwaną historią naturalną, a nawet na uniwersytetach uważany był ten przedmiot jako nieobowiązkowy. W szkołach niższych i średnich nie uczono nawet początków historii naturalnej. Profesorowie uniwersyteccy, w większej części obcego pochodzenia, z lekceważeniem lub nawet pogardą patrzali na nasze krajowe przyrodnicze stosunki, a przedmioty przyrodnicze krajowe rzadko nadsyłane, załęgały strychy i poddasza ówczesnych naukowych instytucyi. Zwolna poczęło się i na tem polu budzić zdrowsze, bo swoje życie, a „Pan Tadeusz“ i „Pieśń o ziemi naszej“ zwracały też serca i umysły na ojczystą niwę, na której już Towarzystwo naukowe krakowskie i tacy badacze jak: Konstanty Pietruski, Hyacynt Łoborzewski, Andrzejowski, Józef Zejszner, Józef Majer, Wincenty Pol, Alt i tylu innych mężów, dziś znako-

mitych w kraju, około swojskich przedmiotów krzątać się poczęli. Rozbudzało się więc już i po kraju poczucie potrzeby przechowywania ciekawszych lub rzadszych przedmiotów przyrodniczych. Nie było jednakże jeszcze miejsca, w któremby zebrane lub znalezione przedmioty złożyć i przechować było można. Biblioteka im. Ossolińskich, Towarzystwo naukowe krakowskie zbierały podówczas przeważnie rzeczy starożytne i pomniki rozświecające naszą przeszłość dziejową. Na najciekawsze nawet przedmioty z dziedziny naszej przyrody nie było jeszcze odpowiedniego umieszczenia.

Pracując ciągle nad ornitologią krajową, musiałem zbierać ptaki krajowe, porównywać je, zestawiać, oznaczać. Powstawało więc u mnie począwszy od jednej szafki, później jednego pokoju, muzeum ornitologiczne krajowe. Znaleźli się zaraz i zwiedzający, naprzód krewni i najbliżsi, później coraz szersze koła, ciekawych. Pokazało się, że prawie każdy ze zwiedzających miał coś szczególnego u siebie, leżącego na strychu, za piecem lub w lamusie. Co chwila ktoś ze zwiedzających mawiał do mnie: „I u mnie tam coś znaleźli, wykopali, zabili, u mnie to zmarnieje, może przechowasz, bo to także nasze“. Jakoż zaczęto mi nadsyłać to szczątki wówczas mi nieznanymi przedpotopowych potworów, to odciski zaginionych roślin, to rozliczne marmury i alabastry, to skórę rysia, kozicy, zabitych w Tatrach, to rośliny i owady starannie zbierane, które po śmierci właściciela zbieracza byłyby może gdzieś na śmieciisku zmarniały. Wszystko to przesyłano i znoszono do mego zbioru ptaków. Cóż było z tem robić? Należało od zni-

szczenia zachować. Tak więc obok ptaków gromadziły się u mnie szafka po szafce, pokój po pokoju przedmioty z innych działów naszej przyrody. W taki sposób mnożył się zbiór, aż wystarczyło na dom cały, a przybywały nawet zbiory wysokiej naukowej wartości, jak *herbarium* po ś. p. Łobarzewskim, zbiory Nechaja i wiele innych. Dzięki więc tym wszystkim sprzyjającym okolicznościom, dzięki ludziom dobrej woli, rozrzuconym po całym kraju, wzrastały zbiory moje szybko w pojedynczych działach. W miarę więc gromadzenia się materiałów w sposób wyżej opisany, wytwarzała się niejako sama myśl, więcej powiem już prawie konieczność założenia Muzeum dla wszystkich przyrodniczych płodów ziemi naszej. Powstały więc trzy wielkie działy: zoologiczny, botaniczny i mineralogiczno-geologiczny. Trzeba było nadsyłać przedmioty tak zestawiać, aby Muzeum dawało ile możności wierny obraz naszego świata zwierzęcego i roślinnego, dzisiejszego i zaginionego z całym ich rozwojem. Musiała być też przedstawioną ta część ziemi, którą zamieszkujemy, i to również w całej swojej formacyi, a więc przedmioty należące do mineralogii, geologii i paleontologii. W końcu nie można było w tem ogólnem zestawieniu całego obrazu kraju naszego pominąć i człowieka w jego teraźniejszym i przedhistorycznym rozwoju, powstał więc dział etnograficzny i zbiorek wykopalisk przedhistorycznych, które tyle ułatwiają etnograficzne badania. W powyższy sposób pomnażało się i wzrastało Muzeum moje i dziś stanęło na tej stopie rozwoju, że uważam za mój obowiązek oddać je na użytek publiczny.

Od zawiązku moich zbiorów otaczała je moja rodzina najserdeczniejszą opieką. Wiele winienem ży-

czliwej pomocy niestety zawczasie zgasłym Edmundo wi, Mieczysławowi, Aleksandrowi Dzieduszyckim, a i żyjący, których imion tu wymienić nie śmiem, otaczają zbiory moje ciągłą, najtroskliwszą i najżyczliwszą opieką. Dla uczczenia przeto pamięci moich najdroższych rodziców i rodziny całej, otwieram instytucję naukową pod nazwą: „Muzeum imienia Dzieduszyckich we Lwowie“, mam bowiem to silne przekonanie, iż otwieranie i oddawanie na użytek publiczny podobnych zbiorów po większych miastach naszego kraju, wielce ułatwi naukowe badania i przyczyni się silnie do rozbudzenia zamiłowania naszej przyrody. Muzea podobne zakładane i otwierane po miastach takiego znaczenia jak Lwów, skupiają miejscowe naukowe siły, rozbudzają zamiłowanie naukowe w kształcącej się młodzieży, i roznoszą przez zwiędających je znajomość i popęd do badania przyrody do najdalszych zakątków kraju, zwracają uwagę mieszkańców na przyrodnicze płody ich otaczające, a tem samem służą bardzo do pomnażania zbiorów i poznawania pod względem przyrodniczym najdalszych kraju okolic.

Muzeum moje powstało, jak już powiedziałem staraniem i materyalnymi środkami jednego prywatnego człowieka. Wielką wprawdzie miałem pomoc od całego kraju w dostarczaniu mi okazów z najdalszych okolic. Materjalnej, pieniężnej pomocy żadnej nie miałem i byłem ograniczony na własne, prywatne fundusze, a więc miałem tu granicę, której przekroczyć jest i było mi niepodobieństwem. Niepodobieństwem było mi stosowny do zbiorów dom postawić, i musiałem się zadowolić prostą kamienicą, którą

także w pewnych granicach tylko mogłem do użytku Muzeum zastosować. W urządzeniu więc całym musiałem się bardzo z miejscem rachować, a raz postanowionego budżetu przekraczać nie mogłem, wypadło więc najpotrzebniejsze urządzenia na lata rozkładać. Usilne starania, aby wszystkie zbiory moje ściśle naukowo oznaczone, systematycznie urządzone i ułożone były, okazywały się niestety nieraz niemożliwymi wobec ograniczonego budżetu. I tak dział zoologiczny nie mógł się rozpocząć od zwierząt ssących, jak tego przyjęty system wymagał, gdyż w takim razie musiałyby inne zwierzęta mniejsze, więcej światła potrzebujące, zająć pokoje ciemniejsze właśnie dla mniejszych przedmiotów niestosowne. Względy miejsca nie pozwalały mi również ściśle się trzymać systemu osobliwie w następstwie po sobie rodzin i gatunków. Więc musiałem zwierzęta ssące z powodu szaf tak ustawić, iż pierwsza rodzina nietoperzy i owadożernych musiała być umieszczoną w drugim pokoju, a początek zwierząt ssących, to jest szafy pierwszego pokoju zaczynają się od wielokopytnych i odżuwających. Należało przy układaniu głównie uważać na wielkość zwierząt umieszczanych obok siebie, iżby każde zużytkować miejsce pamiętając ciągle, że w miarę przybywania przedmiotów miejsca ubywać będzie. Dołożyłem głównie starania, żeby wielkie rodziny zwierząt zawsze razem zestawiać. Co do ogólnego układu zwierząt, trzymałem się w głównych zarysach systemu Cuvier'a, postępując od zwierząt najwyższej organizacyi do coraz niższych.

Pierwszem zadaniem mego Muzeum jest i będzie, jak to już wyżej powiedziałem, zebranie wszystkiego, co przyroda tak hojnie na ziemi i w ziemi naszej

utworzyła, następnie oznaczenie i ułożenie naukowe zebranych przedmiotów, jako też systematyczne i dokładne ich spisanie. Spisy takie (katalogi) staram się tak ułożyć, żeby służyły zwiedzającym jako podręczniki, i zastępowały oprowadzających po zbiorach. Ponieważ fauna zebrana, jest fauną pewnego obszaru, a składa się ze zwierząt stałych, wędrownych, i z rzadkich gości przypadkowo nas odwiedzających, ważną jest przeto rzeczą dla nauki wiedzieć dokładnie, kiedy, gdzie, w jakim czasie i wśród jakich miejscowych okoliczności każdy okaz u nas zebrany został. Z tej więc przyczyny każdy okaz ma swój numer porządkowy i krótką historję dostania się swego do Muzeum, dla łatwiejszego zaś wyszukania okazu w spisie, oznaczoną jest każda szafa osobnym numerem.

Doznając w kraju tyle poparcia w zbieraniu przedmiotów, mam sobie za miły obowiązek wymienić w katalogu imiona łaskawych dawców, niejako współpracowników moich, którzy niech raczą na tem miejscu przyjąć moje najserdeczniejsze podziękowanie.

Spisy takie całego mego Muzeum będę się starał ogłaszać jak najrychlej. Zaczynam od ptaków już dla tego, iż zajmują pierwszą salę moich zbiorów, jak również, że ów zbiór ptaków był niejako twórcą, początkiem, założycielem całego Muzeum, całej obecnej instytucji. Będzie on tworzył tom drugi tych spisów. Mam nadzieję, że tom pierwszy obejmujący zwierzęta ssące wkrótce będzie ogłoszonym, jako też, że owe spisy będą miały i dla niezwidzających Muzeum moje pewne znaczenie, dadzą bowiem ile możności wierny obraz tego, co się w każdym dziale naszej przyrody u nas znajduje. Oprócz spisów (katalogów) będzie

Muzeum wydawać Opisy opracowywane przez ludzi fachowych bądź pojedynczych przedmiotów muzealnych, bądź pewnych działów, grup, rodzin znajdujących się w Muzeum. Pierwszym będzie opis Michałkowieckiego skarbu. Tablice do tego opisu już się przygotowują, a wydanym będzie, skoro te tablice w liczbie około 12 będą gotowe i pieniądze na to wydawnictwo z funduszu muzealnego się uzbierają. Do tej chwili niestety Muzeum jeszcze nie jest zupełnie urządzone, szafy i inne przybory wymagają ciągłych kosztów. Urządzenia te jednak są już na ukończeniu, a fundusze używane dotąd na instalację, będą mogły wkrótce być obracane na opisy, wycieczki i inne prace naukowe, mające związek ze zbiorami. Zadaniem bowiem Muzeum będzie zbiory ciągle pomnażać, okolice ciekawsze, w których się znajdują bardziej zajmujące lub naukowo mniej zbadane przedmioty, badać naukowo, opisywać i drukiem ogłaszać, mając zawsze jedynie wzgląd li tylko na przyrodę ojczyzną. Na wypadek śmierci dzisiejszego właściciela i założyciela, już jest obmyślana Ustawa, która istnienie dalsze Muzeum zapewnia, fundusze na ten cel przeznaczone ustanawia, oraz wskazuje zadanie i zarząd tegoż Muzeum na wieczne czasy.

Przedstawiwszy niejako historię powstania i rozwoju mego Muzeum, należy mi tu jeszcze wspomnieć o mężach, którzy mnie przez długi przeciąg czasu radą, czynem i słowem zawsze wspierali i podtrzymywali. Mężami tymi byli: Józef Dietl, Adam hr. Potocki i Agenor hr. Gołuchowski. Pierwszemu winienem niejedną naukową wskazówkę, niejedną zdrową radę co do kierunku moich prac i zbiorów.

Adamowi hr. Potockiemu zawdzięczam rozgłos moich zbiorów w obszerniejszych kołach, mnóstwo bogatych nadsyłek ze wszystkich okolic naszego kraju, bardzo wiele przedmiotów z rozległych majątków jego i ciekawych okazów z kopalń krzeszowickich a otaczał on zawsze zbiory moje najżyczliwszą opieką. Agenor hr. Gołuchowski opiekował się również zbiorami moimi, uważał je zawsze jako instytucję krajową i czuwał, aby wszystko krajowe w nich się gromadziło. Wyznaję, że poparcie silne od mężów takiego serca i umysłu, bardzo wielki i zbawienny wywarło wpływ na rozwój mojego Muzeum. Nie mniej też interesował się zawsze ówczesny marszałek krajowy Leon książę Sapieha wzrostem moich zbiorów. Niestety zgaśli oni zawczasie dla naszej społeczności, zawczasie też dla mnie. Trzej ostatni przelali życzliwą opiekę nad moimi zbiorami i na synów swoich.

Ponieważ spisy pojedynczych działów mego Muzeum nie mogą być jeszcze teraz drukiem ogłoszone, podam tu o każdym krótką wzmiankę, ośmielę się oraz wymienić imiona bliższych pomocników moich w tej pracy całego życia mego, jako też łaskawych opiekunów i niejako współpracowników. Najbliższym i najdawniejszym współpracownikiem moim w zbieraniu i urządzaniu Muzeum, jest dzisiejszy jego kustosz i główny preparator, p. Władysław Zontak. Jako preparator zwierząt wyższych, roślin, skał, skamielin, sam jeden wykonuje to, do czego przy zagranicznych muzeach liczni preparatorowie są przeznaczeni. Wystarcza wszystkiemu, zrozumiał bowiem i pojął całą ważność swego zadania, bo ukochał

gorącym sercem i kraj swój i jego całą przyrodę. Bardzo wiele winniśmy obadwaj i Muzeum moje staremu naszemu nauczycielowi p. Ernestowi Schauerowi. Saksонецzyk z rodu, wychowawiec i uczeń pierwszych ornitologów niemieckich dzisiejszego stulecia: Naumanna, Brehma i Thienemanna, wszechstronnie wykształcony naturalista, nauczył nas przyrodę badać, skarby jej cenić i przechowywać. Ogólną a bardzo skuteczną opieką otoczyli zbiory moje Alfred hr. Potocki i Ludwik hr. Wodzicki, i już bardzo cenne okazy we wszystkich działach im zawdzięczam.

O pojedynczych działach mego Muzeum podam tu wzmiankę w tym porządku, w jakim działły te są ułożone z wyjątkiem ptaków, których spis z objaśniającym wstępem po tej przedmowie następuje.

Urządzeniem, oznaczeniem i sporządzeniem spisów zwierząt ssących, ryb, płazów i gadów zajmuję się sam z p. Władysławem Zontakiem. Spis niższych zwierząt układa p. Marjan Łomnicki, profesor gimnazjalny we Lwowie.

Zwierzęta ssące: Mam w tym dziale jeszcze kilka rodzin niewyczerpująco zastąpionych i jeszcze niezupełnie oznaczonych, mianowicie rodzinę nietoperzy, kreto-myszki i susłów. Stałe oznaczonych gatunków posiadam czterdzieści, niepewnie oznaczonych około dziewięćciu. Sztuk posiadam obecnie 207. Między ciekawymi i bardzo rzadkimi zwierzętami ssącymi znajdują się: Ślepiec ziemny Bel. *Spalax typhlus* Blas. Ojczyznę jego są pola uprawne Małej Azji i Persyi. U nas należy do nadzwyczajnych rzadkości, jeden okaz pochodzi z okolic Tarnopola. Szafa 27. Nr. 168, drugi z okolic Janowa. Szafa 27. Nr. 169, dar p. starosty Mauthnera.

Popielica żołądnica Piet. *Myoxus quercinus* Blas. Ojczyzną tego zwierzątka jest Europa środkowa i zachodnia. U nas należy do bardzo rzadkich zwierząt. Szafa 26 Nr. 121. jest z Tatr od p. Wachtla, a Nr. 120. z Chorosna w gub. Wileńskiej, dar p. Szopmana. Popielica dębowa *Myoxus Dryas* Schreb. Ojczyzna: Okolice nad Wołgą i Georgia, u nas również należy do wielkich rzadkości. Nr. 122. Pochodzi z okolic Zakopanego, dar p. Kocjana. W dziale zwierząt ssących winienem wielką wdzięczność panu Józefowi Tyszkowskiemu, jednemu może z ostatnich niestety polskich myśliwych, któremu więcej zależy na jakości ubitej zwierzyny, niż na ilości, a któremu zawdzięczam też bardzo ciekawe okazy niedźwiedzi i jeleni karpackich. I w tym dziale musiałem się do miejsca w układaniu zastosować, i tak zwierzęta ssące zaczynają się od szafy 21, stojącej w trzecim pokoju, a kończą na szafie 32 będącej w drugim pokoju. W oznaczeniu i układzie zwierząt ssących, trzymałem się ile możności dzieł Konstantego Pietruskiego, Belkego, Wałeckiego i Blasiusa.

Gady i płazy. Gadów mam gatunków oznaczonych sześć, okazów 49, płazów gatunków oznaczonych sześć, okazów 76. Mogę tu z przyjemnością zaznaczyć, że mamy cztery gatunki węzów wedle Schreibera oznaczonych, a mianowicie jest w zbiorze moim nasz zwyczajny wszędzie Wąż zaskroniec *Tropidonotus natrix* Schr.; Wąż Eichwalda, *Tropidonotus hydrus* Eichwald. Szafa 38. znaleziony w Brzeżańskim, bardzo u nas rzadki; dar prof. Łomnickiego, Gniewiec gładki. *Coronella austriaca* Lauer. Szafa 38. złapany 27. lipca 1869 w Dźwinogrodzie, pow. Borszczowski,

należący również do naszych rzadkich zwierząt; dar p. Dziendzielewicza, Położ Eskulapa. *Callopellis Aesculapii* Schr. Szafa 38. znaleziony koło Brodów r. 1877. złapany i darowany przez prof. Małaczyńskiego, jest on u nas także rzadkim, jest to największy z naszych węzów, mój okaz ma 54 cali wied. długości.

Do ciekawszych płazów należy Jaszczórka zielonka (*Lacerta viridis*), złapana w okolicy Tarnopola.

Ryby. Ryb mam według „Systematycznego przeglądu ryb“ Wałęckiego gatunków 50, okazów 320. Do bardzo rzadkich ryb mego zbioru należą: Łosoś rudopstrąg Plat. *Salmo huch* Hołowatycia. Pojawia się czasem w Prucie, Czeremoszu i ich górskich dopływach. Mój okaz złapany w Czeremoszu, zawdzięczam staraniom prof. Nowickiego; Jesiotr szyp. *Accipenser Schypa* i Jesiotr siewruga wał. *Accipenser stellatus*. Obadwa gatunki złapane w Dniestrze pod Zaleszczykami zawdzięczam uprzejmości barona Seweryna Brunickiego, należą u nas do wielkich rzadkości.

Zbiory moje zwierząt kręgowych przedstawiają się w Lipcu 1880 jak następuje:

Zwierząt ssących mam gatunków	49	okazów	207
Ptaków	„	„	286
Gadów	„	„	6
Płazów	„	„	16
Ryb	„	„	50
Ogólna suma	„	„	407
			2111

Zwierzęta bezkręgowce; Zbiory moje zwierząt bezkręgowych składają się z dwóch części: ze zbiorów właściwych i z przeglądowego zestawienia tych

zwierząt za szkłem, dla szerszej publiczności. Zbiory zwierząt bezkręgowych, jeżeli mają mieć trwałą naukową wartość, muszą być bardzo starannie przechowywane, ochraniające od światła, pyłu, działania powietrza i tym podobnych wpływów zewnętrznych, które działają szkodliwie na te w ogólności delikatne zwierzątka. Dłuższe działanie n. p. światła słonecznego lub ciepła niszczy zupełnie cechy ich charakterystyczne, i zbiory podobne nie mają już w takim razie żadnej naukowej wartości. Moje więc właściwe zbiory tych zwierząt są umieszczone w sali pod podwójnym zamknięciem w szafach niedopuszczających żadnych zewnętrznych wpływów. W szafie pierwszej na prawo są Mięczaki (*Molusca*), w drugiej Raki (*Crustacea*), w trzeciej Pluskwy (*Hemiptera*), w czwartej Muchy (*Diptera*), w piątej Motyle (*Lepidoptera*), w szóstej Pszczoły (*Hymenoptera*), w siódmej Błonkówki i Koniki (*Neuroptera* i *Orthoptera*), w ósmej i dziewiątej *Coleoptera*, a w dwóch szafach między oknami stoją Pająki (*Arachnideae*), i Robaki (*Vermes*). Nad szafami są umieszczone gniazda owadów. Spisują się teraz te zbiory, podaję tu tymczasem liczby gatunków i okazów mniej więcej dokładnie zestawione:

	gatunków	okazów
Mięczaki (<i>Molusca</i>)	88	1.251
Raki (<i>Crustacea</i>)	4	30
Pluskwy (<i>Hemiptera</i>)	317	1.880
Muchy (<i>Diptera</i>)	1.200	4.800
Motyle (<i>Lepidoptera</i>)	1.450	4.350
Pszczoły (<i>Hemiptera</i>)	1.000	4.000

Sięciówki (<i>Neuroptera</i>)	264	600
Koniki (<i>Orthoptera</i>)	64	320
Chrząższe (<i>Coleoptera</i>)	2.935	14.685
Pająki (<i>Arachnideae</i>)	256	1.280
Robaki (<i>Vermes</i>)	11	20

Drugi oddział tych zbiorów zestawiony jest w pokoju 9. w pudełkach za szkłem tak, że każdy okaz można dokładnie widzieć. Tu znajdują się najcharakterystyczniejsze formy z każdej rodziny zwierząt bezkręgowych, naturalnie pospolitszych u nas, z których każdy zepsuty okaz można zawsze świeżym zastąpić. Kartki czarne oznaczają zwierzęta szkodliwe, zielone użyteczne (głównie w tępieniu szkodliwych), białe zaś obojętne. Przyłączone tu są jeszcze dwie rodziny najniższych i najmniejszych zwierząt: Polipy, która to rodzina jest u nas jednym tylko bardzo drobnutkiem zwierzątkiem zastąpiona, i Wymoczki, gołem okiem zupełnie niewidzialne. Rodziny te uwidoczniłem w rysunkach, które zawdzięczam nadzwyczajnej uprzejmości prof. Tynieckiego co do rysunku Polipa, jakoteż Dra Stelli Sawickiego, dyrektora szpitalów galicyjskich, który pomimo bardzo licznych swych zajęć nie szczędził czasu i trudu w celu znakomitego urządzenia tablic z rysunkami naszych wymoczków.

W pokoju 10. umieszczone są owady czyniące szkodę w lesie, w ogrodach, w polu i w muzeach. W zestawieniu tem usiłowano okazać przebieg całego życia szkodnika, oraz sposób wyrządzania szkody i skutki jej. Piękne naukowe zestawienie tego działu zawdzięczam p. prof. Marjanowi Łomnickiemu jakoteż Drowi Zygmuntovi Romerowi, adjunktowi szkoły

leśnej, który również zajmował się zestawieniem części anatomicznej owadów.

W dziale zwierząt bezkręgowych mego Muzeum główną ma zasługę nasz znakomity entomolog i naturalista Dr. Maksymilian Nowicki, profesor zoologii przy Uniwersytecie Jagiell. w Krakowie. Zamiłowany w naszej przyrodzie i zupełnie jej prawie oddany, otaczał On od lat najdawniejszych zbiory moje serdeczną opieką, jemu zawdzięczam cały zbiór Motyli przez niego oznaczony, a i wszystkie zbiory moje niższych zwierząt i ryb zasilął cennymi okazami, oraz z wielkiem poświęceniem zajmował się oznaczaniem zebranych okazów. Po przeniesieniu się do Krakowa uczniowie jego pod jego kierunkiem oznaczaniem niższych zwierząt dalej się zajmowali, a mianowicie p. Józef Dzieńdzielewicz pracował w dziale sieciówek, p. Wierzejski pszczoł, a p. Marjan Łomnicki chrząszczów. Dzisiaj raczej prof. Marjan Łomnicki zająć się łaskawie owadami, pajakami i robakami, oraz oznaczaniem przybywających okazów i urządzaniem spisów. Zbiór muszli zawdzięczam głównie ś. p. ukochanej matce mojej Paulinie z Działyńskich Dzieduszyckiej, który służy mi do porównań w zbiorze naszym paleontologicznym, a który staram się uzupełnić naszymi okazami.

Dział botaniczny. Dział ten składa się również z dwóch oddziałów. W trzech pokojach jest rozwieszoną w ramach za szkłem ciekawsza część naszej flory, przedstawiona w rodzinach ułożonych według systemu Endlichera a każda rodzina jest przedstawioną w najcharakterystyczniejszych roślinach. Urządzenie tej wystawy zawdzięczam p. Drowi Remanowi. W ostatnim pokoju są ułożone *herbaria*.

Podstawą moich zbiorów botanicznych są zbiory po ś. p. Hiacyncie Łobarzewskim, profesorze botaniki przy Uniwersytecie lwowskim. Znakomity ten naturalista zmarł niestety zawczasie dla kraju i nauki. Jemu osobiście bardzo wiele zawdzięczam, szerokie bowiem jego zapatrywania na całość naszej przyrody, szczegółowe a bardzo trafne poglądy na pojedyncze okolice nasze, wywarły nie mały wpływ na sposób zbierania i układania przedmiotów mego Muzeum. Cenne jego poglądy na leśną naszą florę, na rozkład u nas roślinności, bogate zbiory mchów i porostów naszych, czekają niestety dotąd w tekach uzupełnienia i ogłoszenia. Bogate mam również materyjały do flory naszej, zbierane przez Dra Remana, Płachetkę, Tyńnickiego, Dra Janotę, Schauera i t. d.

Działy mineralogiczny, geologiczny i paleontologiczny. Podstawą tych zbiorów moich rzeczy kopalnych jest zbiór Tatrzański zebrany przez ś. p. prof. Ludwika Zejsznera. W latach między 1832 a 1840 zrobił był mój ojciec śp. Józef Dzieduszycki układ z Zejsznerem, na mocy którego miał tenże ogłosić opis geologiczny Tatr i zebrać do tego opisu trzy zbiory: jeden dla Towarzystwa nauk. Krak., drugi dla Zakładu im. Ossolińskich we Lwowie, a trzeci zamówił mój ojciec dla siebie. Do opisu, o ile mi wiadomo, nie przyszło, ale zbiory pozostały. Nabyłem potem zbiór skamielin z okolic Lwowa, a głównie z Nagórzan, zbierany przez radcę apelacyjnego Nechaja. Wielce się zasłużyli w tym dziale dla mego Muzeum: ś. p. Seweryn Płachetko, były dyrektor gimnazjum w Złoczowie, znakomity badacz okolic Lwowa i ich formacyi, niestety zawczasie zmarły ś. p. Sie-

mianowski, były starosta obwodowy w Sanoku, górlivy zbieracz rzeczy krajowych. Bardzo ciekawe skamieliny z okolic Chrzanowa zawdzięczam niezmqdowanej pracy i skrzętnému zbieraniu p. Michała Bobra z Poręby, a ciekawy zbiór tamtejszych marmurów zestawil mi p. Wiśniewski z Krzeszowic. Wi-nieniem także cenne przedmioty w tym dziale uprzej-mości Jana i Stanisława hr. Tarnowskich. Bardzo cie-kawe szczątki zwierząt przedpotopowych ofiarowała mi gmina miasta Felsztyna. Nie małą też wdzięczność wi-nieniem ś. p. Mieczysławowi Potockiemu, konserwato-rowi starożytności; ś. p. Adamowi księciu Lubomirskie-mu, p. dyrektorowi gimnazyum we Lwowie Hüclowski i prof. Łomnickiemu za cenne okazy w tym dziale.

Przechodzę teraz do najświeższych, i najmłod-szych zbiorów moich, do działu ledwie zaczętego, etno-graficznego i przedhistorycznego. Działy te da-tują swój początek i rozwój od wystawy światowej w Wiedniu r. 1873 i takiejże Wystawy w Paryżu w r. 1878. Dział etnograficzny składa się na teraz głównie z przedmiotów tak zwanego przemysłu domowego włościan naszych, przemysłu opartego jak teraz jeszcze na starej tradycyi, starym obyczaju, przekazanym od dziadów i pradziadów, bądź miejscowym, bądź będą-cym wspomnieniem czasów odległej, a dziś już nie-znanej ojcowizny.

Niechając tego wstępu, może już nadto długiego, jeszcze bardziej rozszerzać, wspomnę o bliższych szczegółach tego działu w jego spisie, którego ogło-szenie przyspieszyć będę się starał. Niech mi jeszcze wolno będzie dorzucić słów parę o łaskawych współ-

pracownicach i współpracownikach moich w tym dziale. Wielką tu wdzięczność winienem Katarzynie z hr. Branickich hr. Potockiej, która się zawsze jak całymi mymi zbiorami tak i tym działem łaskawie interesować raczyła. Łaskawą opiekę ma ten dział również u Maryi hr. Potockiej. Bardzo wielkiej i cennej pomocy udzielają mi w zbieraniu wyrobów naszych włościańskich: panna Marja Horodyska i panie: Anna Horodyska, Karolina z Darowskich Dzieduszycka i Anna z Działyńskich Potocka. Bardzo wiele zawdzięczam, bo prawie wszystkie wyroby huculskie gorącemu miłośnikowi tamtych stron i okolic p. Marcelemu Jasińskiemu, przedmioty zaś z okolic górnego Dniestru nadzwyczajnej uprzejmości p. Józefa Gizowskiego. Nie skończyłbym tego wstępu, gdybym chciał wymienić wszystkich łaskawych dawców, których imiona w spisie tego działu przy każdym przedmiocie umieszczone będą.

Oddając na użytek publiczny Muzeum, którego dzieje powstania i całego rozwoju i stanu obecnego ile możności wiernie skreśliłem, ośmielam się polecić je dalszej opiece kraju całego i wszystkich ludzi dobrej woli, a ci wszyscy, którzy mnie dotąd w usiłowaniach moich wspierali, niech raczą przyjąć starym naszym obyczajem, a z głębi serca wypowiedziane:

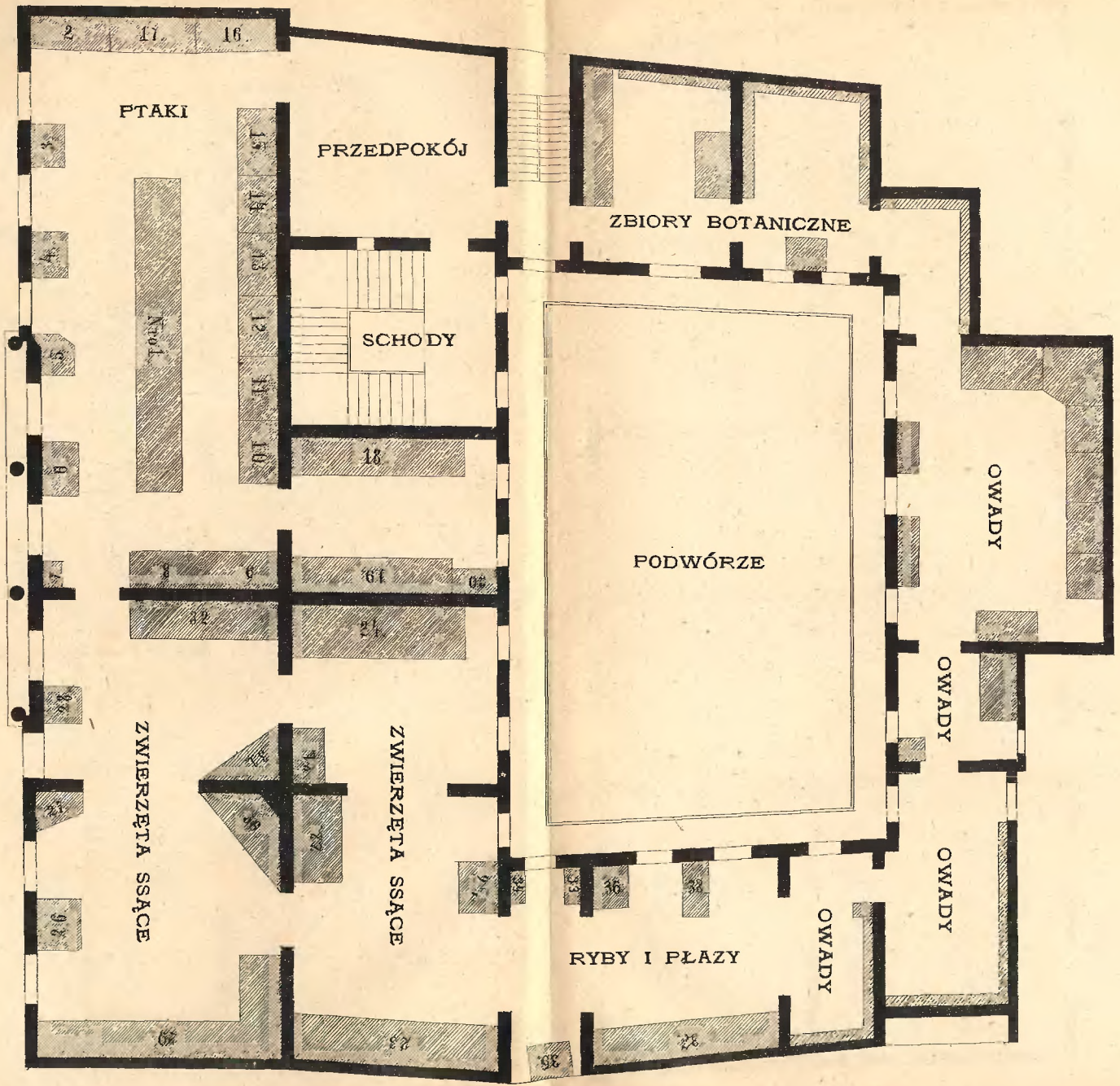
„Panie Boże zapłać!“

PLAN

I.

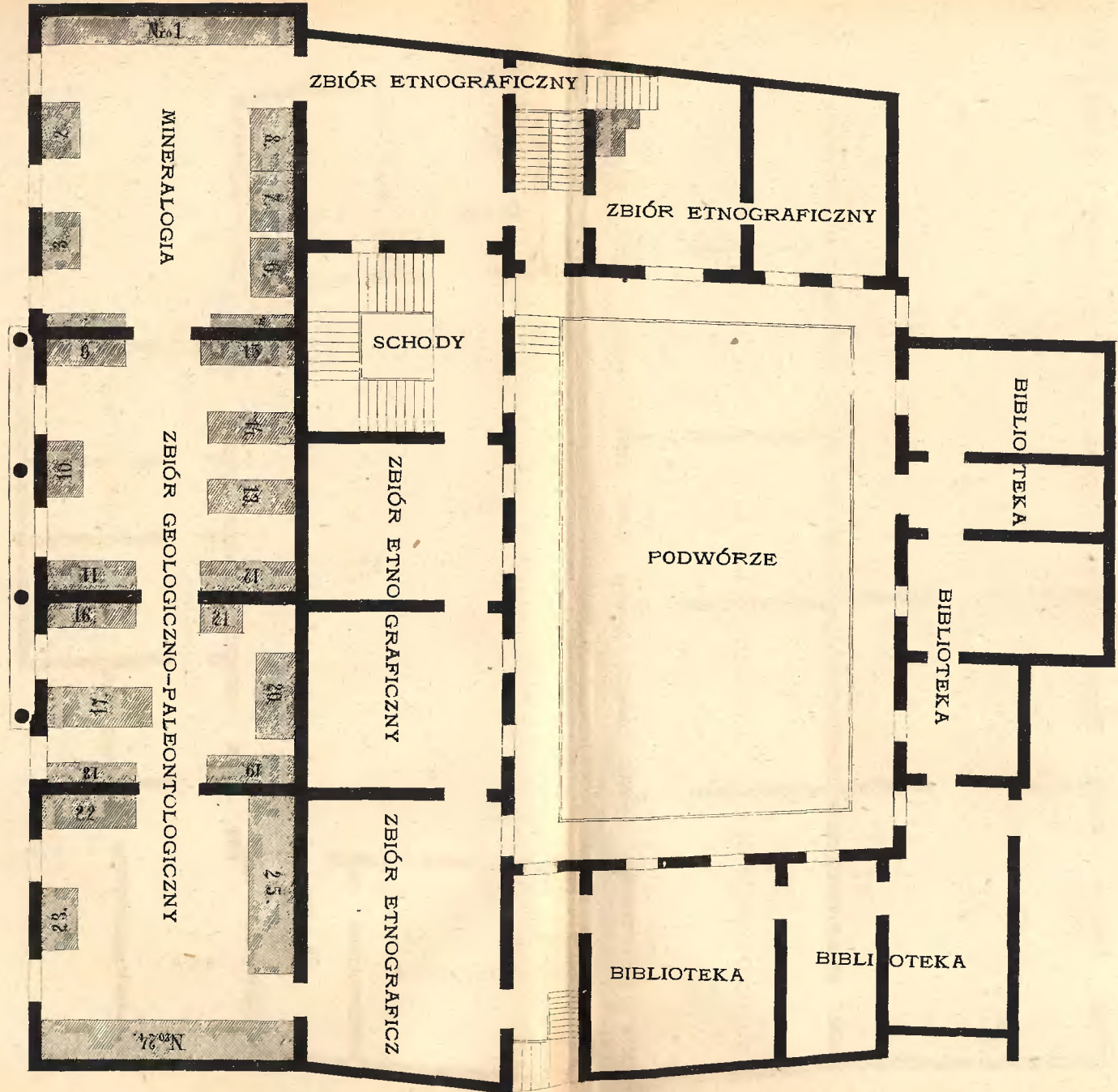
Piętra.

PLAN

II.

Piętra.

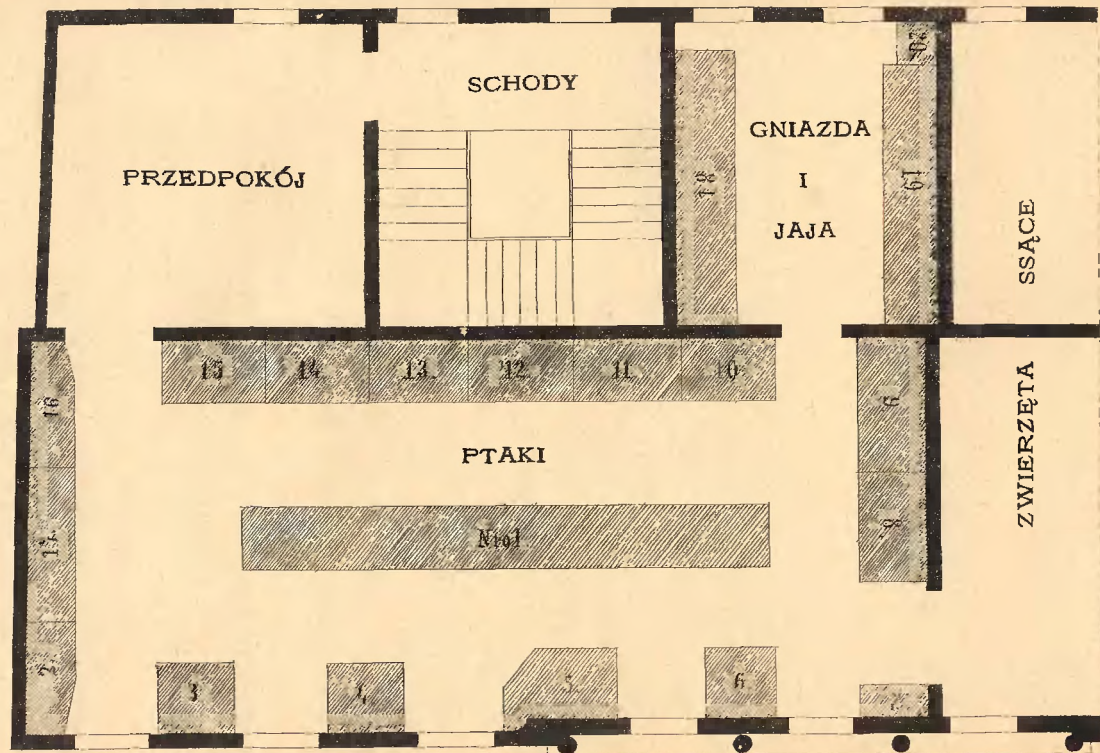
MUZEUM
IMIENIA DZIEDUSZYCKICH
WE LWOWIE.

DZIAŁ I.
ZOOLOGICZNY
ODDZIAŁ ZWIERZĄT KRĘGOWYCH.

II.
PTAKI

ZEBRAŁ, OZNACZYŁ I SPISAŁ
WŁODZIMIERZ HR. DZIEDUSZYCKI.

WE LWOWIE
Z I. ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI.
1880.

Kolebką zbiorów moich i badań ornitologicznych były nadbużne okolice byłego obwodu Żółkiewskiego, dziś powiat Sokalski, to jest część dawnego województwa Bełzkiego, a mianowicie ziemia Bełzka. Kraj ten cały zmienną ma bardzo powierzchnią; jedną częścią przylega on do Wołynia, drugą opiera się o ziemię Hrubieszowską. Część od Wołynia ma krainę zapadłą, podmokłą, leśną, a lasy te ciągną się z małemi przerwami aż ku Polesiowi przechodząc granicę, ta zaś część, która tu się ciągnie ku Brodom, zmienia się co chwila przechodząc z lasów mieszanych sosnowych z kępami olszyn i brzeźniaków, z jeziorkami zarosłemi łożyną i trzcina w lasy czysto sosnowe. Lasy te przedstawiają także bardzo wielkie różnice, mają bowiem bądź glebę wilgotną z podścieliskiem czernic i różnych jagód, bądź czysty piasek z pagórkami zarosłymi wrzosem i macierzanką.

A w lasach tych bywały obszerne karłowatą sosną lub brzozą porośnięte błota lęgowe żórawi, dubeltów i rozmaitego błotnego ptactwa, jak n. p. lasy Radwanieckie, Niestanieckie, Rożdżałowskie. Prócz obfitych bagien i wód leśnych ma ta okolica i rzekę Bug, wprawdzie leniwo płynącą, ale rozle-

wajacą się nieraz szeroko, osobliwie przy świętojańskich wodach, a i w zwykłym stanie rozlewał się Bug i rozchodził między Dobrotworem i Krystynopolem, a mianowicie pod Jastrzębicą w mnogie rzeczki, ramiona i kanały, z których 72 właściwe miały nazwy. Z drugiej strony ku Hrubieszowskim ziemiom kraj staje się więcej otwartym. Znajdują się tam już dąbrowy Podole przypominające, a lekkie pagórki poprzerzynane są dolinkami, tworzącymi bujne łąki, miejscami z bijącym źródłem tworzącym nieraz małe jeziorka, które zarosłe tatarakiem a otoczone zbożem, służą za miejsca łęgowe rozmaitemu wodnemu i błotnemu ptactwu, jak koło Sokala, Boratyna, Horodłowic. Około Krystynopola i Sokala wchodzi Bug już w Opole i tworzy obszerné łąki i pastwiska, jak n. p. w Dobraczynie, Zawiszni, Konotopach i t. d. Mieszkając w takiej okolicy można było rozpocząć zbiory i badania ornitologiczne i rozmiłować się w ptasim świecie. Drugim punktem, około którego zbiory moje się obracały, był Lwów. W owym czasie nie było jeszcze żadnej Ustawy łowieckiej ani Ustawy o ochronie zwierząt i ptaków, ptaszników w okolicach była mnogość wielka, a każdy prawie chłopiec po przedmieściach stawiał samotrzaski i łapał ptaszki w najrozmaitszy sposób. Był osobny nawet targ na ptaki żywe spiewające, a przytem i na targu zwierzyny u kurników było przez rok cały ptactwa różnego zawsze prawie wielka obfitość. Więc i we Lwowie, choć w mieście, pomnażały się szybko zbiory moje ptaków. Później bo około roku 1847 zamieszkałem w okolicy Jarosławia. Tam znowu lasy sięgają już prawie działów Sanockich, jak lasy

Kramarzowskie, Próchnickie, Tuligłowskie i t. d., i niejeden mieszkaniec Podgórze jak n. p. Kulczyk Połoninka ztamtąd do zbiorów moich przybywał. Wreszcie w roku 1854 przenieśliem się w okolicę bardzo ciekawą pod względem przyrody — do Pieniak, położonych na samym grzbiecie wodnego Europejskiego działu, między Brodami i Tarnopolem. Mam w mojem najbliższem sąsiedztwie źródła Bugu, Seretu i Styru, a i trzy główne rodzaje lasów naszych u mnie się prawie stykają tj. buk, dąb i sosna. Buczyny tu się kończą, bo idą ku Podhorcom, gdzie się kończy lub zaczyna Podolska wyżyna, i przechodzą szczyłbem działu wodnego w Gołogóry i Woroniaki, a niejako z biegiem Seretu zaczyna się dąb, a buk już ku tej stronie ginie zupełnie. Dąb około Załoziec tworzy lasy zwarte jeszcze, i przechodzi w tak charakterystyczne Podolskie dąbrowy, a i grab już z całą rozmaitością drzew liściastych tworzy lasy i laski, ginące w Opolu, ciągnącem się ku Tarnopolowi i Kozowie, gdzie kraj już stepowy przybiera charakter, gdzie Czarnomorskie wieją wiatry a stada dropi i stepowych kulonów ożywiają krajobraz. Seret koło Pieniak bierze swój początek, przepływa cały szereg stawów już Wołyńskich z lasem trzciny i oczeretów, a szeroko rozlanem zwierciadłem wody, które podczas spustów przedstawia znaczne przestrzenie szlamu, który znowu jako nadzwyczajne żerowisko przyciąga ku sobie błotnych smakoszów różnych, nawet bardzo dalekich stref i krajów. Stawy te, jak: Pieniacki, Jaśniski, Seredecki, Międzygórski, Załoziecki, Wertelecki i t. d. przedstawiają szerokie pole do badań ornitologicznych, i

wzbogaciły zbiory moje niejednym rzadkim okazem. Tam to można zastosować słowa poety:

„Jeśliś bracie jest myśliwy,
Na Wołyńskie zajedź stawy,
Boś nie słyszał takiej wrzawy
Dzikich ptaków jakoś żywy.“

POL *Pieśń o ziemi naszej.*

Z drugiej strony tego działu wodnego płynie Bug już śród łąk, otoczony sośniną, tworzącą lasy ciągnące się jedną stroną ku Sokalowi i Wołyniowi, drugą stroną otaczające błotniste źródłowiska Styru i dążące już także ku Polesiowi. Robiąc również wycieczki w góry, miałem szczęście zabić i Pomornika w Kościeliskiej dolinie i Siewarnika pod Stogiem Chomiakowym w pasmie Czarnohorskiem. Nasuwała mi się więc sposobność w różnych bardzo okolicach zbierać i badać ptaki nasze. Uroczy bowiem i pełen ciekawych zjawisk jest ten świat nasz ptasi, można się w nim rozkochać i rozmiłować. Nie mamy wprawdzie jasnymi kolorami błyszczących ptaków stref gorących, ale za to mamy znaczną liczbę miłych i znakomitych spiewaków i wiernych domowników, dzielących z nami złe i dobre dole od kolebki aż do grobu, a kto ukochał wieś naszą i ziemię naszą, temu skowronek, słowik, szare ale tak wdzięcznym spiewem ożywiający nasze zarośle, rozmaite pokrzywki, zięby i rozliczne spiewaki nasze pewnie są bardzo miłe i przyjemne, a kukulka, krzykliwa sojka a nawet srocza na płocie, zwiastująca gości, pewnie każdemu z nas sownie zastąpią wrzeszczące papugi i potworne tukany południa. Ależ i nasze ptaki są piękne, n. p. gil siedzący na gałązce

wśród śniegiem okrytej okolicy, albo stadko szczygielków zwijających się po główkach ostu, lub wilga wśród zielonych gałęzi, kraska przelatująca z kopy na kopę, zimorodek muskający niebieskim skrzydłem zwierciadło wijącej się wśród olszyn rzeczki, czy nie pięknie wyglądają? A zwijające się mewy i rybołówki nad zwierciadłem wody lub stado białych czapli poważnie krążące nad zielonym oczeretem, czy nie mają swego uroku? Kogoż z nas nie ucieszy śpiew pierwszego skowronka, widok pierwszej jaśkółki na wiosnę, a z jaką radością wita się bociana, stojącego znowu na swem starem gnieździe, tak również kogo nie ogarnie pewna tęsknota, gdy słyszy wśród mglistego jesiennego poranka odzywający się w górze klucz żórawi albo widok stad gęsi, ciągnących na cieplice? Przyzwyczajwszy się od młodości patrzeć z uwagą na to wszystko, co się około nas dzieje w przyrodzie, poznamy i zrozumiemy, że i nasz świat ptasi wart i bliższego poznania i naukowego badania, i jako ważny czynnik w ogólnem gospodarstwie przyrody wart też troskliwej od każdego opieki. I widzimy też w naturze rozłożenie takie, że każda strefa ma swój właściwy świat ptasi, i byle tu człowiek nie wkraczał niszcząco, wszędzie żyć można wśród tego tak miłego ptasiego narodu, ozywającego każdą okolicę.

Nasz świat ptasi składają pod względem pobytu u nas: ptaki stałe, ptaki wędrowne i ptaki zalatujące. Ptaki stałe są te, które z nami rok cały zostają ciągle. Dziela one z nami i promienie słońca i śnieżne zawieje. Są w tym dziale ptaki, które wyprowadziwszy potomstwo, zbijają się w stada,

przenoszą się z miejsca na miejsce i prowadzą życie tułaczę, i są wtedy ptakami tułającymi się jak np. gawrony, wrony, trznadłe i t. d. Nie opuszczają one kraju naszego, tylko przenoszą się z okolicy w okolicę, szukając odpowiedniego pożywienia. Są zaś inne ptaki w tym dziale, które przez cały rok raz obranego siedliska nie opuszczają, tam swe potomstwo wychowują, i razem ciągle przez rok cały przemieszkują, jak n. p. sojka, pewne gatunki dzięciołów, pewne gatunki kur i t. p. Liczba ptaków stałych jest stosunkowo niewielką u nas.

Ptaki wędrowne, odlatujące, są ptaki, które do nas w pewnych porach roku stale przybywają i stale odlatują, powtarzając to regularnie stale co roku. Tu rozróżniamy ptaki, które do nas co roku z wiosną przybywają, gnieźdzą się, a wychowawszy potomstwo wspólnie z temże w jesieni w cieplejsze wędrują kraje, i ptaki, dla których nawet nasza zima jest już strefą cieplejszą, a które z mroźnej północy taką samą odbywają wędrówkę do nas zimową, jak nasze ptaki do Włoch lub Egiptu. Do pierwszych należą wszystkie nasze letnie spiewaki, ptactwo nasze błotne i t. p., do drugich zaliczamy wszelkie tak zwane u nas ptactwo zimowe, jak n. p. jemioluchy, gile, śnieguły i t. d.

Ptaki zalatujące są te, które nie odbywają wędrówek regularnych od nas i do nas, ale bardzo często u nas się zjawiają, jak n. p. pelikany, łabędzie, niektóre rodzaje mew, kaczek i t. p. Jak wiemy, wszystkie ptaki wędrowne mają swe stałe drogi, swoje że tak powiem ubite gościńce. Że te gościńce są w powietrzu, w którym tak ważną odgrywają

rolę wiatry, burze, rozmaite prądy, łatwo sobie więc można wyobrazić, że nieraz wędrowne to ptactwo z drogi swojej zbite, burzami zagnane, odwiedza okolice bardzo nawet od dróg swych zwykłych odległe. Wspomniane tu okoliczności tłumaczą zjawianie się nieraz u nas ptaków niezwykłych, tak zwanych ptaków zagnanych, jak n. p. skowronek syberyjski, skowronek czarny (tatarski), zabite w powiecie Sokalskim i t. p.

Rozpatrzywszy się bliżej w mapie Europy, widzimy że kraj nasz leży na linii pociągniętej od bieguna północnego ku południowi i że najkrótsza droga od krajów polarnych ku Afryce tędy prowadzi. Z drugiej strony widzimy, że wielki azyatycki kontynent zwęża się ciągle ku Oceanowi atlantyckiemu, i spostrzeżemy, że droga najprostsza z pewnej części Azji ku Oceanowi atlantyckiemu tędy prowadzi. A i rzeki nasze płyną ku dwom morzom, idą do Bałtyku i morza Czarnego, a morza te reprezentują pod względem zwierzęcym dwa zupełnie odmienne światy: świat polarny, północny i świat stepowy wschodnio azyatycki. Okoliczności te wytłumaczą nam, dla czego między ptakami zalatującymi mieszkamy najwięcej mieszkańców północy, jak n. p. sowę białą, kaczkę lodówkę i t. p. i mieszkańców stepowych Małej a nawet i środkowej Azji, jakimi n. p. są skowronek syberyjski i czarny, pasterz różowy, pustynnik Pallasa i t. p. Należy tu jeszcze zwrócić uwagę, że ta rozgałęziona sieć wodna, która nas łączy z Bałtykiem i morzem Czarnem, jest także drogą dla wielu ptaków, nawet bardzo uczęszczaną, którą rzadcy często goście do nas przybywają. Kiedy Anglia a nawet

Francya mogą w swej Faunie wykazać gości z nowego świata, których zagnały atlantyckie burze, my z nową częścią świata żadnych nie mamy stosunków, i prędzej nam nawet południowy jakiś uragan afrykańskich przyniesie gości. Tym sposobem wytłumaczymy sobie zjawienie się u nas ptaków należących do stref polarnych, północnych, stepowych a nawet już i południowych.

Występuje jednakże w naszym ptasim świecie zjawisko, którego wytłumaczenie naukowe na większe natrafia trudności. Zjawia się raptem pewien gatunek ptaków w wielkiej ilości w pewnej okolicy, i wędrując okazuje się w znacznej części naszego kraju, bawi jakiś czas, a potem znika prawie bez śladu. Zdarza się to z ptakami pierwej u nas zupełnie nieznanymi lub bardzo rzadkimi, albo nawet czasem i znane ptaki w latach pewnych w nadzwyczajnej zjawiają się ilości. Przytoczę tu kilka przykładów tego bardzo ciekawego zjawiska. Orzechówka strzyżek jest na całym naszym Podgórzu bardzo znanym ptakiem pod nazwiskiem sojki tureckiej. Jednakże trzyma się stale Podgórza naszego, a w równinach zjawia się pojedynczo i to rzadko w jesieni. Otóż w r. 1846 w jesieni pokazały się były chmury tych ptaków, a w Poturzycy w ogrodzie na jednym drzewie narachowałem ich siedm, zupełnie nie bały się strzału i kręciły się ciągle w ogrodzie i po krajach lasów. Od tego czasu zjawiały się w tamtej okolicy rzadko tylko, pojedynczo w jesieni. W r. 1863 zjawił się był u nas i w całej prawie Europie Pustynnik Pallas'a, do tego czasu w Europie ledwie z kilku okazów tu i owdzie jako wielkie rzadkości

zabijanych, znany, bawił przez całe prawie lato i znikł bez śladu. W r. 1875 zjawił się w całej prawie Galicyi Pasterz różowy, mieszkaniec stepów mongolskich, do tego czasu bardzo tylko rzadko pojedynczo zjawiający się u nas, bawił prawie całe lato, a od tego czasu, ile mi wiadomo, nie pojawił się więcej. Do tego zjawiska należy zjawianie się u nas w jesieni od czasu do czasu masy słonek; mnogość wszędzie po drogach i polach łapanych nurów polarnych, a n. p. w zimie roku 1879 na 1880 te ogromne stada kaczek lodówek, które okrywały odpary u nas Dniestrowe i Podolskie oparzeliska.

Że te wszystkie zjawiska stoją w ścisłym stosunku ze stosunkami klimatologicznymi i meteorologicznymi Europy a może i świata całego, to zdaje mi się wątpliwości już nie podpada, bo przecież i od tych stosunków zależy rozwój życia zwierząt mniejszych i świata roślinnego, a więc zależy i pożywienie ptasie i cały rozwój ptasiego życia od tych wielkich kosmicznych wpływów i zjawisk. Przedstawia się tu obszerne do badań pole, tem obszerniejsze, że sięga prawie krain ledwo znanych, bo środkowej Azji, podbiegunowych okolic, a może i gdzieś aż ojczyzny podzwrotnikowych burz i prądów powietrznych. My tu tylko możemy i powinniśmy zbierać fakta pojedyncze, zjawianie się każdego niezwykłego ptaka notować, zabitego do Muzeum przysyłać, a pojawianie się w niezwykłej ilości pewnych gatunków podawać do wiadomości publicznej. Wędrówki bowiem ptasie i cały ruch w ptasim świecie dużo jeszcze zawiera tajemnic, a zjawiska te stoją w związku, jak to już wspomniałem, z ustrojem całej pra-

wie przyrody. Pole więc do badań mamy otwarte jeszcze, korzystajmy więc może już z chwil ostatnich, w których wody nasze i powietrze nasze są wolniejsze od zatrutych, zachodnich, fabrycznych wyziewów, a świat ptasi jeszcze swobodniej ruszać się u nas może. Kiedy stare nasze tradycje ochraniają dotąd i pod strzechą gnieźdzącą się jaskółkę i miłych naszych spiewaków od zjedzenia, i kiedy jeszcze nawet ze szkół przybyły porządny panicz już w braku ostatnim wron, srok lub rybołówek, na wróblach tylko sztuki myśliwskiej próbuje, szanując poczciwe nasze skowronki i drobne ptaszęta.

Dziwnem się może wyda ze sprawami temi mniej obznajomionym, gdy powiem, że jeszcze dziś Ornitologia europejska nie jest ostatecznie ustaloną, ani nawet ujętą w pewien stały system. Każdy prawie autor robi inny spis ptaków europejskich, a w każdej prawie nowo wydanej ornitologii europejskiej można spotykać nowe gatunki europejskie, a i nazwy pojedynczych gatunków a nawet pojedynczych rodzajów nie są jeszcze ustalone. Chęć i namiętność robienia i tu odkryć, wynajdywania nowości, a więc nabycia niejako prawa dawania nazwy, zaślepia niejednego badacza a to tem łatwiej, im mniej się bada w naturze, a więcej w czterech ścianach i wygodnym fotelu. Badania ptaków w zoologicznych ogrodach, a więc w więzieniu, lub badania skórek, nieraz źle i fałszywie preparowanych, tworzyły często rodzaje nowe niezgodne z naturą. Nie wdając się w badania europejskiej ogólnej Fauny, badałem to, com w kraju znalazł i to skrzętnie zebrałem. Że

niejeden ptak może przebywający u nas lub rzadki gość, którego tu zagnały burze lub nieszczęścia uszedł mojej bacności, to więcej jak pewne. Że może z błotnych lub wodnych ptaków takiego rozbitka ktoś zjadł, lub komuś do badania jego smakowitości na półmisku podano, to również żadnej nie podpada wątpliwości. Ja robiłem, co było można, a to, co jest w moim zbiorze, że jest krajowem, zaręczyć mogę. A jeśli Bóg da życia, i dalej w kraju naszym łaskawych dla Muzeum Imienia Dzieduszyckich we Lwowie, to mam nadzieję, że jeszcze niejeden gość rzadki tu wejdzie.

Co do oznaczenia, trzymałem się głównie naszych znakomitych ornitologów, a mianowicie Jarockiego, Konstantego Tyzenhauza, Konstantego Pietruskiego, Władysława Taczanowskiego i Kazimierza Wodzickiego.

Wielką ma zasługę w naszej Faunie Alexander Zawadzki, choć do dzieła jego wcisnął się niejeden błąd, był on bowiem pierwszym, który o Faunie naszej wyłączne dzieło napisał, i niejako pierwszy drogę torował. Badania ptaków naszych p. Ernesta Schauera zawierają bardzo cenne szczegóły, tem cenniejsze, że podpatrywane w przyrodzie i wyjęte niejako z życia codziennego ptaków. Ornitologia pow. Tyzenhauza i Oologia tegoż z textem przez P. Taczanowskiego napisanym jako dzieło traktujące o całej Ornitologii naszej, były mi bardzo cennym materiałem do oznaczenia ptaków naszych. Ośmielam się tu złożyć moją gorącą cześć i wdzięczność panu Władysławowi Taczanowskiemu za jego nadzwyczajną dla mnie uprzejmość. Również zawsze łaskawy na

zbiory moje znakomity badacz ptaków naszych Kazimierz hr. Wodzicki niech raczy tu przyjąć odemnie serdeczne podziękowanie.

Co do nazw polskich wybierałem zawsze najwięcej u nas utarte, podając wszędzie autora. Nazwy bez autora lub z przydatkiem litery M. sam zestawić ośmieliłem się. Starałem się unikać tego, ile tylko było możebnem. Wszelkich dokładałem starań, żeby zebrać ile możności wszystkie polskie nazwy. Łacińską synonimikę podałem z najzwyczajniejszych autorów albo autorów w szkołach używanych. Z dzieł obcych czerpałem wiele: z Naumana, z Brehma, z Ornitologii europejskiej, P. Degland, z wydania z r. 1867 p. Gerbe, nakoniec z wielkiego dzieła, wychodzącego właśnie w Londynie: Dressera Ptaki europejskie. Bardzo dla mnie były użyteczne Fauny pojedynczych krajów koronnych austriackich, jak Fauna Czech Fricza, Fauna Szląska i Morawii Heinricha, Ptaki Salzburga przez pana Tschusi, Zwierzęta kręgowe Siedmiogrodu Bielza, Prace ornitologiczne p. Pelzla, i liczne rozprawy i spisy ptaków pojedynczych okolic, znajdujące się po rozmaitych czasopismach naukowych. Według najstaranniejszego oznaczenia posiadam dzisiaj gatunków ptaków 286. Jeden gatunek Kaczka Ohar (*Anas tadorna*) nie znajduje się w tej chwili w Muzeum, ale jest w spisie umieszczoną, bo okaz zabity u nas widziałem i mam nadzieję, że kaczkę tę do zbiorów moich dostanę. Nie będzie tu może bez interesu zestawienie liczb gatunków ptaków innych krajów austriackich jak również krajów przyległych i ptaków dziś Fauną Europy objętych.

1. Wiktor Tschusi Die Vögel Salzburgs w r. 1877 ptaków gatunków 239 dla okolic Salzburga.
2. Dr. Anton Frič Arbeiten der zoologischen Section der Landesdurchforschung von Böhmen 1872. Dla Czech ptaków gatunków 297.
3. Albin Heinrich, Brünn 1856. Mährens und Schlesiens Fische, Reptilien und Vögel. Dla Szląska i Morawii podaje gatunków ptaków 240.
4. E. Albert Bielz Fauna der Wirbelthiere Siebenbürgens. Hermanstadt 1856. Podaje dla Siedmiogrodu ptaków gatunków 272.
5. P. Th. A. Bruhin Die Wirbelthiere Vorarlbergs. Verhandlungen der zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien. XVIII Band 1866 str. 223 podaje ptaków gatunków 264.
6. August von Pelzeln Ein Beitrag zur ornitologischen Fauna der österreichisch-ungarischen Monarchie. Aus den Verhandlungen der zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien. Jahrgang 1874 Band XXI, podaje dla całego Państwa austriackiego gatunków ptaków 325.
7. Ad. hr. Plater. Spis zwierząt ssących, ptaków i ryb krajowych. Wilno 1852, podaje ptaków gatunków 353.
8. Alexander Zawadzki Fauna der Galizisch-Bukowinischen Wirbelthiere 1840. Podaje dla Galicyi i Bukowiny ptaków gatunków 302.
9. Ernest Schauer Über die Vögelwelt in den Umgebungen von Krakau. Mittheilungen des ornitologischen Vereines in Wien. II Jahrgang Nr. 5, 6, 7 1878. Obejmuje i Tatry, podaje ptaków gatunków 246.

10. Ladislas Taczanowski. W Bulletin de la société zoologique de France pour l'année 1877: Liste des vertèbres de Pologne II Oiseaux, podaje gatunków ptaków 304.
11. Wodzicki Kazimierz hr. Systematyczny spis ptaków uważanych w dawnej Ziemi Krakowskiej. Biblioteka Warszawska r. 1850 str. 351 podaje ptaków gatunków 21.
12. Nowicki M. Dr. Przegląd prac dotychczasowych o kręgowcach galicyjskich. Rocznik Tow. nauk. Krak. Tom XXXIII r. 1866 podaje gatunków ptaków indygenatu niewątpliwego 281, wątpliwego 26, do wykreślenia gatunków 9, 2 jeszcze do umieszczenia podaje.
13. Dr. Bernard Borggreve. Die Vogelfauna von Norddeutschland. Berlin 1869, podaje dla półn. Niemiec ptaków gatunków 340, dla całej zaś Europy gatunków okrągłą liczbę 500 gatunków ptaków.
14. Baron Droste-Hülshoff. Die Vogelwelt der Nordseeinsel Borkun 1869, podaje gat. ptaków 235.
15. Maquet-Degland Catalogue raisonné de la collection d'oiseaux d'Europe, podaje dla Europy ptaków gatunków 535.
16. C. D. Degland i Z. Gerbe Ornithologie Européenne Paris 1867, podaje dla Europy ptaków gatunków 531.

W ciągu druku a mianowicie dnia 2 Października 1880 r., zwiedzali zbiory moje Konstanty hr. Branicki, Alexander Jelski i Władysław Taczanowski. Korzystając z uwag łaskawie mi udzielonych przez jednego z najznakomitszych i najzasłużeńszych na-

szych żyjących ornitologów, p. Taczanowskiego, wykreślam z niniejszego spisu Głuszca pardwę górną Tyz. (*Tetrao lagopus*) zupełnie, bo przy bliższym badaniu pokazało się, że numer 850 i 851 są stare samce w barwie zimowej następującego gatunku: Głuszcak pardwa właściwa (*Tetrao saliceti*).

Spis niniejszy ma głównie służyć jako Podręcznik dla zwiedzających Muzeum, nie chciałem go więc robić nadto obszernym. O ptakach naszych rzadszych i o rzadkich a ciekawych gościach w naszym świecie ptasim osobne i obszerniejsze w swoim czasie podam wiadomości. Na zakończenie niech mi wolno będzie raz jeszcze podziękować z całego serca, w szczególności wszystkim łaskawym opiekunom i łaskawym dawcom mego zbioru ptaków, i polecić go dalszej ich pamięci, i polecić te zbiory łaskawej opiece wszystkich zwiedzających.

PTAKI DRAPIEŻNE. RAPACES.

DRAPIEŻNE DZIENNE. RAPACES DIURNI.

ŚCIERWNIK Tyz. NEOPHRON Sav.

Ścierwnik biały Tyz. *Neophron percnopterus* Sav.

Orzeł biały. Lud.

Sęp egipski. Gór.

Vultur fuscus. Brisson.

Vultur percnopterus. Linn.

Vultur leucocephalus. Gmel.

Vultur alimoch, stercorarius. Lapsyr.

Vultur aegyptius. Brisson.

Vultur albus. Daud.

Vultur meleagris. Pall.

Cathartes percnopterus. Temm.

Cathartes europaeus, capensis. Brehm.

Neophron aegyptiacus. Steph.

Der schmutzige Aasgeier, Schmutzgeier. Brehm.

Vautour d'Egypte, Neophron percnoptère.

Ojczyzna: Azya, Afryka, Europa południowa i umiarkowana, we Francyi nie rzadki w lecie, a mianowicie w Pireneach i w Górach Prowancyi. Jest w Sabaudyi, we Włoszech, w Szwajcaryi, Grecyi, Hiszpanii, w południowej Rosyi.

Gnieździ się przy ujściu rzeki Ladawy do Dniestru w Chonkowieckich skałach, w gubernii Podolskiej, powiecie Mohilewskim, o czem już wspomina Rzeczyński. Będzie to zapewne miejscowość najbardziej północna, w której się gnieździ.

Szafa I. Nr. 1. ♂ Zbaczony był 30 Kwietnia 1871 przy gnieździe w Chonkowieckich skałach i przywieziony tu żywy. Zawdzięczam tego ptaka staraniom p. Prospera Zimmermanna.

SEP Rza. VULTUR.

Sep kasztanowaty Tyz. **Vultur cinereus** Gmel.

Sep szary. Wod.

Vultur monachus Linn.

Vultur chimon, vulgaris, arianus. Daud.

Vultur arianus. Pic la Ry.

Vultur niger. Lich.

Vultur imperialis Temm.

Aegyptius niger. Sav.

Aegyptius cinereus. Bonap.

Gyps cinereus. Bonap.

Polipteryx cinereus. Blyth.

Der graue Geier.

Vautour moine, Vautour arian.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Azja, Afryka.

U nas zjawia się od czasu do czasu w małych stadkach.

Szafa I. Nr. 2. ♂ Zabity w Rudkach 13 Sierpnia 1861. Dar p. Leona Załęskiego.

Nr. 3. ♀ } Zabite 1 strzałem pod Kamionką Strumiłową

Nr. 4. ♂ } 30 Maja 1873 przez kolonistę i od tegoż nabyte.

Nr. 5. Zabity w Złotym Potoku. Dar pani Maryi z hr. Krasińskich hr. Raczyńskiej.

Nr. 6. Złapany pod Lwowem 21 Czerwca 1875 podczas wielkiej burzy.

Sep płowy Tyz. **Vultur fulvus**. Linn.

Sep pospolity. Gór.

Sep rdzawy. Wod.

Vultur leucocephalus. Wolf.

Vultur alpinus. Brisson.
 Vultur persicus. Pall.
 Vultur percnopterus. Daud.
 Vultur vulgaris. Vieill.
 Vultur albicollis. Brehm.
 Vultur Kolbii. Temm.
 Gyps fulvus. Gray.
 Gyps vulgaris. Sav.
 Gyps occidentalis. Bonap.

Der weissköpfige Geier. Naum.

Vautour fauve, gyps fauve.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Azya i Afryka północna. U nas w pewnych latach nie rzadki, czy się gnieździ, nie wiem.

Szafa I. Nr. 7. ♂ Zabity 25 Maja 1855 w Chatowicach pod Beżem. Dar p. Alex. Obertyńskiego.

Nr. 8. ♂ Złapany w Oleszycach w Czerwcu 1864.

Nr. 9. ♀ Zabity 20 Maja 1875. Dar Alfr.hr. Potockiego.

Nr. 10. ♂ Zabity 24 Sierpnia 1875 w Miejsu, powiat Sanocki.

Nr. 11. ♀ Zabity 6 Czerwca 1879 pod Stanisławowem. Dar p. Kochanowskiego.

ORZEŁ Tacz. AQUILA Briss.

Orzeł przedni. *Aquila fulva* Pall.

Sokoł orzeł przedni. Tyz.

Orzeł bielik. Waga.

Orzeł kasztanowaty. Jar.

Orzeł płowy et Zyz. Wod.

Sokoł orzeł pospolity. Gór.

Orzeł skalny. Jar.

Orzeł królewski. Niew.

Orzeł wielki. Lud.

Falco fulvus et melanaetos. Linn.

Falco regalis. Temm.

Aquila aurea et nigra, Briss.

Aquila nobilis. Pall.

Aquila regia. Less.

Der Steinadler.

Aigle commun, grand aigle.

Upierzenie nóg białe, ogon od nasady do większej połowy biały, spód cały barwy jednostajnej.

Ojczyzna: Europa, Azja, Ameryka północna. U nas w zimie nie rzadki, w lecie go nie widziałem. Robi znaczne szkody w zwierzynie; ścierwa nie jada.

Szafa I. Nr. 12. ♂ Zabity w Pieniakach 7 Marca 1859.

Nr. 13. ♀ Zabity w Janowie 19 Grudnia 1862. Dar p. Czecha.

Nr. 14. ♀ Zabity w Niesłuchowie 12 Grudnia 1864. Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 15. ♀ Zabity w Pieniakach 29 Października 1865.

Nr. 16. ♂ Zabity koło Rawy ruskiej 14 Lutego 1875.

Nr. 17. ♂ Zabity 21 Lutego 1880. Dar p. Edwarda Nowomiejskiego.

Orzeł Zyz. Wod. **Aquila chrysaetos** Brehm.

Sokół orzeł birkut. Gór.

Falco chrysaetos. Linn.

Der Goldadler.

Aigle doré.

Upierzenie nóg rude, ogon od nasady do końca ciemny, falisto pręgowany, spód rudawy, czarnymi pokryty strzałkami. Naturaliści różnią się jeszcze do tej chwili w zdaniu, czy Orzeł Zyz jest tylko odmianą Orła przedniego, czy też jest stałym gatunkiem.

Ojczyzna: Wspólna z Orłem przednim. U nas są okolice, w których częściej się zjawia, jak Orzeł przedni.

- Szafa I. Nr. 18. Zabity 19 Lutego 1857 w Hołhoczach. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.
- Nr. 19. ♀ Zabity w Grudniu 1865 pod Lwowem.
- Nr. 20. ♀ Zabity 16 Lutego 1875 pod Łopatynem. Dar p. Apolinarego Stokowskiego.
- Nr. 21. ♂ Zabity 13 Listopada 1875 w Krasieczynie. Dar Adama ks. Sapiehy.
- Nr. 22. ♀ Zabity 3 Lutego 1876 w Sanockiem.
- Nr. 23. ♂ Zabity 11 Lutego 1876 w Brzeżańskiem.
- Nr. 24. ♂ Zabity 14 Marca 1877 koło Sławuty. Dar Romana hr. Potockiego.
- Nr. 25. ♂ Zabity 28 Maja 1877 pod Tarnopolem.
- Nr. 26. ♀ Zabity 21 Maja 1879 w Sołotwinie. Dar p. Franciszka Hessa.
- Nr. 27. ♀ Zabity 10 Lutego 1880 w Pobereżu. Dar p. Antoniego Kozickiego.
- Nr. 28. ♂ Zabity 28 Stycznia 1880 w Skomorochach, pow. Sokalski.

Orzeł orlik. Myś. pt. **Aquila naevia.** Briss.

Orzeł krzykliwy, plamisty. Tyz.

Orzeł mogilnik. Rza.

Falco naevius. Linn.

Falco maculatus. Gmel.

Aquila planga. Vieill.

Aquila melanaetos. Sav.

Aquila clanga. Pall.

Aquila unicolor, dubia. Brehm.

Schreiadler, der gefleckte Adler.

Aigle tacheté, aigle criard. Temm.

Ojczyzna: Cała Europa i Algerya. U nas bardzo pospolicity, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa I. Nr. 29. ♀ Zabity 26 Maja 1851 w Poździejczu (są i jaja).

Nr. 30. ♂ Zabity 30 Maja 1854 w Poturzycy.

- Nr. 31. ♀ Zabity w Parchaczu.
 Nr. 32. ♂ Zabity 22 Sierpnia 1853 w Poturzycy.
 Nr. 33. ♂ Zabity 6 Maja 1855 w Jastrzębicy.
 Nr. 34. ♂ Zabity 16 Maja 1857 w Pieniakach.
 Nr. 35. ♀ Zabity 2 Października w Załoścach.
 Nr. 36. ♂ Zabity 25 Października 1870 pod Lwowem.
 Nr. 37. ♀ Zabity 24 Sierpnia 1872 w Poturzycy.
 Nr. 38. } w puchu wyjęte z gniazda w Czerwcu 1855
 Nr. 39. } w Jastrzębicy.
 Nr. 40. w puchu wyjęty z gniazda w Czerw. 1855 w Zarzeczcu.
 Nr. 41. wyjęty z gniazda pod koniec Czerwca w Jastrzę-
 bicy, chowany i zabity we Wrześniu 1854.
 Nr. 42. ♀ Zabity 9 Kwietnia 1873 w Poturzycy.
 Nr. 43. ♂ Zabity 14 Sierpnia 1875 w Janowie.
 Nr. 44. ♂ Zabity 16 Czerwca 1879 w Sanockiem.

Orzeł włochaty. Tyz. **Aquila pennata.** Brehm.

Falco pedibus pennatis. Briss.

Falco pennatus. Linn.

Aquila Brehmii. Müll.

Aquila minuta. Brehm.

Aquila longicaudata, gymnopus. Heugl.

Hirraetus pennatus. Kaup.

Gidaetes nudipes. Brehm.

Nisaetus pennatus. Skarp.

Spizaetus milvoides. Jezd.

Der gestiefelte Adler, Zwergadler. Brehm.

Aigle botté.

Ojczyzna: Europa zachodnia i południowa, Afryka północna.

U nas nie częsty, gnieździ się jednak, na zimę odlatuje.

Szafa I. Nr. 45. ♂ Zabity 8 Maja 1851 w Poturzycy przy gnieździe.

Nr. 46. ♀ Zabity 1 Maja 1852 w Poturzycy.

Nr. 47. ♀ Zabity 22 Sierpnia 1854 w Poturzycy.

Nr. 48. ♂ Zabity w Sierpniu 1856 w Poturzycy.

- Nr. 49. ♂ Zabity 20 Maja 1857 w Pieniakach.
 Nr. 50. ♂ Zabity we Wrześniu 1857 w Poturzycy.
 Nr. 51. ♂ } Para zabita przy gnieździe 11 Maja 1864
 Nr. 52. ♀ } w Wertelce.

BIRKUT M. HALIAETUS Sav.

Birkut bielik. M. *Haliaetus albicilla*. Leach.

Sokoł orzeł białogłowy, łomignat. Gór.

Sokoł orzeł bielik. Tyz.

Orzeł białogon. Wodz.

Orzeł bosy. Niew.

Vultur albicilla. Linn.

Falco ossifragus. Linn.

Falco albicilla, ossifragus, albicaudus. Gmel.

Falco hinnularius. Lath.

Aquila albicilla ossifraga. Briss.

Aquila cinerea. Lath.

Haliaetus nisus. Sav.

Halietus orientalis, borealis, islandicus. Brehm.

Der Seeadler. Naum.

Pygargue ordinaire.

Ojczyzna: Europa i Azja. Ptak ten trzyma się więcej północy. Na Litwie bardzo pospolity przez cały rok. W Królestwie Polskiem gnieździ się, ale jest mniej licznym. Taczan. U nas przez cały rok należy do zwykleszych ptaków drapieżnych, i gnieździ się.

- Szafa I. Nr. 53. ♂ Zabity 16 Maja 1856 w Pieniakach.
 Nr. 54. ♂ Młody, zabity 25 Grudnia 1869 w Janowie.
 Nr. 55. ♀ Zabity 12 Listopada 1870 w Izydorówce. Dar Alexandra hr. Dzieduszyckiego.
 Nr. 56. ♀ Zabity 18 Listopada 1872 w Poturzycy.
 Nr. 57. ♀ Zabity 26 Października 1873. Dar p. Alex. Jazwińskiego.

- Nr. 58. ♀ Zabity 25 Marca 1875 w Wysocku. Dar Stefana hr. Zamojskiego.
 Nr. 59. ♀ Zabity 10 Grudnia 1876 w Stryjskiem.
 Nr. 60. ♀ Zabity 15 Stycznia 1877, w zamian ze szkoły leśnej.
 Nr. 61. ♂ Zabity 18 Stycznia 1877 w Żurawnie. Dar p. Tadeusza Chajęckiego.

RYBOŁÓW Tacz. PANDION Cuv.

Rybołów rzeczny. Tacz. Pandion Haliaetus. Cuv.

- Sokół orzeł rybitw. Tyz.
 Orzeł rzeczny. Wodz.
 Orzeł morski. Jundz.
 Orzeł rybitw. Gm.
 Orzeł rybołów. Gm.
 Falco haliaetus. Linn.
 Aquila marina. Briss.
 Aquila haliaetus. Mey. et Wol.
 Aquila balbusardus. Dum.
 Pandion fluvialis. Sav.
 Accipiter ichthyaetus. Pall.
 Balbusardus haliaetus. Flem.
 Pandion leucocephalus. Gould.

Flussfischadler, Flussadler, Weissbauch.

Balbuzard. Buf.

Ojczyzna: Okolice lesiste sąsiadujące z wodami w Europie, w Azji i w całej Ameryce. U nas pospolity, gnieździ się, na zimę odlatuje. Wyrządza znaczne szkody w rybach.

- Szafa I. Nr. 62. ♀ Zabity 7 Maja 1856 w Podhoreach.
 Nr. 63. ♀ Zabity 21 Kwietnia 1860 w Markopolu.
 Nr. 64. ♂ Zabity 1 Października 1861 w Pieniakach.
 Nr. 65. ♀ Zabity 29 Września 1872 w Nadwornie. Dar p. Ferdynanda Krattera.

Nr. 66. ♂ Młody zabity na gnieździe 1879 w lesie Podhorzeckim.

Nr. 67. Zabity na Otyniowieckim stawie 24 Sierpnia 1879.
Dar p. Radzikowskiego.

KRÓTKOSZPON Pietr. CIRCAËTOS Vieil.

Krótkoszpon gadożer. Pietr. **Circaëtos gallicus.** Vieill.

Sokoł orzeł krótkoszpon. Tyz.

Orzeł gadożer. Wodz.

Orzeł pstry. Jar.

Potorlik.

Falco brachydactylus. Tem.

Falco leucopsis. Bech.

Falco gallicus. Gmel.

Aquila pygargus. Briss.

Aquila leucamphomma. Borkh.

Aquila hypoleucus. Pall.

Circaëtos leucopsis et anguinum. Brehm.

Buteo gallicus. Sav.

Der kurzzeilige Schlangenaedler, Natteraedler.

Circaëte. Jean le Blanc.

Ojczyzna: Pospolity w południowej Europie, w zachodniej Azji i w północnej Afryce. U nas w podmokłych wielkich lasach nie rzadki, gnieździ się, na zimę odlatuje. Głównem jego pożywieniem są gady i płazy.

Szafa I. Nr. 68. ♀ Zabity 20 Lipca 1852 w Janowie.

Nr. 69. ♂ Zabity 8 Czerwca 1872 w Żółkiewskim.

Nr. 70. ♀ Zabity 10 Maja 1874 w Grzybowicach pod Lwowem.

Nr. 71. ♂ Zabity 1 Września 1876 w Rudkach. Dar Alexandra hr. Fredry.

Nr. 72. ♂ Zabity 20 Kwietnia 1877 w Pieniakach.

Nr. 73. ♂ Zabity 18 Kwietnia 1880 w Borszczowicach.

SOKOŁ. FALCO Linn.

Sokoł pustuleczka. Tyz. **Falco tinnunculoides.** Temm.

Sokoł białoszpon. Jar.

Falco cenchrus. Naum.

Falco tinnuncularius. Vieill.

Falco gracilis. Less.

Cerchneis cenchrus. Bonap.

Tinnunculus cenchrus. Briss.

Tichornis cenchrus. Kaup.

Der kleine Thurmfalke. Brehm.

Le foucon créslerine ou crésselette.

Ojczyzna: Południowa i wschodnia Europa, znaczna część Azji i Afryka północna. We Włoszech, w Hiszpanii, w Grecyi i w okolicach morza Czarnego jest pospolitą. U nas należy do nadzwyczajnych rzadkości. Być może, że bywa braną za Pustułkę, choć bardzo łatwo daje się odróżnić, jest bowiem mniejszą i ma pazury jasno-żółte, kiedy Pustułka ma je zupełnie czarne. Wiem tylko o dwóch okazach tego ptaka u nas zabitych, z których jeden z okolic Wadowie znajdował się w zbiorze Dra Oszackiego w Krzeszowicach. W Królestwie Polskiem jest w lasach Lubartowskich i w okolicach Radomia. Tacz.

Szafa II. Nr. 74. ♀ Zabita na gnieździe w dziuple starego buka 30 Maja 1857 w Pieniakach w Rew. V. w ostępie Dolina hutniakowa. Wybrano jaj 4, które są w zbiorze.

Sokoł pustułka. Rza. **Falco tinnunculus.** Linn.

Sokoł wieżowy. Wodz.

Falco brunneus. Briss.

Accipiter alaudarius. Briss.

Tinnunculus alaudarius. Gray.

Cerchneis tinnuncula. Boje.

Aegypius tinnunculus. Kaup.

Falco fasciatus. Retz.

Tinnunculus brunneus. Bech.

Der Thurmfalke. Naum.

La cr  sserelle.

Ojczyzna: Europa, Afryka północna Ameryka, znaczna cz  ść północnej Azji. Tacz U nas bardzo pospolita. Przylatuje na wiosn  bardzo wcześnie, pod zimę posuwa się ku p łudniowi.

Szafa II. Nr. 75. ♂ Zabita 14 Maja 1852 w Zarzeczcu.

Nr. 76. ♀ Zabita 14 Maja 1852 w Zarzeczcu.

(Para na gniezdzie, jaj 4).

Nr. 77. ♀ Zabita 14 Sierpnia 1855 w Poturzycy.

Nr. 78. ♀ Zabita 9 Kwietnia 1857 w Poturzycy.

Nr. 79. ♂ Zabita 5 Października 1869 w Zarzeczcu.

Nr. 80. ♀ Zabita 8 Sierpnia 1877 w Dublanach.

Nr. 81. ♂ Zabita 9 Października 1878 w Dublanach.

Sokoł kobczyk. Tacz. **Falco rufipes** Beseke.

Sokoł kobuzek. Tyz.

Sokoł rdzawonóg. Jar.

Sokoł kobuzik. Gór.

Falco vespertinus. Linn.

Falco rubripes. Less.

Erythropus vespertinus. Brehm.

Pannychistes rufipes. Kaup.

Hypotriorchis rufipes. Boje.

Tinnunculus vespertinus. Gray.

Der rothf ussige Falke. Naum.

Falcon kobez.

Ojczyzna: Azya, Afryka i wschodnio europejskie kraje.

Pospolity nad morzem Czarnym, na Ukrainie, gniezdz si  także w niewielkiej ilości na Polesiu Wołyńskim.

W Królestwie Polskiem na ciągu wiosennym i jesiennym

pospolity. Tacz. U nas na wiosnę i w jesieni nad rzekami i w okolicach podmokłych pospolity. Gnieździ się, na zimę wcześniej odlatuje.

Szafa II. Nr. 82. ♂ Zabity 15 Września 1851 w Poturzyce nad Bugiem.

Nr. 83. ♀ Zabity 26 Kwietnia 1855 w Dobrotworze nad Bugiem.

Nr. 84. ♂ Zabity 30 Sierpnia 1859 w Jarczowcach.

Nr. 85. ♀ Zabity 23 Kwietnia 1870 w okolicach Lwowa.

Nr. 86. ♂ Zabity 6 Maja 1874 w Marjance pod Tarnopolem. Dar p. Nowakowskiego.

Nr. 87. ♂ Zabity 9 Października 1878 w okolicach Lwowa.

Nr. 88. ♂ Zabity 30 Maja 1879 w Romanowie. Dar p. Gebauera.

Nr. 89. ♀ Zabity 4 Sierpnia 1879 w Pieniakach.

Sokoł drzemlik. Myśl. pt. **Falco aesalon.** Linn.

Drewniak Gm.

Falco lithofalco. Gmel.

Falco regulus. Pall.

Falco caesius. Mey. et Wolf.

Falco smirillus. Sav.

Aesalon lithofalco. Kaup.

Dendrofalco lithofalco. Bonap.

Hypotriorchis aesalon. Boje.

Falco sibiricus. Shaw.

Falco falconiarum. Gmel.

Aesalon regulus. Blyth.

Zwergfalke, Blaufalke, Merlinfalke.

Foucon émerillon, le rochier.

Ojczyzna: Europa prawie cała, Ameryka północna, Afryka północna i znaczna część Azji zachodniej. U nas zjawia się w późnej jesieni, bawi całą zimę, na wiosnę odlatuje. Gniazda u nas nie widziałem, i jaj tego ptaka nie posiadam.

Szafa II. Nr. 90. ♀ Zabity 13 Września 1851 w Zawiszni nad Bugiem.

Nr. 91. ♀ Zabity 14 Września 1852 w Poturzyey nad Bugiem.

Nr. 92. ♂ Zabity 11 Kwietnia 1854 w Jastrzębicy nad Bugiem.

Nr. 93. ♀ Zabity w Marcu 1858 w Dmytrowie.

Nr. 94. ♂ Zabity 6 Stycznia 1859 w Poturzyey.

Nr. 95. ♀ Zabity 6 Stycznia 1877 w Poturzyey.

Nr. 96. ♂ Zabity w r. 1879 w Pieniakach.

Sokoł kobuz. Rzą. **Falco subbuteo.** Linn.

Sokoł leśny. Wodz.

Sokoł kobiec. Gmin.

Dendrofalco subbuteo. Bonap.

Hypotriorchis subbuteo. Boje.

Falco hirundinum. Brehm.

Baumfalke, Lerchenfalke.

Faucon hobereau. Buf.

Ojczyzna: Europa i znaczna część Azji — wszędzie pospolicity. U nas w niektórych okolicach zwykły, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa II. Nr. 97. ♀ Zabity 5 Czerwca 1851 w Poturzyey.

Nr. 98. ♂ Zabity 22 Maja 1854 w Poturzyey.

Nr. 99. ♂ Zabity 14 Sierpnia 1857 w Pieniakach.

Nr. 100. ♂ Zabity 6 Maja 1864 w Pieniakach.

Sokoł wędrowny. Tyz. **Falco peregrinus.** Linn.

Sokoł właściwy. Gór.

Sokoł szlachcie. Wodz.

Falco communis. Gmel.

Falco cornicum. Brehm.

Falco gentilis. Briss.

Falco barbarus rusticolus. Linn.

Falco abietinus. Bech.

Falco anatum. Bonap.

Falco brookii. Sharpe.

Accipiter falco. Briss.

Der Wanderfalke. Brehm. *Der Blaufälke.* Naum.

Faucon commun.

Ojczyzna: Cała Europa, pospolitszy w krajach górzystych i na północy. W Królestwie Polskiem jest ptakiem miejscowym, lecz nielicznym. W Litwie także się gnieździ. Tacz. U nas należy do rzadszych ptaków, czy się gnieździ, nie wiem.

Szafa II. Nr. 101. ♂ Zabity 10 Maja 1849 w Poździejczu na Wygodzie. Dar p. Antoniego Nowakowskiego.

Nr. 102. ♀ Zabity 9 Października 1862 w Międzygórzach.

Nr. 103. ♀ Zabity 12 Października 1864 w okolicach Lwowa.

Nr. 104. ♂ Zabity 30 Marca 1865 w Olejowie. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 105. ♂ Zabity 25 Października 1878 w Olejowie. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 106. ♀ Zabity 21 Lipca 1871 w Żurawnie.

Nr. 107. ♂ Zabity 7 Lutego 1879 w Tuczempach. Dar p. Władysława Micewskiego.

Sokoł raróg. Myśl. pt. ***Falco lanarius.*** Linn.

Falco stellaris. Linn.

Falco sacer, tartaricus. Gmel.

Falco gyrfalco. Pall.

Accipiter cianopus. Pall.

Würgfalke, Stossfalke.

Faucon lanier.

Ojczyzna: Europa wschodnio południowa i środkowa, środkowa Azja aż ku Kamezatee i północna Afryka. W południowej Rosyi europejskiej i azjatyckiej pospolity. W Litwie i Królestwie Polskiem niespostrzegany. Tacz.

U nas stale przebywa i gnieździ się, choć zawsze należy do rzadszych naszych ptaków drapieżnych.

- Szafa II. Nr. 108. ♂ Zabity 12 Września 1852 na Rowiszczu.
 Nr. 109. ♂ Zabity 18 Kwietnia 1855 w Poturzycy.
 Nr. 110. ♀ Zabity 6 Marca 1855 w Poturzycy.
 Nr. 111. ♂ Zabity 26 Marca 1855 w Poturzycy.
 Nr. 112. ♀ Zabity 30 Sierpnia 1861 w Olejowie. Dar Kazimierza hr. Wodziekiego.
 Nr. 113. ♀ Zabity 19 Kwietnia 1855 w Poturzycy.
 Nr. 114. ♀ Zabity 6 Maja 1864 w Wertelce, przy gnieździe, jaj 4.
 Nr. 115. ♂ Zabity 20 Lutego 1874 w okolicach Bóbrki.

JASTRZĄB. ASTUR Lacép.

Jastrząb krogulec. Wodz. **Astur nisus.** Keys et Blas.

Sokoł krogulec. Rzą.

Jastrząbek, kroguleczyk, przepiórnik, ptasznik. Gmin.

Sokoł jastrząb krogulec. Tyz.

Falco nisus et minutus. Linn.

Accipiter nisus. Pall.

Accipiter maculatus. Briss.

Daedalion fringillarius. Kaup.

Sparvius nisus. Vieill.

Nisus communis. Boje.

Nisus fringillarius. Kaup.

Astur major. Degl.

Sperber, Finkenhabicht, kleiner Habicht.

L'epervier.

Ojczyzna: Europa, Azja, Ameryka północna i północna Afryka. U nas cały rok bardzo pospolity. Wielki szkodnik.

- Szafa II. Nr. 116. ♂ Zabity 4 Grudnia 1850 w Poździejczu.
 Nr. 117. ♀ Zabity w Styczniu 1851 w Poturzycy.
 Nr. 118. ♂ Zabity 1 Lipca 1851 w Poturzycy.

- Nr. 119. ♂ Zabity 5 Września 1852 w Poturzycy.
 Nr. 120. ♀ Zabity 7 Kwietnia 1852 w Zarzeczcu.
 Nr. 121. ♀ Zabity 18 Marca 1854 w Pieniakach.
 Nr. 122. ♂ Zabity w Tatrach r. 1869. Dar p. Kocyana.
 Nr. 123. ♀ Zabity 14 Lutego 1872 w okolicach Lwowa.
 Nr. 124. ♂ Zabity 28 Września 1873 na Hołosku.
 Nr. 125. ♂ Zabity 24 Września 1874 w Niesłuchowie.
 Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.
 Nr. 126. ♂ Zabity 1 Stycznia 1876 na Hołosku.
 Nr. 127. ♂ Zabity 9 Kwietnia 1877 w Pieniakach.
 Nr. 128. ♂ Zabity w lecie 1878 w okolicy Lwowa.

Jastrząb gołębiarz. Wodz. **Astur palumbarius.** Lacép.

Sokoł jastrząb. Rzq.

Jastrząb kurnik, gołębnik, gołębiarz, kuropatwiarz, kokosznik. Gmin.

Falco palumbarius. Linn.

Falco gallinarius. Gmel.

Falco marginatus. Lath.

Accipiter astur. Pall.

Accipiter gallinarum. Brehm.

Sparvius palumbarius. Vieill.

Daedalion palumbarius. Savig.

Falco tigrinus. Beseke.

Falco longipes. Nilss.

Taubenfalke, Hühnerfalke, Stockfalke.

Aotour. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa, Azya środkowa. U nas przez cały rok bardzo pospolity Wielkie wyrządza szkody w drobiu i zwierzyźnie.

Szafa II. Nr. 129. ♂ Zabity 5 Lutego 1852 na Rowiszczu.

Nr. 130. ♂ Zabity 29 kwietnia 1852 w Poździejczu.

Nr. 131. Młody wyjęty z gniazda 31 Maja 1854 w Korczynie.

- Nr. 132. Młody zabity 10 Lipca 1854 w Jastrzębicy.
 Nr. 133. Młody zabity 1 Sierpnia 1854 na Rowiszczu.
 Nr. 134. ♂ Zabity 23 Lutego 1873 w okolicy Lwowa.
 Nr. 135. ♀ Zabity 16 Lutego 1874 w Kurowicach. Dar
 p. Ostafińskiego.
 Nr. 136. ♀ Zabity 9 Kwietnia 1878 w okolicy Lwowa.
 Nr. 137. ♀ Zabity 4 Listopada 1878 w Kutkorzu. Dar
 Henryka hr. Łączyńskiego.
 Nr. 138. ♀ Zabity 4 Listopada 1878 w Kutkorzu. Dar
 Henryka hr. Łączyńskiego.

KANIA. MILVUS Cuv.

Kania wielka. Mysł. pt. **Milvus regalis.** Brehm.

Sokoł kania. Tyz.

Kania czerwona, ruda. Gmin.

Falco milvus. Linn.

Falco austriacus. Gmel.

Accipiter regalis. Pall.

Milvus castaneus et ruscicus. Daud.

Milvus iclinus. Savig.

Milvus ruber. Brehm.

Der rothe Milan, Gabelweihe, Königsweihe.

Milan royal. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana, południowa, znaczna część
 Azji północnej, pbrzeże Afryki. U nas w pewnych oko-
 licach pospolita, w innych bardzo rzadka, gnieździ się,
 na zimę odlatuje. Wyrządza znaczne szkody.

Szafa III. Nr. 139. ♂ Zabita 14 Sierpnia 1872 w Poturzycy.

Nr. 140. ♀ Zabita 26 Sierpnia 1872 w Poturzycy.

Nr. 141. ♀ Zabita 25 Kwietnia 1874 w Poturzycy.

Kania czarna. Gmin. **Milvus ater.** Brehm.

Sokoł kania czarna. Tyz.

Sokoł ciemno rudy Jar.

Falco ater. Linn.

Falco fuscoater. Wolff.

Accipiter milvus. Pall.

Milvus niger. Briss.

Milvus fuscus. Brehm.

Milvus aetolius. Vieill.

Milvus migrans. Stri.

Schwarzbrauner Milan.

Milan noir.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Azja środkowa, Afryka północna. U nas osobliwie w okolicach podmokłych i lesistych bardzo pospolita, gnieździ się, na zimę odlatuje. Również znaczne wyrządza szkody.

Szafa III. Nr. 142. ♂ Zabity 17 Maja 1864 w Pieniakach.

Nr. 143. ♀ Zabita 17 Maja 1864 w Pieniakach.

(Para na gnieździe, jaj 4).

Nr. 144. ♀ Zabita 8 Czerwca 1866 w Poturzycy.

PSZCZOŁOJAD. PERNIS Cuv.

Pszczółojad pospolity. Tacz. **Pernis apivorus.** Luk.

Sokoł kobuz trzmielojad. Gór.

Falco apivorus. Linn.

Falco poliorhynchus. Bech.

Buteo apivorus. Briss.

Accipiter lacertarius. Pall.

Pernis communis. Less.

Pernis tachardus. Gray.

Der europäische Wespenbussard.

Buse boudrée Buf. *Boudrée apivore.*

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas w leśnych okolicach pospolity, gnieździ się, na zimę odlatuje. Żywi się przeważnie owadami, i dla tego nie powinien być prześladowanym.

Szafa III. Nr. 145. Młody wyjęty z gniazda 13 Sierpnia 1852 w Radwańcach.

Nr. 146. Młody wyjęty razem z poprzedzającym z jednego gniazda.

Nr. 147. ♀ Zabity 25 Sierpnia 1852 w Poturzycy.

Nr. 148. ♂ Zabity 9 Czerwca 1855 w Poturzycy.

Nr. 149. ♂ Zabity 14 Lipca 1873 w Grzybowicach.

Nr. 150. ♀ Zabity 10 Czerwca 1855 w Poturzycy.

Nr. 151. ♀ Zabity 13 Września 1862 w Pieniakach, odm.

Nr. 152. ♂ Nabyty od p. Sew. Piotrowskiego, odm.

Nr. 153. ♀ Zabity 21 Lipca 1879 w Hołych pod Rawą ruską.

MYSZOŁÓW. BUTEO Cuv.

Myszolów włochaty. Tacz. **Buteo lagopus.** Brünn.

Sokoł kobuz włochaty. Jar.

Jastrząb zimowy. Gm.

Sokoł koniuch, Gór.

Falco lagopus. Linn.

Falco sclavonicus. Lath.

Falco plumipes. Dand.

Archibuteo lagopus. Brehm.

Accipiter lagopus. Pall.

Butaetes lagopus. Bonap.

Butaetes buteo. Less.

Rauhfüssiger Bussard.

Buse pattue. Tenem.

Ojczyzna: Północ starego i nowego łądu. Ma się gnieździć w Litwie. Tacz. Do nas przylatuje z pierwszymi przymrozkami, a z pierwszym ciepłem wiosennem odlatuje. W zimie wszędzie bardzo pospolity. Żywi się głównie myszami, których znaczne ilości wytępia. Korzyść, jaką tem gospodarstwu robi, przenosi sownie zjedzenie tu i ówdzie czasem jakiejś kuropatwy lub postrzelonego zająca,

dla tego najznakomitsi naturaliści troskliwie szanowanie tego ptaka wszędzie zalecają.

- Szafa III. Nr. 154. ♀ Zabity 14 Lutego 1861 w Zarzeczcu.
 Nr. 155. ♀ Zabity 31 Stycznia 1864 w Pieniakach.
 Nr. 156. ♀ Zabity 24 Grudnia 1871 w Pieniakach.
 Nr. 157. ♂ Zabity 12 Stycznia 1877 w okolicy Lwowa.
 Dar Aleksandra hr. Fredry.

Myszolów pospolity. *Tacz.* **Buteo vulgaris.** *Veil.*

Sokoł kobuz myszolów. *Jund.*

Myszolówka. *Gmin.*

Falco buteo. *Linn.*

Falco vulgaris. *Linn.*

Falco variegatus, cinereus, obsoletus, versicolor. *Gmel.*

Buteo albus.

Buteo mutans et fasciatus. *Veil.*

Accipiter buteo. *Pall.*

Buteo variabilis. *Baill.*

Mäusebussard, Stockaar.

Buse vulgaire.

Ojczyzna: Europa południowa, Azja zachodnia, część Ameryki północnej. U nas bardzo pospolity, gnieździ się, na zimę odlatuje. Żywi się przeważnie myszami i dla tego ochraniający być powinien. Łatwo go poznać, jest bowiem jedyny z większych ptaków drapieżnych, który długo na miejscu wachluje i rad siada na kopach i kopcach siana.

- Szafa III. Nr. 158. Młody zabity 28 Czerwca 1851 w Poturzycy.
 Nr. 159. ♂ Zabity 10 Września 1851 w Poturzycy.
 Nr. 160. ♀ Zabity 10 Października 1852 w Poturzycy.
 Nr. 161. ♀ Zabity 30 Kwietnia 1852 w Poździmierzu.
 Nr. 162. ♂ Zabity 6 Kwietnia 1853 w Poturzycy.
 Nr. 163. Młody zabity 12 Czerwca 1861 w Poturzycy, wyjęty z gniazda.
 Nr. 164. ♂ Zabity 20 Września 1875 w Dublanach.
 Nr. 165. ♀ Zabity 23 Sierpnia 1874 w okolicy Lwowa.
 Nr. 166. ♂ Zabity 23 Kwietnia 1876 w okolicy Lwowa.

BŁOTNIAK Tyz. CIRCUS Lacep.

Błotniak błotny. Jund. **Circus rufus.** Briss.

Sokoł błotniak błotny. Tyz.

Jastrząb stawowy. Gmin.

Kania mała. Myśl. pt.

Kaniuk. Gmin.

Sokoł Żabojad. Gór.

Falco rufus. Gmel.

Falco aeruginosus. Linn.

Falco arundinaceus. Bech.

Circus aeruginosus. Sav.

Circus palustris. Briss.

Accipiter circus. Pall.

Buteo rufus. Conck.

Die Rohrweihe, Sumpfweihe, Rostweihe.

Bussard des marais. Buf.

Ojczyzna: Błotniste okolice Europy, Azji i północnej Afryki.

U nas wszędzie nad wodami i błotami bardzo pospolity, gnieździ się, na zimę odlatuje. Wielki szkodnik.

Szafa IV. Nr. 167. ♂ Zabity 25 Czerwca 1851 w Poturzycy.

Nr. 168. ♂ Zabity 17 Sierp. 1852 w Zawiszni nad Bugiem.

Nr. 169. ♀ Zabity 5 Maja 1855 na Horodelcu.

Nr. 170. ♂ Zabity 17 Maja 1857 w Pieniakach nad Seretem.

Nr. 171. ♂ Zabity 5 Czerw. 1877 w Boldurach nad Styrem.

Nr. 172. ♂ Zabity 9 Września 1875 w Otyniowicach.

Nr. 173. ♂ Zabity 15 Września 1879 na Otyniowieckim stawie.

Błotniak zbożowy. Tacz. **Circus cyaneus.** Blas.

Sokoł błotniak zbożowy. Tyz.

Sokoł siniak. Gór.

Sokoł błękitny. Jar.

Falco cyaneus. Linn.

Falco bohemicus, albicans, griseus, montanus. Gmel.

Falco strigiceps. Nils.

Circus gallinarius. Sav.

Strigiceps pygargus. Bonap.

Strigiceps cyaneus. Bonap.

Accipiter variabilis. Pall.

Die Kornweihe, Halbweihe.

Le bussard Saint-Martin.

Ojczyzna: Równiny Azji i Europy. U nas w równinach, osobliwie na Podolu, bardzo pospolity; czy się gnieździ, nie wiem, bo gniazda dotąd nie znalazłem i jaj nie posiadam, młode jednakże są również bardzo pospolite. Na wiosnę przylatuje bardzo wcześnie i późno w jesieni odlatuje.

Szafa IV. Nr. 174. ♂ Zabity 17 Października 1851 w Poturzycy nad Bugiem (przeważnie popielaty).

Nr. 175. ♂ Zabity 18 Października 1851 w Poturzycy nad Bugiem (jak poprzedzający).

Nr. 176. ♀ Zabity 21 Listop. 1854 na Czortowcu (młody).

Nr. 177. ♀ Zabity 2 Września 1857 w Pieniakach nad Seretem (młody).

Nr. 178. ♀ Zabity 1 Kwietnia 1858 w Markopolu nad Seretem (bladawo - rudy).

Nr. 179. ♀ Zabity 15 Października 1858 w Olejowie (rudawy).

Nr. 180. ♂ Zabity 25 Lipca 1871. Dar p. Schwarza (popielaty).

Nr. 181. ♀ Zabity 21 Sierpnia 1876 w Dublanach (rudy).

Nr. 182. ♂ Zabity 24 Marca 1877 w Załóżkach (popielaty).

Dar p. Franciszka Korytowskiego.

Nr. 183. ♂ Zabity 12 Kwietnia 1878 w Rymanowie (popielaty). Dar Stanisława hr. Potockiego.

Błotniak popielaty. Tacz. **Circus cinereus.** Blas.

Sokoł błotniak popielaty. Tyz.

Błotniak łączny. Wodz.

Falco cinereus. Mont.

Circus Montagu. Vieill.

Strigiceps cinereus. Bonap.

Strigiceps pratorum, elegans. Brehm.

Die Wiesenweihe, aschgraue Weihe.

Bussard cendrée, bussard Montagu.

Ojczyzna: Równiny Azji wschodniej i wschodnio-południowej Europy. U nas na wiosennym i jesiennym ciągu nie rzadki; czy się gnieździ, nie wiem.

Szafa IV. Nr. 184. ♀ Zabity w lecie 1851 w Poturzycy nad Bugiem (rudy).

Nr. 185. ♂ Zabity 19 Kwietnia 1855 w Sokalu (popiel.).

Nr. 186 ♀ Zabity 13 Sierpnia 1855 w Poturzycy (rudy).

Nr. 187. ♂ Zabity 3 Września 1876 w Dublanach (rudy).

Błotniak blady. Tacz. *Circus palidus.* Sykes.

Circus Swainsonii. Smith.

Circus albescens. Less.

Circus anacrurus. Shar.

Strigiceps palidus. Bonap.

Falco palidus. Temm.

Falco dalmatinus. Rüsse.

Strigiceps dalmaticus. Lich.

Strigiceps desertorum. Brehm.

Steppenweihe.

Bussard pale.

Ojczyzna: Okolice stepowe Rosji azyatyckiej i wschodnio-europejskiej. U nas na ciągu pospolitszy od poprzedzającego.

Szafa IV. Nr. 188. ♂ Zabity 17 Sierpnia 1855 w Poturzycy nad Bugiem (rudy).

Nr. 189. ♂ Zabity 4 Kwietnia 1855 w Chwałowicach.

Dar p. Fel. Rosnowskiego (popielaty).

- Nr. 190. ♂ Zabity 4 Września 1863 w okolicy Lwowa (popielaty).
 Nr. 191. ♂ Zabity 7 Kwietnia 1866 w okolicy Lwowa (popielaty).
 Nr. 192. ♂ Zabity 12 Kwietnia 1873 w Poturzycy (popielaty).

PTAKI DRAPIEŻNE NOCNE. — RAPACES NOCTURNI.

Sowa biała. Jundz. *Ulula nyctea*.

Strix nyctea scandiaca. Linn.

Strix candida. Lath.

Strix alba. Briss.

Strix nivea. Daud.

Surnia nyctea. Key. et Bla.

Syrnium nyctea. Kaup.

Nyctea nivea. Bonap.

Nyctea candida. Bonap.

Nyctea erminea. Steph.

Nyctea scandiaca. Yarel.

Syrnia nyctea. Mac.

Die Schneetageule.

Le harfang. Buf.

Ojczyzna: Polarne kraje Europy, Azji i Ameryki. W Islandyi, w północnej Rosyi, w Syberyi, w Szwecyi i Norwegii bardzo pospolita. W Królestwie Polskiem bardzo rzadka. W zimie 1858 na 1859 naleciała w znacznej ilości. Tacz. U nas nie widywana, raz tylko w zimie 1866 zjawiała się w kilku okolicach.

Szafa IV. Nr. 193. ♂ Zabita 23 Stycznia 1866 w Nadyczach pod Kulikowem.

Nr. 194. ♀ Zabita 24 Lutego 1866 w Wzdowie. Dar p. Teofila Ostaszewskiego

Nr. 195. ♀ Zabita 8 Grudnia 1866 w Dublanach na błocie na stercie siana. Zabił Karol hr. Dzieduszycki. Dar p. Kazimierza Pańkowskiego.

Sowa mszarna. Ulula (Strix) microphthalmos. Tyz.

Strix lapponica. Retz.

Strix barbata. Pall.

Strix fubiginosa. Ant.

Ulula lapponica. Less.

Ulula barbata Pall.

Ulula cinerea. Schleg.

Syrnium cinereum. Bonap.

Syrnium microphthalmum. Tyz. Gray.

Bartkauz, Lapplandseule. Brehm.

Chouette Lapone.

Ojczyzna: Północna Europa i Azja. W Litwie w gubernii Mińskiej w pow. Dziśnieńskim w puszczy Postawskiej na mchach od ludzi nieuczęszczanych mieszka, gnieździ się na wierzchołkach sosen.

Szafa IV. Nr. 196. Okaz ten zabity w Postawskiej puszczy zdeterminowany przez hr. Konstantego Tyzenhauza, darowany mi z jego zbiorów przez syna hr. Reinholda Tyzenhauza. Wręczył mi ten okaz ś. p. hr. Alexander Przeździecki.

Sowa długoogonowa. Tyz. **Ulula uralensis.** Key et Bla.

Sowa uralaska. Wodz.

Strix uralensis. Pall.

Strix liturata. Retz.

Strix macroura. Nutt.

Strix macrocephalon. Meiss.

Syrnium uralense. Boje.

Syrnium macrocephalum. Brehm.

Surnia uralensis. Less.

Ptynx uralensis. Blyth.

Ptynx liturata. Brehm.

Die uralische Tageule.

Chouette de l'Oural. Temm.

Ojczyzna: Kraje północne starego ładu. W Litwie gnieździ się, w Królestwie Polskiem jest wielką rzadkością. Tacz. U nas na całym Podgórzu bardzo pospolita cały rok, a i w całym kraju po dużych lasach napotkać ją można. Gnieździ się bardzo wczesnie, i dotąd jaj jej nie posiadamy. Jeden z najdrapieżniejszych i najszkodliwszych naszych ptaków.

Szafa IV. Nr. 197. ♂ Zabita 4 Stycznia 1855 w Stryjskiem.

Nr. 198. ♂ Zabita 28 Lutego 1863 w Lachowicach nad Świecą.

Nr. 199. ♀ Zabita 5 Grudnia 1863 w Lachowicach.

Nr. 200. ♂ Zabita 8 Lutego 1871 w Lachowicach.

Nr. 201. ♂ Zabita 23 Września 1874 w Słobódce leśnej.

Dar p. Zygmunta Piwki.

Nr. 202. ♂ Zabita 9 Listopada 1875 w Stryjskiem.

Nr. 203. ♀ Zabita 26 Stycznia 1875 w Lachowicach.

Nr. 204. ♀ Zabita 26 Października 1876 w Lisowicach.

Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 205. ♀ Zabita 16 Listopada 1876 w Lisowicach.

Dar Leopolda hr. Starzeńskiego.

Nr. 206. ♂ Zabita 5 Grudnia 1876 w Stryjskiem.

Nr. 207. ♂ Zabita 5 Grudnia 1876 w Popowcach nad

Seretem. Dar p. W. Brunnera.

Nr. 208. ♀ Zabita 24 Stycznia 1877 w Stryjskiem.

Nr. 209. ♀ Zabita 30 Stycznia 1877 w Lisowicach. Dar p. Edwarda Simona.

Nr. 210. ♂ Zabita 4 Stycznia 1880 w Lachowicach. Dar Edmunda hr. Dzieduszyckiego.

Miałem okazy tej sowy zabite w Radwanicach pow. Sokalski i w Pieniakach pow. Brodzki.

Sowa jarzębata. Tyz. **Ulula funerea.**

Strix ulula. Linn.

Strix funerea. Temm.

Strix nisoria. Mey.

Strix doliata. Pall.

Surnia ulula. Gray.

Noctua nisoria. Cuv.

*Die gesperberte Habichtseule.**Surnie.*

Ojczyzna: Pospolita jest w całym pasie północnym obu lądów, znajduje się obficie w całej Syberyi. W Litwie w każdej porze roku ma być dość pospolitą. Do Królestwa zalatuje w małej ilości i nie każdego roku. Tacz. U nas należy do wielkich rzadkości, zjawia się czasem śród bardzo ostrych zim.

Szafa V. Nr. 211. ♂ Zabita 10 Stycznia 1862 w Choczwi w Sanockiem.

Nr. 212. ♀ Zabita 8 Stycznia 1863 na Hołosku pod Lwowem

Nr. 213. ♀ Zabita w Styczniu 1873 na Hołosku pod Lwowem.

Nr. 214. ♀ Zabita 18 Grudnia 1875 w Pieniakach.

Miałem okaz tej sowy zabity w zimie w 1847 r. w Poturzycy.

Sowa puszczyk. Jund. **Ulula aluco.** Key et Bla.

Sowa lelek. Rzą.

Sowa rdzawa. Jund.

Puszczyk zwyczajny. Waga.

Strix aluco. Linn.

Strix stridula. Gmel.

Strix ulula. Linn.

Strix silvestris, rufa Scop.

Strix soloniensis. Gmel.

Strix silvatica. Steph.

Syrnium aluco. Less.

Syrnium ululans. Sav.

Syrnium aluco. Brehm.

Syrnium aedum, rufescens. Brehm.

Baumkautz, Brandkautz.

Choutte — hulotte.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa. U nas wszędzie przez cały rok pospolita. Mnóstwo wyjada myszy i powinna być starannie pielęgnowaną.

Szafa V. Nr. 215. Młoda	} wyjęte z gniazda 25 Maja 1854	
Nr. 216. Młoda		} w Poturzycy.
Nr. 217. ♀ Zabita 3 Stycznia 1854	w Poturzycy.	
Nr. 218. ♀ Zabita w Stycz. 1855	w Skomoroch. nad Bugiem.	
Nr. 219. ♀ Zabita 17 Grudnia 1855	w Pieniakach.	
Nr. 220. ♀ Zabita 26 Stycznia 1876	w Pieniakach.	

Sowa włochatka. Gab. War. **Ulula dasypus.**

Sowa pójdzka. Tyz.

Sowa Tengmalma. Wodz.

Sowa mała. Gór.

Sowa włochatka. Jar.

Strix Tengmalmi. Linn.

Strix dasypus. Bech.

Strix noctua. Tem.

Strix passerina. Pall.

Athene Tengmalmi. Boje.

Aegolius Tengmalmi. Kaup.

Noctua Tengmalmi. Cuv.

Nyctale Tengmalmi. Briss.

Ulula funerea. Schl.

Der rauhfüssige Kautz.

Chouette Tengmalm.

Ojczyzna: Lesiste kraje Europy północnej i umiarkowanej, Azji północnej i środkowej. W Niemczech, w Litwie i w Karpatach (?) jest pospolita. Tacz. U nas znajduje się w wielu okolicach, ale zawsze do mniej pospolitych sów naszych zaliczyć ją wypada. Jaj jej nie posiadamy, i czy się gnieździ u nas, zapewnić nie mogę.

Szafa V. Nr. 221. ♂ Zabita 22 Listopada 1861 w Niesłuchowie. Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 222. ♀ Zabita we Wrześniu 1871 w okolicy Lwowa.

Nr. 223. ♀ Zabita 4 Stycznia 1873 w okolicy Lwowa.

Nr. 224. ♀ Zabita 29 Stycznia 1879 w Korniowie w Stryjskiem.

SÓWKA Tacz. ATHENE Boje.

Sówka pójdzka. Tacz. **Athene noctua.** Boje.

Sowa sówka. Rzą.

Sowa kurluk. Gór.

Pójdzka zwyczajna. Waga.

Puszczyk pójdzka. Gmin.

Strix passerina. Linn.

Strix noctua. Retz.

Strix nudipes. Nils.

Noctua minor. Briss.

Noctua glaux. Sav.

Noctua passerina. Jeny.

Athene passerina. Boj.

Surnia noctua. Key. et Bla.

Steinkautz, Sperlingskautz.

Chevêche commune.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa, Afryka północna i Azja zachodnia. W Litwie rzadsza od włochatki, w Królestwie Polskiem bardzo pospolita. Tacz. U nas wszędzie przez cały rok pospolita. Bardzo pożyteczna.

- Szafa V. Nr. 225. ♀ Zabita 15 Lipca 1868 w Pieniakach.
 Nr. 226. ♂ Zabita 29 Marca 1854 w Zarzeczcu.
 Nr. 227. ♂ Zabita 5 Stycznia 1855 w Skomorochach
 nad Bugiem.
 Nr. 228. ♀ Zabita 19 Czerwca 1868 w Czepielach nad
 Seretem.

Sówka karliczka. Jar. *Athene acadica*.

Sowa karliczka. Tyz.

Sowa najmniejsza. Gór.

Strix passerina. Linn.

Strix pusilla. Daud.

Strix pygmaea. Bech.

Strix acadica. Tem.

Glaucidium passerinum. Boje.

Surnia passerina. Key et Bla.

Noctua passerina. Schl.

Zwergkautz, *kleiner Kautz*.

La chevêchette.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana. W Królestwie
 Polskiem dość pospolita, ale mało znana z powodu bar-
 dzo skrytego sposobu życia. U nas należy do wielkich
 rzadkości.

Szafa V. Nr. 229. Zabita około Delatyna.

Nr. 1455. Zabita w Beresce koło Liska. Wypchaną da-
 rował p. Teofil Żurowski.

PUSZCZYK Tacz. *STRIX*.

Puszczyk płomykowaty. Tacz. *Strix flammea*. Linn.

Sowa płomykowata. Tyz.

Sowa puszczyk. Rza.

Sowa ogniczek. Kluk.

Sowa płomienista. Jund.

Aluco flammeus. Flem.

Strix guttata. Brehm.

Strix javanica. Gmel.

Strix perlata. Lich.

Strix delicatulus. Gould.

Strix glaucops. Kaup.

Athene Forsteni. Bonap.

Schleierkautz, Perlkautz.

L'effraie. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Ameryka i znaczna część Afryki.

U nas wszędzie bardzo pospolita. I ta sowa dla użyteczności swojej winna być bardzo szanowaną.

Szafa V. Nr. 230. ♂ Zabity w Lutym 1858 w Sokalu, odmiana biała.

Nr. 231. ♂ Zabity 15 Października 1860 w Zarzeczcu.

Nr. 232. ♂ Zabity 14 Grudnia 1876 na Hołosku pod Lwowem.

Nr. 233. ♂ Zabity 13 Lutego 1877 w okolicy Lwowa, odmiana biała.

Nr. 234. w puchu, wybrany z gniazda w gmachu im. Ossolińskich we Lwowie 1 Listopada 1878.

PUHACZ. BUBO.

Puchacz właściwy. *Tacz. Bubo maximus.* Rauf.

Sowa puchacz właściwy. Rzą.

Sowa puchacz. Gór.

Puchacz wyk. Waga.

Strix bubo. Linn.

Bubo italicus. Briss.

Bubo europæus. Less.

Bubo germanicus. Brehm.

Bubo ignavus. Forst.

Otus bubo. Schl.

Der Uhn, die grosse Ohreule. Brehm.

Le grand duc.

Ojczyzna: Wszystkie górzyste i lesiste okolice Europy i całej północnej Azji. U nas na całym Podgórzu pospolity, gnieździ się i zimuje. Znaczne wyrządza szkody w zwierzynie.

Szafa V. Nr. 235. ♂ Zabity 28 Lutego 1874 w Lachowicach, w ostępie Droczów nad Świecą.

Nr. 236. ♀ Zabity 25 Grudnia 1869 w Stryjskiem.

Nr. 237. ♂ Zabity 26 Grudnia 1874 w Romaszówce pow. Czortkowskim, w ogrodzie. Dar Adama bar. Haydla.

Nr. 238. ♂ Zabity 28 Października 1878 w Żurawnie. Dar p. Tadeusza Chajęckiego.

Nr. 239. ♂ Zabity 11 Czerwca 1879 w Lachowicach. Zabił p. Karol Gostyński.

Puhacz uszaty. Tacz. **Bubo otus.** Sav.

Sowa puhacz uszaty. Jund.

Sowa uszata. Jund.

Sowa średnia. Gór.

Strix otus. Linn.

Strix deminuta. Pall.

Otus vulgaris. Flem.

Otus communis. Less.

Aegolius otus. Key et Bla.

Asio otus. Less.

Otus europaeus. Steph.

Die mittlere Ohreule.

Hibon vulgaire.

Ojczyzna: Na całej starej półkuli. U nas pospolity, gnieździ się i zimuje. Żywi się głównie myszami, winien być przeto zaliczany do ptaków pożytecznych.

Szafa V. Nr. 240. ♂ Zabity 2 Lutego 1860 w Roźniatowie, pow. Jarosławskim.

- Nr. 241. ♂ Zabity w Grudniu 1872 w Zarzeczu. •
 Nr. 242. ♀ Zabity w r. 1875 w Pieniakach.
 Nr. 243. ♂ Zabity 19 Kwietnia 1877, w ogrodzie, przy
 gnieździe wybrane młode i 3 jaja.
 Nr. 244. ♀ Zabity w Zahajpolu, pow. Kołomyjskim. Dar
 p. Marc. Jasińskiego.
 Nr. 245. w puchu.

Puhacz błotny. *Tacz.* **Bubo brachyotus.**

- Sowa puhacz błotny. *Tyz.*
 Sowa krótkoucha albo krzykliwa. *Gór.*
 Strix brachyotus. *Gmel.*
 Strix brachyura. *Nils.*
 Strix aegolius et ulula. *Pall.*
 Otus brachyotus. *Boje.*
 Otus palustris. *Brehm.*
 Brachyotus palustris. *Gould.*
 Brachyotus aegolius. *Bonap.*
 Strix palustris. *Schinz.*
 Aegolius brachyotus. *Key. et Bla.*
 Asio accipitrinus. *Newt.*
 Ulula brachyotus. *Wils.*

Sumpfohreule, die kurzohrige Eule.

Hibon brachyote.

Ojczyzna: Cała kula ziemską. U nas wszędzie bardzo
 pospolicie.

Szafa V. Nr. 246. ♂ Zabity 6 Lutego 1852 w Poturzycy.

Nr. 247. ♂ Zabity 27 Sierpnia 1855 w Poturzycy.

Nr. 248. ♀ Zabity 16 Października 1855 w Pieniakach.

Puhacz syczek. *Tacz.* **Bubo scops.** *Boje.*

Sowa puhacz syczek. *Tyz.*

Sowa sówka. *Jund.*

Sowa leśniaczka. *Waga.*

- Sowa sówka. Gór.
- Strix scops. Linn.
- Strix giu. Scop.
- Strix zorca et carniolica. Gmel.
- Scops ephialtes. Sav.
- Scops carniolica. Brehm.
- Scops europaeus. Less.
- Scops zorca. Svain.
- Ephialtes scops. Key. et Bla.
- Otus scops. Schl.
- Scops Aldrovandi. Wilh.

Zwergohreule.

Le petit duc. Buf. *Hibon scops.* Tem.

Ojczyzna: Południowa i umiarkowana Europa. W Litwie znajduje się choć rzadko. W Królestwie Polskiem bardzo rzadki. Tacz. U nas rzadki, ale są okolice, w których się czasem pojawia, nawet w okolicy samego Lwowa.

Szafa V. Nr. 249. Zabity w r. 1857 w okolicy Lwowa.

Nr. 250. ♂ Zabity we Wrześniu 1863, złapany żywcem pod Lwowem.

Nr. 251. ♂ Zabity 27 Sierpnia 1877 w Olejowie. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

ŻARŁOCZNE. OMNIVORES.

KRUK. CORVUS Linn.

Kruk właściwy. Tyz. **Corvus corax.** Linn.

Kruk pospolity. Gm.

Corvus maximus. Scop.

Der Kolb-Rabe, Kolkrabe.

Le corbeau.

- Ojczyzna: Europa. U nas przez cały rok pospolity.
 Szafa V. Nr. 252. ♂ Zabity 18 Stycz. 1852 w Poździejcu.
 Nr. 253. ♂ Zabity 11 Lutego 1857 w Reniowie.
 Nr. 254. ♂ Zabity w Listopadzie 1877 w okolicy Lwowa.
 Nr. 255. W puchu wyjęty z gniazda 15 Kwietnia 1854
 w Zarzeczu.

Kruk wrona. Rzq. **Corvus cornix.** Linn.

Cornix cinerea. Briss.

Corvus cornix. Kaup.

Die Krähe, die Nebelkrähe.

Corneille mantélee. Buf.

- Ojczyzna: Cała prawie kula ziemską. U nas bardzo pospolita.
 Szafa V. Nr. 256. ♂ Zabita 27 Czerwca 1849 w Poturzycey.
 Odmiana cała biała — zabił p. Jan Kleczkowski.
 Nr. 257. ♂ Zabita 8 Grudnia 1861 w Pieniakach.
 Nr. 258. ♂ Zabita 24 Kwietnia 1870 w Kołomyjskiem.
 Odmiana cała biała, gardziel i głowa kawowe.
 Nr. 259. ♂ Zabita 10 Stycznia 1871 w Pieniakach, bez
 jednej nogi.
 Nr. 260. Zabita 14 Listopada 1872. Odm. biała głowa,
 ogon i skrzydła kawowe.
 Nr. 261. ♀ Zabita 20 Września 1872 w Jańszyszczach.
 Dar p. Józ. Mięczyńskiego. Odm. lotki i sterówki białe.
 Nr. 262. ♂ Zabita 17 Października 1873 w Wysocku.
 Dar Stefana hr. Zamoyskiego. Odm. biała głowa i pod-
 gardle brązowe.
 Nr. 263. Młoda zabita 1 Lutego 1874 w gnieździe.
 Dar prof. Nowickiego. Odm. biała.
 Nr. 264. ♂ Zabita 24 Października 1879 w Świtazowie.
 Dar p. Tadeusza Kownackiego. Odm. biała, końce lotek
 i głowa czarne.

Kruk gawron. Rzq. **Corvus frugilegus.** Linn.

Gawron. Gm.

Cornix frugilega. Briss.

Corvus agrorum, granorum et advena. Brehm.
Colaeus frugilegus. Kaup.

Die Saatkrähe. Brehm.

Le Freux.

Ojczyzna: Europa północna i umiarkowana. U nas pospolity w jesieni i w zimie. Wcześniej na wiosnę odciaga na miejsca łęgowe. Gnieździ się wielkimi koloniami w kilku okolicach kraju naszego, a mianowicie w Bestwinach koło Suchej nad Wisłą, koło Radymna, w Zabajpolu koło Kołomyi.

- Szafa V. Nr. 265. ♂ Zabity 13 Stycznia 1858 w Pieniakach.
 Nr. 266. ♂ Zabity 2 Stycznia 1869 we Lwowie w ogrodzie pani Tadeuszowej Turkułłowej. Odm. końce lotek i podgardle białe upstrzone.
 Nr. 267. ♂ Zabity 24 Stycznia 1872 w Wielkiej wsi. Dar Jana hr. Stadnickiego. Odm. pierwsze lotki białe.
 Nr. 268. ♀ Zabity 11 Października 1872 w Oknie. Dar p. Cieńskiego. Odm. cały popielaty.
 Nr. 269. ♂ Zabity 19 Marca 1873 w Pieniakach.
 Nr. 270. Młody wyjęty z gniazda 26 Maja 1875 w Bestwinie nad Wisłą.

Kruk kawka. Rzą. **Corvus monedula.** Linn.

Lycos monedula. Boje.

Colaeus monedula. Kaup.

Monedula turrium, arborea et septentrionalis. Brehm.

Die Thurmkrähe. Brehm.

Le choucas. Buf.

Ojczyzna: Europa. U nas pospolita przez cały rok.

- Szafa V. Nr. 271. ♂ Zabita 17 Marca 1852 w Zarzeczu.
 Nr. 272. ♂ Zabita w Styczniu 1866 w Białymkamieniu. Dar p. Schneidera. Odm. biała czarno upstrzona.
 Nr. 273. ♀ Zabita 18 Stycznia 1874 we Lwowie. Odm. lotki i pokrywy skrzydeł kawowe.
 Nr. 274. ♂ Zabita 10 Października 1875 w Dublinach.

Nr. 275. ♂ Zabita 9 Stycznia 1879 w Nadwornie. Dar
p. Lardymera. Odm. biało upstrzona.

SROKA. PICA.

Sroka zwyczajna. *Pica caudata.* *Briss.*

Kruk sroka. *Rzą.*

Corvus pica. *Linn.*

Pica melanoleuca. *Vieill.*

Pica europaea. *Boje.*

Pica albiventris. *Vieill.*

Pica varia. *Schl.*

Garrulus picus. *Temm.*

Pica rustica. *Dress.*

Die Elster.

La pie. *Buf.*

Ojczyzna: Europa północna, Afryka i północna Azja. U nas
pospolita.

Szafa V. Nr. 276. ♀ Zabita 1 Sierpnia 1855 w Poturzczy.

Nr. 277. ♂ Zabita 8 Lutego 1859 w Pieniakach.

Nr. 278. ♂ Zabita w Kwietniu 1862 w Pieniakach.

Nr. 279. ♀ Żywą trzymałem ją długo w klatce. Cała biała.

Nr. 280. Dostałem w r. 1866 wypchaną. Cała biała,
dziób żółty.

SOJKA. GARRULUS.

Sojka pospolita. *Garrulus glandarius.* *Vieill.*

Kruk sojka. *Rzą.*

Sojka właściwa. *Wodz.*

Corvus glandarius. *Linn.*

Lanius glandarius. *Nils.*

Glandarius pictus. *Koch.*

Glandarius germanicus. *Brehm.*

Der Eichel-Häher.

Geai ordinaire.

Ojczyzna: Europa i Azya zachodnio-północna. U nas przez cały rok pospolita.

Szafa VI. Nr. 281. ♂ Zabita 25 Listopada 1850 w Poturzycy.

Nr. 282. ♂ Zabita 23 Lutego 1860 w Litowiskach.

Nr. 283. ♀ Zabita 23 Lutego 1860 w Litowiskach.

Nr. 284. ♂ Zabita 20 Grudnia 1872 w Perespie. Dar p. Ant. Nowakowskiego. Odm. czysto biała.

ORZECHÓWKA. NUCIFRAGA.

Orzechówka stryszek. Tyz. **Nucifraga caryocatactes.** Temm.

Sojka orzechówka. Wodz.

Sojka turecka. Gm.

Corvus caryocatactes. Linn.

Caryocatactes maculatus. Koch.

Caryocatactes nucifraga. Nils.

Nucifraga guttata. Vieill.

Der gefleckte Nuss-Häher.

Casse-noix vulgaire.

Ojczyzna: Gęste lasy północne Europy i Azji i umiarkowane strefy górskie tychże krajów. U nas na całym Podgórzu przez rok cały pospolita. Są pewne lata, w których masami w jesieni wędruje po całym kraju, jak np. w r. 1846, 1857 i t. d. Nie wątpię, że się gnieździ w naszych górach, choć gniazda nie widziałem i jaj nie posiadam, ale mam ptaki, które ledwie latać poczynały jak np. 286 i 287.

Szafa VI. Nr. 285. ♂ Zabita 20 Lipca 1856 w Dorze na Czarnohoryci.

Nr. 286. ♂ Zabita 26 Czerwca 1856 w Dorze.

Nr. 287. Zabita 28 Czerwca 1856 w Dorze, młoda, ale już latała.

- Nr. 288. ♂ Zabita 30 Września 1859 w Pieniakach.
 Nr. 289. ♂ Zabita 10 Września 1875 w Sanockiem.
 Nr. 290. ♀ Zabita 26 Października 1876 w Horodence.
 Dar bar. Jakóba Romaszkana.
 Nr. 291. ♂ Zabita 30 Października 1876 w Niesłuchowie.
 Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.

JEMIOŁUCHA. BOMBYCILLA.

Jemiołucha jedwabniczka. Rzą. **Bombycilla**
garrula. Temm.

- Jedwabnik jemiołucha. Zam.
 Jemiołucha pospolita. Gór.
 Ampelis garrulus. Linn.
 Bombycilla bohemica. Briss.
 Bombycivora garrula. Temm.
 Bombycivora poliocephala. Mey.
 Parus bombycilla. Pall.
 Lanius garrulus. Linn.

Der europäische Seidenschwanz.

Jaseur de Bohème. Buf.

Ojczyzna: Kraje północne Europy i Azji. U nas pospolita od jesieni do wiosny.

- Szafa VI Nr. 292. ♂ Zabita 12 Lutego 1856 w Pieniakach.
 Nr. 293. ♂ Zabita 12 Grudnia 1859 w Podhorcach.
 Nr. 294. ♂ Zabita w Grudniu 1868 w okolicy Lwowa.
 Nr. 295. ♂ Zabita 20 Kwietnia 1875 w okolicy Lwowa.
 Nr. 296. ♀ Kupiona na rynku we Lwowie 4 Stycz. 1880.

KRASKA. CORACIAS Linn.

Kraska gwarliwa. Tyz. **Coracias garrula.** Linn.

- Krasnowronka. Gm.
 Kraska pospolita. Jundz.

Galgulus garrulus. Vieill.

Coracias loquax. Lich.

Die blaue Racke, die Mandelkrähe.

Robier d'Europe. Buf.

Ojczyzna: Europa. U nas bardzo pospolita, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 297. ♀ Zabita 11 Maja 1852 w Poturzycey.

Nr. 298. ♂ Zabita 21 Lipca 1855 w Poturzycey, młoda.

Nr. 299. ♂ Zabita 11 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 300. ♂ Zabita 29 Kwietnia 1878 w okolicy Lwowa.

Nr. 301. ♂ Zabita 22 Sierpnia 1877 w Dublanach.

WILGA. ORIOLUS.

Wilga żółta. Tyz. **Oriolus galbula.** Linn.

Wiwilga, Zofijka. Gmin.

Coracias oriolus. Scop.

Turdus oriolus. Briss.

Turdus aureus. Klein.

Der europäische Pirol. Brehm. *Goldamsel.*

Loriot. Buf.

Ojczyzna: Europa. Zimę przepędza w północnej Afryce. U nas bardzo pospolita.

Szafa VI. Nr. 302. ♀ Zabita 31 Lipca 1852 w Poturzycey.

Nr. 303. ♀ Zabita 16 Sierpnia 1854 w Poturzycey.

Nr. 304. ♂ Zabita 13 Czerwca 1855 w Poturzycey.

Nr. 305. ♂ Zabita 6 Czerwca 1861 w Pieniakach.

Nr. 306. ♂ Zabita 19 Czerwca 1868 w okolicy Lwowa.

Nr. 307. ♂ Zabita 1 Września 1872 w górach Sanoc-
kich. Odm. czysto żółta cała.

OWADOŻERNE. INSECTIVORES.

DROZD. TURDUS.

Drozd obrożny. Tyz. **Turdus torquatus.** Linn.

Drozd białobrzecz. Wodz.

Grzywka. Gmin.

Drozd paszkoł. Waga.

Drozd białopregi. Jar.

Drozd okowiak. Now.

Merula montana. Briss.

Merula torquata. Boje.

Merula collaris et alpestris. Brehm.

Sylvia torquata. Sav.

Copsichus torquatus. Kaup.

Die Ring-Drossel.

Merle à plastron.

Ojczyzna: Lasy Europy umiarkowanej i Azji południowej.

U nas na całym Podgórzu pospolity, gnieździ się i zimuje.

Podczas ostrych i śnieżnych zim uchodzi nawet na równiny i ciśnie się do sadów i ogrodów.

Szafa VI. Nr. 308. Zabity w Lipcu 1849 w Porembie Wielkiej w Sandeckiem.

Nr. 309. ♂ Zabity 4 Sierp. 1860 w Krynicy na Jaworynie.

Nr. 310. ♀ Zabity 4 Sierpnia 1860 w Krynicy.

Nr. 311. ♂ Zabity 4 Sierpnia 1860 w Krynicy.

Nr. 312. ♂ Zabity 3 Kwietnia 1864 w Lachowicach.

Nr. 313. Dostałem z Krakowa 1869.

Nr. 314. ♂ Dostałem z Krakowa 1869.

Nr. 315. ♀ Zabity 25 Września 1872 w okolicy Lwowa.

Nr. 316. ♂ Zabity 23 Marca 1876 w Pieniakach.

Nr. 317. ♂ } Zabite 21 Kwietnia 1877 w Zahajpolu.

Nr. 318. ♂ } Dar p. Marc. Jasińskiego.

Drozd paszkoł. Gmin. **Turdus viscivorus.** Linn.

- Drozd jemiółowy. Tyz.
 Drozd wielki. Jund.
 Drozd jemiółucha. Kluk.
 Paszkoł. Gmin.
 Turdus major. Briss.
 Turdus arboreus. Brehm.
 Turdus hodgsoni. Horn.
 Sylvia viscivora. Sav.
 Ixocossyphus viscivorus. Kaup.
 Merula viscivora. Selby.

Die Mistel-Drossel.

Merle draine.

Ojczyzna: Europa, u nas pospolity, gnieździ się.

Szafa VI. Nr. 319. ♀ Zabity 28 Wrześ. 1859 w Markopolu.

Nr. 320. ♂ Zabity 6 Listopada 1878 w Dublanach.

Drozd śpiewak. Tyz. **Turdus musicus.** Linn.

- Drozd. Gmin.
 Drozd paszkoł. Rza.
 Drozd lepak. Waga.
 Turdus pilaris. Pall.
 Turdus philomelos. Brehm.
 Turdus minor. Brehm.
 Sylvia musica. Sav.
 Merula musica. Selby.
 Iliacus musicus. Des Murs.

Die Singdrossel.

Grive des vignes. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azya, Afryka północna. U nas bardzo pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 321. ♂ Zabity 7 Kwietnia 1857 w Poturzycey.

- Nr. 322. ♂ Zabity 16 Października 1860 w Zarzeczcu.
 Nr. 323. ♂ Zabity 5 Sierpnia 1875 w Pieniakach.
 Nr. 324. ♀ Zabity w r. 1849 w Poturzycey.

Drozd rdzawoboczny. Jar. **Turdus iliacus.** Linn.

- Drozd mały. Zaw.
 Drozd zawojec. Now.
 Drozd winny. Gmin.
 Drozd mniejszy. Gór.
 Drozd marczak. Waga.
 Turdus ilias. Pall.
 Turdus mauvis. Müll.
 Sylvia iliaca. Sav.

Die Weindrossel, Rothdrossel. Brehm.

Grive mauvis.

- Ojczyzna: Pospolity na północy, w Europie, Azji i u nas.
 Szafa VI. Nr. 325. ♂ Zabity 30 Paźdz. 1858 w Pieniakach.
 Nr. 326. ♀ Zabity 18 Kwietnia 1861 w Pieniakach.
 Nr. 327. ♂ Dostałem z Krakowa 1869.

Drozd kwiczoł. Rza. **Turdus pilaris.** Linn.

- Turdus musicus. Pall.
 Sylvia pilaris. Sav.
 Arceuthornis pilaris. Kaup.
 Merula pilaris. Selby.

Die Wachholderdrossel, Krametsvogel.

Merle litorne.

- Ojczyzna: Europæ i Azja. U nas w całym kraju gnieździ się i jest bardzo pospolity.
 Szafa VI. Nr. 328. ♂ Młody, zabity 24 Czerwca 1851 w Poturzycey.
 Nr. 329. ♂ Zabity 27 Marca 1860.
 Nr. 330. Dostałem z Krakowa 1869. Odm. głowa biała.
 Nr. 331. ♂ Zabity 30 Grudnia 1869.

- Nr. 332. Kupiony na rynku w Krakowie 1870. Odm. cały żółtawo biały.
- Nr. 333. Dostałem z Krakowa 14 Listopada 1872. Odm. głowa i kark białe.
- Nr. 334. Kupiony na rynku w Krakowie 1874. Odm. prawie cały biały, kilka sterówek zwykłych.
- Nr. 335. Kupiony na rynku w Krakowie 1873. Odm. biały szaro pręgowany.
- Nr. 336. ♂ Zabity 5 Marca 1875 w Pieniakach.

Drozd kos. Rzą. **Turdus merula.** Linn.

Merula vulgaris. Bonap.

Merula major. Naum.

Sylvia merula. Sav.

Die Schwartzdrossel, die Amsel.

Merle noir. Buf.

Ojczyzna: Europa i znaczna część Azji. W Królestwie Polskiem mają nawet samce w małej ilości zimować przy oparzeliskach. U nas wszędzie pospolity.

Szafa VI. Nr. 337. ♂ Zabity 24 Paźdz. 1857 w Pieniakach.

Nr. 338. ♀ Zabity 16 Października 1860 w Zarzeczu.

Nr. 339. ♀ Zabity 10 Października 1868 w okolicy Lwowa.
Odm. spód bardzo rudy.

Nr. 340. ♂ Zabity w r. 1869.

Nr. 341. ♂ Zabity w Olejowie 1875. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego. Odm. cały koloru bułki.

Nr. 342. ♂ Zabity 15 Października 1877. Dar p. Ferd. Krattera. Odm. głowa biała.

Nr. 343. ♂ Zabity 16 Kwietnia 1879 w Trościańcu. Dar p. Jaworskiego. Odm. cały ogon biały.

Drozd skalny. Tyz. **Turdus saxatilis.** Linn.

Drozd kamienny. Zaw.

Drozd rudogon. Wodz.

Wróbel samotny.

Petrocincla saxatilis. Vig.

Merula saxatilis. Briss.

Lanius infaustus. Gmel.

Saxicola montana, Koch.

Monticola saxatilis. Boje.

Petrocossyphus saxatilis. Boje.

Petrocossyphus Goureyi et polyglottus. Brehm.

Steindrossel, einsamer Spatz.

Merle de roche. Buf.

Ojczyzna: Skały Europy południowej i umiarkowanej, według Pallasa znajduje się obficie w Azji na górach Altajskich. W Królestwie Polskiem znajduje się tylko około Ojcowa, Robolic i Olsztyna. Tacz. U nas w górach nie rzadki.

Szafa VI. Nr. 344. ♀ Zabity 5 Czerwca 1858 na skałach w Ładawie.

Nr. 345. ♂ Zabity 5 Czerwca 1858 na skałach w Ładawie.

Nr. 346. ♂ Młody zabity 9 Sierpnia 1864 w Olejowie.

Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

SZPAK. STURNUS.

Szpak skorzec. Tyz. **Sturnus varius.** Mey.

Szpak prosty. Zaw.

Sturnus vulgaris. Linn.

Sturnus splendens. Bonap.

Turdus solitarius. Mont.

Der gemeine Staar.

L'étourneau vulgaire.

Ojczyzna: Europa i Afryka północna. U nas zjawia się bardzo wczesnie na wiosnę, na zimę odlatuje. Żywi się wyłącznie prawie owadami, jest więc bardzo użyteczny i winien być szanowany.

- Szafa VI. Nr. 347. ♀ Zabity 3 Paźdz. 1851 w Zarzeczcu.
 Nr. 348. ♂ Zabity w Kwietniu 1851.
 Nr. 349. ♂ Młody zabity 28 Sierpnia 1855 w Poturzycey.
 Nr. 350. ♀ Młody zabity 28 Lipca 1872 w Załoścach.
 Nr. 351. ♂ Zabity 14 Marca 1879 w Mamornicy. Dar
 p. Władysława Ciepiewskiego.

PASTERZ. PASTOR.

Pasterz różowy. Zaw. **Pastor roseus.** Temm.

Turdus roseus. Linn.

Turdus selescis. Gmel.

Sturnus roseus. Scop.

Merula rosea. Briss.

Acridotheres roseus. Ranz.

Boscis rosea. Brehm.

Gracula rosea. Glog.

Der rosenfarbige Hirtenvogel, der rosenfarbige Viehvogel.
 Brehm.

Martin roselin.

Ojczyzna: Afryka, Azja i Europa południowo-wschodnia.

Do Królestwa Polskiego bardzo rzadko w niektórych tylko
 latach zalatuje. Tacz. U nas do rzadkich gości należy,
 lecz gdy się zjawi, to już wielkimi masami, jak w r. 1875.

Szafa VI. Nr. 352. ♂ Zabity 17 Maja 1865 }
 Nr. 353. ♀ Zabity 18 Maja 1865 } w Korniowie.

Dar Mieczysława hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 354. ♂ Zabity 23 Maja 1875 w Krasieczynie. Dar
 p. Błotnickiego.

Nr. 355. ♂ Zabity 20 Maja 1865 w Uszkowicach pod
 Przemyslanami.

Nr. 356. ♂ Zabity 21 Maja 1875 w Poddniestrzanach.
 Dar pani Jaźwińskiej.

Nr. 357. ♀ Zabity 23 Maja 1875 w Krasieczynie. Dar
 p. Błotnickiego.

- Nr. 358. ♀ } Zabite 25 Maja 1875 w Świdrwie pod
 Nr. 359. ♂ } Czortkowem. Dar p. Jana Gnoińskiego.
 Nr. 360. ♂ Zabity 26 Maja 1875 w Więckowicach. Dar
 p. Napadiewicza.
 Nr. 361. ♀ } Zabite 27 Maja 1875 w Suszczynie. Dar
 Nr. 362. ♀ } p. Władysława Ciepiewskiego.
 Nr. 363. ♀ Zabity 31 Maja 1875 w Poturzycy.
 Nr. 364. ♂ Zabity 31 Maja 1875 w Wysocku. Dar Stef.
 hr. Zamoyskiego.
 Nr. 365. ♂ Zabity 31 Maja 1875 w Poturzycy.
 Nr. 366. ♂ Zabity 31 Maja 1875 w Żukowie. Dar p.
 Dornbacha.
 Nr. 367. ♀ Zabity 31 Maja 1875 w Surmaczówce. Dar
 p. Wadowskiego.
 Nr. 368. ♂ Zabity 31 Maja 1875 w Poturzycy.
 Nr. 369. ♀ Zabity 31 Maja 1875 w Surmaczówce. Dar
 p. Wadowskiego.
 Nr. 370. ♀ Zabity 1 Czerwca 1875 w Bilezu. Dar p.
 Gargoszyńskiego.
 Nr. 371. ♂ Zabity 1 Czerwca 1875 w Żukowie pod Zło-
 czowem. Dar p. Dornbacha.
 Nr. 372. ♂ Zabity 29 Maja 1877 w Pukienicach w Stryj-
 skiem. Dar p. Pilika.

PLUSZCZ. CINCLUS.

Pluszcz wodny. Jar. *Cinclus aquaticus.* Bech.

Pluszcz wodnokos. W.

Kos wodny. Gmin.

Pluszcz kordusek. Now.

Pluszcz szpak wodny. Gór.

Sturnus cinclus. Linn.

Merula aquatica. Briss.

Turdus cinclus. Lath.

Hydrobata cinclus. Gray.

Hydrobata albicollis. Vieill.

Der weisskehlige Wasserschmätzer.

Le merle d'eau. Buf.

Ojczyzna: Strumienie w krajach górzystych Europy i Azji północnej i umiarkowanej. W Królestwie Polskiem jest bardzo rzadkim, znajduje się jednak stale w okolicach Ojcowa. Tacz. U nas w górach i na całym podgórzu popolity, w mocnych zimach zchodzi rzekami górskimi aż prawie w równiny.

Szafa VI. Nr. 373. ♂ Zabity w Listopadzie 1854 w Izidorówce nad Świcą.

Nr. 374. ♀ Zabity 19 Czerwca 1856 w Dorze nad Prutem.

Nr. 375. Zabity 21 Czerwca 1856 w Dorze.

Nr. 376. ♂ Zabity 21 Czerwca 1856 w Dorze.

Nr. 377. ♂ Zabity 21 Czerwca 1856 w Dorze.

Nr. 378. ♂ Zabity 21 Czerwca 1856 w Dorze.

Nr. 379. ♂ Zabity 30 Listopada 1876 w Izidorówce nad Świcą.

DZIERŻBA. LANIUS.

Dzierżba srokosz. Rzą. **Lanius excubitor.** Linn.

Dzierżba wielka. Wodz.

Srokosz dzierżba. Zaw.

Lanius cinereus. Briss.

Lanius major. Pall.

Collurio excubitor. Leach.

Der grosse Würger.

La pie grièche grise.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Afryka północna. W Królestwie Polskiem popolity. Tacz. U nas przez cały rok przebywa, nigdzie jednak licznie nie występuje.

Szafa VI. Nr. 380. ♂ Zabita 22 Grudnia 1853 w Poturzycy.

Nr. 381. ♂ Zabita 5 Kwietnia 1856 w Pieniakach.

Dzierżba czarnoczelną. Jar. **Lanius minor.** Gmel.

Srokosz mały. Zaw.

Sorokopud. Gmin.

Lanius italicus. Lath.*Lanius vigil.* Pall.*Lanius roseus.* Baily.*Enneoctonus italicus.* Bonap.*Der schwarztirnige Würger.**Pie-grièche d'Italie.*

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Afryka północna. W Królestwie Polskiem całe lato dość pospolicie. Tacz. U nas jest również pospolicie.

Szafa VI. Nr. 382. ♂ Zabita 16 Lipca 1851 w Poturzycy.

Nr. 383. ♂ Zabita 14 Maja 1869 w okolicy Lwowa.

Nr. 384. ♂ Zabita 21 Lipca 1871 w Janowie.

Nr. 385. ♀ Zabita 23 Sierpnia 1877. Dar p. Mikolascha.

Dzierżba rdzawokarczysta. Tyz. **Lanius rufus.** Briss.

Srokosz rudogłówny. Zaw.

Dzierżba rdzawogłówna. Jar.

Lanius pomeranus. Gmel.*Lanius rutilus.* Lath.*Lanius ruficeps.* Retz.*Lanius melanotis.* Brehm.*Enneoctonus rufus.* Bonap.*Phoneus rufus.* Kaup.*Lanius aurienlatus.* Müll.*Lanius badius.* Hartl.*Der rothköpfige Würger.**Pie grièche rousse.*

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Afryka. W Królestwie Polskiem znajduje się we wszystkich miejscowościach, choć nie jest tyle pospolicą, ile dzierżba

czarnoczelna. U nas należy do bardzo rzadkich ptaków. Są lata, w których zjawia się w pewnych okolicach i nawet się gnieździ, a potem znika.

- Szafa VI. Nr. 386. ♂ Zabita 18 Maja 1852 w Poturzycy.
 Nr. 387. ♂ Zabita 18 Maja 1852 w Poturzycy.
 Nr. 388. ♀ Zabita 19 Maja 1852 w Poturzycy.
 Nr. 389. ♂ Młoda zabita 28 Lipca 1852 w Poturzycy.
 Nr. 390. ♀ Młoda zabita 28 Lipca 1852 w Poturzycy.

Dzierżba cierniokręt. Jar. **Lanius collurio.** Briss.

- Srokosz śpiewak. Zaw.
 Dzierżba rdzawa. Gór.
 Dzierżba śpiewak. Wodz.
 Srokosz irgogoł. Waga.
 Gąsiorek. Gmin.
 Lanius spinotorgus. Bech.
 Lanius dumetorum. Brehm.
 Enneoctonus collurico. Boje.

Der rothrückige, Würger, Dorndreher.

Pie grièche écorcheur.

Ojczyzna: Europa, Azya, Ameryka. W Królestwie Polskiem najpospolitsza. Tacz. U nas również wszędzie się znajduje, na zimę odlatuje.

- Szafa VI. Nr. 391. ♂ Zabita 2 Maja 1851 w Poturzycy.
 Nr. 392. ♂ Młoda zabita 7 Czerwca 1854 w Poturzycy.
 Nr. 393. ♀ Zabita 9 Maja 1860 w Poturzycy.

MUCHOŁÓWKA. MUSCICAPA.

Muchołówka szara. Jar. **Muscicapa grisola.** Linn.

- Muchołówka łaciasta. Zaw.
 Butalis grisola. Boje.
 Butalis africana. Bonap.
 Muscicapa griseola. Gray.

*Der gefleckte Fliegenfänger.**Gobe-mouche gris.* Tem. *Gobe-mouche.* Buf.

Ojczyzna: Kraje umiarkowane Europy i Azji. U nas przez całe lato pospolita. Na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 394. ♀ Zabita 15 Września 1851 w Poturzycy.
Nr. 395. Młoda zabita 25 Czerwca 1854 w Poturzycy.

Muchołówka białoszyjka. Tyz. **Muscicapa albicollis.** Tem.

Muchołówka białoszyja. Gór.

Muscicapa collaris. Bech.*Muscicapa atricapilla.* Gmel.*Muscicapa streptophora.* Vieill.*Der weisshälsige Fliegenfänger.**Gobe-mouche à collier.* Tem.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa. W Królestwie Polskiem bardzo rzadka, w Litwie i na Podolu pospolita. U nas nie rzadka, a są okolice, w których jest nawet pospolita.

Szafa VI. Nr. 396. ♀ Zabita 11 Czerwca 1851 w Poturzycy.
Nr. 397. ♂ Zabita 5 Maja 1857 w Poturzycy.
Nr. 398. ♂ Zabita 27 Kwietnia 1858 w Pieniakach.
Nr. 399. ♀ Zabita 16 Maja 1872 w Pieniakach.
Nr. 400. ♂ Zabita 26 Kwietnia 1873 w Pieniakach.
Nr. 401. ♀ Zabita 29 Kwietnia 1873 w Pieniakach.
Nr. 402. ♂ Zabita 19 Kwietnia 1873 w Pieniakach.
Nr. 403. ♂ Zabita 26 Kwietnia 1873 w Pieniakach.

Muchołówka żałobna. Tyz. **Muscicapa luctuosa.** Tem.

Muchołówka czarnogłowa. Jar.

Muscicapa nigra. Briss.*Muscicapa atricapilla.* Linn.*Muscicapa muscipeta.* Bech.*Motacilla ficedula.* Linn.

Der schwarrückige Fliegenfänger. Brehm.

Gobe-mouche noire. Degl.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa. Pan Taczanowski twierdzi, że ta muchołówka zamieszkuje okolice, w których nie ma muchołówki białoszylki. U nas są okolice, w których obadwa gatunki razem się znajdują np. w Poturzycy nad Bugiem w pow. Sokalskim.

Szafa VI. Nr. 404. ♂ Zabita 16 Kwietnia 1856 w Poturzycy.

Nr. 405. ♂ Zabita 16 Kwietnia 1856 w Poturzycy.

Nr. 406. ♀ Zabita 16 Kwietnia 1856 w Poturzycy.

Nr. 407. ♀ Zabita 16 Kwietnia 1856 w Poturzycy.

Muchołówka rdzawka. Tyz. **Muscicapa parva.** Bech.

Muchołówka mała. Zaw.

Muscicapa rubecula. Sw.

Muscicapa minuta. Horn.

Muscicapa rufogularis. Brehm.

Erythrosterina parva. Bonap.

Saxicola rubeculoides. Sykes.

Der kleine Fliegenfänger. Brehm.

Gobe-mouche rouge atre. Temm.

Ojczyzna: Węgry, Austria, okolice Wiednia, gdzie w lecie przebywa, zimę przepędza zapewne w Azji. Degland. Według Taczanowskiego mało jeszcze ornitologowie wiedzą o tym ptaszku i o jego geograficznem rozłożeniu. Znajduje się obficie na Podolu rosyjskiem, w wilgotnych lasach południowo-wschodniej części gubernii Lubelskiej i w przyległej części Wołynia, w reszcie Królestwa nie spostrzegana. Tacz. Skinder utrzymuje, że w gubernii Mińskiej pospolita. Zawadzki pisze o niej zamieszczać ją w swej Faunie Galicyi. W starych lasach szpilkowych i ogrodach dość rzadka na przeciągach. Pierwszy, który znalazł i pokazał tego ptaszka u nas, był Kazimierz hr. Wodzicki. On też był łaskaw przesłać z Brzeżańskiego pierwsze okazy do mego zbioru, które niestety uległy

zniszczeniu. Później znalazł ją w lasach bukowych w Pieniakach, pow. Brodzkim, p. E. Schauer, wielce zasłużony ornitolog. Małenka ta i drobna ptaszyna, a dla nieznamcy bardzo do rudzika podobna, zapewne jest w wielu okolicach naszych, ale dotąd niedostrzeżona.

Szafa VI. Nr. 408. ♂	}	Zabite 2 Lipca 1857 w Pieniakach.
Nr. 409. ♀		
Nr. 410. młoda	}	Zabite 3 Czerwca 1857 w Pieniakach.
Nr. 411. młoda		
Nr. 412. ♀	}	Zabite 7 Lipca 1868 w Pieniakach.
Nr. 413. ♀		
Nr. 414. młoda	}	Zabita 4 Maja 1870 w Pieniakach.
Nr. 415. ♂		
Nr. 416. ♀	}	Zabita 8 Czerwca 1875 w Tuligłowach.
Nr. 417. ♀		
Nr. 418. ♂		

PODKAMIONKA. SAXICOLA.

Podkamionka wielka. *Pietr. Saxicola oenanthe.* Bech.

Kamienniczek popielaty. Gór.

Opocznik białorzytka. Tyz.

Rudzik siwy. Jar.

Kląskacz, pokląskwa. Lud.

Motacilla oenanthe. Linn.

Vitiflora cinerea et grisea. Briss.

Sylvia oenanthe. Boje.

Oenanthe cinerea. Vieill.

Vitiflora oenanthe. Boje.

Der graurückige Steinschmätzer. Brehm.

Le cul-blanc, motleux. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa i znaczna część Azji. W Królestwie Polskiem wszędzie pospolita. U nas jest wszędzie. Są jednak okolice, które bardziej lubi. Na zimę odlatuje.

Gnieździ się nawet po Lwowskich przedmieściach w kupach cegieł i kamieni do budowy przeznaczonych.

Szafa VI. Nr. 419. ♀ Zabita 20 Maja 1864 w Pieniakach.

Nr. 420. ♂ Zabita 1 Maja 1852 w Poturzycy.

Nr. 421. ♀ Młoda zabita 6 Maja 1851 w Radwańcach.

Podkamionka łączna. Saxicola rubetra. Bech.

Kamienniczek mały albo rudzik. Gór.

Opocznik biało brwiaty. Jar.

Poklaskwa zwyczajna. Waga.

Motacilla rubetra. Linn.

Sylvia rubetra. Lath.

Pratincola rubetra. Koch.

Oenanthe rubetra. Vieil.

Fruticicola rubetra. Margill.

Der braunkehlige Steinschmätzer. Brehm.

Le tarier. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana, Azja zachodnia i Afryka północna. U nas bardzo pospolita, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 422. ♂ Zabita w lecie 1875 w Zarzeczcu.

Nr. 423. ♂ Zabita 6 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 424. ♀ Zabita 24 Lipca 1858 w Pieniakach.

Podkamionka czarnoszyja. Pietr. Saxicola rubicola. Bech.

Kamienniczek mały. Gór.

Opocznik czarnogłowy. Tyz.

Motacilla rubicola. Linn.

Motacilla maura. Pall.

Sylvia rubicola. Lath.

Pratincola rubicola. Koch.

Oenanthe rubicola. Vieil.

Der kleine Steinschmätzer. Brehm.

Le traquet. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa, południowa Syberya, Mała Azya i północna Afryka. W Królestwie Polskiem znajduje się tylko w małym kawałku kraju między Krakowem, Sandomierzem, Kielcami i Częstochową. Tacz. U nas na całym podgórzu pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 425. ♂ } Zabite 11 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.
 Nr. 426. ♀ }
 Nr. 427. ♂ Młoda zabita 11 Kwietnia 1851 w Pruchniku.
 Nr. 428. ♂ Zabita 7 Kwietnia 1851 w Tuligłowach.

PŁOCHACZ. ACCENTOR.

Płochacz pokrzywnica. Jund. **Accentor modularis.** Cuv.

Marmurek. Lud.

Płochacz popielaty.

Motacilla modularis. Linn.

Curruca sepiaria. Bech.

Sylvia modularis. Lath.

Prunella modularis. Vieil.

Tharraleus modularis. Kaup.

Die Hecken - Braunelle.

Accenteur mouchet. Buf. *Traine.* Bonap.

Ojczyzna: Cała Europa, liczniejszy na północy. W Królestwie Polskiem na przelotach pospolity, gnieździ się w małej liczbie, a nawet pojedyncze zimują. Tacz. U nas pospolity.

Szafa VI. Nr. 429. ♂ Zabity 21 Kwietnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 430. ♂ Zabity 26 Kwietnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 431. ♂ Zabity 4 Kwietnia 1875 w Pieniakach.

Płochacz alpejski. Jar. **Accentor alpinus.** Bech.

Płochacz halški.

Wróbel skalny. Lud.

Motacilla alpina. Gmel.

Sturnus montanus et collaris. Gmel.

Accentor collaris. Newton.

Alpenflühhvogel. Brehm.

Fauvette des Alpes. Buf.

Ojczyzna: Wysokie góry Europy umiarkowanej i południowej. U nas zamieszkuje najwyższe góry nasze, gnieździ się w Tatrach na Tomanowej, Polskiej i Czerwonym Wierzchu. Wod.

Szafa VI. Nr. 432. ♂ Zabity w Stanisławowskich Karpatach.
Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 433. ♂ Zabity 10 Lipca 1861 na Kaspro-	} Zabił p. E. Schauer.
wej skale w Tatrach.	
Nr. 434. ♀ } Zabite 7 Lipca 1861 na Czer-	
Nr. 435. ♂ } wonem Wierzchu w Tatrach.	

PLISZKA. MOTACILLA.

Pliszka biała. Jund. **Motacilla alba et cinerea.** Linn.

Pastuszka. Gmin.

Pliszka siwa. Gór.

Motacilla cinerea. Briss.

Motacilla albeola. Pall.

Motacilla baicalensis. Swinhoe.

Ficedula motacilla. Briss.

Die weisse Bachstelze. Brehm.

La lavandière Buf. *Bergeronette grise*, *Hochegneue grise*.

Ojczyzna: Europa cała, Azya i Afryka. U nas bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 436. ♂ Zabita 1 Lipca 1854 w Poturzycy.

- Nr. 437. ♀ Zabita 1 Lipca 1854 w Poturzycy.
 Nr. 438 ♂ Zabita 21 Marca 1855 w Poturzycy.
 Nr. 439. ♀ Zabita 12 Września 1875 w Pieniakach.
 Odm. cała biała.

Pliszka żółta. Kluk. **Motacilla flava.** Linn.

- Pliszka zwyczajna. Zaw.
 Motacilla verna. Briss.
 Motacilla flaveola. Pall.
 Motacilla neglecta. Goul.
 Budytes flava. Bonap.

Die gelbe Bachstelze.

Bergeronette printanière.

- Ojczyzna: Europa, Afryka północna i prawie cała Azja.
 U nas pospolita choć w ogólności rzadsza od białej.
 Szafa VI. Nr. 440. ♂ Zabita na wiosnę 1851 w Poturzycy.
 Nr. 441. ♀ Zabita 28 Lipca 1855 w Poturzycy.

Pliszka wolarka. Tyz. **Motacilla boarula.** Linn.

- Pliszka góraska. Wod.
 Pliszka siarczysta Zaw.
 Motacilla flava. Briss.
 Motacilla sulphurea. Bech.
 Motacilla melanope. Pall.
 Motacilla montium. Brehm.
 Calobates sulphurea. Kaup.
 Pallenura flava. Bonap.
 Pallenura sulphurea. Bonap.

Die Gebirgs Bachstelze.

Hochequeue barule.

- Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana. W Królestwie bywa tylko w skalistej okolicy Krakowskiego. Tacz. U nas na całym podgórzu pospolita, na zimę odlatuje.

- Szafa VI. Nr. 442. ♂ Zabita 4 Lipca 1856 w Dorze nad Prutem.
 Nr. 443. ♀ }
 Nr. 444. Młoda } Zabite 16 Lipca 1856 w Dorze.
 Nr. 445. Młoda }
 Nr. 446. ♀ Zabita 20 Lipca 1856 w Dorze. —
 Nr. 447. ♂ Zabita 21 Lipca 1856 w Dorze.

ŚWIERGOTEK. ANTHUS.

Świergotek drzewny. Jar. **Anthus arboreus.** Bech.

Psnerka. Lud.

Świergotek leśny. Zaw,

Alauda trivialis. Gmel.

Alauda arborea et pratensis. Briss.

Alauda minor. Lath.

Motacilla spipola. Pall.

Pipastes arboreus. Kaup.

Dendronanthes arboreus. Blyth.

Der Baumpieper.

Pipi des bois. La Farlouse. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas wszędzie pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 448. ♂ Zabity 12 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 449. ♂ Zabity w r. 1855 w Poturzycy.

Nr. 450. ♀ Zabity 13 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 451. Młody zabity 13 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 452. ♂ Zabity 16 Maja 1867 w Dublinach.

Świergotek łączny. Tyz. **Anthus pratensis.** Bech.

Świergotek łąkowy. Zaw.

Anthus sepiarius. Vieill.

Anthus tristis. Baill.

Leimoniptera pratensis. Kaup.

Alauda pratensis. Linn.

Alauda sepiaria. Briss.

Der Wiesenpieper. Brehm.

Pipi des prés. Degl. *Le cujelièr.* Buf.

Ojczyzna: Europa północna, Azya i północna Ameryka.

U nas bardzo pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 453. ♂ } Zabite 14 Maja 1857 w Pieniakach.
Nr. 454. ♀ }

Świergotek polny. Piet. ***Anthus campestris.*** Bech.

Świergotek rudawy. Tyz.

Swiergotek rolowy. Gór.

Anthus rufescens. Temm.

Anthus rufus. Vieill.

Anthus massiliensis. Vieill.

Alauda campestris. Briss.

Alauda mosellana. Gmel.

Alauda grandior. Pall.

Agrodroma campestris. Swain.

Sylvia massiliensis. Lath.

Motacilla massiliensis. Gmel.

Vitiflora massiliensis. Steph.

Corydalla campestris. Brehm.

Der Brachpieper. Brehm.

Pipi rousseline. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. W Królestwie się znajduje, ale nigdzie obficie. Tacz. U nas jest wszędzie, gdzie są pagórki piaszczyste lub wydmy rzadkimi porośłe krzaczkami. Jestem pewny, że się gnieździ choć jaj nie posiadam i gniazda nie znalazłem. Na zimę odlatuje.

Szafa VI. Nr. 455. ♀ Zabity 24 Sierpnia 1851 na Walawce nad Bugiem.

Nr. 456. ♀ Zabity 9 Czerwca 1852 w Radwańcach.

- Nr. 457. ♂ Zabity 21 Kwietnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 458. ♂ Zabity 6 Czerwca 1855 na Walawce.

Świergotek siewarnik. Lud. **Anthus aquaticus.** Bech.

Świergotek nadwodny. Tyz.

Świergotek wodny.

Świergotek siwerniak. Wodz.

Świergotek górny.

Alauda spinoletta. Linn.

Alauda testacea. Pall.

Anthus montanus. Koch.

Anthus spinoletta. Bonap.

Der Wasserpieper.

Pipi spioncelle. Temm.

Ojczyzna: Góry Europy, Ameryki północnej i północnej Azji. W Litwie gnieździ się, w Królestwie bardzo rzadki. Tacz. U nas w Tatrach i w pasmie Czarnohorskim, w krainie kosodrzewin pospolity i gnieździ się. W pasmie Czarnohorskim spotykałem te ptaszki w krainie kosodrzewin: na Stogu Chomiakowym, Wielkim Gorganie i na Siniaczee.

Szafa VI. Nr. 459. ♂ } Zabite 18 Czerwca 1856 w pasmie
 Nr. 460. ♀ } Czarnohorskim na Stogu Chomia-
 Nr. 461. ♂ } kowym.
 Nr. 462. ♂ }
 Nr. 463. ♂ } Zabite 19 Czerwca 1856 w pasmie Czar-
 Nr. 464. ♂ } nohorskim na Stogu Chomiakowym.

TRZCINIAK. SALICARIA.

Trzciniak drozdówka. Salicaria turdoides.

Key et Bla.

Ryba rak. Lud. na Rusi.

Gajówka drozdówka. Tyz.

Gajówka droździk. Wodz.

Pokrzywka krzyszka. Waga.

Drozd sitowiaczek. Jar.

Piegża drozd trzciny. Gór.

Trzciniak. Lud.

Turdus arundinaceus. Linn.

Turdus junior. Pall.

Sylvia turdoides. Mey.

Calamoherpe turdoides. Boje.

Arundinaceus turdoides. Less.

Acrocephalus arundinaceus. Gray.

Salicaria turdina. Schl.

Muscipeta lacustris. Koch.

Der drosselartige Schilfsänger. Brehm.

La rousserelle. Buf.

Ojczyzna: Europa, znaczna część Azji. U nas po stawach zarośniętych bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 465. ♂ Zabity 6 Maja 1851 w Poturzyey, na Wulce.

Nr. 466. ♀ Zabity 23 Maja 1866 w Bursztynie. Odm. czysto biała.

Trzciniak szuwarowy. Salicaria arundinacea.

Key. et Bla.

Piegża trzcinna. Gór.

Gajówka trzcionka. Tyz.

Gajówka trzcinna. Wodz.

Pokrzywka trzcionek. Waga.

Pokrzywka świegotka. Jar.

Gajospiew trzciny. Pietr.

Motacilla arundinacea. Gmel.

Sylvia arundinacea. Lath.

Sylvia strepera. Vieill.

Sylvia affinis. Hardy.

Acrocephalus arundinaceus. Naum.

Calamoherpe arundinacea. Boje.

Calamoherpe obsкуроcapilla. Dubois.

Calamodyta strepera. Graj.

Der Teichschilfsänger. Brehm.

Bec-fin effarvate. Temm.

Ojczyzna: Europa umiarkowana. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 467. ♀ Zabity 18. Maja 1852 w Poturzyey na Kopytowcu.

Nr. 468. ♂ Zabity 26. Maja 1852 w Poturzyey na Wulce.

Nr. 469. ♂ Zabity 27. Maja 1752 w Poturzyey.

Nr. 470. ♀ Zabity 14. Czerwca 1852 w Zarzeczcu.

Nr. 471. Młody zabity 18. Czerwca 1852 w Poturzyey na Horodeleu.

Nr. 472. ♂ Zabity 15. Czerwca 1861 w Pieniakach.

Trzciniak łożówka. Tyz. **Salicaria palustris.** Key et Bla.

Gajówka łożówka. Tyz.

Gajówka błotna. Wod.

Pokrzywka błotniczek. Jar.

Piegża błotna. Gór.

Gajospiew błotny. Pietr.

Sylvia palustris. Bech.

Sylvia strepera. Vieill.

Calamoherpe palustris. Boje.

Calamoherpe pratensis. Jaub.

Der Sumpfröhrsänger.

Bec-fin verderolle. Temm.

Ojczyzna: Europa umiarkowana. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 473 ♂ } Zabita 17. Czerwca w Podpieczarach.
Nr. 474 }

Trzciniak łożowy. *Salicaria fluviatilis*. Key. et Bla.

Gajówka strumieniowa. Tyz.

Piegża rzeczna. Gór.

Sylvia fluviatilis. Mey. et Wol.*Acrocephalus stagnalis*. Naum.*Locustella fluviatilis*. Wolf.*Locustella cicada*. Hans.*Potamodus fluviatilis*. Gray.*Threnetria fluviatilis*. Schauer.*Der Flussschilfsänger*. Brehm.*Bec-fin riverin*. Temm.

Ojczyzna: Europa wschodnia i południowa, Afryka północna. U nas pospolita po mokrych łożowych zaroślach. Na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 475. ♂ Zabity 20. Maja 1851 w Poturzycy.

Nr. 476. Zabity 20. Maja w Poturzycy.

Nr. 477. ♂ Zabity 30. Czerwca 1852 w Poturzycy.

Nr. 478. Zabity 22. Kwietnia 1856 w Hołhoczach.

Dar Kaz. hr. Wodzickiego.

Nr. 479. ♀ Zabity 27. Maja 1861 w Pieniakach nad Seretem.

Trzciniak świerszczyk. *Salicaria locustella*.

Key et Bla.

Gajówka świerszczak. Tyz.

Piegża szeroko - ogonowa. Gór.

Curruca cinerea naevia. Briss.*Sylvia locustella*. Lath.*Muscipeta locustella et olivacea*. Koch.*Acrocephalus fluviatilis*. Naum.*Calamoherpe locustella*. Boje.*Calamoherpe tenuirostris*. Brehm.*Locustella Rayi*. Gould.

Locustella naevia. Degl.

Parnopia locustella. Blas.

Der Heuschreckenschilfsänger. Brehm.

Fawvette tacheté. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana. U nas pospolita na trawiastych, wilgotnych łąkach, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 480. ♀ Zabity 31 Maja 1852 w Zarzeczcu.

Nr. 481. ♂ Zabity 2 Maja 1852 w Zarzeczcu. Wyjęto gniazdo i 6 jaj.

Nr. 482. ♂ Zabity 12 Czerwca 1852 w Zarzeczcu.

Nr. 483. Młody zabity 4 Września 1854 na Sokalskich jeziorach.

Nr. 484. ♂ Zabity 18 Września 1854 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 485. ♂ Zabity 1 Maja w Pieniakach nad Seretem.

Nr. 486. Młody zabity 18 Lipca 1857 w Pieniakach.

Nr. 487. Młody zabity 13 Sierpnia 1857 w Pieniakach.

Trzciniak słowiczek. *Salicaria luscinioides.*

Key et Bla.

Gajówka wierzbowka. Tyz.

Sylvia luscinioides. Sav.

Pseudo luscinioides. Bonap. Sav.

Lusciniopsis savii. Bonap.

Lusciniopsis luscinioides. Gerb.

Calamodyta luscinioides. Gray.

Cettia luscinioides. Gerb.

Lusciniola. Sav. Bonap.

Locustella luscinioides. Dress.

Nachtigall-Rohrsänger.

Bec-fin de saules. Temm.

Ojczyzna: Europa głównie południowa. Znajduje się we Włoszech, w południowej Francji, w Hollandyi, w Anglii i w południowej Rosji, w Węgrzech i w Pruszech wscho-

dnich. W Królestwie Polskiem najpospolitszy jest przez lato na wielkich stawach i przyległych im mokradłach, tudzież nad jeziorami we wschodniej części gubernii Lubelskiej do Polesia przytykającej; równie jest pospolity, a może nawet i liczniejszy w gubernii Płockiej na rozległych łąkach zalanych, stanowiących dolinę Orzycza. Prócz tego znajduje się w mniejszej już liczbie na innych większych moeno zarośniętych stawach i nad niektórymi rzekami w innych okolicach kraju; lat temu kilka widywałem je w okolicach Radomia i w Oborach pod Warszawą; lecz w tem ostatniem miejscu wcale ich już teraz nie ma, skutkiem zupełnego obeschnięcia błot w ciągu trzech ostatnich lat posuszy; toż samo zapewne nastąpiło i w wielu innych miejscowościach; być jednak może, że kiedyś, jak na nowo te miejsca wrócą do dawnego stanu, ptaki te napowrót w nich zamieszkiwać będą. W Pińszczyźnie i na Wołyniu obficie się znajduje na wielkich zalewach po nad Prypecią, Turcem, Stochodem i innemi wodami. Profesor Kessler dostrzegł je także, lubo już nie w takiej ilości, w gubernii Kijowskiej około Kijowa i Bałty. Znajduje się także w wielu innych krajach Europejskich, a mianowicie w Holandyi, we Włoszech, w Węgrzech i w Prusach wschodnich.

Przylatuje do nas wcześniej od dwóch poprzedzających gatunków; w roku 1853 pierwszy raz ją usłyszałem w Lubelskiem dnia 24 Kwietnia; w roku 1855 około Radomia 3 Maja, a w roku 1856 pod Warszawą 27 Kwietnia. Czasu odlotu dotąd nie znam.

Wierzbówka osiedla się tylko na znacznych obszarach mokrych zarośli łożowych przerośniętych trzcina i gęstym bardzo szuwarem, lub w obszernych trzciniakach w podobny sposób szuwarem podszytych. Zawsze wśród wód, lub w bliskości tychże, w miejscach mniej więcej zalanych i grzążkich. Tacz.

U nas pierwszy odkrył tego ptaszka K. hr. Wodzicki na stawach w Brzezańskiem, a mianowicie na Hołhockim. Pierwszy okaz mego zbioru z jego pochodził daru, ale

niestety zepsuł się. W r. 1853 udało się p. Schauerowi znaleźć tego ptaszka na stawie Horodeleckim do wsi Wołicy w pow. Sokalskim należącym.

Szafa VIII. Nr. 488. ♂ } Zabite 8 Maja 1853 w Poturzycy
 Nr. 489. ♂ } na Horodelecu.
 Nr. 490. ♂ }

Trzciniak rokitniczka. *Salicaria phragmitis*.

Key. et Bla.

Gajówka rokitniczka. Tyz.

Pokrzywka szarobrwista. Jar.

Piegża czerotówka. Gór.

Sylvia phragmitis. Bech.

Calamodyta phragmitis. Mey. et Wol.

Muscipeta phragmitis. Koch.

Sylvia schoenoboenus. Vieill.

Acrocephalus phragmitis. Naum.

Calamoherpe phragmitis. Kaup.

Der Uferschälfsänger. Brehm.

Bec-fin phragmitife. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. U nas bardzo pospolita po rowach, łąkach i mokrych zaroślach, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 491. }
 Nr. 492. } Zabite 25 Lipca 1855 w Poturzycy
 Nr. 493. } nad Bugiem.
 Nr. 494. }
 Nr. 495. ♀ Zabity 25 Sierpnia 1875 w Pieniakach.

Trzciniak łączny. *Salicaria caricetti*. Key. et Bla.

Gajówka wodniczka. Tyz.

Gajospiew wierzbowy. Pietr.

Piegża wodna. Gór.

Motacilla aquatica. Gmell.

Sylvia aquatica. Lath.

Sylvia salicaria. Bech.

Sylvia cariceti. Naum.

Sylvia striata. Brehm.

Acrocephalus aquaticus. Dress.

Calamodyta cariceti, schoenibanus, aquatica. Bonap.

Salicaria aquatica. Gould.

Binsenrohrsänger.

Bec-fin aquatique.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana. W Królestwie
Polskiem w okolicach błotnistych każdego roku pospolita,
gnieździ się. Tacz. U nas przebywa razem z poprzedzającą.
Szafa VIII. Nr. 496. ♂ } Zabite 22 Kwietnia 1851 w Po-
Nr. 497. ♀ } turzycy.

GAJÓWKA. FICEDULA.

Gajówka szczebiotliwa Tyz. **Ficedula hypolais.**

Key et Bla.

Pokrzywka podzółkła. Jar.

Pieczę szczebiotliwa. Gór.

Gajospiew żółtopiers. Pietr.

Motacilla hypolais. Linn.

Sylvia hypolais. Bach.

Sylvia icterina. Vieill.

Hypolais salicaria. Bonap.

Hypolais polyglotta. De Sely.

Hypolais icterina. Gerbe.

Salicaria italica. Filip.

Phyllopneuste hypolais. Gourney.

Der grossschnablige Laubsänger. Brehm.

Fauvette de roseaux. Buf.

Ojczyzna: Europa. U nas wszędzie pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 498. ♂ Zabita 16 Maja 1860 we Lwowie.
Nr. 499. Zabita w lesie 1875 w Zarzeczu.

Gajówka pierwiosnka. Tyz. **Ficedula trochilus.**

Key et Bla.

Piegża piecuszek królik bez czuba. Gur.

Gajospiew mały. Pietr.

Motacilla trochilus. Linn.

Sylvia trochilus. Lath.

Sylvia fitis. Bach.

Phyllopneuste fitis. Mey. et Woll.

Phyllopneuste icterina. Bop.

Phyllopneuste trochilus. Brehm.

Ficedula fitis. Koch.

Phylloscopus trochilus. Beje.

Der Birkenlaubsänger. Brehm.

Bec-fin pouillot ou chantre. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Afryka północna. U nas wszędzie bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 500. ♂ Zabita 13 Września 1851 Poturzycy.
Nr. 501. ♂ Zabita 6 Kwietnia 1855 w Poturzycy.

Gajówka świstunka. Tyz. **Ficedula sibilatrix.**

Key. et Bla.

Pokrzywka zielonawa. Jar.

Piegża świstunek. Gór.

Przyziemek. Lud.

Gajospiew zielony. Pietr.

Asilus sibilatrix. Bech.

Sylvia sylvicola. Lath.

Sylvia sybilatrix. Bech.

Curruca sybilatrix. Flem.

Sybilatrix sylvicola. Kaup.

Phyllopneuste sybilatrix et sylvicola. Brehm.

Sylvicola sybilatrix. Eyton.

Der grüne Laubsänger. Brehm.

Bec-fin siffleur. Temm.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas wszędzie bardzo pospolita,
na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 502. Zabita 6 Maja 1852 w Poturzycy.

Nr. 503. ♀ Zabita 3 Maja 1852 w Poturzycy.

Gajówka rudawa. Tyz. **Ficedula rufa.** Bech.

Pokrzywka brudna. Jar.

Piegża ruda. Gór.

Piecuszek. Lud.

Gajospiew rudawy. Pietr.

Curruca rufa. Briss.

Sylvia rufa. Lath.

Sylvia hypolais. Leach.

Sylvia collybita. Vieill.

Phyllopneuste rufa. Bonap.

Phylloscopus rufus. Kaup.

Motacilla rufa. Gmel.

Sylvia abietina. Nil.

Phylloscopus collybita. Newt.

Der Tannen Laubvogel.

Bec-fin véloce. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azya, Ameryka. Wszędzie pospolita,
na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 504. Zabita 22 Września 1857 w Pieniakach.

- Nr. 505. Zabita 25 Września 1872 w Pieniakach.
 Nr. 506. ♀ Zabita 22 Września 1857 w Pieniakach.

POKRZYWKA. SYLVIA.

Pokrzywka jarzębata. Sylvia nisoria. Bech.

- Piegża szara. Gór.
 Gajówka jarzębata. Tyz.
 Pokrzywka rybieoko. Pietr.
 Curruca nisoria. Koch.
 Curruca undata. Brehm.
 Adophoneus nisorius. Kaup.
 Nisoria undata. Bonap.

Die gesperberte Grasmücke. Brehm.

Bec-fin rayé. Temm.

Ojczyzna: Europa bardziej północna: Niemcy, Szwecya,
 Norwegia, część Rosyi. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 507. ♀ Zabita 23 Czerwca 1860 w Poturzycy.

Nr. 508. ♀ Zabita 25 Maja 1860 w Poturzycy.

Nr. 509. ♂ Zabita 23 Maja 1864 w Poturzycy.

Pokrzywka czarnogłowa. Lud. Sylvia atricapilla. Lath.

- Piegża czarnogłowa. Gór.
 Mnich. Lud.
 Gajówka czarnołbista. Tyz.
 Pokrzywka czarnogłowa. Jar.
 Motacilla atricapilla. Linn.
 Curruca atricapilla. Briss.
 Monachus atricapillus. Kaup.
 Philomela atricapilla. Soains.
 Epilais atricapilla. Caba.

Ficedula atricapilla. Blyth.

Curruca ruficapilla. Brehm.

Die Mönchs-Grasmücke.

Fauvette à tête noir. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja aż do Japonii. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 510. ♂ Zabita 3 Lipca 1860 w Pieniakach.

Nr. 511. ♀ Zabita 26 Października 1871 w Pieniakach.

Pokrzywka ogrodowa. *Pietr. Sylvia hortensis.* Bech.

Pięgża ogrodowa. Gór.

Gajówka ogrodowa. Tyz.

Pokrzywka szara. Jar.

Pokrzywka popielata. Pietr.

Motacilla hortensis. Gmel.

Curruca hortensis. Koch.

Sylvia aedonia. Vieill.

Epilais hortensis. Kaup.

Adornis hortensis. Gray.

Sylvia salicaria. Newt.

Die graue Grasmücke. Brehm.

La fauvette. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 512. Zabita 26 Czerwca 1851 w Poturzycey.

Pokrzywka popielata. *Sylvia cinerea.* Lath.

Pięgża popielata albo łożówka. Gór.

Gajówka popielata. Tyz.

Pokrzywka. Lud.

Pokrzywka ogrodowa. Pietr.

Motacilla sylvia. Linn.

Curruca cinerea. Briss.

Curruca sylvia. Steph.

Sylvia fruticeti et cineraria. Brehm.

Sylvia rufa. Newt.

Ficedula cinerea. Blyth.

Die fahle Grasmücke. Brehm.

La fauwette grise. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas wszędzie bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 513. ♀ Zabita 20 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Pokrzywka piegża. Rzą. ***Sylvia curruca.*** Lath.

Piegża właściwa. Gór.

Gajówka piegża. Rzą.

Pokrzywka mała. Pietr.

Curruca garrula. Briss.

Motacilla curruca. Gmel.

Motacilla garrula. Retz.

Motacilla sylvia. Pall.

Sylvia garrula. Bech.

Klapper Grasmücke Brehm. *Zaun Grassmücke.*

Fauvette babillarde Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i Azja. U nas wszędzie bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 514. ♂ Zabita 17 Kwietnia 1851 w Zarzeczu.

Nr. 515. ♀ Zabita 6 Lipca 1861 w Pieniakach.

SŁOWIK. LUSCINIA.

Słowik jasnomuszka. Lud. ***Lusciola suecica.*** Key. et Bla.

Piegża szwedzka. Gór.

Gajówka modra. Tyz.

Gajówka błękitnopiers. Wodz.

Ludarka błękitna. Waga.

Owadożer błękitnogardl. Pietr.

Motacilla suecica. Linn.

Sylvia suecica. Lath.

Sylvia cyanecula. Mey.

Sylvia Wolfii. Brehm.

Saxicola suecica. Koch.

Ficedula suecica. Boje.

Cyanecula suecica et Wolfii. Brehm.

Lusciola cyanecula. Schl.

Erythacus cyanecula. Degl.

Das schwedische Blankkehlchen. Brehm.

La george bleue. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa i Azja północna. U nas zamieszkuje pewne sobie ulubione okolice, i tam jest pospolitą, w innych się nie pokazuje, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 516. ♂ Zabita 15 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 517. ♀ Zabita 18 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 518. ♂ Zabita w Kwietniu 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 519. ♂ Zabita 26 Kwietnia 1852 w Poturzycey.

Nr. 520. ♀ Zabita 26 Kwietnia 1852 w Poturzycey.

Nr. 521. ♂ Zabita 26 Kwietnia 1852 w Poturzycey,
bez ogona.

Nr. 522. ♀ Zabita 1 Maja 1854 w Poturzycey.

Słowik kopciuszek. *Lusciola tithys*. Key. et Bla.

Pigża czarnobrzucha, połoninka. Lud.

Gajówka kopciuszką. Tyz.

Pokrzywka podczerniona. Jar.

Pokrzywka rudogon. Pietr.

Motacilla erythacus. Linn.

Ruticilla gibraltariensis Briss.

Sylvia tithys. Scop.

Saxicola tithys. Koch.

Ruticilla tithys. Brehm.

Phoenicura tithys. Jar.

Erythacus tithys. Degl.

Der schwarzbrüstige Sänger. Brehm.

Bec-fin rouge quene. Temm.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Azya. U nas w zachodniej części pospolitsza, choć jest na całym naszym podgórzu i idzie wysoko w góry. Na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 523. ♂ Zabity 30 Sierpnia 1854 w Zarzeczcu.

Nr. 524. ♂ Młody zabity 30 Sierpnia 1854 w Zarzeczcu.

Nr. 525. W puchu zabity w Sierpniu 1871 w Szczawnicy.

Słowik pleszka. *Lusciola phoenicurus.* Key. et Bla.

Piegza czarnoszyja. Gór.

Gajówka pleszka. Tyz.

Pokrzywka czarnousta. Jar.

Ludarka rudochwost. Waga.

Popek słowik murowy. Lud.

Owadożer czarnogardl. Pietr.

Motacilla phoenicurus. Linn.

Sylvia phoenicurus. Lath.

Saxicola phoenicurus Koch.

Ficedula phoenicurus. Isis.

Phoenicura ruticilla. Svains.

Erythacus phoenicurus. Degl.

Ficedula motacilla. Eyt.

Der schwarzkehlige Sänger. Brehm. *Der Rothschwanz.*

Rossignol de murailles. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azya, Afryka. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 526. ♂ Zabita 26 Czerwca 1851 w Poturzycy, w zapuszcie.

- Nr. 527. ♂ Zabita 14 Września 1851 w Poturzycy w ogrodzie.
 Nr. 528. ♀ Zabita 26 Czerwca 1851 w Poturzycy w za-
 puście.
 Nr. 529. ♂ Zabita 18 Kwietnia 1873 w Pieniakach.
 Nr. 530. ♂ Młoda zabita 24 Sierpnia 1875 w Pieniakach.

Słowik rudzik. Lusciola rubecula. Key et Bla.

- Piegża malinówka. Gór.
 Gajówka rudzik. Tyz.
 Pokrzywka rdzawogardlista. Jar.
 Włodarka, raszka. lud.
 Owadożer czerwonogardl. Pietr.
Motacilla rubecula Linn.
Sylvia rubecula Lath.
Dandalus rubecula. Boje.
Ficedula rubecula. Boje.
Rubecula familiaris. Blyth.
Erythacus rubecula. Mey.

Der rothkehlige Sanger. Brehm.

La rouge george. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas bardzo pospolity. Pan Taczanowski twierdzi, że ptaszek ten w Królestwie Pol-
 skiem zimuje, choć w małej liczbie, nie wątpię, że i u nas w pewnych miejscowościach i w pewnych łago-
 dnejszych zimach rudzik i w zimie nas nie opuszcza.

- Szafa VIII. Nr. 531. ♀ Zabity 22 Sierpnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 532. ♀ Zabity 5 Maja 1872 w Pieniakach.
 Nr. 533. Młody zabity 10 Lipca 1857 w Pieniakach.

Słowik szary. Lusciola philomela. Key et Bla.

- Piegża słowik wielki. Gór.
 Gajówka słowik szary. Tyz.
 Gajówka słowik ogrodowy. Wodz.

Pokrzywka słowik rudy. Jar.

Pokrzywka bekwarek. Waga.

Pokrzywka wyborospiew. Pietr.

Luscinia major. Schoen.

Motacilla luscini major. Gmel.

Sylvia philomela. Bech.

Motacilla aedon. Pall.

Philomela major. Brehm.

Erytacus philomela. Degl.

Die Sprosser-Grasmücke. Brehm.

Grand rossignol. Temm.

Ojczyzna: Europa wschodnia, Azya zachodnia i Egipt.

U nas trzyma się głównie w łożynach i zaroślach wilgotnych po nad rzekami.

Szafa VIII. Nr. 534. Zabity 12 Września 1860 w Olejowie w ogrodzie. Dar Kaz. hr. Wodzickiego, przez tegoż zdeteminowany. Odmiana, cały biały.

Słowik właściwy. Lusciola luscini. Key et Bla.

Piegża słowik. Gór.

Gajówka słowik rdzawy. Jar.

Gajówka słowik leśny. Wodz.

Motacilla luscini. Linn.

Sylvia luscini. Lath.

Curruca luscini. Koch.

Philomela luscini. Sably.

Luscinia philomela. Bonap.

Erytacus luscini. Degl.

Die Nachtigall.

Le rossignol. Buf.

Ojczyzna: Europa zachodnia i południowa, na zimę odlatuje do Syrii i Egiptu. U nas pospolity w ogrodach i zapustach, w ogólności przebywa po miejscach suchych.

- Szafa VIII. Nr. 535. ♂ Zabity 5 Września 1851 w Poturzycey.
 Nr. 536. ♂ Zabity 20 Czerwca 1857 w Pieniakach.
 Nr. 537. W puchu, w Pieniakach.
 Nr. 538. ♂ Zabity 12 Lipca 1855 w Poturzycey.

KRÓLIK. REGULUS.

Królik czubaty. Rzą. **Regulus cristatus.** Linn.

- Piegża króliczek. Gór.
 Pokrzywka mysi królik. Jar.
 Mysi król. Zaw.
 Motacilla regulus. Linn.
 Sylvia regulus. Lath.
 Regulus flavicapillus, Naum.
 Regulus vulgaris. Flem.

Das Goldhähnchen.

Roitelet huppé. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas pospolity po drzewach szpil-
 kowych, gnieździ się i zimuje.

- Szafa VIII. Nr. 539. ♀ Zabity 30 Grudnia 1851 w Zarzeczcu.
 Nr. 540. ♂ Zabity 27 Grudnia 1850 w Zarzeczcu.
 Nr. 541. ♂ Zabity 1 Grudnia 1853 w Poturzycey.
 Nr. 542. ♂ Zabity 27 Września 1858 w Pieniakach.
 Nr. 543. ♂ Zabity 1869 r. w Zakopanem. Dar p. Kocyana.
 Nr. 544. ♀ Zabity 15 Grudnia 1851 w Zarzeczcu.

Królik zniczek. Tyz. **Regullus ignicapillus.** Brehm.

- Piegża cesarzik. Gór.
 Królik śmieszek.
 Sylvia ignicapilla. Brehm.
 Regulus pyrocephalus. Brehm.
 Regulus mystaceus. Vieill.

Das feuerköpfige Goldhähnchen. Brehm.

Roitelet tripplebandeau. Temm.

Ojczyzna: Pospolitszy jest w zachodniej Europie jak na wschodzie. We Francyi i w Szwajcaryi, w Niemczech pospolitszy. U nas rzadszy od czubatego.

Szafa VIII. Nr. 545. ♂ Zabity w r. 1869 na Bielanych pod Krakowem.

Nr. 546. ♂ Zabity 5 Kwietnia 1877 w Pieniakach.

Nr. 547. ♂ Zabity 28 Kwietnia 1852 w Poturzycy.

STRZYŻEK. TROGLODYTES.

Strzyżek wołowe oczko. Rzą. **Troglodytes vulgaris.** Temm.

Piegża krzeciuczek, wołowe oczko. Gór.

Motacilla troglodytes. Linn.

Sylvia troglodytes. Lath.

Troglodytes parvulus. Koch.

Troglodytes europaeus. Vieill.

Troglodytes punctatus. Boje.

Anorthura communis. Rennié.

Zaunkönig.

Le troglodyte. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas przez cały rok pospolity i stale u nas zimy przepędza.

Szafa VIII. Nr. 548. ♂ Zabity 20 Marca 1853 w Poturzycy.

Nr. 549. ♀ Zabity 8 Października 1871 w Pieniakach.

Nr. 550. Młody zabity 16 Czerwca 1854 w Pieniakach.

Nr. 551. Młody zabity 24 Czerwca 1872 w Pieniakach.

Nr. 552. ♂ Zabity 17 Marca 1875 w Pieniakach.

Nr. 553. ♀ Zabity 8 Listopada 1860 w Zarzeczu.

ZIARNOJADY. GRANIVORES.

SKOWRONEK. ALAUDA.

Skowronek rolny. Tyz. **Alauda arvensis.** Linn.

Skowronek rolnik. Pietr.

Skowronek pospolity. Jund.

Skowronek rolak. Now.

Alauda vulgaris. Leach.

Alauda coelipetta. Pall.

Alauda cantarella. Bonap.

Alauda montana. Cresp.

Alauda intermedia. Svinh.

Die Feldlerche. Brehm.*Alouette des champs.*

Ojczyzna: Znaczna część starego ładu. U nas wszędzie bardzo pospolity, na zimę odlatuje, i wraca bardzo wcześnie.

Szafa VIII. Nr. 554. ♂ Zabity 5 Kwietnia 1851 w Poturzycy.

Nr. 555. ♂ Zabity 25 Sierpnia 1854 w Poturzycy.

Nr. 556. ♂ Zabity 1 Kwietnia 1856 w Pieniakach.

Nr. 557. ♂ Zabity 2 Kwietnia 1856 w Pieniakach.

Nr. 558. ♂ Zabity 15. Maja 1857 w Pieniakach.

Nr. 559. ♂ Zabity 5 sierpnia 1866 w okolicy Lwowa.

Odm. biały, brudno centkowany.

Nr. 560. ♀ Zabity 19 Sierpnia w Skomorochach nad Bugiem. Dar p. Nowakowskiego. Odm. czysto biały.

Nr. 561. ♂ Zabity 12 Października 1879 w Chyrowie.

Dar p. Pierożyńskiego. Odm. cały popielato-siwy.

Skowronek borowy. Rzą. **Alauda arborea.** Linn.

Skowronek firlej.

Skowronek leśny.

Skowronek drzewiec.

Skowronek leśniaczek. Jar.

Dzierlatka ledwuchna. Waga.

Wygońka, suliszka. Gm.

Alauda nemorosa. Gmel.

Alauda cristatella. Lath.

Galerida nemorosa et arborea. Brehm.

Lullula arborea. Kaup.

Die Baumlerche. Brehm.

Alouette lulu. Temm.

Ojczyzna: Cała Europa z wyjątkiem wysokiej północy. U nas pospolity, na zimę odlatuje. P. Taczanowski spotykał je w Królestwie Polskiem parę razy i w zimie.

Szafa VIII. Nr. 562. Zabity r. 1846 w Poturzyey.

Nr. 563. Zabity 22 Marca 1875 w Pieniakach przy 12' mrozu.

Nr. 564. ♂

Nr. 565. ♂

Nr. 566. ♂

Nr. 567. ♂

} Zabite 22 Marca 1875 w Pieniakach.

Skowronek dzierlatka. Rzą. **Alauda cristata.** Linn.

Skowronek pośmiecieszka.

Pośmiecucha, pośmiecieszek. Gmin.

Skowronek śmieciucha. Pietr.

Dzierlatka. Gm.

Alauda undata. Gmel.

Alauda galerita. Pall.

Galerida cristata et undata. Boje.

Galerida viarum. Brehm.

Lullula cristata. Kaup.

Galerita cristata. Filippi.

Certhilauda Boysii. Blyth.

Die Haubenterche. Blehm.

Le cochevis. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja, daleko jednakże na północ nie posuwa się, zdaje się, że Dźwina stanowi jej północną granicę. U nas przez cały rok bardzo pospolita.

Szafa VII. Nr. 568, ♀ Zabita 17 Grudnia 1854 w Skomoro-
rochach. Odm. pokrywy nadogonowe białe.

Nr. 569. ♀ Zabita 17 Grudnia 1854 w Skomoro-
rochach. Odm. cała żółtawa.

Nr. 570. ♀ Zabita w r. 1867 w Mierzyńcu. Dar Adama
X. Lubomirskiego. Odm. cała żółtawa.

Nr. 571. ♂ Zabita 19 Listopada 1871 w Pieniakach

Nr. 572. ♂ Zabita 12 Stycznia 1872 w Poturzycy.

Nr. 573. ♂ Zabita 20 Stycznia 1875 w Poturzycy.

Nr. 574. ♀ Zabita 6 Czerwca 1878 w Poturzycy. Odm.
cała żółtawa.

Skowronek górniczek. Kluk. ***Alauda alpestris.*** Linn.

Skowronek północny.

Skowronek alpejski. Pietr.

Filistynek. Lud.

Alauda virginiana. Briss.

Alauda flava. Gmel.

Alauda nivalis. Pall.

Eremophila cornuta. Boje.

Phileremus alpestris. Brehm.

Otocoris alpestris. Lich.

Otocoris cornuta. Bonap.

Alauda minor. Giraud.

Alauda rufa. And.

Die Berglerche. Brehm.

Alouette hausse-col-noir. Temm.

Ojczyzna: Syberya i Ameryka północna. U nas w zimie pospolity, przybywa i trzyma się razem ze śniegami.

Są zimy, w których jest bardzo pospolity, w innych rzadszy.

Szafa VIII. Nr. 575. ♂ Zabity 31 Grudnia 1846 pod Boratynem, pow. Sokalski.

Nr. 576. ♀ Zabity 4 Lutego 1874 w Załościach. Dar p. Mich. Horwata.

Nr. 577. ♀ Zabity 21 Lutego 1874 w okolicy Lwowa.

Nr. 578. ♂ Zabity 4 Lutego 1874 w Załoscach. Dar p. Horwata.

Nr. 579. ♂ Zabity 4 Lutego 1874 w Załoscach. Dar p. Horwata.

Nr. 580. ♀ Zabity 20 Stycznia 1875 w Poturzycy.

Nr. 581. ♂ } Zabite 28 Stycznia 1877 w Rybotyczach.

Nr. 582. ♂ } Dar p. Józ. Tyszkowskiego.

Skowronek białoskrzydły. Tyz. *Alauda sibirica*.

Gmel.

Alauda calandra.

Alauda leucoptera. Pall.

Alauda bimaculata. Ménést.

Phileremus sibirica. Key. et Bla.

Calandrella sibirica. Brand.

Melanocorypha sibirica. Bonap.

Calandra leucoptera. Dubois.

Pallasia leucoptera. Homej.

Spiegellerche. Brehm.

Alouette siberienne.

Ojczyzna: Azja środkowa i północna. Na zimę posuwa się do krajów wschodnio-europejskich, w Krymie i na wybrzeżach morza Czarnego bywa wtedy dość pospolity, w Królestwie Polskiem nigdzie nie postrzegany. U nas należy do nadzwyczajnych rzadkości.

Szafa VIII. Nr. 583. ♂ Zabity 16 Października 1851 na polach Sokalskich. Był sam jeden, zabił go p. Władysław Zontak.

Skowronek czarny. Tyz. **Alauda tatarica.** Pall.

Alauda nigra. Falck.

Alauda mutabilis. Gmel.

Alauda Yeltonensis. Lath.

Tanagra sibirica. Sparm.

Melanocorypha tatarica. Boje.

*Die Steppenlerche.**Calandre negre.* Degl. *Alouette noire.* Boje.

Ojczyzna: Azja północna, Rossya południowa. U nas do nadzwyczajnie rzadkich gości należy.

Szafa VIII. Nr. 584. ♀ Młody zabity 1 Lutego 1877 w Radwańcach przy drodze do Hoholowa. Zabił go p. Ferd. Kratter.

SIKORA. PARUS.**Sikora większa.** Jundz. **Parus major.** Linn.

Sikora wielka. Zaw.

Sikora bogatka. Gmin.

Sikora zwyczajna. Pietr.

Sikora pospolita. Gór.

Parus fringillago. Pall.

Parus robustus. Brehm.

Die Kohlmeise, die Finkenmeise. Brehm.*Grosse mesange ou charboniere.*

Ojczyzna: Europa cała i Azja północna. U nas przez cały rok wszędzie bardzo pospolita.

Szafa VIII. Nr. 585. ♂ Zabita 13 Stycznia 1857 w Pieniakach.

Nr. 586. ♀ Zabita 7 Lutego 1857 w Pieniakach.

Nr. 587. ♀ Zabita 13 Października 1871 w Pieniakach.

Nr. 588. ♂ Zabita 20 Października 1871.

Sikora modra. Rzą. **Parus coeruleus.**

、 Sikora niebieska. Zaw.

Sikora żydóweczka. Gmin.

Sikora niebieskawa. Wodz.

Parus coerulescens. Brehm.

Cyanistes coeruleus. Kaup.

Die Blau - Meise. Brehm.

Mésange bleue. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja północna. U nas przez cały rok pospolita.

Szafa VIII. Nr. 589. ♂ Zabita 11 Lutego 1857 w Pieniakach.

Nr. 590. ♂ Zabita 19 Lutego 1857 w Pieniakach.

Nr. 591. ♀ Zabita 14 Grudnia 1872 w Pieniakach.

Sikora lazurowa. Tyz. **Parus cyaneus.** Pall.

Parus coeruleus major. Briss.

Cyanistes cyaneus. Kaup.

Parus knjaesiek. Lepech.

Parus saebyensis. Sparm.

Cyanistes elegans. Brehm.

Lasurmeise.

Mésange azurée.

Ojczyzna: W całej Syberyi pospolita, mieszka także w lasach i gajach nad Wołgą, na zimę posuwa się trochę ku południowi. W Litwie zjawia się rzadko w tęgie zimy, jak w r. 1823. W r. 1843 24 Kwietnia zabił hr. Tyzenhauz parkę w Postawach w ogrodzie. W r. 1857 w Listopadzie zabito na Saskiej Kępie pod Warszawą podobno więcej tych ptaszków.

Szafa VIII. Nr. 592. } Zabite w Listopadzie 1857 na Saskiej
Nr. 593. } Kępie w Warszawie. Nabyte za
łaskawem pośrednictwem p. Taczanowskiego ze zbioru
po ś. p. kanoniku Wyszyńskim w Warszawie 1874 r.

Sikora sosnówka. Kluk. **Parus ater.** Linn.

Sikora mała. Zaw.

- Sikora czarna. Lud.
 Parus atricapillus. Briss.
 Parus carbonarius. Pall.
 Parus abietum. Brehm.
 Poëcile atra. Kaup.

Die Tannen-Meise.

Mésange noire, petite charbonière. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa i Azja. U nas pospolita osobliwie w lasach szpilkowych przez rok cały.

Szafa VIII. Nr. 594. ♀ Zabita 3 Lutego 1852 w Poturzycy.

Nr. 595. Młoda zabita 22 Kwietnia 1852 w Poturzycy.

Nr. 596. ♂ Zabita 1 Listopada 1875 w Pieniakach.

Sikora popek. Lud. **Parus palustris.** Linn.

- Sikora błotna. Gór.
 Sikora uboga. Gm. w Król. Pol.
 Sikora czarnogłówka. Wod.
 Sikora popielata. Rza.
 Parus borealis. Selys.
 Parus alpestris. Baill.
 Parus cinereus montanus. Bech.
 Poëcile palustris. Kaup.
 Poëcile borealis. Bonap.
 Poëcile salicarius. Brehm.

Die Sumpf-Meise. Brehm.

Mésange nonette. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja U nas w całym roku pospolity.

Szafa VIII. Nr. 597. ♂ Zabity 30 Wrześ. 1851 w Poturzycy.

Nr. 598. ♂ Zabity 27 Stycznia 1852 w Poturzycy.

Nr. 599. Młody zabity 16 Czerwca 1854 w Pieniakach.

Nr. 600. ♂ Zabity 19 Marca 1856 w Pieniakach.

Nr. 601. ♂ Zabity 22 Września 1857 w Pieniakach.

Nr. 602. ♀ Zabity 14 Grudnia 1872 w Pieniakach.

Sikora czubata. Rzq. **Parus cristatus.** Linn.

Parus mitratus. Brehm.

Lophophanes cristatus. Kaup.

Die Haubenmeise. Brehm.*Mésange huppée.* Buf.

Ojczyzna: W Europie północnej pospolita, rzadsza na południu, w Azji. U nas nie rzadka mianowicie w lasach szpilkowych przez cały rok.

Szafa VIII. Nr. 603. ♂ Zabita we Wrześniu w Janowie 1874.

Nr. 604. ♂ }
 Nr. 605. ♂ } Zabite 28 Lutego 1877 w Krechowie.

Sikora ogoniasta. Jund. **Parus caudatus.** Linn.

Sikora długogon. Pietr.

Sikora raniuszka. Gm.

Sikora ogoniatka.

Parus longicaudus. Briss.

Mecistura vagans. Leach.

Mecistura caudata. Bonap.

Orites caudatus. Gray.

Paroides caudatus et longicaudus. Brehm.

Aegithalus caudatus. Boje.

Acredula caudata. Koch.

Lanius caudatus. Linn.

Orites caudatus. Sand.

Die Schwanzmeise. Brehm.*Mésange à longue queue.* Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas wszędzie przez cały rok pospolita.

Szafa VIII. Nr. 606. ♂ Zabita 1 Grudnia 1852 w Poturzycy.

Nr. 607. ♂ }
 Nr. 608. ♂ } Zabite 24 Listopada 1878 we Lwowie
 Nr. 609. ♂ } na Pohulance.

Sikora wąsatka. Jar. **Parus biarmicus.** Linn.

Sikora czarnobroda. Pietr.

Parus barbatus. Briss.

Parus russicus. Gmel.

Panurus biarmicus. Koch.

Calamophilus biarmicus. Leach.

Calamophilus barbatus. Key. et Bla.

Aegithalus biarmicus. Boje.

Lanius minimus. Edv.

Emberiza passerina. Gmel.

Mystacinus russicus.

Panurus barbatus. Saun.

Paroides biarmicus. Gray.

Die Bartmeise. Brehm.*Mesange barbue ou moustache.* Buf.

Ojczyzna: Wiele krajów europejskich i Azya. W Litwie i w Królestwie Polskiem zupełnie nie przebywa. Tacz. U nas na wielu stawach i błotach gęsto trzcina porośniętych przez rok cały pospolita.

Szafa VIII. Nr. 612. ♀ Zabita 21 Listopada 1851 w Hołhoczu. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 613. ♂ Zabita 23 Października 1852 na Horodelcu.

Nr. 614. ♀ Zabita 23 Października 1852 na Horodelcu.

Nr. 615. ♂ Zabita 8 Listopada 1854 w Zarzeczcu.

Nr. 616. ♂ Zabita 6 Listopada 1855 w Czystopodach.

REMIZ. REMIZ.**Remiz rzemieślnik.** Tyz. **Remiz pendulinus.** Cuv.

Sikora remiz. Zaw.

Aegithalus pendulinus. Boje.

Parus pendulinus. Linn.

Parus polonicus et pendulinus. Briss.

Parus narbonensis. Gmel.

Aegithalus pendulinus. Boje.

Pendulinus polonicus. Brehm.

Die europäische Beutelmeise. Brehm.

Le remiz. Buf.

Ojczyzna: Znaczna część Europy i Azji. U nas w zaroślach nad rzekami pospolicie, mianowicie nad Bugiem, Styrem itp.

Szafa VIII. Nr. 610. ♂ } Zabite 4 Grudnia 1872 w Wertelce.
Nr. 611. ♀ }

POŚWIERKA. EMBERIZA.

Poświerka śnieguła. Rzą. **Emberiza nivalis.** Linn.

Śnieguła. Gm.

Emberiza montana et mustelina. Gmel.

Emberiza glacialis. Lath.

Emberiza borealis. Degl.

Hortulanus nivalis. Briss.

Hortulanus glacialis. Leach.

Plectrophanes nivalis. Mey. et Wolf.

Passerina nivalis. Vieill.

Plectrophanes hiemalis et borealis. Brehm.

Der Schnee-Ammer.

Ortolan de neige. Buf.

Ojczyzna: Kraje polarne obu lądów. U nas zimą przebywa, jednakże nie każdego roku w równej liczbie. Trzyma się dróg i gościńców i ma swoje ulubione drogi, na których zawsze stadka śnieguł spotkać można np. dawny gościńiec ze Lwowa na Gliniany, z Sokala do Bełza itd. Z pierwszym tajaniem śniegu już nas opuszcza.

Szafa VII. Nr. 617. ♂ Zabita 17 Stycznia 1853 na drodze z Zawiszni do Boratyna.

Nr. 618. ♀ Zabita w Grudniu 1855 tamże.

Nr. 619. ♂ Zabita 12 Stycznia 1855 w Zarzeczu na Zalesiu.

- Nr. 620. ♂ Zabita 18 Stycznia 1855 na drodze z Zawiszni do Boratyna.
 Nr. 621. ♂ Zabita 15 Listopada 1855 w Pieniakach.
 Nr. 622. ♀ Zabita 24 Stycznia 1872 w Poturzycy.
 Nr. 623. ♂ Zabita 18 Listopada 1874 w Pieniakach.
 Nr. 624. ♀ Zabita 18 Listopada 1874 w Pieniakach.

Poświerka trznadel. Rzą. **Emberiza citrinella.** Linn.

Poświerka żółtobrzuszek. Zaw.

Żółtobrzuch. Gm.

Poświerka styrnal. Jar.

Emberiza sylvestris et septentrionalis. Brehm.

Citrinella citrinella, Gray.

Der Goldammer. Brehm.

Bruant de France. Buf. *Bruant jaune.* Temm.

Ojczyzna: Znaczna część Europy. U nas należy przez rok cały do najpospolitszych ptaków.

Szafa VII. Nr. 625. ♂ Zabita 14 Lutego 1852 w Poturzycy.

Nr. 626. ♂ Zabity 20 Stycznia 1854 w Poturzycy.

Nr. 627. ♂ Zabity 24 Maja 1855 tamże.

Nr. 628. ♀ Zabity 19 Lutego 1857 w Pieniakach.

Nr. 629. ♂ Zabity r. 1861 w Poturzycy.

Nr. 630. ♀ Zabity 19 Marca 1875 w Pieniakach.

Nr. 631. ♂ Zabity 5 Kwietnia 1877 w Turynce. Odm. cały żółty. Dar p. Nap. Sarneckiego.

Nr. 632. ♂ Zabity 14 Kwietnia 1878. Dar p. Kaź. Langiego. Odm. Krzyże żółte.

Poświerka potrzyszcz. Wag. **Emberiza miliaria** Linn.

Poświerka prosowa. Tyz.

Poświerka siwa. Zaw.

Poświerka trznadel. Jar.

Świerczak. Myśl. pt.

Miliaria septentrionalis, germanica et peregrina.
 Brehm.

Cynchramus miliaria. Bonap.

Spinus miliarius. Gray.

Cryptophaga miliaria. Caba.

Emberiza calandra. Linn.

Citrinella miliaria. Gray.

Der Grauanammer. Brehm.

Le proyer. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja południowa. U nas przez cały rok wszędzie pospolicie.

Szafa VII. Nr. 633. ♂ Zabity 4 Paźdz. 1850 w Poturzycy.

Nr. 634. ♀ Zabity 22 Czerwca 1855 tamże.

Nr. 635. ♂ Zabity 27 Sierpnia 1855 tamże.

Nr. 636. ♂ Zabity 16 Kwietnia 1869 w Dublanach.

Nr. 637. ♂ Zabity 12 Grudnia 1872 w Pieniakach.

Poświerka ortolan. Lud. ***Emberiza hortulana.*** Linn.

Ortolan. Gm.

Poświerka ogrodniczek. Rza.

Emberiza chlorocephala. Gmel.

Emberiza Tunstalli. Lath.

Citrinella hortulana. Kaup.

Hortulanus chlorocephalus. Bonap.

Glycospina hortulana. Caba.

Emberiza badensis. Gmel.

Der Feldammer.

Ortolan. Buf. *Bruant ortolan.* Temm.

Ojczyzna: Gatunek ten pod względem rozmieszczenia geograficznego, nastęrcza ważne bardzo do zbadania zadanie, rozsypany bowiem na znacznej przestrzeni stałego lądu, nie wiadomo z jakich powodów pomija zupełnie pewne miejscowości niczem nie różniące się na pozór od tych, które w koło zamieszkuje, nie wszędzie także w jednokowych znajduje się ilościach. Więcej on jest mieszkańcem krajów umiarkowanych jak północnych. Zamieszkuje

głównie Europę południową, a mianowicie bardzo pospolicity we Włoszech, w Hiszpanii, w południowej Francji, w Grecji, w Turcji i w Rosyi południowej, w mniejszych już ilościach znajduje się w niektórych miejscowościach Europy środkowej, lecz w innych zupełnie się nie pokazuje. Osiedla się także na lato w pewnej liczbie w Szwecyi, a nawet w Laponii bywał spostrzegany. Według Pallasa znajduje się także w Syberyi, lecz tylko po rzekę Orbę. W naszych stronach podobnie się zachowuje jak wszędzie w podobnym klimacie, i tak bardzo pospolitym jest w okolicach Warszawy, a szczególnie po lewym brzegu Wisły, są w tych stronach miejscowości, gdzie jest prawie pospolitszym od trznadla. Rzadszy jest nierównie w Sandomirskim i w Krakowskim, w Płockiem znowuż dosyć obfity na żyznych równinach, dalej w lesisto piaskowatych stronach puszczy Ostrołęskiej rzadki. W Lubelskim znajduje się tylko na samem pobrzeżu Wisły, w głębi zaś tej części kraju wcale nie spostrzegany; dziwna rzecz, dla czego te strony, żyzne i tak dogodne dla ptactwa wszelkiego rodzaju, są dla ortolana niestosowne. W Litwie, na Polesiu i w części Wołynia graniczącej z Lubelskiem także nie dostrzegany. Według prof. Kesslera znajduje się we wszystkich guberniach należących do okręgu naukowego Kijowskiego, lecz i tam także nie we wszystkich miejscach znajduje się zarówno i w jednakowej ilości. Około Kijowa np. spotyka się go tylko w niektórych miejscach, i prawie wszędzie w małej ilości, w Konstantynogrodzkim zaś powiecie gubernii Połtawskiej znajduje się w nierównie większej obfitości, a nawet zdaje się być liczniejszym od trznadli. Co się zaś tyczy czasu przelotów, obserwator ten powiada, że w okolicach Kijowa najwcześniej je widywał około 15 Kwietnia, a we Wrześniu nigdy ich już tam nie spotykał.

Z tego co się tu powiedziało widzimy, jak zajmującą i potrzebną byłoby rzeczą dokładne oznaczenie granic wszystkich miejscowości, które ortolan w naszych stro-

nach zamieszkuje, a zarazem zwrócenie uwagi na obfitość tych ptaków. Wiadomości te złączone z dokładnymi oznaczeniami z innych krajów wziętymi, dopełniłyby zupełnie rozmieszczenie geograficzne tego gatunku, a prócz tego jeszcze mogłyby się przyłożyć do wyjaśnienia przyczyn, dla których ortolan tak jest wybrednym w wyborze letniej siedziby.

Przylatuje do nas przy końcu Kwietnia, raz się tylko gnieździ i w Sierpniu odlatuje. Przez czas pobytu u nas, trzyma się najwięcej dróg drzewami wysadzanych, brzegów polnych gajów i w polach, gdzie są rzadko stojące grusze lub inne drzewa. Tacz.

U nas dotąd był spostrzegany w dwóch miejscowościach nie daleko, bo w prostej linii ledwie o dwie mile od siebie odległych, a mianowicie w Olejowie, pow. Złoczowskim, i w Załoścach, pow. Brodzkim. Widziałem sam te ptaki w Xięstwie Poznańskim w różnych miejscowościach, szczególnie w okolicach Kurnika.

Szafa VII. Nr. 638. ♂ Zabity 7 Marca 1867 }
 Nr. 639. ♂ Zabity 1 Lipca 1867 } w Olejowie.
 Nr. 640. ♂ Zabity 1 Lipca 1867 }

Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 641. Zabity 27 Września 1874 w Wilanowie pod Warszawą. Dar p. Taczanowskiego.

Nr. 642. ♂ } Zabite 20 Czerwca 1874 na Uszerze pod
 Nr. 643. ♂ } Załościami, zabił je p. Ernest Schauer.

Poświerka potrzos. Rzq. *Emberiza schoenicius*.

Linn.

Poświerek trzciny. Zaw.

Wróbel trzciny. Gm.

Emberiza passerina. Pall.

Emberiza arundinacea. Gmel.

Emberiza Durazzi. Bonap.

Hortulanus arundinaceus. Briss.

Cynchramus schoenicius. Boje.

Cynchramus stagnatilis et septentrionalis. Brehm.

Schoenicola arudinacea. Bonap.

Buscaria pythiornis. Bonap.

Rohrhammer. Brehm.

L'ortolan de roseaux. Buf. *Bruans de roseaux.* Temm.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas po moczarach zarosniętych i zarosłych stawach pospolicie.

Szafa VII. Nr. 644. ♂ Zabity 30 Marca 1852	} w Poturzyey.
Nr. 645. ♀ Zabity 11 Kwietnia 1852	
Nr. 646. ♂ Zabity 21 Kwietnia 1842	
Nr. 647. Młody zabity 7 Lipca 1857	} w Poturzyey.
Nr. 648. Młody zabity 7 Lipca 1857	

KRZYŻODZIÓB. LOXIA.

Krzyżodziób papuzka. Gór. **Loxia pythiopsittacus.**

Bech.

Krzyżodziób większy.

Krzyżodziób sosnowy. Wodz.

Krzyżodziób. Zaw.

Loxia curvirostra major. Gmel.

Curvirostra pinetorum. May.

Curvirostra pythiopsittacus. Bech.

Der Kiefer-Kreuzschnabel.

Bec-croisé, peroquet. Temm.

Ojczyzna: kraje północne starego i nowego ładu. W Królestwie Polskiem pospolicie. U nas należy do wielkich rzadkości.

Szafa VII. Nr. 469. Złapany pod Krakowem 6 Września 1862, nabyty od ptasznika.

Krzyżodziób dwupręgowy. Tacz. **Loxia bifasciata.**

De Selys.

Krzyżodziób białoskrzydły. Tyz.

Loxia taenioptera. Glog.

Crucirostra bifasciata. Brehm.

Crucirostra taenioptera. Brehm.

Loxia leucoptera. Nils.

Crucirostra leucoptera. Gmel.

Der weissfliegelige Kreuzschnabel. Brehm.

Bec-croisé bifascié.

Ojczyzna: Europa wschodnia i północna, Azya północna.

W Królestwie Polskiem rzadki. U nas bardzo rzadki, jednak częściej się trafia, jak krzyżodziób papużka.

Szafa VII. Nr. 650. ♂ Zabity 15 Sierpnia 1845 w Krakowie.

Dar p. E. Schauera.

Nr. 651. Złapany pod Lwowem, był długo w klatce, zabity 28 Maja 1866.

Krzyżodziób krzywodziób. Rzą. ***Loxia curvirostra.*** Linn.

Ziarnojad krzywodziób. Zaw.

Krzyżodziób mniejszy.

Krzyżodziób świerkowy. Wodz.

Krzywonos. Gm.

Curvirostra abietina. Mey.

Curvirostra pinetorum. Brehm.

Loxia curvirostra. Pall.

Gemeiner Kreuzschnabel.

Bec-croisé.

Ojczyzna: kraje północne starego i nowego ładu. W Królestwie Polskiem pospolity. Tacz. U nas należy on do ptaków tułających się. W pewnych porach, w pewnych okolicach bardzo pospolity, później znika zupełnie, i zjawia się w innych. Bawi jednak u nas stale i gnieździ się.

Szafa VII. Nr. 652. Zabity w Krakowie 1849. Dar p. E. Schauera.

Nr. 653. ♂ Zabity 16 Maja 1850. Dar p. E. Schauera.

Nr. 654. ♂ Zabity 1 Maja 1850. Dar p. E. Schauera.

Nr. 655. ♂ Zabity w Kwietniu 1851 w Węgierce.

Nr. 656. ♂ Zabity 13 Listopada 1853 w Zarzeczcu.

- Nr. 657. ♂ Zabity 31 Sierpnia 1853 w Zarzeczcu.
 Nr. 658. ♀ Zabity 11 Lipca 1855 w Poturzyckim ogrodzie.
 Nr. 659. ♂ Zabity 16 Października 1875 w Zarzeczcu.
 Nr. 660. ♂ Zabity 18 Września 1875 w Pieniakach.
 Nr. 661. ♂ Zabity 18 Września 1875 w Pieniakach.
 Nr. 662. ♂ Zabity 2 Marca 1878. Był trzy lata w klatce.

GIL. PYRRHULA.

Gil kłesk. Tyz. *Pyrrhula enucleator.* Temm.

Gil grubodziób. Wodz.

Loxia enucleator. Linn.

Loxia psitacea. Pall.

Fringilla enucleator. Mey.

Coccothraustes canadensis. Briss.

Strobilophaga canadensis. Briss.

Corythus enucleator. Flem.

Pinicola enucleator. Cab.

Der Hackengimpel. Brehm.

Dur-bec. Buf.

Ojczyzna: Północ starego i nowego ładu, na zimę posuwa się ku południowi. W Królestwie Polskiem jest rzadki i tylko w ciężkie zimy przybywa. Tacz. U nas należy do wielkich rzadkości.

Szafa VII. Nr. 663. ♂ Zabity 23 Listopada 1869 pod Lwowem, w Żelaznej wodzie.

Gil dziwoni. Tyz. *Pyrrhula erythrina.* Temm.

Loxia erythrina. Pall.

Fringilla erythrina. Mey.

Fringilla flammea. Retz.

Fringilla incerta. Briss.

Linaria erythrina. Boje.

Erythrothorax rubrifrons. Brehm.

Carpodacus erythrinus. Gray.

Chlorospiza incerta. Bonap.

Erythrospiza incerta. Degl.

Fringilla cristata. Briss.

Coccythraustes roseus. Vieill.

Pyrrhuloxia rosaceola. Hodys.

Karmingimpel.

Roselin carmoisi.

Ojczyzna: Europa wschodnia, Azja zachodnia i środkowa.

W Królestwie Polskiem corocznie bywa i gnieździ się w wielu miejscowościach, a mianowicie wzdłuż całego biegu Wisły, w gubernii Lubelskiej w bliskości Wieprza i biegu Bugu, w gubernii Płockiej nad Narwią, w puszczy Ostrołęckiej, w gubernii Augustowskiej. W Litwie jeszcze pospolitszy jest i na Polesiu Wołyńskim. Tacz. U nas należy do największych rzadkości.

Szafa VII. Nr. 664. ♂ Zabity 17 Czerwca 1851 w Poździejczu, w łożach nad Bugiem, był sam jeden i pomimo najtroskliwszych poszukiwań, samicy nie udało się znaleźć. Zabił go p. Wład. Zontak. Ani przedtem ani potem ptaki te w tej okolicy spostrzegane nie były.

Gil właściwy. Tyz. **Pyrrhula vulgaris.** Briss.

Ziarnojad gil. Zaw.

Loxia pyrrhula. Linn.

Fringilla pyrrhula. Temm.

Pyrrhula rubicilla. Pall.

Pyrrhula europaea. Vieill.

Der gemeine Gimpel.

Bouvreil commun. Buf.

Ojczyzna: Europa północna i kraje górzyste. U nas pospolity wszędzie od jesieni do wiosny, w lecie ma się znaj-

dować w naszych górach i tam się gnieździć. Wod. Jaj jego nie posiadamy.

- Szafa VII. Nr. 665 ♀ } Zabite 10. Listop. 1855 w Pieniakach.
 Nr. 666. ♂ }
 Nr. 667. ♂ Zabity 10 Grudnia 1857 w Pieniakach.
 Nr. 668. ♂ Zabity 21 Grudnia 1867 we Lwowie. Chowany w klatce. Dar p. Wacława Dąbrowskiego. Odm. cały czarny, spód z pojedynczemi czerwonymi piorami.
 Nr. 669. ♂ Zabity 20 Listopada 1874 w Pieniakach.
 Nr. 670. ♂ Z Krakowa 28 Grudnia 1874. Trzymany długo w klatce. Odm. czarny, końce sterówek białe, spód czerwony.
 Nr. 671. ♀ Zabity 19 Stycznia 1877 w Zarzeczcu.
 Nr. 672. ♀ Zabity 29 Stycznia 1877 w Zarzeczcu.
 Nr. 673. ♂ Zabity 10 Maja 1877. Trzymany długo w klatce. Odm. cały czarny.
 Nr. 674. ♂ Zabity 1878 we Lwowie. Odm. czarne lotki i sterówki białe, przód różowy, z klatki.
 Nr. 675. ♀ z Olejowa 1879. Odm. biała, pokrywy skrzydeł czarne i końce sterówek. Z klatki. Dar Kaz. hr. Wodzickiego.

GRUBODZIÓB. COCCOTHAUSTES.

Grubodziób kostohryz M. Cocothraustes vulgaris. Pall.

Łuszczak grubodziób. Jund.

Pestkojad kłęsk. Zaw.

Zięba pestkogryz. Gór.

Grubodziób kłęsk, kłask, pestkojad. Pietr.

Grubodziób jer. Jar.

Grabołusk pestkogryz, wiśniójad. Gm.

Fringilla coccothraustes. Temm.

Loxia coccothraustes. Lud.

Coccothraustes deformis. Koch.

Der Kirschkernelbeisser. Brehm.

Gros bec commun. Buf.

Ojczyzna: Europa północna i środkowa, Azya. U nas polity.

Szafa VII. Nr. 676. ♀ Zabity 12 Czerwca 1855 w Poturzycy.

Nr. 677. ♂ Zabity 3. Maja 1864 we Lwowie.

Nr. 678. ♀ Zabity 18. Stycznia 1874 we Lwowie.

WRÓBEL. PASSER.

Wróbel domowy M. *Passer domesticus.* Briss.

Łuszczał wróbel. Tyz.

Łuszczał wróbel domowy. Wodz.

Zięba wróbel. Zaw.

Worobeć. Gm.

Fringilla domestica. Linn.

Pyrgita domestica. Boje.

Der Haussperling.

Moineau domestique.

Ojczyzna: Cała Europa, wyjąwszy Włoch i Hiszpanii. U nas wszędzie przez cały rok najpospolitszy.

Szafa VII. Nr. 679. ♀ Zabity w r. 1849 w Poturzycy.

Nr. 680. ♀ Zabity w Listopadzie 1850 w Sokalu. Odm. brudno-biały.

Nr. 681. ♂ Zabity 20 Stycznia 1854 w Poturzycy.

Nr. 682. ♀ Zabity 6 Listopada 1861 w okolicy Lwowa. Odm. brudno-biały.

Nr. 683. ♂ Zabity. 8 Marca 1857 w Zarzeczu. Okopciały, przebywał w kurnej chałupie.

- Nr. 684. ♂ Zabity 2 Września 1862 w Pieniakach. Odm. głowa zwykła, reszta biała.
- Nr. 685. ♀ Zabity 16 Grudnia 1868 w Skale. Odm. brudno-biały. Dar Stan. hr. Gołuchowskiego.
- Nr. 686. ♀ Zabity 5 Października 1870 we Lwowie. Odm. żółtawa.
- Nr. 687. ♀ Zabity 12 Stycznia 1869 w Brzeżańskim. Odm. żółta. Dar p. Dziendzielewicza.
- Nr. 688. ♀ Zabity 1 Lutego 1869 w Krakowie. Odm. żółta.
- Nr. 689. ♀ Zabity 1870 we Lwowie. Odm. czysto biały.
- Nr. 690. ♀ Zabity 13 Września 1872 w Wareżu. Odm. biała, lotki i sterówki zwykłe. Dar p. Kar. Łomnickiego.
- Nr. 691. ♂ Zabity 22 Października 1873 w Romanowie. Odm. biała, kark zwykły. Dar p. Gebauera.
- Nr. 692. ♀ Zabity 14 Czerwca 1873 we Lwowie.
- Nr. 693. ♀ Zabity 5 Lipca 1874 w Poturzycy. Odm. żółta.

Wróbel mazurek. Gm. **Passer montanus.** Briss.

Łuszczyk mazurek. Rza.

Łuszczyk wróbel polny. Wod.

Wróbel marcinek, leśny. Gm.

Zięba mazurek. Zaw.

Fringilla montana. Linn.

Passer campestris. Briss.

Passer montanina. Pall.

Pyrgita montana. Boje.

Passer arboreus. Blyth.

Der Feldsperling.

Moineau friqué.

Ojczyzna: Europa aż do 66° szer. półn. i znaczna część Azji północnej. U nas wszędzie przez rok cały pospolity.

Szafa VII. Nr. 694. ♂ Zabity 6 Listopada 1858 w Pieniakach.
Nr. 695. Młody zabity w Lipcu 1858 w Pieniakach.

ŁUSZCZAK. FRINGILLA.

Łuszczak szczygieł. Tyz. **Fringilla carduelis.** Linn.

Zięba szczygieł. Gór.
Szczygieł pospolity. Pietr.
Passer carduelis. Pall.
Spinus carduelis. Koch.
Acanthis carduelis. Kys.
Carduelis elegans. Steph.
Emberiza carduelis. Scop.

Der Stieglitz, Distelfink, Distelzeisig.

Gros bec chardoneret. Buf.

Ojczyzna: Cała prawie Europa. U nas przez cały rok wszędzie pospolity.

Szafa VII. Nr. 696. ♂ Zabity w r. 1861 w Pieniakach.

Nr. 697. ♂ Zabity w r. 1864 w Pieniakach.

Nr. 698. ♂ Zabity 6 Października 1863 z klatki. Odm.
spód żółty i pokrywy nadogonowe.

Łuszczak czyż. Rza. **Fringilla spinus.** Linn.

Spinus viridis. Koch.
Linaria spinus. Leach.
Serinus spinus. Boje
Carduelis spinus. Steph.
Chrysomitris spinus. Boje.
Acanthis spinus. Key et Bla.
Passer spinus. Pall.

Der Erlenzeisig. Brehm.

Gros-bec-tarin. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. W Królestwie Polskiem pospolity głównie w zimie, na lato w małej liczbie zostaje. Tacz. U nas przez cały rok pospolity, gnieździ się bardzo skrycie po olszynach, jaj jego nie posiadam.

- Szafa VII. Nr. 699. ♂ Zabity 13 Lutego 1851 w Poturzycy.
 Nr. 700. ♀ Zabity 10 Grudnia 1855 w Pieniakach.
 Nr. 701. ♀ Zabity 2 Kwietnia 1855 w Poturzycy.
 Nr. 702. ♀ Zabity 23 Stycznia 1865 koło Lwowa. Odm. jasno-zielonkawato-biały, złapany w stadku zwyczajnych czyżów.

Łuszczał kuleczyk. Tyz. **Fringilla serinus.** Linn.

Fringilla islandica. Fab.

Pyrrhula serinus. Key. et Bla.

Loxia serinus. Scop.

Serinus meridionalis. Boje.

Passer serinus. Briss.

Serinus hortulanus. Koch.

Serinus flavescens. Gould.

Serinus luteolus. Homey.

Der grüne Girlitz.

Gros-bec-serin ou cini. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana. W Królestwie Polskiem znajduje się tylko w Krakowskiem, koło Ojcowa pospolity. Nie wiadomo czy zimują. Jeden samiec był złapany z czyżami w zimie pod Warszawą. Tacz. U nas na całym podgórzu pospolity latem, czy zimuje nie wiem.

Szafa VII. Nr. 703. ♂ Zabity 24 Kwietnia 1854 w ogrodzie Zarzéckim.

Nr. 704. ♂ Zabity 4 Lipca 1856 w Dorze.

Nr. 705. ♂ Zabity 26 Lipca 1856 w Dorze.

Nr. 706. ♂ Zabity 4 Lipca 1856 w Dorze.

Nr. 707. ♂ Zabity w Sierpniu 1871 w Szczawnicy.

Łuszczałak jer. Tyz. **Fringilla montifringilla.** Linn.

Zięba jer. Zaw.

Zięba sosnówka. Kluk.

Zięba bukówka. Gór.

Fringilla flammea. Beseke,

Struthus montifringilla. Boje.

Fringilla media. Jeub.

Fringilla septentrionalis. Brehm.

Der Bergfink. Brehm.*Pinson d'Ardennes.*

Ojczyzna: Europa, Azya północna i kraje górzyste więcej południcwe, na zimę wędruje ku południowi, z gór zstępuje w równiny. W Królestwie Polskiem pospolicity na przelotach, nigdy się nie gnieździ. Tacz. U nas na przelotach pospolicity.

Szafa VI. Nr. 708. ♂ Zabity 18 Marca 1852 w Zarzeczcu.

Nr. 709 ♂ Zabity 17 Stycznia 1857 w Pieniakach.

Nr. 710. ♀ Zabity 30 Marca 1860 w Reniowie.

Nr. 711. ♂ Zabity 9 Października 1871 w Pieniakach.

Nr. 712. ♀ Zabity 18 Października w Podkamieniu. Odm. czysto biała, gardziel kanarkowy. Dar Leop. hr. Starzeńskiego.

Łuszczałak czeczotka. Tyz. **Fringilla linaria.** Linn.

Zięba trawniczek. Kluk.

Zięba czeczotka.

Linaria rubra minor. Briss.

Passer linaria. Koch.

Linaria borealis. Vieill.

Linota borealis. B.

Acanthis borealis. Key et Bla.

Acanthis linaria. Bonap.

Linota linaria.

Der Leinzeisig. Brehm.

Gros cec siserin. Buf.

Ojczyzna: kraje polarne obu lądów. W Królestwie zjawia się w Listopadzie, odlatuje w Marcu. U nas tak samo. Są pewne zimy, w których massami przybywa, w innych jest mniej liczna, ale jest zawsze.

Szafa VI. Nr. 713. ♂ Zabita 20 Listopada 1850 w Poturzycy.

Nr. 714. ♀ Zabita 21 Stycznia 1856 w Pieniakach.

Nr. 715. ♀ Zabita 24 Lutego 1856 w Pieniakach.

Nr. 716. ♂ Zabita 30 Listopada 1856 w Pieniakach.

Nr. 717. ♂ Trzymana długo w klatce we Lwowie 1857.

Odm. czoło żółte.

Nr. 718. ♀ Trzymana w klatce we Lwowie 1864. Odm. czoło żółte.

Nr. 719. ♂ Zabita 11 Grudnia 1869 w Grudniu.

Nr. 720. ♀ Zabita 14 Grudnia 1869 w Pieniakach.

Nr. 721. ♀ Zabita 23 Listopada 1872 w Pieniakach.

Nr. 722. ♂ Zabita 24 Listopada 1872 w Pieniakach.

Nr. 723. ♂ Zabita w Grudniu 1878 w Pieniakach.

Łuszczak górniczek. Tyz. **Fringilla montium.** Gmel.

Fringilla flavirostris. Linn.

Linaria montana. Briss.

Canabina flavirostris et montium. Brehm.

Linota montium. Bonap.

Der gelbschnäblige Hänfling. Brehm.

Gros-bec de montagne. Temm.

Ojczyzna: Europa północna, latem pospolity w Norwegii, Szwecyi, Grenlandyi i Szkoeyi, na zimę posuwa się ku środkowej Europie. W Królestwie Polskiem rzadki, w ostre zimy zalatuje i to w małej ilości. Tacz. U nas dotąd ptaka tego nie widziałem.

Szafa VI. Nr. 724. ♂ Z Warszawy. Dar p. Wł. Taczanowskiego, przez tegoż zdeterminowany.

Łuszczak makolągwa. Rzą. **Fringilla cannabina.**

Linn.

Zięba konopniczek. Kluk.

Makolągwa zwyczajna. Pietr.

Fringilla linota. Gmel.

Cannabina linota. Gray.

Cannabina pinetorum et arbustorum. Brehm.

Linaria cannabina. Boje.

Ligurinus cannabina. Koch.

Linaria rubra major. Briss.

Passer papaverina. Pall.

Der Bluthänfling. Brehm.*Gros-bec linote.* Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Afryka. U nas przez cały rok pospolita.

Szafa VI. Nr. 725. ♂ Zabita 25 Marca 1855 w Poturzycy.

Nr. 726. ♂ Zabita 5 Lipca 1856 w Pieniakach.

Nr. 727. ♂ Zabita 12 Grudnia 1857 w Pieniakach.

Nr. 728. ♀ Zabita 7 Listopada 1860 w Zarzeczcu.

Nr. 729. ♂ Zabita 13 Listopada 1874 w Zarzeczcu.

Łuszczak dzwonec. Rzą. **Fringilla chloris.** Tem.

Ziarnojad dzwonec. Zaw.

Loxia chloris. Linn.

Ligurinus chloris. Koch.

Serinus chloris. Boje.

Chlorospiza chloris. Bonap.

Chloris flavigaster. Swain.

Coccothraustes chloris. Pall.

*Der Grünhänfling.**Verdier ordinaire.*

Ojczyzna: Cała Europa i Azja zachodnia. W Królestwie Polskim bardzo pospolity. U nas również.

- Szafa VII. Nr. 730. ♀ Zabity 21 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.
 Nr. 731. ♂ Zabity 26 Stycznia 1854 w Poturzycy.
 Nr. 732. ♂ Zabity 3 Maja 1864 w Poturzycy.
 Nr. 733. ♂ Zabity 3 Maja 1869 w Poturzycy.

Łuszczałk zięba. Rzad. **Fringilla coelebs.** Linn.

Zięba prosta. Zaw.

Zręba zwyczajna. Pietr.

Passer spica. Pall.

Struthus coelebs. Boje.

Fringilla nobilis. Sehr.

Der Edelfink. Brehm.

Gros-bec pinson. Buf. *Pinson ordinaire.*

Ojczyzna: Europa. W Królestwie Polskiem ogół ich na zimę odlatuje, lecz mała liczba corocznie zostaje. U nas bardzo pospolita wszędzie.

- Szafa VII. Nr. 734. ♂ } Zabite 13 Lipca 1851 w Poturzycy.
 Nr. 735. ♀ }
 Nr. 736. ♂ Zabita 3 Lipca 1860 w Pieniakach.
 Nr. 737. ♂ Zabita 30 Marca 1860 w Pieniakach.
 Nr. 738. ♂ } Zabite 14 Kwietnia 1875 w Zarzeczcu.
 Nr. 739. ♂ }

DWUPARZYSTOPALCOWE. Tyz. **ZYGODACTYLI.** Vieill.

KUKUŁKA. CUCULUS.

Kukułka zazula. M. **Cuculus canorus.** Linn.

Kukułka właściwa. Tyz.

Kukułka pospolita. Gór.

Kukawka zazula, zieziulka. Gm.

- Cuculus rufus.* Bech.
Cuculus hepaticus. Lath.
Cuculus borealis. Pall.
Cuculus telephonus. Hein.

Der aschgraue Kuckuck.

Coucou vulgaire. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. U nas wszędzie pospolita, na zimę odlatuje.

- Szafa VIII. Nr. 740. ♂ Zabita 27 Kwietnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 741. ♂ Zabita 13 Kwietnia 1852 w Zarzeczcu.
 Nr. 742. ♀ Zabita 24 Lipca 1855 w Dobraczynie.
 Nr. 743. Młoda zabita 31 Czerwca 1857 w Pieniakach.
 Nr. 744. ♀ Zabita 20 Lipca 1872 w Pieniakach.
 Nr. 745. ♀ Młoda zabita 24 Lipca 1875 w Zarzeczcu.

DZIĘCIOŁ. PICUS.

Dzięcioł czarny. Jund. **Picus martius.** Linn.

- Zołna czarna. Gm.
Picus niger. Briss.
Dryocopus martius. Boje.
Dryopicus martius. Boje.
Carbonarius martius. Kaup.

Der Schwarzspecht. Brehm.

Pic noir. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa i Azja aż po Kamezatkę. W Królestwie Polskiem znajduje się wszędzie, nawet w mniejszych laskach. Tacz. U nas znajduje się wszędzie przez cały rok.

- Szafa VIII. Nr. 746. ♀ Zabity 8 Maja 1855 w Poturzycy.
 Nr. 747. Młody zabity 28 Czerwca 1861 w Poturzycy.
 Nr. 748. ♂ Zabity 28 Maja 1871 w Winnikach. Odm. na bokach biała plama.

Nr. 749. ♂ Zabity 26 Marca 1878 w Cetnerówce pod Lwowem.

Dzięcioł zielony. *Picus viridis.* Linn.

Zołna zielona. Zaw.

Gecinus viridis. Boje.

Brachylophus viridis. Swain.

Chloropicus viridis. Math.

Der Grünspecht. Brehm.

Pic vert. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azya środkowa po Syberyę. W Królestwie Polskiem liczniejszy od czarnego, nie należy jednak do pospolitszych gatunków. Tacz. U nas przez cały rok wszędzie się znajduje.

Szafa VIII. Nr. 750. ♂ Zabity 1 Grud. 1850 w Poździejczu.

Nr. 751. ♂ Zabity 12 Marca 1873 na Hołosku.

Nr. 752. Młody zabity 26 Czerwca 1873 w Czepielach.

Dzięcioł zielono-siwy. Jar. *Picus canus.* Gmel.

Dzięcioł pasiecznik.

Dzięcioł pszczołojad. Wodz.

Zołna zielono-siwa. Zaw.

Gecinus canus. Boje.

Picus viridis, norvegicus. Briss.

Picus norvegicus. Lath.

Picus viridis canus. Mey. et Wol.

Picus chlorio. Pall.

Chloropicus canus. Math.

Der Grauspecht. Brehm.

Pic cendrée. Temm.

Ojczyzna: Europa północna i umiarkowana, Azya środkowa. W Królestwie Polskiem nierównie pospolitszy od zielonego. Tacz. U nas rzadszy, jednakże przez cały rok się znajduje.

- Szafa VIII. Nr. 753. ♀ Zabity 19 Kwietnia 1853 w Radwańcach.
 Nr. 754. ♂ Zabity w Kwietniu 1868 w Poturzycy.
 Nr. 755. ♂ Zabity w r. 1870. W zamian z Tarnopolskiego gimnazjum. Odm. wierzch i głowa żółtawo-białe, spód cały biały.
 Nr. 756. Zabity 24 Maja 1879 w okolicy Lwowa.

Dzięcioł pstry większy. Tyz. **Picus major.** Linn.

Zołna dzięcioł wielki. Zaw.

Picus cissa. Pall.

Dendrocopus major. Koch.

Dryobates major. Boje.

Der Bundspecht. Brehm. *Der grosse Buntspecht.*

Pic epeiche. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas wszędzie bardzo pospolity, przez rok cały.

Szafa VIII. Nr. 757. ♂ Zabity 14 Marca 1873 na Hołosku.

Nr. 758. ♂ Zabity 4 Marca 1875 w Pieniakach.

Dzięcioł białogrzbiety. Tacz. **Picus leuconotus.**

Dzięcioł białogrzbiety. Jar.

Picus leuconotus. Bech.

Picus cirris. Pall.

Picus polonicus. Brehm.

Picus uralensis. Math.

Pipripicus leuconotus. Bonap.

Der weissrückige Specht. Br.

Pic leuconote. Temm.

Ojczyzna: Północ Europy i Azyi. W Królestwie Polskiem znajduje się po dąbrowach i brzeźniakach, lecz nigdzie nie jest obfity. Tacz. U nas należy do rzadszych dzięciołów, są jednak okolice, w których jest ptakiem miejscowym n. p. okolice Sokala.

Szafa VIII. Nr. 759. ♂ Zabity w r. 1857 w Korczynie.

- Nr. 760. ♀ Zabity 4 Listopada 1851 w Poturzycey.
 Nr. 761. ♂ Zabity 23 Stycznia 1853 na Walawce.
 Nr. 762. ♂ Zabity 27 Czerwca 1856 w Dorze.
 Nr. 763. ♂ Zabity 13 Lutego 1857 w Pieniakach.
 Nr. 764. ♀ Zabity 31 Marca 1857 w Pieniakach.

Dzięcioł pstry średni. Tyz. **Picus medius.** Linn.

Picus varius. Briss.

Picus cynaedus. Pall.

Dendrocopus medius Koch.

Pipripicus medius. Bonap.

Dendrocoptes medius. Cab.

Der mittlere Buntspecht.

Pic mar. Buf.

Ojczyzna: Europa, pospolitszy na południu jak na północy.
 U nas pospolity.

Szafa VIII. Nr. 765. ♂ Zabity 2 Lutego 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 766. ♂ Zabity 2 Czerwca 1851 w Poturzycey.

Nr. 767. Młody zabity 12 Czerwca 1857 w Zarzeczcu.

Dzięcioł pstry mały. Tyz. **Picus minor.** Linn.

Picus varius minor. Briss.

Picus pipra. Pall.

Dryobates minor. Brehm.

Der kleine Buntspecht. Brehm.

Pic epeichette. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. W Królestwie Polskiem znajduje się wszędzie, ale rzadszy od średniego, lecz pospolitszy od biało-grzbietnego. Tacz. U nas wszędzie pospolity, szczególnie w lasach szpilkowych.

Szafa VIII. Nr. 768. ♀ Zabity 7 Lipca 1851 w Poturzycey.

Nr. 769. ♂ Zabity 7 Lipca 1851 w Poturzycey.

Nr. 770. ♀ Zabity 26 Kwietnia 1852 w Poturzycey.

Nr. 771. ♀ Zabity 2 Listopada 1856 w Poturzycey.

- Nr. 772. ♂ Zabity w Marcu 1871 w Pieniakach.
 Nr. 773. ♂ Zabity w Lutym 1877 w Krechowie.
 Nr. 774. ♂ Zabity 24 Lutego 1878 w Turynce.

Dzięcioł trójpalczasty. Jar. **Picus tridactylus.** Linn.

Picoides tridactylus. Lacep.

Picoides europaeus. Less.

Dryobates tridactylus. Boje.

Apternus tridactylus. Bonap.

Apternus montanus. Brehm.

Der dreizehige Bundspecht.

Pic tridactyle.

Ojczyzna: Azja, Ameryka, północna Europa i prawie wszystkie jej góry. W Litwie dość rzadki i w Królestwie niespos-
 strzegany. Tacz. W żadnych górach nie jest pospolitym,
 jak w Karpatach. Wod.

Szafa VIII. Nr. 775. ♂ Zabity 20 Czerwca 1862 w Zako-
 panem. Zabił p. E. Schauer.

Nr. 776. ♂ Zabity w r. 1863 w Zakopanem. Dar p.
 Kocyana.

Nr. 777. ♀ } Zabite w r. 1869 w Zakopanem.
 Nr. 778. ♀ }

KRĘTOGŁÓW. JUNX.

Krętogłów szary pstry. **Junx torquilla.** Linn.

Krętogłów długojęzyk. Zaw.

Kręcigłówka. Gm.

Picus Iynx. Pall.

Der bunte Wendehals.

Le torcol. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa i znaczna część Azji. U nas po-
 spolity, na zimę odlatuje.

- Szafa VIII. Nr. 779. ♂ Zabity 26 Kwietnia 1852 w Poturzycy.
 Nr. 780. ♀ Zabity 6 Maja 1857 w Pieniakach.
 Nr. 781. ♀ Zabity 3 Września 1859 w Pieniakach.
 Nr. 782. Młody zabity w r. 1875 w Zarzeczcu.

PRZYROSŁOPALCOWE. ANISODACTYLAE.

BARGIEL. SITTA.

Bargiel kowalik. Jund. **Sitta caesia.** Mey.

Kowalik pospolity. Zaw.

Dzięciół modry. Rzą.

Sikorożoń. Klnk.

Kowal, zalepiarz. Gm.

Sitta europaea. Lath.

Sitta affinis. Blyth.

Sitta pinetorum et foliorum. Brehm.

Der gelbbauchige Kleiber. Brehm. *Die gemeine Spechtmeise.*

Sitelle ou torcheopot. Buf.

Ojczyzna: Europa środkowa. U nas przez cały rok bardzo pospolity.

Szafa VIII. Nr. 783. ♂ Zabity 25 Listopada 1850 w Poturzycy.

Nr. 784. ♀ Zabity 8 Stycznia 1872 w Poturzycy.

Nr. 785. Zabity 9 Października 1871 w Pieniakach.

PEŁZACZ. CERTHIA.

Pełzacz zaskórnik. **Certhia familiaris.** Linn.

Certhia scandula. Pall.

Certhia Costae. Baill.

Certhius major et minor. Frisch.

Certhia Nattereri. Bonap.

Motacilla scolopacina. Ström.

Der gemeine Baumläufer.

Le grimpereau. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azya. U nas przez cały rok wszędzie pospolity.

Szafa VIII. Nr. 786. ♂ Zabity 26 Listop. 1850 w Poturzycey.

Nr. 787. ♀ Zabity 6 Grudnia 1851 w Poturzycey.

Nr. 788. ♂ Zabity 24 Stycznia 1873 w Pieniakach.

Nr. 789. Zabity 8 Listopada 1874 w Pieniakach.

POMURNIK. TICHODROMA.

**Pomurnik mentel M. Tichodroma phoenicop-
tera.** Temm.

Pomurnik czerwonoskrzydły. Tyz.

Pomurnik morowy. Zaw.

Tichodroma muraria. Illig,

Certhia muraria. Linn.

Certhia muralis. Briss.

Petrodroma muraria. Vieill.

Tichodroma nepalensis. Bonap.

Der rothflügelige Mauerläufer, Brehm.

Grimpereau du muraille.

Ojczyzna: kraje skaliste Europy i Azji. U nas znajduje się w Pioninach, w dolinie Kościeliskiej, gdzie je sam znajdowałem. Wodzicki znajdował je w Tatrach na turniach stromych składu wapiennego.

Szafa VIII. Nr. 790 ♂ } Zabite 7 Lipca 1861 na Kaspero-
Nr. 791 ♀ } wej skale. Dar p. E. Schauera.

Nr. 792. ♂ Zabity w Tatrach 1865. Dar p. Jaroszyńskiego.

Nr. 793. ♂ Zabity w Sierpniu 1871. Zabiłem sam w Kościeliskiej dolinie.

DUDEK. UPUPA.

Dudek właściwy. Tyz. **Upupa epops.** Linn.

Upupa vulgaris. Pall.

Der europäische Wiedehopf. Brehm

Huppe vulgaire. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azya, Afryka północna. U nas przez całe lato pospólicy, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 794. ♀ Zabity w r. 1869 w Pieniakach.

Nr. 795. ♂ Zabity 6 Kwietnia 1873 na Hołosku.

ZIMORODEK. ALCEDO.

Zimorodek europejski. **Alcedo ispida.** Linn.

Zimorodek błękitny. Zaw.

Gracula athis. Gmel.

Alcedo hispida. Less.

Alcedo Pallasii. Reich.

Alcedo sindiana. Hume.

Der Eisvogel.

Martin pêcheur alcyon. Buf. *Le martin pêcheur vulgaire.*

Ojczyzna: Europa cała, znaczna część Azji, Afryka. U nas nad wodami wszędzie się znajduje, częściej jednak na podgórzu. Gnieździ się i zimuje.

Szafa VIII. Nr. 796. ♀ Zabity 2 Lutego 1852 na Horodelcu nad Bugiem.

Nr. 797. ♀ Zabity 2 Sierpnia 1872 w Międzygórzach nad Seretem.

ŻOŁNA. MEROPS.

Żoła właściwa. Tyz. **Merops apiaster.** Linn.

Żoła pszczołojad. Zaw.

Merops chrysocephalus. Gmel.

Merops elegans. Brehm.

Der europäische Bienenfresser.

Guépier vulgaire. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa, cała Afryka, znaczna część Azji. W Europie pospolitą jest w Hiszpanii, we Włoszech, w Grecyi, w okolicach morza Czarnego, w Besarabii, w Węgrzech, na Podolu i na Ukrainie. Tacz. Gnieździ się w gubernii Podolskiej, w Huszowcach nad Dniestrem.

Szafa VIII. Nr. 798.	♀	} Zabite 10 Czerwca 1858 w Jaryszowie, gub. Podolskiej. Zabił p. E. Schauer.
Nr. 799.	♂	
Nr. 800.	♂	
Nr. 801.	♂	

PASZCZASTE. CHELIDONES.

JASKÓŁKA. HIRUNDO.

Jaskółka dymówka. Jund. **Hirundo rustica.** Linn.

Jaskółka łastówka. Zaw.

Hirundo domestica. Briss.

Cecropis rustica. Boje.

Cecropis pagorum. Brehm.

Die Rauchschnalbe.

Hirondelle de cheminée. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa, Afryka północna. U nas wszędzie pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 802. Zabita w Poturzycey. Odm. cała biała.

Nr. 803. ♀ Zabita 10 Lipca 1870 w Hołubicy. Odm. cała jasno popielata.

- Nr. 804. ♀ Zabita 12 Marca 1871 na Hołosku. Odm.
cała czysto biała. Dar p. Schuppa.
Nr. 805. ♂ Zabita 17 Maja 1864 na Wertelce.

Jaskółka oknówka. *Hirundo urbica.* Linn.

- Jaskółka domowa. Zaw.
Piszczyk. Gm.
Hirundo minor. Briss.
Hirundo lagopoda. Pall.
Chelidon urbica. Boje.
Chelidon fenestrarum et rupestris. Brehm.

Die Hausschwalbe.

Hirondelle de fenêtres. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. U nas bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

- Szafa VIII. Nr. 806. ♀ } Zabite 28 Lipca 1855.
Nr. 807. ♀ }
Nr. 808. ♀ Zabita 26 Sierpnia 1872 w Jaryczowie. Dar
p. Cieczkiewicza. Czysto biała.
Nr. 809. ♂ Zabita 28 Lipca 1875 we Lwowie. Dar p.
Kwiecińskiego. Odm. biała.

Jaskółka brzegówka. Jund. *Hirundo riparia.* Linn.

- Jaskółka podbrzeżek. Zaw.
Berehulka. Gm. rus.
Grzebółka litewska.
Podleszczek. Gm. krak.
Jaskółka grzebielucha. Rza.
Hirundo cinerea. Vieill.
Cotyle riparia. Boje.
Cotyle fluviatilis et microrhynchos. Brehm.
Cotyle palustris. Cab.

Die Uferschwalbe. Brehm.

Hirondelle de rivage. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. U nas pospolita nad wodami o wysokich brzegach urwanych. Na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 810 ♂ } Zabite 25 Maja 1864 w Pieniakach.
Nr. 811. ♀ }

JERZYK. CYPSELUS.

Jerzyk murowy. Jar. **Cypselus murarius.** Temm.

Grzechotka. Jund.

Murzynek. Gm.

Cypselus apus. Illig.

Hirundo apus. Linn.

Cypselus niger. Lesch.

Micropus apus. Boje.

Micropus murarius. Mey et Wol.

Apus murarius. Less.

Der Mauersegler. Brehm.

Martinet de muraille. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. U nas pospolity. Na zimę wcześniej odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 812. ♀ Zabity 2 Lipca 1861 w Radwańcach w lesie, gnieździły się całą kolonią w dziupłach.

Nr. 813. ♂ Zabity 16 Lipca 1879 we Lwowie.

KOZODÓJ. CAPRIMULGUS.

Kozodój lelek. Tyz. **Caprimulgus europaeus.** Linn.

Kozodój europejski.

Spiuch. Gm.

Nočna jaskółka. Gm.

Caprimulgus punctatus. Mey. et Wol.

Caprimulgus vulgaris. Vieill.

Caprimulgus maculatus. Brehm.

Nyctichelidon europaeus. Rennié.

Der europäische Tagschläfer, der getüpfelte Ziegenmelker. Brehm.

Engoulevent ordinaire. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. U nas nierzadki po zarosłach i gęstych lasach. Na zimę odlatuje. Ptak bardzo użyteczny, niszczy bowiem mnóstwo owadów.

Szafa VIII. Nr. 814. ♂ Zabity 17 Kwietnia 1857 w Poturzycy.
Nr. 815. Zabity 26. Kwietnia 1857 w Pieniakach.

GOŁĘBIE. COLUMBAE.

GOŁĄB. COLUMBA.

Gołąb grzywacz. Rzą. *Columba palumbus.* Linn.

Columba palumbus. Pall.

Columba torquata. Lesch.

Columba pinetorum. Brehm.

Columba trocaz. Mor.

Palumbus torquatus et excelsus. Bonap.

Ringeltaube.

Colombe ramier.

Ojczyzna: Europa, Azja, Afryka północna. U nas pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 816. ♀ Zabity 14 Maja 1861 w Pieniakach.
Nr. 817. ♂ Zabity 30 Sierpnia 1862 w Pieniakach.
Nr. 818. ♂ Zabity 21 Czerwca 1877 w Pieniakach.

Gołąb siniak. Juod. **Columba oenas.** Linn.

Gołąb Hurkot. Zaw.

Gołąb duplak, dziupnik. Gm.

Columba cavorum, et arborea. Brehm.

Palumboena columbella. Bonap.

Polumboena oenas. Gray.

*Holztaube.**Colombe colombin.*

Ojczyzna: Europa, Azja zachodnia. U nas pospolity. Na zimę odlatuje, ale bardzo weześnie powraca.

Szafa VIII. Nr. 819. ♀ Zabity 24 Marca 1853 w Poturzycy,
Wśród śnieżnej zimy na gruncie ręką złapany.

Nr. 820. ♂ Zabity 16 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 821. ♂ Zabity 18 Kwietnia 1872 w Pieniakach.

Gołąb turkawka. Kluk. **Columba turtur.** Linn.

Gołąb turkawka. Gór.

Peristera turtur. Boje.

Peristera tenera, rufidorsalis, glauconotos. Bech.

Turtur vulgaris. Eyton.

Turtur auritus. Gray.

Turtur migratorius. Selly.

*Turteltaube.**Colombe tourterelle.* Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja południowa, Syberya. U nas bardzo pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa VIII. Nr. 822. ♂ Zabita 12 Lipca 1852 w Poturzycy.

Nr. 823. ♂ Zabita 7 Sierpnia 1877 w Pieniakach.

Nr. 824. ♂ Zabita 20 Czerwca 1879 w Dublanach.

KURY. Jund. GALLINAE. Linn.

GŁUSZEC. TETRAO.

Głuszec właściwy. Rza. **Tetrao urogallus.** Linn.

Gutur. Lud. hucul.

Kniejotek głuszec. Wodz.

Głuchoń. Lud.

Tetrao crassirostris. Brehm.

Urogallus major. Briss.

Der Auerhahn. Auerwaldhahn. Brehm.

Le grand coq de bruyère.

Ojczyzna: Europa i zachodnio-północna Azja. Na całym dawnym obszarze Polski był to ptak pospolity po puszczech i wielkich borach. Dziś w miarę wyniszczania lasów staje się ten ptak co raz rzadszym, i w niedalekim czasie zniknie, jak to się prawie stało z łosiem i zubrem, jeżeli go się staranną nie otoczy opieką. Najglówniejszą przyczyną wyniszczania całych rodzin głuszców jest paszenie po lasach bydła i wybieranie jaj przez dzieci paszące to bydło i włączące się po lasach. Dawniej bywały w wielkich lasach niedostępne błota, na których ptaki te schronienie znajdowały, dziś już miejsc takich nigdzie prawie u nas nie ma, znikanie więc tych ozdób lasów naszych zastraszającym postępuje krokiem. Te same uwagi robi p. Taczanowski co do Królestwa Polskiego, głuszcze już tam rzadkie, znajdują się jednak w wielu okolicach. Najwięcej ich jest w gub. Augustowskiej i Radomskiej, trafiają się i w innych guberniach, ale w bardzo małej ilości. Liczba ich coraz się zmniejsza w miarę wycinania lasów, i zdaje się, że wkrótce ten piękny ptak zupełnie u nas wyginie. Tacz. Są jeszcze na Litwie i na Polesiu. U nas w górach także bywają te ptaki bardzo tępione,

a hr. Kaź. Wodzicki opowiada, że cały garnek jajeczniczy znalazł raz w szałasie, a góral na zapytanie, zkąd te jaja? — odpowiedział: „my tu często jadamy jaja jendorów dzikich.“ — U nas dziś, ile mi wiadomo, są jeszcze głuszce na równinach w lasach Rozwadowskich nad Wisłą i w okolicach Lubaczowa, w górach zaś są jeszcze w Tatrach Stryjskich, w górach Stanisławowskich i w pasmie Czarnogórskim.

Szafa VIII. Nr. 825. Młody w puchu, ale już latał. Zabity 28 Czerwca 1856 w Dorze na Siniaczce. Było całe stado, zabił p. Schauer.

Nr. 826. ♀ Zabity 24 Kwietnia 1862. Kupiona na rynku we Lwowie.

Nr. 827. ♀ Zabity 1 Października 1867 w Skolem.

Nr. 828. ♂ Zabity w r. 1870 w Nadwornie. Zabił i darował Stan. hr. Gołuchowski.

Nr. 829. ♀ Zabity 5 Maja 1871. Dar p. Hessa.

Nr. 830. ♂ Zabity w Nadwornie 1871. Dar. p. Hessa.

Nr. 831. ♂ Zabity 17 Kwietnia 1876 w Antoninach. Dar Rom. hr. Potockiego.

Nr. 832. ♀ Zabity 2 Października 1876 w Turzy wielkiej. Dar Art. hr. Potockiego.

Nr. 833. ♂ Zabity 21 Maja 1878 w Perechińsku.

Głuszc cietrzew. Rzą. *Tetrao tetrix*. Linn.

Kniejotek cietrzew. Pietr.

Ciecioruk. Lud.

Teteruk. Lud.

Urogallus minor. Briss.

Urogallus tetrix. Kaup.

Lyrurus tetrix. Svain.

Das Birkwaldhuhn. Brehm. *Das Birkhuhn*.

Tetras à queue fourchue. Buf. *Coq de bruyères*.

Ojczyzna: Cała prawie Europa i znaczna część Azji. W Królestwie znajduje się prawie w całym kraju. Na Litwie i

na Wołyniu pospolity. Tacz. O cietrzewiu można to powtórzyć, cośmy o głuszczu powiedzieli, prócz tego tyle tylko, że cietrzew i w mniejszych lasach będzie, a nawet w krzakach jak np. w Stryjskich czaharach, byle był szanowany, osobliwie zaś ochraniane jaja i kury. U nas można w ogólności powiedzieć, że się liczba cietrzewi w ostatnim lat dziesiątku znacznie zmniejszyła.

- Szafa IX. Nr. 834. ♂ Młody zabity w 1855 } w Poździejem
 Nr. 835. ♂ Młody zabity 6 Sierp. 1855 } z jednego
 Nr. 836. ♀ Młody zabity w r. 1855 } gniazda.
 Nr. 837. ♂ Zabity w Kwietniu 1858 }
 Nr. 838. ♂ Zabity w Kwietniu 1858 } w Poździejem.
 Nr. 839. ♀ Zabity 21 Lipca 1861 }
 Nr. 840. ♀ Zabity 28 Sierpnia 1862 w Pieniakach. Zabił
 p. Zontak.
 Nr. 841. ♀ Kupiona na rynku we Lwowie 1872.
 Nr. 842. ♂ Młody zabity 21 Lipca 1872 w Izydorówce.
 Nr. 843. ♂ Zabity r. 1879. Dar panny Maryi Zaleskiej.

Głuszczyk jarząbek. Rz. *Tetrao bonasia*. Linn

Kniejotek jarząbek. Pietr.

Tetrao nemesianus et betulinis. Scop.

Bonasia sylvestris. Gray.

Bonasia betulina. Bonap.

Lagopus bonasia. Briss.

Europäische Haselhuhn. Brehm.

Gélinotte des bois, la gélinotte.

Ojczyzna: Cała Europa i Azja północna. U nas i w Królestwie Polskiem liczba jarząbków niestety coraz się zmniejsza. Pan Taczanowski mówi: „w wielu okolicach, gdzie przed nie wielu laty były obfite, resztki już tylko zostały, jeżeli tak dalej potrwa, może jarząbek wkrótce zstąpić do rzędu bardzo rzadkich ptaków.“ — U nas zupełnie tak samo się dzieje.

Szafa IX. Nr. 844. Młody zabity 8 Lipca 1851 w Korczyniu.

- Nr. 845. ♀ Zabity 14 Marca 1853 w Poturzyey.
 Nr. 846. ♂ Zabity 1 Stycznia 1855 w Poturzyey.
 Nr. 847. Młody zabity r. 1869. Dar p. Kocyana.
 Nr. 848. ♂ Młody zabity 18 Marca 1872 w Pieniakach.
 Nr. 849. ♂ Zabity r. 1879 w Staremsiole.

Głuszec pardwa górna. Tyz. **Tetrao lagopus.** Linn.

- Kuropatwa śnieżniczka. Rzą.
 Głuszec pardwa alpejska. Gór.
 Tetrao albus et lapponicus. Gmel.
 Tetrao cachinnans. Retz.
 Tetrao subalpinus. Nils.
 Tetrao brachydactylus. Temm.
 Lagopus albus. Vieill.
 Lagopus subalpina. Nils.

Das Felsen-Schneehuhn. Brehm.

Tetras lagopède. Buf.

Ojczyzna: Wysokie góry europejskie, mianowicie Alpy i Pirynee, Szwecya, Norwegia i kraje północne. W Karpatach dotąd, ile mi wiadomo, niespostrzeżona.

Szafa IX. Nr. 850. ♂ Zabita w Grudniu 1879 koło Bo brójska. Dar Włodzim. ks. Czetwertyńskiego.

Nr. 851. ♂ Zabita 27 Grudnia 1879 w okolicy Krakowa nad Wisłą w wiklinach, miało być całe stadko tych ptaków. Dar p. Lardimera. Preparował p. Zontak.

Głuszec pardwa właściwa. Tyz. **Tetrao saliceti.**
 Temm.

- Głuszec pardwa pospolita. Gór.
 Tetrao lagopus. Linn.
 Tetrao albus et lapponicus. Gmel.
 Tetrao cachinnans. Retz.
 Tetrao subalpinus. Nils.
 Tetrao brachydactylus. Temm.

Lagopus saliceti. Richard.

Lagopus albus. Vieill.

Lagopus subalpina. Nils.

Das Morastschneehuhn. Brehm.

Tetras des saules. Temm.

Ojczyzna: Kraje północne i polarne Europy, Azji i Ameryki. Ptak ten jest pospolity w Litwie, w Królestwie Polskiem znajduje się tylko w małej ilości w gub. Augustowskiej, tj. w okolicach nadniemeńskich. Trzyma się na błotach mszarnych i torfowych, w niskich zaroślach, nigdy zaś nie bywa na górach, w otwartych polach, ani w głębokich lasach. Tacz.

Szafa IX. Nr. 852. } W jesieni 1879 zabił obadwa te ptaki
Nr. 853. } w Birzach Józef hr. Potocki, ofiarował je do mego zbioru Jan hr. Tyszkiewicz.

KUROPATWA. PERDIX.

Kuropatwa właściwa. Jar. **Perdix cinerea.** Lath.

Kuropatwa pospolita. Zaw.

Kuropatwa szara. Wodz.

Perdix vulgaris. Char.

Perdix cinerea. Brehm.

Tetrao perdix. Linn.

Starna perdix, cinerea. Bonap.

Das graue Feldhuhn, das Rebhuhn.

Perdrix grise. Buf. *La perdrix.*

Ojczyzna: Cała Europa, Azja i Afryka północna.

Szafa IX. Nr. 854. ♂ Zabita 19 Lutego 1851 w Poturzycy.

Nr 855. ♀ Zabita 5 Czerwca 1866 w okolicy Krakowa.

Odm. biała zrzadka zwykłemi piórami upstrzona.

Nr. 856. ♀ Zabita 25 Stycznia 1869 w Pieniakach.

Nr. 857. Młoda zabita 6 Września 1877 w Kamionce Strumiłowej. Dar Karola hr. Miera. Odm. czysto biała jeszcze prawie w puchu.

Nr. 858. ♀ Zabita 1 Lutego 1879 w Skomorochach.

Kuropatwa przepiórka. *Perdix coturnix*. Lath.

Kuropatwa przepiórka właściwa. Tyz.

Tetrao coturnix. Linn.

Coturnix communis. Bonnat.

Coturnix vulgaris. Flem.

Coturnix dactylisonans. Mey.

Ortygion coturnix. Bla.

Die europäische Wachtel. Brehm. *Die Wachtel*.

Caille vulgaire. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Afryka. Wszędzie pospolita.

Szafa IX. Nr. 859. ♂ Młoda zabita 3 Lipca 1854 w Poturzycey.

Nr. 860. ♀ Zabita w Lipcu 1854 w Poturzycey.

Nr. 861. Młoda zabita 3 Lipca 1854 w Poturzycey.

Nr. 862. Młoda zabita 4 Lipca 1870 w Pieniakach.

PUSTYNNIK. SYRRHAPTES.

Pustynnik Pallasa. Tyz. *Syrrhaptēs Pallasii*. Temm.

Syrrhaptēs paradoxus. Licht.

Syrrhaptēs heteroclitus. Vieil.

Tetrao paradoxus. Pall.

Heteroclitus tataricus. Vieill.

Das Faust oder Steppenhuhn. Brehm.

Le syrrhaptē paradoxal. Degl.

Ojczyzna: Środkowa Azja. W r. 1863 zjawia się nagle ten ptak w całej prawie Europie bądź w małych stadkach, bądź pojedynczo. Znajdowano go w wielu okolicach Rosyi, Niemiec, Danii, Holandyi, Francyi, Szwajcaryi. W prze-

ciągu dwóch miesięcy w Wielkiej Brytanii zabito przeszło sto sztuk tych ptaków. Od tego czasu podobno się więcej nie pokazały. Przedtem należały te ptaki w Europie do nadzwyczajnych rzadkości. U nas zjawily się także w r. 1863, jednakże musiały być w małej ilości, bo jedną tylko dostałem parę. Bliższe szczegóły zabicia tych tak rzadkich u nas gości podaję tu odpisując kartkę otrzymaną od łaskawego dawcy tychże: „Chłopek idący do Brodów zeszedł przypadkowo gromadkę takich ptaków, które pozwoliły mu zbliżyć się do siebie na 40 kroków. Spostrzegłszy ich jako nadzwyczajną osobliwość, zostawił je siedzące na piaskach i pospieszył do miasta zawiadomić mnie o tem. Po południu w 3 godzin po tem zawiadomieniu zastałem tylko parę tych ptaków, które udało mi się blisko podejść i zastrzelić.“

Szafa IX. Nr. 863. ♂ } Zabite 8 Maja 1863 na piaszczy-
Nr. 864. ♂ } stych pagórkach między Brzezina
a gajem Berlińskim pod Brodami. Zabił i ofiarował
prof. Małaczyński.

PODKASAŁE. Tyz. GRALLAE. Linn.

DROP. OTIS.

Drop brodacz. Tyz. **Otis tarda.** Linn.

Drop wielki. Wodz.

Drop właściwy. Jar.

Drop pospolity. Gór.

Otis major. Brehm.

Der grosse Trappe. Brehm.

Outarde barbue. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. Z krajów północnych na zimę odlatuje, w południowych i umiarkowanych miejscowy.

Drop jest ptakiem opola i stepu, a w takich miejscowościach i u nas nie rzadki, gnieździ się, a w jesieni w znaczne skupia się stada. Na zimę odlatuje. Pojedynczo bywał już ubijanym na śniegu, i to nawet w leśnych okolicach.

Szafa IX. Nr. 865. ♀ Zabity 20 Maja 1852 w Jarczowcach.

Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 866. ♂ Zabity 4 Grudnia 1861 na Sokalskich polach.

Nr. 867. Młody w puchu złapany na Medowskich polach
4 Czerwca 1864. Dar Wacława hr. Dzieduszyckiego.

Drop strepet. Tyz. **Otis tetrax.** Linn.

Pardwa. Lud.

Drop kanetek. Lud w Krakowskiem.

Drop mniejszy. Gór.

Otis minor. Briss.

Tetrax campestris. Leach.

Otis krao. Macy.

Otis minor. Brehm.

Der Zwergtrappe.

Outarde cannépetière. Buf.

Ojczyzna: Stepy Rosyi południowej, Turcyi, Węgier i Afryka północna. Do Królestwa Polskiego przypadkowo tylko zalatuje. Na Ukrainie pospolity, w niektórych okolicach Wołynia i Podola także nierzadki. Tacz. U nas na naszym Podolu także na wiosennym, a osobliwie na jesiennym ciągu często się zjawia. Są lata, w których licznie w jesieni przybywa. Z czasu zabijania pojedynczych okazów wnoszę, że się czasem i gnieździć musi, chociaż jaj u nas znalezionych nie posiadam.

Szafa IX. Nr. 868. ♀ Zabity 15. Grudnia 1869 w Słobódce leśnej. Dar p. Julii Piwczyniey.

Nr. 869. ♀ Zabity 25 Sierpnia 1870 w Busku.

- Nr. 870. ♀ Zabity 14. Września 1874 w Wiązownicy.
Dar Jerz. ks. Czartoryskiego.
- Nr. 871. ♀ Zabity 8 Września 1874 w Wzdowie. Dar
p. Teof. Ostaszewskiego.
- Nr. 872. ♂ Zabity w Kołodrubach nad Dniestrem 1
Maja 1874 (barwa godowa).
- Nr. 873. ♀ Zabity 23 Listopada 1874 na stepie Bie-
niawskim. Dar Gabrieli hr. Starzyńskiej.

ŻWIROWIEC. GLAREOLA.

Żwirowiec obroźny. Tyz. **Glareola torquata.** Mey.

Piaskowiec. Zaw.

Piaskownik europejski. Gór.

Glareola naevia et senegalensis. Briss.

Glareola austriaca. Gmel.

Glareola pratincola. Leach.

Glareola limbata. Rüp.

Hirundo pratincola. Linn.

Pratincola glareola. Deg.

Das Halsbandsandhuhn. Brehm.

Glareole à collier. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa i umiarkowana, Azja. W Kró-
lestwie Polskiem niespostrzegany, w okolicach morza Czar-
nego i w Węgrzech bardzo pospolity. U nas należy do
rzadkich gości.

Szafa IX. Nr. 874. ♀	} Zabite 25	} Zabiłi do muzeum przy-		
Nr. 875. ♂			} Czerwca 1871	} słał strzelec Ignacy
Nr. 876. ♂				
Nr. 877. ♀ Zab. 26 Czerw. na				
Pantaliszce.			ko tych ptaków.	

GRUBOPIĘTEK. OEDICNEMUS.

Grubopiętek europejski. Oedicnemus crepitans. Tyz.

Kulon właściwy. Tyz.

Grubonóg. Zaw.

Charadrius oedicnemus. Linn.

Pluvialis major. Briss.

Otis oedicnemus. Lath.

Fedoa oedicnemus. Lea.

Oedicnemus griseus. Koch.

Oedicnemus europaeus. Vieil.

Oedicnemus Bellonii, Flem.

Oedicnemus scolapax. Dress.

Oedicnemus desertorum.

Oedicnemus arenarius. Brehm.

Der europäische Dickfuss, der lerchengraue Dickfuss. Brehm.

Le grand pluvier. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i południowa, Azya, Afryka północna. W Królestwie Polskiem choć go nie można liczyć do ptaków pospolitych, znajduje się jednak i gnieździ w wielu okolicach. Tacz. U nas zawsze do mniej pospolitych ptaków należy, choć na przelotach jesiennych bywa zabijany, a nad Sanem już go gnieźdzącego się znaleziono.

Szafa IX. Nr. 878. ♂ Złapany żywcem 8 Lipca 1851 w Żurawczkach.

Nr. 879. ♂ Zabity 19 Kwietnia 1851 w Poturzycy za Bendiuhą.

Nr. 880. ♂ Kupiony na rynku we Lwowie 22 Kwietnia 1871.

Nr. 881. ♀ Zabity 16 Lipca 1875 w Wiązownicy nad Sanem. Dar Jerz. ks. Czartoryskiego.

Nr. 882. Młody w puchu złapany 16 Czerwca 1878 w Wiązownicy nad Sanem. Dar Witolda ks. Czartoryskiego.

Nr. 883. ♂ Zabity 28 Października 1879 w Wzdowie. Dar p. Teof. Ostaszewskiego.

PIASKOWIEC. CALIDRIS.

Piaskowiec zmienny. Tyz. **Calidris arenaria.** Illig.

Tringa arenaria. Linn.

Tringa tridactyla. Pall.

Charadrius calidris. Linn.

Charadrius rubidus. Gmel.

Calidris grisea minor. Briss.

Arenaria vulgaris. Bech.

Arenaria grisea. Bech.

Arenaria calidris. Mey.

Der graue Sanderling. Brehm.

Sanderling des sables.

Ojczyzna: W lecie zamieszkuje kraje przybiegunowo nowego i starego łądu, w zimie wynosi się na południe. W Królestwie w niektóre jesienie pojawia się nad Wisłą w połowie Października pojedynczo albo przy stadkach biegusów. Tacz. U nas do rzadkich ptaków należy, bywa czasem w jesieni ubijany na spustach dużych naszych stawów.

Szafa X. Nr. 884. Zabity 10 Listopada 1859 w Załóżcach.

Zabił i do muzeum przysłał p. Karol Korytowski.

Nr. 885. ♀ Zabity 2 Października 1862 w Załóżcach.

Nr. 886. ♂ Zabity 10 Września 1862 w Załóżcach.

Nr. 887. ♂ Zabity 25 Września 1870 w Pieniakach.

SZCZUDŁAK. HIMANTOPUS.

Szczudłak czarnoskrzydły. Tyz. **Himantopus melanopterus.** Temm.

Cienkonóg. Gm.

Charadrius himantopus. Linn.

Himantopus candidus. Bonap.

Himantopus rufipes. Bech.

Himantopus atropterus. Mey. et Woll.

Himantopus vulgaris. Bech.

Himantopus albicollis. Vieill.

Himantopus Plinii. Flem.

Himantopus longipes. Brehm.

Hybsibates himantopus. Nitzsch.

Der rothfüßige Strandreiter. Brehm.

Echasse à menteau noir. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. W Królestwie Polskiem bardzo rzadki na przelotach. W Litwie czasami się gnieździ. Między Dunajem i Krymem pospolicity. Tacz. U nas nie jest bardzo rzadki, często bywają zabijane i w lecie, i to nawet młode ptaki prawie jeszcze w puchu. Jaj jednak nie posiadam.

Szafa X. Nr. 888. ♀ Zabity 19 Kwietnia 1851 w Węgierce pow. Jarosławskim.

Nr. 889. ♂ Zabity 6 Maja 1858 w Załoścach na Bródku. Dar p. H. Górskiego.

Nr. 890. Młody zabity 3 Września 1866 } na Płotyckim

Nr. 891. ♀ Zabity 3 Września 1866 } stawie.

Nr. 892. ♂ Zabity 18 Kwiet. 1868. Dar p. Horodyskiego.

Nr. 893. ♂ Zabity w Załoścach. Dar p. M. Horwata.

Nr. 894. ♂ Zabity 1 Maja 1874 w Załoścach.

Nr. 895. ♂ Zabity 30 Kwietnia 1874 w Czerlanach.

Nr. 896. ♀ } Obydwa ptaki zabił nad Pieniackim sta-

Nr. 897. ♂ } wem p. Orzeł.

OSTRZYGOJAD. HAEMATOPUS.

Ostrzygojad srokaty. Tyz. **Haematopus ostralegus.** Linn.

Ostrzygojad czerwononogi. Gór.

Haematopus hypoleuca. Pall.

Haematopus balthicus et orientalis. Brehm.

Haematopus longirostris. Swinh.

Ostralega europaea. Less.

Ostralegus vulgaris. Less.

Der rothfüssige Austerfischer. Brehm.

Huitrier pie. Buf.

Ojczyzna: Trzyma się brzegów morskich i ujść rzek w Europie i Azji aż do Kamezatki włącznie. W Królestwie Polskiem należy do najrzadszych zjawisk. Znajdują się też te ptaki dosyć obficie na wybrzeżach morza Czarnego. Tacz. U nas na przeciągach zjawiają się, ale rzadko.

Szafa X. Nr. 898. Zabity nad Dniestrem. Dar p. Ferd. Krattera.

Nr. 899. ♂ Zabity 25 Sierpnia na spuście Werteleckiego stawu, r. 1862. Dar Kaź. hr. Wodzickiego.

Nr. 900. ♂ Zabity 9 Sierpnia 1864 w Stryjskiem nad Dniestrem.

Nr. 901. Zabity 15 Września 1876 w Czystopadach nad Seretem.

SIEWKA. CHARADRIUS.

Siewka złota. Gm. *Charadrius pluvialis.* Linn.

Dżdżownik siewka. Tyz.

Siewka pospolita. Gór.

Siewka złocista. Wodz.

Siewka zwyczajna. Waga.

Charadrius africanus. Linn.

Charadrius auratus. Suck.

Pluvialis aurea. Briss.

Pluvialis apricarius. Bonap.

Der Goldregenpfeifer. Brehm.

Pluvier doré. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Ameryka i północna Afryka. Wszędzie przelotna a gnieździ się na północy. Mają się gnieździć w małej liczbie w Augustowskim i w Płockiem około Ostrołęki. Tacz. U nas na przelotach w pewnych latach i okolicach pospolita, i długo jeszcze nawet w mrozy widzieć się daje. O gnieźdzących się u nas nie słyszałem i jaj nie posiadam.

Szafa X. Nr. 902. ♀ Zabita 14 Listopada 1850 w Zarzeczcu, na Pełnatyckich błotach pod lasem.

Nr. 903. ♂ Zabita 4 Listopada 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 904. ♀ Zabita 20 Listopada 1851 w Poturzycy.

Nr. 905. ♂ Zabita 13 Kwietnia 1865 w Niesłuchowie.

Dar Kazimierza hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 906. ♀ Zabita 24 Września 1872 w Wiązownicy.

Dar Jerzego ks. Czartoryskiego.

Nr. 907. ♂ Zabita 15 Kwietnia 1876. We Lwowie kupiona na rynku.

Siewka siewnica. *Charadrius squatarola.* Naum.

Czajka siewnica. Tyz.

Siewka północna. Wodz.

Czajka podczarniała. Jar.

Czajka czarnobrzucha. Jar.

Tringa squatarola. Linn.

Vanellus griseus, varius et helveticus. Briss.

Vanellus melanogaster. Bech.

Vanellus squatarola. Schleg.

Charadrius hypomelanus. Nord.

Pluvialis squatarola. Mocgil.

Pluvialis varius. Schleg.

Charadrius pardela. Pall.

Squatarola helvetica. Key. et Bla.

Der weisspunktirte Regenpfeifer.

Pluvier varié.

Ojczyzna: W lecie mieszka w północnych krajach Europy i Azji, w zimie odlatuje do Afryki. Tacz. U nas na wiosennym ciągu bardzo rzadka, w jesieni pospolita nad brzegami rzek i stawów. Czy się u nas gnieździ, twierdzić nie mogę, gdyż jaj nie posiadam.

Szafa X. Nr. 908. ♀ Zabita 23 Września 1851 w Poturzyce nad Bugiem.

Nr. 909. ♀ Zabita 29 Września 1851 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 910. ♂ Zabita 10 Października 1859 w Czystopadach nad Seretem.

Nr. 911. ♂ Zabita 8 Października 1859 w Czystopadach.

Nr. 912. ♀ Zabita 14 Sierpnia 1861 w Międzygórach.

Nr. 913. ♂ Zabita 7 Listopada 1862 w Załóscach.

Nr. 914. ♂ Zabita 30 Października 1871 w Załóscach.

Nr. 915. ♂ Zabita 18 Września 1879 w Międzygórach.

Siewka górna. *Charadrius morinellus.* Linn.

Dżdżownik górny. Tyz.

Kulik żartowniś. Zaw.

Siewka sybirska. Gór.

Siewka mornel. Jar.

Charadrius tataricus. Pall.

Charadrius sibiricus. Lep.

Charadrius lapponicus. Linn.

Pluvialis minor et morinellus anglicanus. Briss.

Morinellus sibiricus. Bonap.

Eudromias morinella. Brehm.

Der dumme Regenpfeifer. Brehm.

Pluvier guignard. Buf.

Ojczyzna: Bezleśne wysokie płaszczyzny między górami w Europie i w Azji północnej. Pospolita w Szwecyi,

Laponii, Norwegii i Rosyi północnej. Znajduje się choć w mniejszej ilości w Szląsku górnym i w wielu górzystych okolicach Niemiec. W Królestwie Polskiem rzadka, w Litwie niespostrzegana. Tacz. U nas do bardzo rzadkich należy.

Szafa X. Nr. 916. Zabita 1 Września 1855 na Podolu. Dar Kazimierza hr. Wodzickiego.

Nr. 917. ♀ Zabita 28 Października 1878 w Podhajczykach nad Dniestrem. Dar p. Kornela Szczepańskiego.

Siewka ispówka. Lud. *Charadrius hiaticula*. Linn.

Dżdżownik obroźny. Tyz.

Siewka obroźna.

Siewka białoszyja. Gór.'

Siewka piszczek. Waga.

Siewka żółto-dziób. Jar.

Charadrius torquatus. Lea.

Pluvialis torquata minor. Briss.

Aegialites hiaticula. Boje

Hiaticula annulata et torquata. Gray.

Aegialites intermedius. Gurney.

Der buntschnäblige Regenpfeifer. Brehm.

Grand pluvier à collier. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azya. W Królestwie Polskiem rzadsza od siewki rzecznej, gnieździ się po piaskach nad Wisłą. Tacz. U nas nad rzekami o piaszczystych wybrzeżach nie rzadka, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa X. Nr. 918. ♀ Zabita 10 Września 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 919. Zabita 11 Wrześ. 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 920. ♀ Zabita 21 Września 1852 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 921. ♂ Zabita 14 Września 1859 w Pieniakach nad Seretem.

Siewka rzeczna. Charadrius minor. Mey. et Wolf.

Dżdżownik rzeczny. Tyz.

Siewka mniejsza. Jar.

Siewka najmniejsza. Gór.

Charadrius philippinus. Scop.

Charadrius curonicus. Bese.

Charadrius fluviatilis. Bech.

Charadrius hiaticula. Pall.

Charadrius intermedius. Menet.

Charadrius zonatus. Sonin.

Aegialites curonicus. Key. et Bla.

Der kleine Regenpfeifer. Brehm.*Petit pluvier à collier.* Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas wszędzie po nad rzekami i stawami bardzo pospolita, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa X. Nr. 922. ♂ Zabita 10 Września 1859 w Pieniakach.

Nr. 923. ♂ Zabita 9 Września 1862 w Pieniakach.

CZAJKA. VANELLUS.**Czajka właściwa. Tyz. Vanellus cristatus.** Mey.

Tringa vanellus. Linn.

Charadrius vanellus. Wagl.

Charadrius gavia. Licht.

Vanellus gavia. Leach.

Der gehaubte Kibitz. Brehm. *Kibitz.**Vanneau huppé ou vulgaire.* Buff.

Ojczyzna: Na starym łądzie wszędzie pospolita. U nas również bardzo wcześnie na wiosnę przylatuje, a dopiero mrozy wypędzają ją od nas.

Szafa X. Nr. 924. ♀ Zabita 16 Lipca 1857 w Pieniakach.

Nr. 925. ♂ Zabita 24 Maja 1864.

KAMUSZNIK. STREPSILAS.

Kamusznik zwrotek. Tyz. **Strepsilas interpres.** Illig.

Zwrotek tłumacz. Gór.

Tringa interpres et morinella. Linn.

Arenaria cinerea. Briss.

Morinella collaris. Mey.

Strepsilas collaris. Tem.

Arenaria interpres. Vieill.

Charadrius cinclus. Pall.

Cinclus morinellus et interpres. Gray.

Der Halsbandsteinwolzer. Brehm.

Tourne-pierre a colier. Temm.

Ojczyzna: Ptak ten jest rozprószony na całej kuli ziemskiej, samotnie zwykle przebywa na piaszczystych brzegach morskich. W Królestwie dotąd nad Wisła bardzo rzadko spostrzegany. Tacz. U nas do rzadkich należą gości podczas wylewów rzek i spustów stawów naszych.

Szafa X. Nr. 926. ♂ Zabyty 1 Września 1857 na brzegach Załozieckiego stawu.

Nr. 927. ♀ Zabyty 27 Września 1872 w Załoścach.

ŻÓRAW. GRUS.

Żóraw pospolity. Tyz. **Grus cinerea.** Bech.

Żóraw popielaty. Jar.

Ardea Grus. Linn.

Grus vulgaris. Pall.

Grus communis. Bech.

Der graue Kranich. Brehm. *Der Kranich.*

Grue commune ou cendrée. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i północna Afryka. U nas na ciągu wiosennym i jesiennym bardzo pospolity. Da-

wniej wywodziły się żurawie w bardzo wielu okolicach na obszernych, niedostępnych błotach, dziś osuszono już wiele błot, jednakże dotąd wywodzą się u nas.

Szafa XI. Nr. 928. ♀ Zabity 14 Kwietnia 1853 w Poturzy-
cy nad Bugiem.

Nr. 929. Młody w puchu zabity 20 Czerwca 1853
w Radwanicach.

Nr. 930. ♂ Zabity 20 Października 1854 w Markopolu
nad Seretem.

Nr. 931. ♂ Młody zabity 21 Września 1862 w Ra-
dwanicach.

CZAPLA. ARDEA.

Czapla siwa. Jar. **Ardea cinerea.** Linn.

Czapla popielata. Zaw.

Ardea cinerea et major. Linn.

Ardea cristata. Briss.

Ardea rhenana. Sand.

Ardea cineracea. Brehm.

Ardea leucophaea. Gould.

Der aschgraue Reiher. Brehm.

Le héron cendré. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa, Azja, Afryka i Ameryka. W Kró-
lestwie Polskiem wszędzie pospolita, również jak i u nas.
U nas są miejscowości, w których się czaple gnieźdzą
w oczeretach np. na stawie Werteleckim pod Brodami.
Tam budują czaple wysokie gniazda z suchej trzciny,
które się podnoszą w miarę przybywającej wody.

Szafa XII. Nr. 932. ♀ Zabita 6 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 933. ♀ Zabita 10 Maja 1858 w Pieniakach.

Nr. 934. ♂ Zabita 25 Kwietnia 1877 w Turynce. Dar
p. Sarneckiego.

Nr. 935. } Wybrane na Werteleckim stawie z gniazda
Nr. 936. } 21 Maja 1864.

Czapla purpurowa. Kluk. **Ardea purpurea.** Linn.

Czapla ruda. Lud.

Ardea purpurescens Briss.

Ardea variegata Scop.

Ardea caspia. Gmel.

Ardea botaurus, purpurata et rufa. Gmel.

Ardea monticola. Lapeyr.

Ardea pharaonica. Bonap.

Der Purpurreiher. Brehm.*Héron pourpré.* Buff.

Ojczyzna: Europa południowa i wschodnia, Azja. W Królestwie w przelotach się tylko znajduje, i to nie każdego roku. Tacz. U nas po stawach oczeretem zarosniętych wszędzie bardzo pospolita. Gnieździ się, na zimę dość wczesnie odlatuje.

Szafa XII. Nr. 937. Młoda Zabita 11 Września 1855 w Poturzycey na Woleckim stawie.

Nr. 938. ♂ Zabita 19 Kwietnia 1874 na Gródeckim stawie.

Czapla biała. Tyz. **Ardea egretta.** Lath.

Czapla biała. Lud.

Czapla biała duża. Jar.

Ardea alba. Linn.

Ardea candida. Briss.

Ardea egrettoides. Gmel.

Ardea melanorhyncha. Wagl.

Herodias egretta. Boje.

Herodias candida. Brehm.

Egretta alba. Bonap.

Herodias alba. Macgill.

Egretta alba et nivea. Bonap.

Der Federbuschreiher, der grosse Silberreiher. Brehm.

Héron aigrette. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa, Azja południowa, Afryka, Ameryka północna. W Królestwie Polskiem rzadko w podróżach jesiennych stadkami lub pojedynczo zalatuje. Tacz. U nas jest wcale nie rzadka po spustach stawów, podczas wylewów wód, osobliwie przy świętojańskich wodach na Bugu, Dniestrze i t. p. Gnieździ się u nas. W r. 1864 gnieździły się dwie pary na Werteleckim stawie razem ze siwemi. Nie wątpię, że się gnieździ i po innych wielkich stawach. W Europie gnieździ się w Turcyi, w południowej Rossyi, w Węgrzech, w Grecyi i we Włoszech. Dużo ich przebywa i gnieździ się na dolnym Dunaju, a w części i nad dolnym Dniestrem.

- Szafa XII. Nr. 939. ♂ Zabita 15 Sierp. 1851 }
 Nr. 940. ♀ Zabita 25 Sierpnia 1851 } w Poturzycy
 Nr. 941. ♀ Zabita 17 Września 1851 } nad Bugiem.
 Nr. 942. ♂ Zabita 9 Kwietnia 1863 w Pieniakach nad Seretem.
 Nr. 943. Młoda w puchu wyjęta z gniazda 21 Maja 1864 na Werteleckim stawie.
 Nr. 944. Młoda w puchu 27 Maja 1864 z tegoż gniazda.
 Nr. 945. Młoda w puchu 30 Maja 1864 z tegoż gniazda.
 Nr. 946. ♀ Zabita 8 Kwietnia 1880.

Czapla nadobna. Tyz. **Ardea garzetta.** Linn.

Czapla garzetta. Gór.

Czapla biała mała. Gm.

Czapla biała mniejsza. Jar.

Ardea nivea. Gmel.

Herodias garzetta. Boje.

Herodias jubata et nivea. Brehm.

Ardea nigrirostris et orientalis. Gray.

Egretta garzetta. Bonap.

Herodias garzetta. Macg.

Ardea nigripes. Temm.

Herodias immaculata. Goul.

Der kleine Silberreiher, der Strausreiher. Brehm.

Héron garzetta. Buf.

Ojczyzna: Furopa południowa, Azya, Afryka i Nowa Gwinea. W Europie bardzo pospolita, również w Turcyi, w Grecyi, we Włoszech i na dolnym Dniestrze. W Królestwie Polskiem bardzo rzadka. Tacz. U nas na ciągu jesiennym razem z poprzedzającą w mniej licznych stadkach, ale nie rzadka. Czy się u nas gnieździ, nie wiem.

Szafa XII. Nr. 947. ♀ Zabita 21 Sierpnia 1851 w Rowiszczu nad Bugiem.

Nr. 948. ♂ Zabita 16 Maja 1863 w Pieniakach.

Nr. 949. ♀ Zabita 31 Lipca 1872 w Międzygórach.

Nr. 950. ♀ Zabita 31 Lipca 1872 w Międzygórach.

Nr. 951. ♂ Zabita 8 Maja 1880 w Leśniówce. Dar p. Ign. Trzeińskiego.

Nr. 1457.	} Zabite 28 Maja 1880 w Pieniakach, zabił	jednym strzałem p. E. Schauer.
Nr. 1458.		
Nr. 1459.		

Czapla modronos. Jar. ***Ardea comata.*** Lath.

Czapla kasztanowata. Górn.

Ardea ralloides. Scop

Ardea pumila et Marsigli. Lepe.

Ardea castanea, squajotta, erythropus, senegalensis. Gmel.

Ardea audax. Lapey.

Ardeola ralloides. Boje.

Buphus comatus. Boje.

Buphus castaneus, ralloides et illyricus. Bech.

Egretta comata. Svain.

Botaurus comatus. Macgill.

Der Zopfreiber, die Rallenrohrdommel. Brehm.

Héron crabier. Buf.

Ojczyzna: Europa wschodnia i południowa. Według Thienemanna gnieździ się na pobrzeżach morza Kaspijskiego i Czarnego, na jeziorach i bagnach Węgier, Turcyi, Grecyi i Włoch. Do Królestwa Polskiego zalatuje bardzo rzadko. Tacz. Nas odwiedza także tylko bardzo rzadko pojedynczo lub w stadkach. Takie stadko bawiło raz u mnie na stawach Markopolskim, Ratyskim i Pieniackim kilka tygodni. Czy jaka para się gnieździła, na pewne twierdzić nie mogę, gniazda bowiem nie znalazłem.

Szafa XII. Nr. 952. ♀ Zabita na Gródeckim stawie.

Nr. 953. ♂ Zabita 4 Maja 1863 w Pieniakach.

Nr. 954. ♂ Zabita 26 Maja 1863 na Markopolskim stawie.

Nr. 955. ♀ Zabita 13 Czerwca 1863 na Ratyskim stawie.

Nr. 956. ♂ Zabita 14 Czerwca 1863 na Markopolskim stawie.

Nr. 957. ♂ Zabita 16 Czerwca 1866 w Pieniakach.

Nr. 958. ♂ Zabita 26 Marca 1873 w Pieniakach.

Nr. 959. ♀ Zabita 26 Maja 1873 w Pieniakach.

Nr. 960. ♂ Zabita 16 Czerwca 1873 w Dobrostanach.

Nr. 961. ♂ Zabita 15 Maja 1879 w Józefówce koło Mikuliczyna. Dar p. Mac. Wszelaczyńskiego.

Czapla ślepowron. Górz. **Ardea nycticorax.** Linn.

Ślepowron, gawron nocny. Lud.

Czapla ślepowron właściwy. Tyz.

Ardea grisea. Linn.

Ardea kwakwa. Gmel.

Ardea Gardeni. Gmel.

Nycticorax europaeus. Steph.

Nycticorax nycticorax. Boje.

Nycticorax griseus. Str.

Nycticorax orientalis, badius et meridionalis. Brehm.

Nyctiardea europaea. Svain.

Nycticorax Gardeni. Bonap.

Nycticorax ardeola. Temm.

Nyctiardea nycticorax. Macgil.

Scotaeus guttatus. Heuglin.

Die Nachtrohrdommel. Brehm.

Le bihoreau. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa i południowo-wschodnia.

W Królestwie Polskiem na przelotach dość pospolity. Tacz.

U nas również nie rzadki. Czy się gnieździ, nie wiem, jaj jego nie posiadam.

Szafa XII. Nr. 962. ♂ Zabity 4 Września 1855 na Wólce Poturzyckiej.

Nr. 963. ♀ Zabity 4 Września 1855 tamże.

Nr. 964. ♂ Zabity 13 Maja 1857 w Pieniakach.

Nr. 965. ♂ Zabity 1 Maja 1857 w okolicy Lwowa.

Nr. 966. Młody zabity 1 Sierpnia 1871 w Pieniakach.

Nr. 967. ♂ Młody zabity 23 Maja 1874 w Horodence.

Dar p. F. Adaszyńskiego.

Nr. 968. ♂ Zabity 25 Kwietnia 1878 w Czortowcu. Dar p. Władysława Przybysławskiego.

Czapla bąk. Gór. *Ardea stellaris.* Linn.

Czapla bąk właściwy. Tyz.

Hupało. Lud.

Czapla huk. Zaw.

Botaurus stellaris. Steph.

Botaurus lacustris et arundinaceus. Brehm.

Butor stellaris Svain.

Ardea botaurus. Briss.

Nycticorax stellaris. Ehr.

Der grosse Rohrdommel. Bech.

Le Butor. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas pospolity gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa XI. Nr. 969. ♂ Zabity 6 Kwietnia 1856 w Pieniakach.
Szafa XII. Nr. 670. ♂ Zabity 19 Sierp. 1862 w Pieniakach.

Czapla bączek. Lud. **Ardea minuta.** Linn.

Czapla bąk bączek. Tyz.

Czapla maleńka. Gór.

Czapla huczek. Zaw.

Czapla zdrobniała. Jar.

Ardeola et ardea naevia. Briss.

Ardea Danubialis et saloniensis. Gmel.

Botaurus minutus. Boje.

Botaurus pusillus. Brehm.

Cancrophagus minutus. Kaup.

Butor minutus. Svain.

Ardeola minuta. Bonap.

Ardeola minuta. Gray.

Die Zwergrohrdommel. Brehm.

Héron blongios. Temm.

Ojczyzna: Europa środkowa i południowa. U nas pospolity,
gnieździ się i na zimę odlatuje.

Szafa XII. Nr. 971. ♂ Zabity 21 Lipca 1855 w Zawiszni.

Nr. 972. ♀ Zabity 22 Sierpnia 1855.

Nr. 973. ♂ Zabity 4 Maja 1853 nad Bugiem.

Bocian biały. Jund. **Ciconia alba.** Bech.

Bocian pospolity. Gór.

Bocian buśko. Lud.

Biłohus. Lud.

Ardea ciconia. Linn.

Ciconia albescens, nivea, candida. Brehm.

Storch, der weisse Storch. Brehm.

La cigogne blanche. Buf. *Cicogne.*

Ojczyzna: Europa, Afryka, Azja południowa. U nas wszędzie bardzo pospolity.

Szafa XI. Nr. 974. ♀ Zabity 4 Maja 1864.

Bocian hajstra. Lud. **Ciconia nigra.** Cuv.

Bocian śniady. Tyz.

Bocian czarny. Kluk.

Fajstra, hajstra. Lud.

Ciconia fusca. Briss.

Ardea nigra. Linn.

Melanopelargus niger. Reich.

Ardea atra. Gmel.

Ardea chrysopelargus. Lich.

Der schwarze Storch. Brehm.

Cicogne noire. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. Posuwa się dalej ku północy, jak biały. Tacz. U nas na ciągach wiosennym i jesiennym niezadki. Gnieździ się na całym naszym podgórzu, np. w Dzieduszykach małych, w jedlinie w pobliżu Świcy co roku kilka par się gnieździ.

Szafa XI. Nr. 975. W puchu zabity na gnieździe w Dzieduszykach małych na jodle. Dar Iz. hr. Dzieduszyckiego.

Nr. 976. ♂ Zabity 24 Czerwca 1858.

Nr. 977. ♀ Zabity 19 Czerwca w Międzygórzach.

Nr. 978. ♂ Zabity 17 Czerwca 1867 w Mielnicy. Dar Miecz. hr. Borkowskiego.

Nr. 979. Młody zabity 15 Września 1870 w Wysocku. Dar St. hr. Zamojskiego.

Nr. 980. ♂ Młody zabity 14 Sierpnia 1876 w okolicy Brodów.

WARZĘCHA. PLATALEA.

Warzęcha biała. Tyz. **Platalea leucorodia.** Linn.

Płaskonos biały. Gór.

Platalea alba. Scop.

Platalea leucopodius. Gmel.

Platalea nivea. Cuv.

Der weisse Löffler. Brehm. *Löffelgans, Löffelreiher.*

Spatule blanche. Buf. *La spatule.*

Ojczyzna: Europa, Azja i Afryka. W okolicach Pińska ma się gnieździć, również dość pospolita nad Cissą. W Królestwie Polskiem przypadkowa, bardzo rzadka. Tacz. U nas podczas wylewów rzek i na spustach wielkich stawów czasem w lecie się zjawia.

Szafa XI. Nr. 981. ♀ Zabita 3 Maja 1859 na Pieniackim stawie. Zabił p. E. Schauer.

Nr. 982. ♀ Zabita 19 Kwietnia 1867 w Serecju. Dar p. Fel. Turkulla.

Nr. 983. ♀ Zabita 11 Czerwca 1874 w Ostobużu }

Nr. 984. ♀ Zabita 11 Czerwca 1874 w Ostobużu }

Dar p. Karola Wysockiego.

IBIS. IBIS.

Ibis kasztanowaty. Les. **Ibis falcinellus.** Temm.

Ibis zielony. Gór.

Kulon czarny, węgierski. Lud.

Tantalus falcinellus. Linn.

Numenius viridis et castaneus. Briss.

Numenius igneus et viridis. Gmel.

Ibis sacra. Temm.

Ibis ignea. Leach.

Ibis castaneus. Brehm.

Plegadis falcinellus. Kaup.

Tantalides falcinellus. Wagl.

Falcinellus igneus. Gray.

Falcinellus ordi. Bonap.

Der braune Ibis. Brehm.

Ibis vert ou falcinelle. Buf.

Ojczyzna: Europa południowa, Azja, Afryka i Ameryka północna. Pospolity w okolicach morza Czarnego i Kaspjskiego, rzadszy w Węgrzech. W Królestwie Polskiem bardzo rzadko i to pojedynczo zalatuje. Tacz. U nas zawsze do rzadszych ptaków zaliczyć go trzeba.

Szafa XI. Nr. 985. ♀ Zabity pod Brodami 5 Maja 1861.

Nr. 986. Nr. Zabity 19 Maja w Użejowicach. Dar p. F. Rosnowskiego.

Nr. 987. ♀ Młody zabity 14 Października w Załóscach 1872. Zabił p. M. Horwat.

Nr. 988. ♂ } Zabite 10 Maja 1874 w Kołodrubach nad
Nr. 989. ♂ } Dniestrem.

KULON. NUMENIUS.

Kulon stepowy. Lud. **Numenius arquatus.** Lath.

Kulik ugorowy. Jar.

Kulik największy. Gór.

Scolopax arquata. Linn.

Numenius major. Steph.

Numenius medius. Brehm.

Numenius virgatus et lineatus. Cuv.

Numenius nasicus. Temm.

Der grosse Brachvogel. Brehm.

Le courlis. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. W Królestwie Polskiem gnieździ się głównie w Augustowskiem, w Płockiem i na Polesiu. Tacz. U nas na ciągu bardzo pospolity, osobliwie w jesieni na Podolu można ogromne stada tych ptaków spotykać. Niewątpliwie, że się u nas w wielu miejscach gnieździ. Jaja mego zbioru są z okolic Lwowa z błot pod Dublanami, gdzie się co roku kilka par gnieździ.

- Szafa XI. Nr. 990. ♂ Zabity 5 Kwietnia 1853 w Poturzycy.
 Nr. 991. ♀ Zabity 9 Sierpnia 1857 w Pieniakach.
 Nr. 992. ♂ Kupiony na rynku we Lwowie 12 Lipca 1867.

Kulon funtowy. Lud. **Numenius phaeopus.** Lath.

Kulik kulon. Tyz.

Kulik czerwonodzióby. Gór,

Numenius minor. Linn.

Scolopax phaeopus. Linn.

Numenius Curoniensis. Gmel.

Numenius atricapillus. Vieill.

Phaeopus arquatus. Steph.

Numenius uropygialis. Goul.

Numenius melanorhynchus. Bonap.

Der Regenbrachvogel. Brehm.

Courlis colieuv. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja, Afryka północna. Królestwo Polskie
 zwidza w przelotach, a gnieździ się tylko w Pińszczyźnie.
 Tacz. U nas do bardzo rzadkich gości należy.

Szafa XI. Nr. 993. ♀ Zabity 27 Kwietnia 1872 nad stawem
 w Międzygórzach Zabił Bazyli Jackowski.

BIEGUS. TRINGA.

Biegus rdzawy. Jar. **Tringa cinerea.** Brün.

Biegus popielaty. Gór.

Tringa canutus et caladris. Linn.

Tringa ferruginea. Brün.

Tringa naevia, grisea et islandica. Gmel.

Tringa australis. Lath.

Tringa rufa. Wils.

Canutus islandicus et cinereus. Brehm.

Calidris naevia. Briss.

Der isländische Strandläufer. Brehm.

Maubèche canut.

Ojczyzna: W lecie Europa, Azya i Ameryka północna, na zimę odlatuje na południe, w Królestwie Polskiem na przelotach bardzo rzadki. Tacz. U nas należy do rzadkich gości. Obydwa okazy są młode, barwy popielatej, innych w kraju zabitych do tego czasu nie widziałem.

Szafa X. Nr. 994. ♀ Zabity 2 Września 1862 w Pieniakach nad stawem. Zabik p. Zontak.

Nr. 995. ♀ Zabity 31 Sierpnia 1868 w Załoścach. Dar p. M. Horwata.

Biegus kuliczek. Tyz. **Tringa subarquata.** Glog.

Scolopax subarquata. Gild.

Scolopax africana. Gmel.

Numenius africanus. Lath.

Numenius subarquata. Bech.

Numenius ferrugineus. Mey. et Wol.

Tringa islandica. Retz.

Tringa pygmea. Leach.

Tringa falcinella. Pall.

Ancylocheilus subarquatus. Kaup.

Pelidua subarquata et macrorhynchos. Brehm.

Der bogenschnäblige Strandläufer. Brehm.

Bécasseau cocorli. Buf.

Ojczyzna: Cała prawie kula ziemską w Europie, wszędzie przelotny, gnieździ się bardzo wysoko na północy. W Królestwie Polskiem rzadki na wiosnę, pospolity w jesieni. Tacz. U nas tak samo. Wszystkie cztery gatunki biegunów razem nas odwiedzają, a głównie jesienne spusty wielkich stawów naszych.

Szafa X. Nr. 996. Zabity 21 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 997. Zabity 23 Sierp. 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

- Nr. 998. Zabity 26 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.
 Nr. 999. ♀ Zabity 25 Sierpnia 1874 tamże.
 Nr. 1000. ♂ Zabity 1 Września 1856 w Pieniakach.
 Nr. 1001. ♀ Zabity 4 Października 1862 w Załoścach nad Seretem.
 Nr. 1002. ♀ Zabity 31 Lipca 1868 w Pieniakach nad Seretem.

Biegus zmienny. Gór. **Tringa variabilis.** Meyer.

- Biegus górny. Tyz.
 Biegus odmienny. Wodz.
 Tringa alpina et cinclus. Linn.
 Tringa ruficollis. Pall.
 Numenius variabilis. Bech.
 Pelidna variabilis. Steph.
 Pelidna cinclus. Bonap.
 Pelidna alpina. Brehm.

Der Alpenstrandläufer. Brehm.

Bécasseau brunette. Brehm.

Ojczyzna: Europa i Azja, mieszka na brzegach morza, jezior i rzek. W Królestwie Polskiem jest najpospolitszym ze wszystkich gatunków, na wiosnę rzadszy, pod jesień bardzo pospolity. Tacz. U nas podobnież na spustach jesiennych stawów naszych nieraz w dużych zjawiają się stadach. Czy się ów biegus u nas gnieździ, nie wiem, jaj jego nie posiadam.

- Szafa X. Nr. 1003. ♀ } Zabite 11 Września 1851 w Potur-
 Nr. 1004. ♂ } rzyce nad Bugiem.
 Nr. 1005. ♂ Zabity 24 Maja 1854 na Sokalskiem jeziorze.
 Nr. 1006. Zabity 5 Września 1857 w Wertelce.
 Nr. 1007. ♂ Zabity 24 Września 1862 w Załoścach.
 Nr. 1008. ♂ Zabity 4 Października 1862 w Załoścach.
 Nr. 1009. ♂ Zabity w Październiku 1863 w Pieniakach.
 Nr. 1010. ♂ Zabity 4 Września 1871 w Załoścach.

Biegus malutki. Tyz. **Tringa minuta.** Less.

Tringa pussilla. Mey. et Wol.

Tringa Temminckii, Koch.

Tringa cinclus. Pall.

Pelidna minuta. Boje.

Pelidna pusilla. Brehm.

Actodromas minuta. Kaup.

Der Zwergstrandläufer. Brehm.

Bécasseau échasse. Temm.

Ojczyzna: Europa i Azya, na zimę posuwa się daleko na południe, bo aż w Indyach wschodnich bywał spostrzegany. U nas bardzo spospolity, osobliwie w jesieni.

Szafa X. Nr. 1011. ♀ } Zabite 29 Września 1851 w Po-
Nr. 1012. ♀ } turzycy nad Bugiem.

Nr. 1013. ♀ Zabity 24 Sierpnia 1853 w Podpieczarach nad Bystrzycą.

Nr. 1014. ♂ Zabity 20 Października 1854 w Zarzeczu.

Nr. 1015. ♂ Zabity 13 Października 1862 w Załóscach nad stawem.

Nr. 1016. ♂ Zabity 3 Września 1871 w Załóscach nad stawem.

Nr. 1017. ♂ 27 Października 1879 w Poturzycy.

Biegus Temmincka. Tyz. **Tringa Temminckii.** Leiss.

Tringa pusilla. Bech.

Pelidna Temminckii. Boje.

Leimoneites Temminckii. Kaup.

Der Temminckische Strandläufer. Brehm.

Bécasseau Temminck.

Ojczyzna: Cała Europa. Lato przepędza na północy, a w jesieni posuwa się ku południowi. Tacz. U nas zachowuje się jak poprzedzające.

- Szafa X. Nr. 1018. ♂ Zabity 27 Sierpnia 1855 w Poturzycy nad Bugiem.
 Nr. 1019. ♂ Zabity 23 Sierpnia 1857 w Poturzycy nad Bugiem.
 Nr. 1020. ♂ Zabity 3 Września 1871 w Załóżcach nad Seretem.
 Nr. 1021. Zabity w Sierpniu 1858 w Poturzycy.

BEKASIK. LIMICOLA.

Bekasik płaskodzióby. *Limicola pygmaea*. Koch.

Biegus płaskodzióby. Tyz.

Bekasik brzegowy. Wod.

Numenius pygmaeus. Lath.

Numenius pusillus. Bech.

Tringa elarioides. Vieill.

Tringa platyrhyncha. Temm.

Pelidna platyrhyncha. Bonap.

Der breitschnäblige Strandläufer. Brehm.

Bécasseau platyrhinque. Temm.

Ojczyzna: Europa i Ameryka północna. W Królestwie Polskim bardzo rzadki. U nas także należy do wielkich rzadkości.

Szafa X. Nr. 1022. Zabity na łąkach pod Bierzanowem 27 Sierpnia 1849. Dar p. Schauera.

Nr. 1023. ♂ Zabity w Wietrznie (kopalnie nafty) 27 Sierpnia 1867. Dar p. Schauera.

Nr. 1024. Zabity na błotach pod Rakowcem 20 Września 1870. Zabił p. Zontak.

BOJOWNIK. MACHETES.

Bojownik batalion. *Machetes pugnax*. Cuv.

Biegus bojownik. Gór.

Bojownik zmienny. Tyz.

- Tringa pugnax. Linn.
 Tringa cinereus. Briss.
 Tringa variegata. Brün.
 Tringa littorea. Gmel.
 Tringa equestris. Math.
 Tringa rufescens. Bech.
 Pavoncella pugnax. Leach,
 Philomachus pugnax. Gray.

Der Kampfstrandläufer.

Combattant variable. Temm.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas są pospolite na ciagach, a jest jeszcze wiele miejscowości w kraju, w których się gnieźdzą np. nad Seretem między Ratyszczami i Załóścami, w pow. Brodzkim, w okolicach Lwowa na błotach koło Dublan itd. Na zimę wcześniej odlatują, a dopiero w Maju lub przy końcu Kwietnia do nas wracają. W jesieni bez kołnierza nazywają u nas myśliwi babkami.

Szafa X. Nr. 1025. ♀ Zabity 14 Czerwca 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1026. ♂ Zabity 27 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1027. ♀ Zabity 27 Lipca 1851 tamże.

Nr. 1028. ♂ Zabity 24 Listopada 1851 tamże.

Nr. 1029. ♀ Zabity 7 Sierpnia 1854 w Horodłowicach nad Bugiem.

Nr. 1030. ♂ Zabity 11 Lipca 1854 pod Pełnatyczami.

Nr. 1031. ♂ Zabity 14 Maja 1855 pod Ratyszczami nad Seretem, z kołnierzem.

Nr. 1032. ♂ Zabity 13 Czerwca 1855 w Dobraczynie nad Bugiem.

Nr. 1033. ♀ Zabity 29 Lipca 1855 w Poturzycy.

Nr. 1034. } Młode złapane w Lipcu 1855 pod Grzybo-
 Nr. 1035. } wicami.

Nr. 1036. ♂ Zabity 21 Maja 1856 w Ratyszczach nad Seretem, z kołnierzem.

Nr. 1037. ♂ Kupiony na rynku Lwowskim r. 1857. K.

- Nr. 1038. ♂ Kupiony 31 Maja 1857 na rynku Lwowsk. K.
 Nr. 1039. ♂ Kupiony 19 Maja 1857 we Lwowie. K.
 Nr. 1040. ♂ }
 Nr. 1041. ♂ } Kupione w Maju 1857 we Lwowie, bez
 Nr. 1042. ♂ } kołnierza.
 Nr. 1043. ♀ Zabity w Lipcu 1861 w Markopolu nad Seretem.
 Nr. 1044. ♀ Zabity 18 Czerwca 1861 w Poturzycy.
 Nr. 1045. ♂ Zabity 17 Lipca 1862 w Ratyszczach (traci kołnierz).
 Nr. 1046. ♂ Zabity 8 Kwietnia 1863 pod Załóścami, bez kołnierza.
 Nr. 1047. ♂ Zabity 3 Sierpnia 1868 pod Załóścami, (kołnierz traci).
 Nr. 1048. ♂ Kupiony 10 Maja 1869 we Lwowie, z kołn.
 Nr. 1049. ♂ Zabity 29 Maja 1871 w Rudkach. Dar p. K. Szczepańskiego.
 Nr. 1050. ♂ Zabity 30 Maja 1874 pod Kulikowem. Dar p. Mikolasza. K.
 Nr. 1051. ♂ Zabity 15 Maja 1871 w Rudkach. Dar p. Szczepańskiego.
 Nr. 1052. ♂ Kupiony 24 Kwietnia 1875 we Lwowie, bez kołnierza, szyja zaczyna porastać.
 Nr. 1053. ♂ Dar p. Maurycego Kabata r. 1876. K.
 Nr. 1054. ♂ Zabity 17 Maja 1877 na błotach Dublańsk. K.
 Nr. 1055. ♂ }
 Nr. 1056. ♂ }
 Nr. 1057. ♂ } Zabite przez p. Zontaka. K.
 Nr. 1058. ♂ }
 Nr. 1059. ♂ }
 Nr. 1060. ♂ } Zabite 17 Maja 1877 na Dublańskich
 Nr. 1061. ♂ } błotach. K.
 Nr. 1062. ♂ Zabity 11 Maja 1877 }
 Nr. 1063. ♂ Zabity 6 Maja 1877 } Pod Czystopadami
 Nr. 1064. ♂ Zabity 12 Maja 1877 } nad Seretem. K.
 Nr. 1065. ♂ Zabity 30 Kwiet. 1878 }
 Nr. 1066. ♂ Zabity 8 Maja 1879 } w Ratyszczach. K.

Nr. 1067. ♂ Zabity 16 Maja 1879	} w Ratyszczach.
Nr. 1068. ♂ Zabity 8 Maja 1879	
Nr. 1069. ♂ Zabity 8 Maja 1879	
Nr. 1070. ♂ Zabity 8 Maja 1879	
Nr. 1071. W puchu, pies złapał
9 Lipca 1879	
Nr. 1072. W puchu, pies złapał
11 Lipca 1879	

KULIK. TOTANUS.

Kulik kwokacz. M. *Totanus glottis*. Bech.

Łęczak zielono-nogi. Gór.

Brodziec kwokacz. Tyz.

Łądzik szary. Jar.

Scolopax glottis. Linn.

Limosa grisea. Briss.

Totanus griseus, fistulans et glottis. Bech.

Totanus chloropus. Mey. et Wol.

Limosa glottis. Pall.

Glottis natans. Koch.

Glottis chloropus. Nils.

Glottis canescens. Strickl.

Glottis grisea. Brehm.

Limicola glottis. Leach.

Der grünfüßige Wasserläufer. Brehm.

Barge variée. Buf. *Chevalier aboyeur*. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azya, północna Afryka i Ameryka.
W Królestwie Polskiem pospolity od Lipca do Października,
nigdy się nie gnieździ. Tacz. U nas tak samo, czy się
gnieździ, nie wiem.

Szafa X. Nr. 1073. ♀ Zabity 13 Sierpnia 1854 w Poturzycy
nad Bugiem.

Nr. 1074. ♀ Zabity 13 Sierpnia 1869	} w Pieniakach.
Nr. 1075. ♀ Zabity 24 Września 1869	
Nr. 1076. ♀ Zabity 29 Sierpnia 1869	
Nr. 1077. ♀ Zabity 8 Września 1869	
Nr. 1078. Zabity 29 Sierpnia 1869	

Kulik śniady. M. Totanus fuscus. Leis.

Brodziec śniady. Tyz.

Brodziec ciemny. Wodz.

Lądzik rudy. Jar.

Łęczak brunatny. Gór.

Scolopax fusca. Linn.

Limosa fusca. Briss.

Scolopax natans et curonicus. Gmel.

Tringa atra. Lath.

Totanus maculatus, natans et fuscus. Bech.

Totanus longipes. Meis. et Schinz.

Erythroscelus fuscus. Kaup.

Der schwarzbraune Wasserläufer. Brehm.

Barge brune. Chevalier arlequin. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azja i Ameryka północna. U nas podczas wylewów rzek, spustu stawów, osobliwie w jesieni nie rzadki. Czy się gnieździ, nie wiem.

Szafa X. Nr. 1079. ♂ Zabity 10 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1080. ♀ Zabity 20 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1081. ♂ Zabity 22 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1082. ♀ Zabity 25 Czerwca 1852 tamże.

Nr. 1083. ♂ Zabity 17 Lipca 1854 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1084. ♂ Zabity 28 Sierpnia 1862 w Pieniakach.

Kulik krwawodziób. Totanus calidris. Bech.

Brodziec krwawodziób. Jar.

Łęczak przegowany. Gór.

Scolopax calidris. Linn.

Totanus striatus et naevius. Briss.

Totanus littoralis. Brehm.

Tringa variegata. Brün.

Tringa gambetta et striata. Gmel.

Gambetta calidris. Kaup.

Der Meerwasserläufer. Brehm.

Chevalier gambette. Buf.

Szafa X. Nr. 1085. ♂ Zabity 10 Maja 1853 w Poturzycy, na Kopytowcu.

Nr. 1086. W puchu, zabity 19 Czerw. 1854 w Turczynowie.

Nr. 1087. ♂ Zabity 13 Sierp. 1854 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1088. W puchu, zabity 30 Maja 1855 w Poturzycy, na Kopytowcu.

Nr. 1089. W puchu, zabity 12 Czerwca 1855 tamże.

Nr. 1090. ♂ Zabity 28 Maja 1864 w Pieniakach.

Nr. 1091. ♀ Zabity 18 Lipca 1868 w Pieniakach.

Nr. 1092. ♀ Zabity 11 Kwietnia 1877 na dublańskich błotach.

Kulik pławny. M. *Totanus stagnatilis.* Bech.

Brodziec pławny. Tyz.

Brodziec brzegowy. Wodz.

Łęczak błotny. Gór.

Scolopax totanus. Linn.

Glottis stagnalis. Koch.

Tringa guinetta. Pall.

Der Teichwasserläufer. Brehm.

Chevalier stagnatile. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azja, Ameryka północna. W Królestwie Polskiem rzadki. Tacz. U nas należy do rzadkich ptaków, zawsze jest częstszy na wiosnę i w lecie, jak w jesieni. Czy się u nas gnieździ, nie wiadomo mi, jaj jego nie posiadam.

Szafa X. Nr. 1093. ♀ Zabity 9 Czerwca 1852 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1094. Zabity 26 Maja 1854 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1095. ♀ Zabity 2 Maja 1862 w Izydorówce nad Świcą.

Kulik leśny. Totanus glareola. Temm.

Brodziec leśny. Tyz.

Łęczak leśny. Gór.

Tringa glareola. Linn.

Totanus sylvestris et palustris. Brehm.

Totanus grallatoris. Steph.

Rhyacophilus glareola. Kaup.

Der Waldwasserläufer. Brehm.

Chevalier Sylvain. Temm.

Ojczyzna: Europa i Azja. W Królestwie wszędzie pospolity i gnieździ się. U nas również pospolity.

Szafa X. 1096. ♂ Zabity 2 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1097. Zabity 27 Kwietnia 1858 w Pieniakach.

Nr. 1098. ♂ Zabity 18 Lipca 1868 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1099. ♀ Zabity w Poturzycy.

Kulik samotny. Totanus ochropus. Temm.

Brodziec samotny. Tyz.

Łęczak ficlausz. Gór.

Tringa ochropus. Linn.

Totanus rivalis et leucurus. Brehm.

Helodromas ochropus. Kaup.

Der getüpfelte Wasserläufer. Brehm.

Chevalier cul-blanc. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas pospolity, gnieździ się, na zimę odlatuje.

- Szafa X. Nr. 1100. ♂ Zabity 22 Marca 1851 w Poturzycy.
 Nr. 1101. W puchu zabity 25 Maja 1855 w Radwań-
 cach na leśnem jezioroku.
 Nr. 1102. ♂ Zabity 9 Kwietnia 1857 w Pieniakach.

Kulik piskliwy. Totanus hypoleucos. Temm.

Brodziec piskliwy. Tyz.

Łądzik piskliwy. Wodz.

Łądzik kuliczek. Jar.

Łęczak mały. Gór.

Tringa hypoleucos. Linn.

Totanus guinetta. Leach.

Tringa leucoptera. Pall.

Actitis hypoleucos. Boje.

Actitis stagnatilis. Brehm.

Tringoides hypoleuca. Gray.

Der trillernde Wasserläufer. Brehm.

Chevalier Guignette. Temm.

Ojczyzna: Cała prawie Europa i Azya. W Królestwie Pol-
 skiem jest bardzo pospolity i wszędzie się gnieździ. U nas
 jest również pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa X. Nr. 1103. Zabity 16 Lipca 1851 w Sokalu.

Nr. 1104. ♂ Zabity 10 Maja 1853 w Zarzeczu.

Nr. 1105. W puchu zabity 8 Lipca 1861 w Zakopa-
 nem. Dar p. Schauera.

SZLAMNIK. LIMOSA.

Szlamnik hrycaj. Lud. **Limosa melanura.** Leiss.

Szlamnik czarnosterny. Tyz.

Nabłotnik rdzawoszyjny. Jar.

Nabłotnik pospolity. Gór.

Scolopax limosa et aegocephala. Linn.

Scolopax belgica. Gmel.

Totanus aegocephalus, limosa et rufus. Bech.

Limicola melanura. Vieill.

Gambetta limosa. Koch.

Limosa aegocephala. Leach.

Limosa islandica. Brehm.

Fedoa melanura. Steph.

Der schwarzwänzige Sumpfläufer. Brehm.

Barge à queue noire. Temm.

Ojczyzna: Europa i Azya. W Królestwie Polskiem gnieździ się gromadnie na błotach, leżących między Bugiem a Wieprzem, a mianowicie na błotach Wytyckich, gdzie-indziej bardzo rzadki w przelotach. Tacz. U nas nierzadki na przelotach, a na wylewach Bugu bardzo pospolicie. Czy się gdzie u nas gnieździ, nie wiem. Jaj jego dotąd nie posiadam.

Szafa X. Nr. 1106. ♂ Zabity 1 Sierpnia 1852 w Dobraczynie nad Bugiem.

Nr. 1107. ♂ Zabity 2 Sierpnia 1852 w Zawiszni nad Bugiem.

Nr. 1108. ♂ Zabity 25 Sierpnia 1852 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1109. ♀ Zabity 4 Czerwca 1855

Nr. 1110. ♂ Zabity 13 Czerwca 1855

Nr. 1111. ♂ Zabity 28 Czerwca 1855

Nr. 1112. ♀ Zabity 4 Lipca 1855

Nr. 1113. Młody zabity 3 Lipca 1868 w Pieniakach nad Seretem.

Nr. 1114. Młody zabity w Sierpniu 1871 w Pieniakach.

Nr. 1115. ♂ Zabity 8 Lipca 1879 w Pieniakach.

Szlamnik rdzawy. Tyz. ***Limosa rufa.*** Briss.

Nabłotnik pęgowany. Gór.

Nabłotnik podgorzały. Jar.

Scolopax lapponica. Linn.

Scolopax leucophaea. Lath.

Totanus leucophaeus et gregarius. Bech.

Totanus glottis. Mey.

Limosa Meyer. Leisl.

Limosa ferruginea. Pall.

Limosa novaboracensis. Leach.

Limicola lapponica. Vieill.

Fedoa Meyer et *pectoralis*. Steph.

Der rothrothe Sumpfläufer. Brehm.

Barge rousse. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. W Królestwie Polskiem bardzo rzadki na przelotach. Tacz. U nas również bardzo rzadki. Szafa X. Nr. 1116. ♀ Zabity we Wrześniu 1857 na Warteckim stawie.

Nr. 1117. ♂ Zabity 1 Sierpnia 1866 w Sereдку. Dar p. F. Turkuła.

Nr. 1118. ♀ Zabity 27 Sierpnia 1875 w Czystopadach.

BEKAS. SCOLOPAX.

Bekas słańka. Tyz. *Scolopax rusticola*. Linn.

Bekas słańka. Rza.

Bekas słańka. Kluk.

Rusticola vulgaris. Vieill.

Rusticola europaea. Less.

Rusticola sylvestris. Macgil.

Scolopax major. Leach.

Scolopax pinetorum et sylvestris. Brehm.

Scolopax scoparia. Bonap.

Die europäische Waldschneepfe.

Bécasse ordinaire. Buf.

Ojczyzna: Mieszka przez lato w całej Europie i w Azji, pewna ilość zimuje w południowej Europie, reszta prze-

ciąga do Afryki. Bywają lata, w których mamy wiele słońek, w innych więcej na wiosnę, w innych znowu ciąg jesienny bywa obfitszy. Gnieźdzą się u nas w bardzo wielu okolicach.

Szafa X. Nr. 1119. Młoda zab. 23 Maja 1854 w Poździmierzu.

Nr. 1120. Młoda w puchu zabita 23 Maja 1854 tamże.

Nr. 1121. ♂ Zabita 9 Kwietnia 1857 w Pieniakach.

Nr. 1122. ♂ Zabita 14 Października 1866 w Dawidowie.

Odm. blade szamoa.

Nr. 1123. ♂ Zabita 26 Października 1876 w Kochajowie.

Bekas dubelt. Scolopax major. Gmel.

Bekas właściwy. Jund.

Scolopax media. Frisch.

Scolopax paludosa. Retz.

Scolopax palustris. Pall.

Scolopax solitaria. Macgill.

Ascolopax major. Key. et Bla.

Gallinago Montagui et major. Bonap.

Telmatias gallinago. Boje.

Tolmatias nisoria. Brehm.

Die grosse Sumpfschnepfe. Brehm. *Doppelschnepfe.*

Becassine double. Temm.

Ojczyzna: Przez wiosnę zamieszkuje kraje północne i wschodnie Europy i Azyę północną, na przelotach zwidza wszystkie kraje europejskie, na zimę odlatuje do Afryki. Tacz. U nas do niedawna jeszcze było dużo błot, na których się dubelty gnieździły. Błota te lęgowe co roku się zmniejszają, i liczba dubeltów u nas w ogólności zmniejsza się bardzo.

Szafa X. Nr. 1124. ♂ Zabity 25 Maja 1857.

Nr. 1125. ♂ Zabity 19 Kwietnia 1855 w Poturzycy.

Nr. 1126. ♂ Zabity 1 Sierpnia 1855.

Nr. 1127. Młody zabity 27 Czerwca 1872 w Ratyszczach.

Bekas kszyk. Scolopax gallinago. Linn.

Baranek, baranec, Lud.

Scolopax gallinaria. Gmel.

Gallinago media. Leach.

Scolopax Brehmii. Kaup.

Telmatias gallinago et Brehmii. Boje.

Gallinago Brehmii. Kaup.

Gallinago scolopacina et Salinii. Bonap.

Ascolapax gallinago et Salinii. Key et Bla.

*Heerschneepfe, gemeine Bekassine.**Bécassine ordinaire.* Buf.

Ojczyzna: Łąd stary, a zdaje się, że ten sam gatunek i w Ameryce się znajduje. Liczba kszyków i u nas się zmniejsza.

Szafa X. Nr. 1128. ♀ Zabity w Sierpniu 1851 w Poturzycy.

Nr. 1129. Młody zabity 27 Lipca 1851 w Poturzycy.

Nr. 1130. Młody zabity 28 Czerwca 1852 w Poturzycy.

Nr. 1131. } W puchu złapane 5 Maja 1855 pod

Nr. 1132. } Horodelcem.

Nr. 1133. Zabity 10 Października 1859 w Pieniakach.

Nr. 1134. ♂ Zabity 5 Sierpnia 1858 w Dublanach.

Nr. 1135. ♀ Zabity 25 Paźdz. 1870 w Dublanach.

Bekas ficlaus. Lud. **Scolopax gallinula.** Linn.

Bekas mały. Tyz.

Gallinago minor. Briss.

Gallinago minima. Leach.

Gallinago gallinula. Bonap.

Lymnocyrtas gallinula. Kaup.

Ascolopax gallinula. Key. et Bla.

Philolimnos stagnatilis et minor. Brehm.

Die Moorsumpfschnepfe. Brehm. *Die stumme Bekassine.**Bécassine sourde.* Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja północna, na czas lęgowy leci na błota północne. W Królestwie Polskiem znalazł p. Taczanowski dwa gniazda w pow. Lubelskim w Czerweu w r. 1844 i 1850 na błocie Kaniowolskiem. U nas bardzo wczesnie na wiosnę i bardzo późno w jesieni bardzo pospolity. Czy się gnieździ, nie wiem i jaj tego ptaka nie posiadam.

Szafa X. Nr. 1136. ♂ Zabity 23 Kwietnia 1853 w Poturzycey.

Nr. 1137. ♂ Zabity 20 Kwietnia 1853 w Poturzycey.

Nr. 1138. ♂ Zabity 27 Marca 1873 w Pieniakach.

Nr. 1139. ♀ Zabity 3 Listopada 1875 w Dublanach.

Było tego dnia 5° mrozu.

WODNIK. RALLUS.

Wodnik właściwy. *Rallus aquaticus.* Linn.

Chróściel pospolity. Gór.

Chróściel wodnik. Tyz.

Wodnik zielonawy. Jar.

Scolopax obscura. Gmel.

Rallus sericeus. Leach.

Rallus germanicus. Brehm.

Die Wasserralle. Brehm.

Râle d'eau. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja północna. W Królestwie Polskiem dosyć pospolity, nie tyle jednak, jak inne gatunki. Tacz. U nas są okolice, gdzie jest bardzo pospolity np. nad Dniestrem w okolicach Rudek, Czajkowie, gdzie ich dużo na sidła łapią; p. Taczanowski twierdzi, że w Królestwie Polskiem i na Litwie jakaś część zimuje.

Szafa XII. Nr. 1140. W puchu zabity 29 Czerwca 1858 w Pieniakach.

Nr. 1141. ♂ Zabity 8 Listopada 1857 w Pieniakach na starej hucie (złapany żywy).

Nr. 1142. ♀ Zabity 8 Września 1859 w Zarzeczcu.

- Nr. 1143. ♂ Zabity 15 Października 1860 w Zarzeczcu.
 Nr. 1144. ♀ Zabity 15 Sierpnia 1869 w Pieniakach.

CHRÓŚCIEL. CREX.

Chróściel derkacz. *Crex pratensis*. Mey.

Derkacz pospolity. Gór.

Chróściel derkacz właściwy. Tyz.

Chróściel łączny. Jar.

Derkacz, chróściel, kiecak. Lud.

Rallus crex. Linn.

Rallus genistarum sive ortygometa. Briss.

Gallinula crex. Lath.

Ortygometa crex. Leach.

Crex herbarum et alticeps. Brehm.

Wachtelkönig, der gemeine Wiesenknarrer.

Rale des genets. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. Wszędzie bardzo pospolity, na zimę odlatuje.

Szafa XII. Nr. 1145. Młody w puchu złapany 12 Maja 1851 w Zawiszni.

Nr. 1146. ♀ Zabity 3 Lipca 1854 w Poturzycy.

Nr. 1147. Młody zabity 14 Lipca 1854 w Poturzycy.

Nr. 1148. Młody w puchu złapany 28 Czerwca 1854 w Pieniakach.

KURKA. GALLINULA.

Kurka kokoszka. *Gallinula chloropus*. Lath.

Kokoszka zielononoga. Kluk.

Kurka wodna. Jar.

Porphyrio olivarius. Barère.

Fulica fusca, maculata, flavipes, fistulans. Gmel.

Crex chloropus. Lich.

Rallus chloropus. Sav.

Stagnicola septentrionalis et chloropus. Brehm.

Das grünfüßige Rohrhuhn. Brehm. *Das rothblässige Rohrhuhn.*

La poule d'eau. Buf.

Ojczyzna: Ptak ten jest rozprószony po całej kuli ziemskiej, a amerykańskie od naszych nie różnią się. U nas pospolita, na zimę odlatuje.

Szafa XII. Nr. 1149. ♂ } Młode zabite 21 Sierpnia 1854 w Po-
 Nr. 1150. ♂ } turzycy, z jednego gniazda.
 Nr. 1151. W puchu zabita 14 Czerwca 1855 w Poturzycy.
 Nr. 1152. ♀ Zabita 25 Kwietnia 1867 w Pieniakach.
 Nr. 1153. ♂ Zabita 19 Czerwca 1873 w okolicy Lwowa.
 Nr. 1154. ♂ Złapana 4 Maja 1880 w dziedzińcu kamie-
 nicy we Lwowie.

Kurka kureczka. Gm. **Gallinula porzana.** Lath.

Chróściel kurka wodna. Tyz.

Kurka nakrapiana. Wodz.

Kurka kokoszka. Jar.

Kurka średnia. Gór.

Rallus porzana. Linn.

Rallus aquaticus minor sive Maruetta. Briss.

Crex porzana. Bech.

Ortygometra Maruetta. Leach.

Ortygometra porzana. Steph.

Gallinula maculata et punctata. Brehm.

Porzana Maruetta. Gray.

Das gefleckte Rohrhuhn. Brehm.

Râle marouette. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azya. U nas wszędzie bardzo pospolita, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa XII. Nr. 1155. ♂ Zabita 21 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1156. ♂ Zabita 1 Maja 1855 tamże.

Nr. 1157. ♂ Zabita 8 Września 1872 w Pieniakach.

Kurka zielonka. *Gallinula pusilla*. Mey.

Chróściel kurka zielonka. Tyz.

Kurka mała. Jar.

Kurka najmniejsza. Gór.

Chróściel zielonka. Tacz.

Rallus parvus. Scop.

Rallus minutus. Pall.

Rallus pusillus. Gmel.

Rallus mixtus. Lapeyr.

Rallus Peyrousii. Vieill.

Zapornia minuta. Leach.

Crex pusilla. Lich.

Phalaridium pusillum. Kaup.

Ortygometra pusilla. Bonap.

Ortygometra minuta. Key et Bla.

Porzana minuta. Bonap.

Das kleine Rohrhuhn. Brehm.

Poule d'eau poussin. Temm.

Ojczyzna: Pospolitsza w Europie południowej, jak w umiarkowanej. W Litwie i w Królestwie rzadsza od innych. Tacz. U nas nie jest rzadka, ale bardzo skrycie żyje, głównie na stawach bardzo zarośniętych, mniej bywa zabijana, gnieździ się, na zimę odlatuje.

Szafa XII. Nr. 1158. ♂ Zabita 20 Kwietnia 1851 w Zarzeczcu.

Nr. 1159. ♂ Zabita 28 Kwietnia 1852 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1160. ♀ Zabita 20 Czerwca 1852 w Poturzycy na Wulce.

Nr. 1161. ♀ Zabita 25 Lipca 1855 w Poturzycey nad Bugiem.

Nr. 1162. ♀ Zabita 17 Marca 1872 w Słobódce leśnej.
Dar p. J. Piweczyzny.

PLATKONOGIE. Tyz. PINNATIPEDES. Temm.

ŁYSKA. FULICA.

Łyska czarna. Jar. **Fulica atra.** Linn.

Łyska pospolita. Gór.

Fulica aterima. Linn.

Fulica major. Briss.

Fulica leucoryx et aethiops. Span.

Fulica atrata et pullata. Pall.

Fulica platyura. Brehm.

Das schwarze Wasserhuhn. Brehm. *Blässente.*

La foulque noire ou macroule foulque morelle. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. U nas bardzo pospolita. Na wiosnę bardzo wczesnie przylatuje i bawi u nas do mrozów.

Szafa XII. Nr. 1163. ♂ Zabita 29 Marca 1854 w Poturzycey na stawie Wuleckim.

Nr. 1164. Młoda zabita 5 Sierpnia 1857 w Pieniakach.

Nr. 1165. ♂ Młoda w puchu zabita 16 Czerwca 1869 w Poturzycey.

Nr. 1166. ♀ Zabita 27 Kwietnia 1811 w Pieniakach.

Nr. 1167. W puchu zabita 19 Maja 1879 w Pieniakach.

PLATKONÓG. PHALAROPUS.

Płatkonóg płaskodzióby. Tyz. **Phalaropus platyrrhynchus.** Tem.

Tringa fulicaria. Linn.

Tringa glacialis. Gmel.

Phalaropus rufescens. Briss.

Phalaropus lobatus et glacialis. Lath.

Phalaropus rufus. Bech.

Phalaropus platyrrhynchus. Tem.

Phalaropus griseus. Leach.

Phalaropus fulicarius. Bonap.

Crymophilus rufus. Vieill.

Der rothe Wassertretter. Brehm.

Phalarope platyrhinque. Temm.

Ojezyczna: Mieszka w Europie i Azji aż do 68° szerokości północnej, rzadki nad Bałtykiem. W Królestwie Polskiem niespostrzegany. Tacz. U nas należy do nadzwyczajnych rzadkości, ja tylko ten jeden okaz krajowy widziałem.

Szafa XIII. Nr. 1168. Zabity około Lwowa przez prof. Pańkowskiego.

Płatkonóg rdzawoszyjny. Tyz. **Phalaropus hyperboreus.** Lath.

Tringa hyperborea et lobata. Linn.

Tringa fusca. Gmel.

Phalaropus cinereus et fuscus. Bonap.

Phalaropus Williamsii. Simmond.

Phalaropus cinereus. Mey.

Phalaropus ruficollis et cinerascens. Pall.

Lobipes hyperborea. Steph.

Phalaropus angustirostris. Naum.

Phalaropus australis. Temm.

Der graue Wassertretter. Brehm.

Phalarope hyperboré. Temm.

Ojezyczna: Europa, Azja, Ameryka północna. Często widywany na pobrzeżach morza Bałtyckiego. W Królestwie dotąd niespostrzegany. Tacz. U nas także należy do

nadzwyczajnych gości. Na stawie w Załóscach (pow. Brodzki), przez który Seret przechodzi, na spusćcie, spotkaliśmy 17 Sierpnia 1859 trzy te ptaszki i udało się przyjacielowi memu panu Schauerowi jednym strzałem ubić wszystkie trzy. Ani przedtem, ani potem nigdy ptaków tych u nas nie widziałem, i o ich zabiciu u nas nie słyssałem.

Szafa XIII. Nr. 1169. ♂	} Na spusćcie stawu Załozieckiego pod Czystopadami 17 Sierpnia 1859 razem przez p. E. Schauera zab.
Nr. 1170 ♀	
Nr. 1171 ♂	

PERKOZ. PODICEPS.

Perkoz pernykoza. Lud. **Podiceps cristatus.** Lath.

Perkoz dwuczubny. Tyz.

Nurek czubaty. Klnk.

Nurek wielki. Wodz.

Koza. Lud.

Colymbus cristatus et urinator. Linn.

Colymbus cristatus et cornutus. Briss.

Podiceps mitratus et patagiatus. Brehm.

Lophaythia cristata. Kaup.

Der gehaubte Steissfuss. Brehm.

Grébe huppé, grébe cornu. Buf.

Ojczyzna: Znaczna część Europy i Azji. U nas bardzo polity, na zimę odlatuje.

Szafa XIII. Nr. 1172. Młody zabity 14 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1173. W puchu złapany 28 Czerwca 1857 w Pieniakach.

Nr. 1174. W puchu złapany 25 Czerwca 1856 tamże.

Nr. 1175. ♀ Młody zabity 7 Sierpnia 1859 tamże.

Nr. 1176. ♀ Zabity 18 Kwietnia 1852 w Poturzycy.

Nr. 1177. ♂ Zabity 27 Kwietnia 1864 w Pieniakach.

Nr. 1178. ♂ Młody zabity 4 Listopada 1865 w Żółkwi.

Nr. 1179. Młody zabity 25 Lipca 1876 w Czerlanach.

Perkoz rdzawoszyjny. Tyz. **Podiceps rubricollis.**

Lath.

Nurek rdzawoszyj. Gór.

Colymbus griseigena. Boddaer.

Colymbus subcristatus. Jaq.

Colymbus parotis. Spar.

Colymbus rubricollis. Gmel.

Colymbus cucullatus. Pall.

Podiceps subcristatus. Bech.

Podiceps canogularis. Brehm.

Podiceps griseigena. Grey.

Der graukehlige Steissfuss. Brehm.*Le Jougris.* Buf.

Ojczyzna: Znaczna część Europy i Azji. Pospolitszym jest na północy. Tacz. U nas mniej jest pospolitym, jak pernykoza. Podczas wylewu Bugu zjawia się zawsze.

Szafa XIII. Nr. 1180. ♀ Zabity 14 Czerwca 1851 na Sokalskiem jezioruku.

Nr. 1181. Młody zabity 16 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1182. ♀ Zabity 25 Kwietnia 1853 na Horodelcu.

Nr. 1183. ♂ Zabity 9 Czerwca 1855 tamże.

Nr. 1184. ♀ Zabity 1 Czerwca 1874 w Zahajpolu. Dar p. Iwanowicza.

Nr. 1456. ♂ Zabity 7 Maja 1880 w Pieniakach, złapany w więcierz.

Perkoz zauszniuk. Kluk. **Podiceps auritus.** Lath.

Nurek rdzawoszyj. Gór.

Perkoz uszaty.

Colymbus auritus. Linn.

Podiceps nigricollis. Sand.

Der Ohrensteissfuss. Brehm.*Grèbe oreillard.* Temm.

Ojczyzna: Północ obu lądów. U nas pospolity na leśnych i polnych zarośniętych jeziorkach, na zimę odlatuje.

- Szafa XIII. Nr. 1185. ♀ Zabity 10 Maja 1852 w Poturzycy.
 Nr. 1186. Młody złapany 10 Lipca 1857 w Pieniakach.
 Nr. 1187. ♂ Zabity 10 Maja 1872 w Pieniakach.
 Nr. 1188. ♀ Zabity 16 Czerwca 1875 w Żurowiezkach.
 Nr. 1189. Młody złapany 29 Lipca 1877 w Międzygórach.
 Nr. 1190. ♂ Zabity 16 Czerwca 1878 w Poturzycy.
 Nr. 1191. ♀ Zabity 17 Czerwca 1878 w Poturzycy.
 Nr. 1192. ♀ } Zabite 4 Maja 1879 w Rychcicach. Dar
 Nr. 1193. ♂ } Jul. hr. Bielskiego.

Perkoz mniejszy. Jund. **Podiceps minor.** Lath.

Nurek mniejszy. Gór.

Colymbus fluviatilis. Briss.

Colymbus pyrenaicus. Lapsyr.

Colymbus minor et hybridus. Gmel.

Podiceps pygmaeus. Brehm.

Sylbeocyclus minor. Bonap.

Sylbeocyclus europaeus. Margill.

Tachybaptus minor. Reich.

Der kleine Steissfuss. Brehm.

Grèbe de rivière ou Castagneux. Buf.

Ojczyzna: Cała Europa. W Królestwie Polskiem znajduje się wszędzie, i jakaś część tych ptaków zimuje na oparzeliskach. Tacz. U nas dość pospolity, gnieździ się, w zimie tych ptaków nie widziałem.

Szafa XIII. Nr. 1194. Młody zabity 11 Września 1851 w Poturzycy.

Nr. 1195. ♀ Zabity 14 Czerwca 1852 w Poturzycy, z czterma młodymi.

Nr. 1196. ♂ Zabity 13 Września 1851 w Poturzycy.

Nr. 1197. Młody zabity 10 Września 1873 w Wertelce.

PŁETWONOGIE. PALMIPEDES. Cuv.

RYBOŁÓWKA. STERNA.

Rybołówka wielkodzioba. Jar. **Sterna caspia.** Pall.

Sterna Tschograva. Lepech.

Sterna megarhynchos. Mey. et Wol.

Thalasseus caspia. Boje.

Hydroprogne caspia. Kaup.

Sylochelidon caspia. Brehm.

Sterna major. Ellm.

Die kaspische Seeschwalbe. Brehm.*Hirondelle de mer Tschograva.* Temm.

Ojczyzna: Południowa Europa, Azya i Afryka. Nad morzem Kaspjijskiem i nad jeziorami północnej Azji w lecie bardzo pospolita, gnieździ się również choć w małej ilości nad morzem Niemieckiem, nad Kategatem i morzem północnem. Nad Bałtykiem nierzadka, w Królestwie Polskiem niespostrzegana. Tacz. U nas należy do wielkich rzadkości.

Szafa XIII. Nr. 1198. ♀ Zabita 21 Kwietnia 1853 w Skomorochach nad Bugiem.

Nr. 1199. Zabita w Sierpniu 1856 w Medowej między Kaplinieckim a Płotyckim stawem.

Nr. 1200. ♀ Zabita 26 Września 1870 nad Wisłą pod Krakowem. Dar dr. Nowickiego.

Rybołówka zwyczajna. Tyz. **Sterna hirundo.** Linn.

Rybitw, rybołów pospolity. Gór.

Rybołówka pospolita. Jar.

Sterna fluviatilis. Naum.

Sterna marina. Eyton.

Hydrocecropis hirundo. Boje.

Die rothfüssige Seeschwalbe. Brehm.

Hirondelle de mer pierre garin. Temm.

Ojczyzna: Europa i Ameryka północna. W Królestwie Polskiem pospolita przez cały czas lęgowy nad Wisłą, Bugiem i Niemnem i nad jeziorami w Podlaskiem i Augustowskiem. Tacz. U nas zjawia się podczas wylewów rzek np. Bugu, i na spustach wielkich stawów naszych. Czy się gnieździ, nie wiem, jaj jej nie posiadam.

Szafa XIII. Nr. 1201. ♂ Zabita 8 Sierpnia 1851 } W Poturzy nad
 Nr. 1202. ♀ Zabita 13 Sierpnia 1851 } rzycy nad
 Nr. 1203. ♂ Zabita 13 Sierpnia 1851 } Bugiem.
 Nr. 1204. ♂ Zabita 28 Czerwca 1857 w Pieniakach nad Seretem.
 Nr. 1205. ♂ Zabita 29 Sierpnia 1875 w Wertelce nad Seretem.

Rybołówka białowąsa. Tyz. **Sterna leucopareia.** Nat.

Sterna hybrida. Pall.

Sterna Delamottei. Vieill.

Viralva leucopareia. Steph.

Pelodes leucopareia. Kaup.

Hydrochelidon hybrida. Gray.

Pelodes fluviatilis. Gould.

Die schwarzbartige Seeschwalbe. Brehm.

Hirondelle de mer moustac. Temm.

Ojczyzna: Europa wschodnio-południowa i Afryka. Pospolita w Węgrzech. W Królestwie Polskiem rzadka. Tacz. U nas należy do rzadszych ptaków, jednak gnieździła się na stawie Markopolskim w pow. Brodzkim.

Szafa XIII. Nr. 1206. ♀ Zabita 21 Sierpnia 1851 } w Poturzy nad
 Nr. 1207. ♀ Zabita 21 Lipca 1851 } rzycy nad
 Nr. 1208. ♂ Zabita 24 Lipca 1851 } Bugiem.
 Nr. 1209. ♀ Zabita 24 Lipca 1851 }
 Nr. 1210. ♂ Zabita 17 Czerwca 1854 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1211. ♂ Zabita 30 Maja 1863 w Markopolu nad Seretem.

Nr. 1212. ♂ Zabita 1863 w Pieniakach.

Rybołówka białoskrzydła. Tyz. **Sterna leucoptera.** Mey.

Sterna nigra et naevia. Linn.

Sterna fessipes. Pall.

Hydrochelidon leucoptera. Boje.

Viralva leucoptera. Steph.

Hydrochelidon nigra. Gray.

Die weisschwingige Seeschwalbe. Brehm.

Hirondelle de mer leucoptèra. Temm.

Ojczyzna: Europa południowa i Azja środkowa, w Dauryi i Syberyi pospolita. Gnieździ się massami na Polesiu Wołyńskiem a głównie przy ujściu Turza do Prypeci. W Królestwie Polskiem w okolicach przytykających do Polesia gnieździ się. Tacz. U nas przebywa często z rybołówką krzyczkiem, jednak zawsze w mniejszej od tamtej ilości i gnieździ się.

Szafa XIII. Nr. 1213. ♂ Zabita 16 Maja 1851 w Poturzycy na stawie Wóleckim.

Nr. 1214. ♀	} Zabite 25 Czerwca 1851 w Poturzycy nad Bugiem.
Nr. 1215. ♂	
Nr. 1216. ♂	
Nr. 1217. ♂	Młoda zabita 26 Lipca 1851 tamże.
Nr. 1218. ♂	Zabita 25 Sierpnia 1852 tamże.
Nr. 1219. ♂	Zabita 15 Sierpnia 1854 w Węgierce (powiat Jarosławski) nad stawem.

Rybołówka krzyczek. Tyz. **Sterna nigra.** Briss.

Rybołówka czarna. Jar.

Rybitw, rybołów czarny. Gór.

Sterna fessipes. Linn.

Sterna nigra et naevia. Briss.

Hydrochelidon nigra. Boje.

Hydrochelidon nigricans et obscura. Brehm.

Hydrochelidon fissipes. Gray.

Viralva nigra. Steph.

Pelodes surinamensis. Gray.

Die schwarze Seeschwalbe. Brehm.

Hirondelle de mer noire. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azya północna. U nas najpospolitsza, na zimę wcześniej odlatuje.

Szafa XIII. Nr. 1220. ♀ Zabita 9 Sierpnia 1851 w Poturzycy na stawie Wóleckim.

Nr. 1221. ♂ Zabita 5 Sierpnia 1851 w Poturzycy nad Bugiem.

Nr. 1222. Młoda zabita 15 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1223. Młoda w puchu złapana 13 Czerwca 1855 w Poturzyzy.

Nr. 1224. Młoda w puchu złapana 11 Lipca 1857 w Pieniakach.

Nr. 1225. Młoda zabita 28 Lipca 1857 w Pieniakach.

Nr. 1226. ♂ Zabita w lecie 1863 w Pieniakach.

Rybołówka białoczelna. Tyz. ***Sterna minuta.*** Linn.

Rybitw, rybołów mały. Gór.

Sterna minor. Briss.

Sterna metopoleucos. Gmel.

Sterna antarctica. Forst.

Sternula minuta. Boje.

Sternula pomarina. Brehm.

Die Zwergseeschwalbe. Brehm.

Petite hirondelle de mer. Buf.

Ojczyzna: Europa umiarkowana i Afryka. W Królestwie Polskiem jest pospolitą i gnieździ się nad Wisłą. Tacz. U nas należy do wielkich rzadkości. Raz tylko spotkałem

stadko tych rybołówek nad Świcą, niedaleko jej ujścia do Dniestru.

Szafa XIII. Nr. 1227. ♂ Zabita 2 Maja 1862	} Nad Świcą pod Lachowicami wszystkie zabite w jednym miejscu.
Nr. 1228. ♀ Zabita 7 Maja 1862	
Nr. 1229. ♂ Zabita 7 Maja 1862	
Nr. 1230. ♀ Zabita 7 Maja 1862	
Nr. 1231. ♀ Zabita 14 Maja 1862	

MEWA. LARUS.

Mewa srebrzysta. Tyz. **Larus argentatus.** Brehm.

Larus cinereus. Briss.

Larus glaucus. Retz.

Laroides argentatus et argentaceus. Brehm.

Glaucus argentatus. Bruch.

Die Silbermöve. Brehm.

Goeland à manteau bleu. Buf.

Ojczyzna: Europa i Ameryka północna. W Królestwie Polskiem dość rzadko się pokazuje, zdarza się jednak, że się wśród zimy zapędza. Tacz. U nas należy do bardzo rzadkich gości.

Szafa XIII. Nr. 1232. ♂ Zabita 2 Maja 1872 w okolicy Lwowa.

Mewa rybołów. Lud. **Larus fuscus.**

Mewa żółtonoga. Tyz.

Larus griseus. Briss.

Larus flavipes. Mey. et Wol.

Larus cinereus. Leach.

Gavia grisea. Briss.

Leucus fuscus. Kaup.

Laroides melanotos, harengorum et fuscus. Brehm.

Dominicanus fuscus. Bruch.

Clupeilarus fuscus. Bonap.

Die Heringsmöwe. Brehm.

Mouette à pieds jaunes. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azya, Afryka i północna Ameryka.

W Europie gnieździ się na północnych wybrzeżach. Tacz.

U nas na przelotach osobliwie jesiennych nie rzadka.

Szafa XIII. Nr. 1233. ♂ Zabita 13 Października 1854
w Załóscach.

Nr. 1234. ♂ Młoda zabita 7 Paźdz. 1871 w Załóscach.

Nr. 1235. ♀ Zabita 25 Maja 1851 w Poturzycy nad
Bugiem.

Nr. 1236. ♂ Zabita 26 Maja 1851 tamże.

Nr. 1237. ♂ Zabita 24 Czerwca 1877 w okolicy Jasła.

Nr. 1238. ♀ Zabita 30 Maja 1871 w Dzibułkach. Dar
p. Siarkiewicza.

Nr. 1239. ♀ Młoda zabita 29 Paźdz. 1871 w Załóscach.

Mewa pospolita. Jund. **Larus canus.** Linn.

Mewa siwa. Gór.

Wrona morska. Lud.

Larus hybernus. Gmel.

Larus procellosus. Bech.

Larus cyanorhynchus. Key. et Bla.

Gavia cinerea major. Briss.

Rissa nivea. Bonap.

Die Sturmmöwe. Brehm.

Mouette à pieds bleus. Temm.

Ojczyzna: Wybrzeża Szkocyi, Irlandyi, Danii, Szwecyi,

Islandyi, Holandyi i niektóre jeziora północnej Europy.

Gnieździ się na jeziorach litewskich. W Królestwie Pol-

skiem w przelotach pospolita. Tacz. U nas w przelotach

osobliwie jesiennym nie rzadka.

Szafa XIII. Nr. 1240. ♀ Zabita 31 Października 1854 na
stawie Załozieckim.

Nr. 1241. ♀ Zabita 24 Października 1853 w Poturzycy
nad Bugiem.

- Nr. 1242. ♂ Zabita 25 Października 1859 na stawie
Załozieckim.
Nr. 1243. ♀ Zabita 22 Października 1862 tamże.
Nr. 1244. ♂ Zabita 20 Grudnia 1869 w Załoścach na
Serecie. Dar p. Horwata.
Nr. 1245. ♂ Zabita 27 Listopada 1873 w Zubrzy pod
Lwowem.

Mewa śmieszka. Kluk. **Larus ridibundus.** Linn.

Mewa krzykliwa. Gór.

Larus cinerarius et ridibundus. Linn.

Larus atricilla et naevius. Pall.

Larus erythropus. Gmel.

Xema ridibundum. Boje.

Xema pileatum. Brehm.

Chroicocephalus ridibundus. Eyton.

Gavia capistratus. Bonap.

Die Lachmöwe. Brehm.

Mouette ricuse. Buf.

Ojczyzna: Europa. W Królestwie Polskiem gnieździ się na jeziorach w pow. Radzymskim i Krasnostawskim, i na jeziorach Augustowskich. Tacz. U nas na ciągu osobliwie jesiennym bardzo pospolita na spustach stawów, gdzie do mrozów bawi. Dawniej gnieździły się na Jaryczowskim stawie (pow. Kamionka Strumiłowa), i ztamtąd posiadają jaja, ale od lat paru staw ten spuszczone. Na naszych dużych stawach pow. Brodzkiego nigdy ich w czasie lęgowym nie widziałem, choć na jesiennym ciągu zjawiają się w wielkich stadach.

Szafa XIII. Nr. 1246. Młoda zabita w Czerwcu 1851 w Poturzyca nad Bugiem.

Nr. 1247. ♀ Zabita 10 Października 1855 na stawie Załozieckim.

Nr. 1248. ♀ Zabita 18 Listopada 1862 tamże.

Nr. 1249. ♀ Zabita 12 Czerwca 1863 w Poturzycey nad Bugiem.

Nr. 1250. ♂ Zabita w Listopadzie 1863 w okolicy Lwowa.

Nr. 1251. ♀ Zabita 25 Maja 1868 na stawie Markopolskim.

Mewa najmniejsza. Tyz. *Larus minutus*. Pall.

Mewa mała. Gór.

Larus d'Orbigny. Aud.

Larus nigrotis. Less.

Larus pygmaeus. Bory.

Xema minutum. Boje.

Hydrocoloeus minutus. Kaup.

Chroicocephalus minutus. Eyton.

Gavia minuta. Macquill.

Die Zwergmöwe. Brehm.

Mouette pygmée. Temm.

Ojczyzna: Europa i Azya północna. Nad Bałtykiem nie rzadka, w Krymie dość pospolita. Po nad Wisłą zalatuje niekiedy, a mianowicie w jesieni w głąb Królestwa. Tacz. U nas należy ta mewa także do bardzo rzadkich gości. Spotkałem raz stadko złożone z sztuk około 15 na spuszcie małego stawku w Batkowie pow. Brodzkim, bawiły tam ze trzy dni, i reszta niedobitków znikła jednej nocy. A przedtem ani potem o zabiciu tej mewy u nas nie miałem wiadomości.

Szafa XIII. Nr. 1252. ♂

Nr. 1253. ♀

Nr. 1254. ♀

Nr. 1255. ♀

Nr. 1256. ♀

Nr. 1257. ♂

Na stawie Batkowskim
9 Maja 1864 zabite wszystkie
jednego dnia.

WYDRZYK. LESTRIS.

Wydrzyk pasożytny. Tyz. *Lestris parasitica*. Boje.

Rybołów czarny. Gm.

- Larus parasiticus. Linn.
 Larus crepidatus. Gmel.
 Catarracta cephus. Brunn.
 Catarracta parasitica. Retz.
 Lestris parasiticus et crepidatus. Temm.
 Lestris Richardsonii. Svain.
 Lestris Buffoni. Brehm.
 Lestris parasita. Key. et Bla.
 Stercorarius cephus. Degl.
 Stercorarius parasiticus. Gray.

Schmarotzerraubmöve. Brehm.

Stercoraire parasite. Temm. *Labbe parasite.* Degl.

Ojczyzna: Kraje polarne Europy i Ameryki północnej.
 P. Taczanowski cytuje dwa okazy tego ptaka, zabite jeden w Potoku złotym w Krakowskim 1854, drugi w okolicy Ostrołęki 1857, obydwaj ptaki bardzo młode.
 U nas należy również do rzadkich gości.

Szafa XIII. 1258. w Niemirowie (dopływ Bugu) w lecie 1850.
 Nr. 1259. ♂ Zabity w lecie 1861 na Hołosku. Dar p. F. Krattera.
 Nr. 1260. ♀ Zabity 16 Września 1874 na bagnach w Birezy. Dar p. Ilnatowicza.

Wydrzyk żółtoszyjny. Tyz. **Lestris pomarina.**

- Lestris parariticus et pomarinus. Temm.
 Lestris sphaeriuros. Brehm.
 Larus parasiticus et crepidatus. Mey. et Wol.
 Catarractes pomarina. Steph.
 Catarractes parasita. Pall.
 Coprotheris pomarinus. Reich.
 Stercorarius striatus. Briss.
 Stsercorarius pomarinus. Vieill.

Die Kugelschwanzige Raubmöve. Brehm.

Stercoraire pomarin. Temm.

Ojczyzna: Polarne kraje Europy i Ameryki. Pospolity w Norwegii. W czasie wędrówek zwidza dość często pobraża Europy umiarkowanej a nawet niekiedy w głąb lądów zalatuje, w Niemczech w wielu miejscach bywał ubijany. W Królestwie Polskiem bardzo rzadki. Tacz. Zbierając od lat przeszło 40 ptaki krajowe, nigdy ptaka tego nie widziałem i o zabiciu jego nie słyszałem, dopiero 30 Września 1879 zjawiły się cztery okazy tego ptaka na spuszcie stawu w Ratyszczach (pow. Brodzki), przez który staw przepływa Seret. Ptaki te były bardzo zmęczone, zabił je stawniczey p. Vogel.

Szafa XIII. Nr. 1261. ♂ } Zabite 30 Września 1879.
 Nr. 1262. ♀ }
 Nr. 1263. ♂ } Zabite w Październiku 1879.
 Nr. 1264. ♀ }

GEŚ. ANSER.

Geś dzika. Lud. **Anser cinereus.** Mey.

Geś popielata. Jar.

Geś pospolita. Gór.

Anas anser. Gmel.

Anas anser ferus. Temm.

Anser ferus. Steph.

Anser palustris. Flemm.

Anser vulgaris. Pall.

Anser sylvetris. Brehm.

Die Graugans. Naum.

Oie cendrée. Temm.

Ojczyzna: Północne kraje Europy i Azji. W Królestwie Polskiem na przelotach pospolita, dawniej gnieździła się koło Łęczycy nad Bzurą, lecz po osuszeniu bagien już

się nigdzie nie gnieździ. Tacz. U nas bardzo pospolita, gnieździ się na wielu naszych stawach np. w powiecie Brodzkim na stawach: Pieniackim, Werteleckim i t. p.

- Szafa XV. 1265. ♀ Zabita 17 Kwietnia 1861 }
 Nr. 1266. ♂ Zabita 2 Maja 1877 } w Pieniakach.
 Nr. 1267. ♀ Zabita 21 Marca 1872 }
 Nr. 1268. ♂ Młoda zabita 12 Sierp. 1872 }
 Nr. 1269. ♀ Zabita 24 Marca 1877 w Zwierzyniu.
 Nr. 1270. ♂ Młoda zabita 7 Listopada 1867 na Werteleckim stawie. Zabił Kaz. hr. Wodzicki.

Geś posiewnica. Tacz. **Anser segetum.** Mey. et Wol.

Kaczka geś posiewnica. Jar.

Geś litewska. Luđ.

Geś zbożowa. Gór.

Geś dzika. Zaw.

Anas segetum. Gmel.

Anser sylvestris. Briss.

Anser ferus. Flemm.

Anser arvensis. Brehm.

Die Saatgans. Brehm.

Oie vulgaire ou sauvage. Temm.

Ojczyzna: W lecie kraje polarne, na zimę posuwa się ku południowi. U nas na przelotach pospolita.

Szafa XV. Nr. 1271. ♂ Zabita 30 Listopada 1851 w Skomorochach nad Bugiem.

Nr. 1272. ♂ Zabita 21 Listopada 1855 w Ratyszczach nad Seretem.

Nr. 1273. ♂ Zabita 2 Listopada 1857 w Wertelce.

Nr. 1274. ♂ Zabita 14 Października 1872 w Podpieczarach. Dar Klem. hr. Miączyńskiej.

Geś polna. Tacz. **Anser arvensis.** Brehm.

Kaczka geś polna. Tyz.

Anas grandis. Gmel.

Anas rufescens. Brehm.

Die Ackergans. Naum. *Die rostgelbgraue Gans.* Brehm.

Ojczyzna: W lecie kraje polarne. W Królestwie Polskiem pospolita. Tacz. U nas na przelotach zjawia się, ale znacznie rzadziej, jak poprzedzająca.

Szafa XV. Nr. 1275. ♀ Zabita 20 Marca 1852 w Rowiszczu na polu.

Nr. 1276. ♀ Zabita 2 Listopada 1857 na Markopolskich polach.

Geś białoczelną. Tacz. ***Anas albifrons.*** Bech.

Kaczka geś białoczelną. Jar.

Geś białoczółdą. Gór.

Anas albifrons. Gmel.

Anser septentrionalis, sylvestris. Briss.

Anser erythropus. Flem.

Anser medius. Temm.

Anser intermedius. Naum.

Anser Bruchii. Bonap.

Die weissstirnige Gans. Brehm.

Oie rieuse. Temm.

Ojczyzna: Europa, Azya i Ameryka północna. Tacz. U nas na przelotach trafia się, choć ją do pospolitych ptaków zaliczyć nie można. Lubi najlepiej zapadać na pastwiskach.

Szafa XV. Nr. 1277. ♀ Zabita 3 Paźdz. 1852 w Zawieszni.

Nr. 1278. ♂ Zabita razem z poprzedzającą.

Nr. 1279. ♂ Zabita 23 Maja 1853 pod Dobraczynem.

Nr. 1280. ♂ Zabita 18 Września 1854 w Zarzeczcu.

Nr. 1281. ♀ Zabita 6 Kwietnia 1863 }
Nr. 1282. ♂ Zabita 6 Kwietnia 1863 } w Medowy.

Dar Wacława hr. Dzieduszyckiego.

Geś Bernikla. Tacz. **Anser Bernicla.** Linn.

Geś północna. Gór.

Kaczka geś Bernikla. Tyz.

Geś szyjobręcz. Zaw.

Anas Bernicla. Linn.

Anser torquatus. Frisch.

Anser brenta. Pall.

Bernicla brenta. Steph.

Bernicla melanopsis. Macgill.

Die Ringelgans. Brehm.*Oie cravant.* Temm.

Ojczyzna: Kraje polarne całej północnej półkuli. W Królestwie Polskiem rzadka. Tacz. U nas do bardzo rzadkich gości należy.

Szafa XV. Nr. 1283. ♂ Zabita 4 Lutego 1873 }
 Nr. 1284. ♂ Zabita 2 Marca 1878 } koło Jasła.
 Dar dra Jana Biesiadeckiego.

ŁABĘDŹ. CYGNUS.**Łabędź gędziec.** Tacz. **Cygnus musicus.** Bech.

Kaczka łabędź gędziec lub dziki. Tyz.

Łabędź dziki. Gór.

Cygnus ferus. Ray.

Anas cygnus. Linn.

Cygnus melanorhynchus. Mey.

Cygnus xanthorhinus. Naum.

Cygnus olor major. Pall.

Olor musicus. Wagl.

Der Singschwan. Brehm.*Cygne sauvage.* Buf.

Ojczyzna: Kraje polarne. Gnieździ się na wielkich jeziorach w Rosyi, w Syberyi, w Szwecyi, Norwegii, Laponii,

Islandyi i na jeziorze Lubanie w Kurlandyi. Tacz. U nas na przelotach nierzadki, zjawia się nawet wśród zimy.

Szafa XV. Nr. 1285. ♀ Zabity 20 Listopada 1850 na młynówce Horodeleckiej.

Nr. 1286. ♀ Zabity 20 Listopada 1855 na Wuleckim stawie.

Nr. 1287. ♂ Zabity 29 Października 1861 w Busku nad Bugiem.

Nr. 1288. ♂ Zabity 6 Listopada 1876 w Ratyszczach.

Nr. 1289. ♂ Zabity 24 Listopada 1877 na Dniestrze koło Żurawna. Dar p. Tadeusza Chajęckiego.

Łabędź nadobny. Tacz. *Cygnus gibbus*. Bech.

Kaczka łabędź nadobny. Tyz.

Łabędź domowy. Gór.

Cygnus mansuetus. Ray.

Anas cygnus. Linn.

Anas olor. Gmel.

Cygnus sybilus. Pall.

Cygnus olor. Vieill.

Der Hoeckerschwan. Brehm.

Le cygne tuberculé ou domestique. Buf.

Ojczyzna: Łabędź nadobny t. j. nasz domowy w stanie dzikim żyje w krajach mniej północnych, jak łabędź gędziec. Gnieździ się od Pomorza zacząwszy przez całą Rosyę północną i Syberyę. W Litwie jest rzadszy od poprzedzającego, ale częściej się gnieździ. Tacz. Do nas przylatuje jak poprzedzający.

Szafa XV. Nr. 1290. ♂ Był chowany w Poturzycy, zginął 1858.

Nr. 1291. ♂ Zabity 19 Listopada 1872 na Dniestrze pod Żurawnem. Dar p. Chajęckiego.

Nr. 1292. W puchu, był chowany w Moszkowie 1878. Dar p. Stanisława Polanowskiego.

KACZKA. ANAS.

Kaczka ohar. Rzą. **Anas tadorna.** Linn.

Kaczka podgorzelec. Jar.

Kaczka norowa. Gór.

Anas cornuta. Gmel.

Tadorna familiaris. Boje.

Tadorna vulpanser. Flem.

Tadorna Gibbera, littoralis et maritima. Brehm.

Vulpanser tadorna. Key. et Bla.

Die Brandente. Brehm.

Canard tadorne. Buf.

Ojczyzna: Wybrzeża morskie Europy i Azji północnej. Do Królestwa Polskiego załatuje przypadkowo i to bardzo rzadko. Tacz. U nas należy do nadzwyczajnych rzadkości. Widziałem jedyny okaz u śp. radcy Tomka. Zabity w Malechowie w r. 1837.

Kaczka krzyżówka. Lud. **Anas boschas.** Linn.

Kaczka krakwa. Tyz.

Kaczka pospolita, dzika, szarka, burka. Lud.

Anas fera Briss.

Boschas domestica. Svain.

Die Stockente. Brehm.

Canard sauvage. Buf.

Ojczyzna: Cała północna półkula. U nas przez rok cały najpospolitsza.

Szafa XVI. Nr. 1293. Młoda w puchu zabita 3 Lipca 1854 w Boratynie na jeziorku.

Nr. 1294. ♂ Zabita 15 Czerwca 1854 na Sokalskiem jeziorku.

Nr. 1295. ♂ Zabita 16 Czerwca 1855 w Zawiszni.

Nr. 1296. ♂ Zabita 20 Kwietnia 1875. Kupiona na lwowskim rynku.

Nr. 1297. ♂ Zabita 16 Listopada 1865. Kupiona na Lwowskim targu.

Kaczka grzechotka. Kluk. **Anas strepera.** Linn.

Kaczka szarka. Lud.

Kaczka krakwa. Gór.

Anas Kekuschka. Pall.

Chaulodus strepera. Svain.

Ktinorhynchos strepera. Eyton.

Chautelasmus streperus. Gray.

Querquedula strepera. Macgil.

Die Schnatterente. Brehm.

Canard Chipeau ou Ridenne. Tem.

Ojczyzna: Europa i Rossya Azyatycka. Pospolita w Holandyi, rzadsza w północnych Niemczech, gnieździ się na dolnym Dniestrze i Dunaju. W Królestwie Polskiem dosyć rzadka. Tacz. U nas wszędzie pospolita, gnieździ się, ma swoje ulubione stawy i jeszcze w mrozy spotykać ją można.

Szafa XVI Nr. 1298. Zabita 6 Lipca 1851 w Zarzeczcu na sadzawce.

Nr. 1299. ♀ Zabita 31 Lipca w Poturzyey na Bugu.

Nr. 1300. ♂ Zabita 28 Sierpnia 1851 tamże.

Nr. 1301. ♀ Zabita 14 Października 1854 w Radymnie na Sanie.

Nr. 1302. ♂ Zabita 13 Czerwca 1855 w Sokalu na Bugu.

Nr. 1303. Młoda w puchu złapana 16 Lipca 1855 w Dobraczynie.

Kaczka świstun. Lud. **Anas penelope.** Linn.

Kaczka gwizdząca. Tyz.

Kaczka piszczałka. Kluk.

Świstun. Lud.

Anas fistularis. Briss.

Anas kagolka. Gmel.

Mareca fistularis. Steph.

Mareca penelope. Selly.

Die Pfeifente. Brehm.

Canard siffleur. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja. Pospolita na przelotach na wiosnę i w jesieni.

Szafa XVI. Nr. 1304. ♂ Zabita 23 Września 1851 w Poturzyce na Bugu.

Nr. 1305. ♀ Zabita 23 Września 1851 tamże.

Nr. 1306. ♀ Zabita 15 Października 1859.

Nr. 1307. ♂ Zabita w Marcu 1863 w Stryjskiem na Świcy.

Nr. 1308. ♂ } Kupione na rynku we Lwowie 13 Kwie-

Nr. 1309. ♂ } tnia 1868.

Kaczka płaskonos. Jund. **Anas clypeata.** Linn.

Płaskonos. Gm.

Anas rubens. Gmel.

Rhynchaspis clypeata. Steph.

Spatula clypeata. Flem.

Clypeata macrorhynchos, platyrhynchos, pomarina et brachyrhynchos. Brehm.

Die Löffelente.

Canard souchet. Temm.

Ojczyzna: Północne kraje całej kuli ziemskiej. U nas pospolita. Ma swoje ulubione stawy, na których gnieździ się i do mrozów prawie przebywa, lubi gnieździć się także po zarośniętych polnych jeziorkach.

Szafa XVI. Nr. 1310. Młoda w puchu, zabita 3 Sierpnia 1851 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1311. ♀ Zabita 24 Paźdz. 1851 na Wóleckim stawie.

Nr. 1312. Młoda zabita 2 Września 1852 na Sokalskiem jeziorze.

- Nr. 1313. ♀ Zabita 21 Czerwca 1854 w Zawiszni.
 Nr. 1314. Młoda w puchu złapana 4 Czerwca 1855
 w Skomorochach nad Bugiem.
 Nr. 1315. ♂ Zabita 23 Kwietnia 1860 we Lwowie na
 rynku kupiona.
 Nr. 1316. ♂ Zabita 2 Paźdz. 1862. Kupiona we Lwo-
 wie na rynku.
 Nr. 1317. ♂ Zabita 15 Maja 1873 w Gródku. Odm.
 białe piersi, falistociemno przegowane.

Kaczka cyranka. Gm. **Anas querquedula.** Linn.

Cyranka. Gm.

Anas circia. Linn.

Querquedula circia. Steph.

Querquedula glaucoptera et scapularis. Brehm.

Cyanoptera circia. Eyt.

Pterocyanea circia. Bonap.

Querquedula aestiva. Briss.

Die Knackente. Brehm.

La sarcelle d'été. Temm.

Ojczyzna: Cała Europa i Azja północna. U nas bardzo
 pospolita.

Szafa XVI. Nr. 1318. ♀ Zabita 18 Kwietnia 1851.

Nr. 1319. ♂ Zabita w Maju 1852 w Poździejczu.

Nr. 1320. ♀ Zabita 17 Kwietnia 1852 w Poturzycey.

Nr. 1321. ♂ Młoda zabita 22 Czerwca 1854 w Horo-
 dłowicach na Bugu.

Nr. 1322. ♂ Zabita 22 Czerwca 1854 w Wojsławicach.

Nr. 1323. Zabita 20 Lipca 1879 w Horodence. Dar
 p. Fel. Adaszyńskiego. Odm. cały spód na różowo
 zafarbowany.

Kaczka cyraneczka. Gm. **Anas crecca.** Linn.

Querquedula minor. Briss.

Querquedula crecca. Steph.

Querquedula subcrecca et creccoides. Brehm.

Nettion crecca. Kaup.

Die Kriekente. Brehm.

Sarcelle d'hiver. Buf.

Ojczyzna: Europa i kraje północne Azji i Ameryka. U nas w późnej jesieni i wczesnej wiosnie bardzo pospolita.

Nie wiem, czy się u nas gnieździ.

Szafa XIV. Nr. 1324. ♂ Młoda zabita 3 Października 1851 na Sokalskiem jezioroku.

Nr. 1325. ♀ Zabita 16 Listopada 1851 w Poturzycy na Bugu.

Nr. 1326. ♀ Zabita 21 Maja 1852 w Komarowej Wolicy.

Nr. 1327. ♂ Zabita 6 Lipca 1854 w Poturzycy.

Nr. 1328. ♂ Zabita 18 Kwietnia 1858 w Pieniakach.

Nr. 1329. ♂ Zabita 4 Kwietnia 1872 w Pieniakach.

Nr. 1330. ♂ Zabita 26 Kwietnia 1875 w Sokalu.

Nr. 1331. ♂ Zabita 3 Kwietnia 1877 w Barszczowicach.

Dar Wilh. hr. Siemieńskiego.

Nr. 1332. ♂ Zabita 14 Marca 1878. Dar p. Berzeviczego.

Kaczka rożeniec. Tyz. **Anas acuta.** Linn.

Kaczka długosterna. Tyz.

Kaczka strzałogon. Kluk.

Kaczka jaskółczyogon. Lud.

Kaczka długoogonowa. Gór.

Anas longicauda. Briss.

Anas caudacuta. Leach.

Anas candata. Brehm.

Dafila caudata. Steph.

Dafila acuta. Eyton.

Trachelonetta acuta. Kaup.

Phasianurus acutus. Wagl

Querquedula acuta. Sell.

Querquedula caudacuta. Margill.

Die Spiessente. Brehm.

Canard à longue queue ou Pilet. Buf.

Ojczyzna: Europa, Azja i Ameryka. W Królestwie Polskim dosyć pospolita. Tacz. U nas pospolita gnieździ się na polnych jeziorach zarośniętych, ale również i po stawach, na zimę odlatuje dość późno.

Szafa XVI Nr. 1333. ♀ Zabita 18 Lipca 1851 na Sokalskiem jezioru.

Nr. 1334. Młoda w puchu złapana 18 Lipca 1851 tamże.

Nr. 1335. ♂ Zabita 18 Listopada 1852 tamże.

Nr. 1336. ♂ Zabita 24 Czerwca 1853 w Zarzeczu.

Nr. 1337. ♀ Zabita 24 Paźdz. 1853 w Poturzycy na Bugu.

Nr. 1339. ♂ Kupiona 26 Kwietnia 1861 na rynku Lwowskim.

Nr. 1340. ♂ Zabita 20 Kwietnia 1872 w Pieniakach.

Nr. 1341. ♂ Kupiona na rynku Lwowskim 26 Marca 1873.

Nr. 1342. ♂ Zabita 10 Lipca 1879 w Pieniakach.

Kaczka hełmiasta. Tyz. *Anas rufina.* Pall.

Kaczka rdzawoczub. Jar.

Kaczka czubata. Gór.

Anas fistularis cristata. Briss.

Branta rufina. Boje.

Fuligula rufina. Steph.

Netta rufina. Kaup.

Callichen ruficeps et rufinus. Brehm.

Mergoides rufina. Eyt.

Aythya rufina. Marg.

Die Kolbentauchente. Brehm.

Conard siffleur huppé. Buf.

Ojczyzna: Wschodnie europejskie kraje i Azja. Gnieździ się w okolicach morza Kaspijskiego nad Wołgą i na Sy-

beryi. Ma się wywodzić na Podolu i w Węgrzech. W Królestwie Polskiem należy do najrzadszych i przypadkowych gości. Tacz. U nas również nadzwyczaj rzadka, raz tylko, o ile mi wiadomo, na Prucie w okolicy Kołomyi zabita, i ta stoi w moim zbiorze.

Szafa XVI. Nr. 1343. ♂ Zabita pod Kołomyją 1858 r. na Prucie. Dar pani J. Piweczyzny.

Kaczka uhla. Rzą. *Anas fusca*. Linn.

Kaczka brunatna, głowienka. Gór.

Anas nigra major. Briss.

Anas fuliginosa. Bech.

Anas carbo. Pall.

Oidemia fusca. Flem.

Melanitta fusca. Boje.

Fuligula fusca. Degl.

Die Sammttauchente. Brehm.

Grande Macreuse. Buf.

Ojczyzna: Północne kraje stałego lądu. Pospolita w Norwegii, Szwecyi, Laponii i w północnej Syberyi. W Królestwie Polskiem rzadka. Tacz. U nas w późnej jesieni i na wiosnę nie rzadka. W r. 1874 gnieździły się te kaczki na stawie w Międzygórach w pow. Brodzkim, nie wątpię, że się muszą gnieździć u nas i w innych miejscowościach.

Szafa XVII. Nr. 1344. ♀ } Zabite 22 Października 1852 na
Nr. 1345. ♂ } stawie Horodeleckim.

Nr. 1346. ♀ Zabita w Listopadzie 1855 r. na stawie Werteleckim

Nr. 1347. ♂ Zabita 15 Grudnia 1855 na Serecie pod Wertelką.

Nr. 1348. } Młode w puchu złapał 10 Czerwca 1874 na
Nr. 1349. } Międzygóreckim stawie Bazyli Jackowski.

Nr. 1350. ♂ Zabita 5 Listopada 1875 w Świerzu. Dar p. Wal. Czajkowskiego.

Nr. 1351. ♂ Zabita 24 Grudnia 1877 na Zbruczu. Dar p. Marc. Jaworowskiego.

Nr. 1352. ♂ Zabita 26 Listopada 1879 na stawie w Ponikwie. Dar Em. hr. Borkowskiego.

Kaczka czarna. Kluk. **Anas nigra.** Linn.

Anas atra. Pall.

Anas cinerea. Gmel.

Anas cineraceus. Bech.

Oedemia nigra. Flem.

Oedemia leucocephala. Flem.

Melanitta nigra. Boje.

Fuligula nigra. Degl.

Die Trauertauchente. Brehm.

Canard macreuse. Buff.

Ojczyzna: Północna Europa i Azja. Pospolita jest w Islandyi, Szwecyi i Norwegii, w Laponii, Finlandyi i północnej Rosyi. Na przelotach mnóstwo ich zalatuje na półbrzeża zachodniej Europy. W Królestwie Polskiem rzadka, pojedynczo tylko zalatuje. Tacz. U nas bardzo rzadka.

Szafa XVII. Nr. 1353. ♀ Zabita 7 Grudnia 1854 na Bugu pod Skomorochami.

Nr. 1354. ♂ Zabita 6 Czerwca 1870 na Sanie pod Niedową. Dar p. Fischera.

Kaczka czernica. **Anas fuligula.** Linn.

Anas latirostra. Brün.

Anas scandiaca. Gmel.

Anas colymbis. Pall.

Anas arctica. Leach.

Aythya fuligula. Boje.

Nyroca fuligula. Flem.

Fuligula cristata. Steph.

Anas cristata. Leach.

Die Reihertauchente. Brehm.

Canard Morillon. Buf.

Ojczyzna: Latem kraje północne, w zimie posuwa się ku strefom umiarkowanym. Tacz. U nas nie rzadka, sądzą, że się też gnieździć musi.

Szafa XVII. Nr. 1355. Zabita 7 Marca 1852 kupiona na rynku lwowskim.

Nr. 1356. ♂ Zabita 7 Kwietnia 1852 na stawie Wuleckim.

Nr. 1357. ♀ Zabita 10 Listopada 1854 na Sanie pod Radymnem. Dar p. J. Kaczkowskiego.

Nr. 1358. ♀ Zabita 18 Listopada 1859 w Pieniakach.

Nr. 1359. ♂ Zabita 29 Kwietnia 1861 tamże.

Kaczka ogorzałka. Myśl. pt. **Anas marila.** Linn.

Anas frenata. Spor.

Aythya marila. Boje.

Fuligula marila. Steph.

Nyroca marila. Flem.

Aythya islandica et leuconotos. Brehm.

Fuligula Gesneri. Eyt.

Die Bergtauchente. Brehm.

Canard millouinan. Buf.

Ojczyzna: Kraje polarne. Gnieździ się w Islandyi, Szwecyi i Norwegii, w Laponii i w Rossyi północnej azyatyckiej i europejskiej. W Królestwie Polskiem na ciągach nie obficie przybywa. Tacz. U nas na przelotach zjawia się prawie zawsze, czasem nawet dość licznie.

Szafa XVII. Nr. 1360. ♀ } Zabite 2 Marca 1855 na Wer-
Nr. 1361. ♀ } teleckim stawie.

Nr. 1362. ♂ Zabita 30 Października 1860. Dar p. Fel. Rosnowskiego.

Nr. 1363. ♂ Zabita 29 Listopada 1863.

Nr. 1364. ♂ Kupiona na rynku Lwowskim 24 Kwietnia 1870.

Nr. 1365. ♀ Zabita 27 Października 1875.

Nr. 1366. ♂ } Kupione od chłopca z Kołodrub (nad
Nr. 1367. ♂ } Dniestrem) 31 Marca 1879, łapano na
siedła razem z kaczką lodówką.

Kaczka ponur. Lud. **Anas ferina.** Linn.

Kaczka podgorzałka. Tyz.

Kaczka kasztanowata. Jar.

Anas ruficollis. Scop.

Anas rufa. Gmel.

Nyroca ferina. Flem.

Fuligula ferina. Steph.

Aythya ferina. Boje.

Aythya erythrocephala. Brehm.

Die Tafeltauchente. Brehm.

Canard millouin. Temm.

Ojczyzna: Kraje północne Europy i Azji. W Królestwie Polskiem należy do rzadszych gatunków. Tacz. U nas pospolita, ma również swoje ulubione stawy, na których gnieździ się i do późna przesiaduje.

Szafa XVII. Nr. 1368. ♂ Zabita 16 Sierpnia 1851 na Sokalskiem jeziorze.

Nr. 1369. ♂ Zabita 20 Sierpnia 1851 w Poturzycy na Bugu.

Nr. 1370. ♂ } Zabite 14 Kwietnia 1853 w Poturzycy

Nr. 1371. ♀ } nad Bugiem.

Nr. 1372. ♂ Kupiona 15 Kwietnia 1872 na rynku lwow.

Nr. 1373. ♂ Zabita 9 Sierpnia 1872 na stawie Ratyskim.

Kaczka podgorzałka. Lud. **Anas leucopthalmos.** Bech.

Kaczka białooka. Jar.

Anas nyroca. Gould.

Anas africana et ferruginea. Gmel.

Anas glaucion. Pall.

Aythya nyroca. Boje.

Fuligula nyroca. Steph.

Nyroca leucophtalmos. Flemm.

Nyroca ferruginea. Dresser.

Die weissaugige Tauchente. Brehm.

Canard à Iris blanc ou nyroca. Buf.

Ojczyzna: Europa i Azja U nas wszędzie bardzo pospolita.

Szafa XVII. Nr. 1374. Młoda w puchu złapana 31 Czerwca 1851 w Poturzycey.

Nr. 1375. ♂ Zabita 13 Listop. 1852 na stawie Wóleckim.

Nr. 1376. ♂ Zabita 10 Maja 1859 w Pieniakach.

Nr. 1377. Młoda w puchu zabita na Międzygórskim stawie.

Nr. 1378. ♀ Kupiona 4 Listopada 1875 na rynku lwowskim. Odm. grzbiet jasno przegowany.

Kaczka białogłowa. Tyz. *Anas mersa.* Pall.

Anas leucocephala. Scop.

Erismatura mersa. Bonap.

Erismistura leucocephala. Bonap.

Undine mersa. Key. et Bla.

Biziura leucocephala. Schleg.

Fuligula mersa. Degl.

Die Ruderente. Weisskopfente. Brehm.

Canard couronné. Temm. *L'érismisture leucocéphale.* Degl.

Ojczyzna: Europa wschodnia, Syberya wschodnia i środkowa, zjawia się bardzo rzadko we Francyi, częściej widzieć się daje nad morzem Czarnem, w Grecyi, w Sardinii. Degl. Pan Taczanowski o niej nie wspomina. Hr. Platter pisze: Ma być w kraju widziana. U nas bardzo rzadka.

Szafa XVI. Nr. 1379. ♂ Zabita 2 Czerwca 1862 w Tarnopolu.

Nr. 1380. ♂ } Zabite razem 26 Maja 1863 nad Bu-
 Nr. 1381. ♂ } giem w okolicy Buska. Dar p. Mich.
 Torosiewiczza.

Kaczka krzykliwa. Jund. **Anas clangula.** Linn.

Kaczka zimowa, zimówka. Lud.

Gogoł. Lud.

Anas glaucion. Linn.

Anas hyemalis. Pall.

Clangula chrysophthalmos. Steph.

Clangula vulgaris. Flem.

Clangula leucomela, peregrina et glaucium. Brehm.

Glaucion clangula. Kaup.

Die Schelltauchente. Brehm.*Canard garrot.* Buf.

Ojczyzna: Północna Europa i Azja. U nas zjawia się w jesieni, a na wiosnę wcześniej odlatuje.

Szafa XVI. Nr. 1382. ♂ Zabita 17 Marca 1851	} w Poturzyce na Bugu.
Nr. 1383. ♀ Zabita 8 Stycznia 1852	
Nr. 1384. ♂ Zabita 12 Stycznia 1852	
Nr. 1385. ♂ Zabita 21 Marca 1869	
Nr. 1386. ♂ Młoda zabita 9 Listopada 1875 w Jaśle.	
Nr. 1387. ♂ Zabita 26 Listopada 1879 w Ponikwie.	
Dar Em. hr. Borkowskiego.	

Kaczka lodówka. **Anas glacialis.** Linn.

Kaczka wdówka. Kluk.

Anas hyemalis. Linn.

Anas longicauda, islandica. Briss.

Clangula glacialis. Boje.

Harelda glacialis. Steph.

Pagonetta glacialis. Kaup.

Crymonessa glacialis. Margill.

Fuligula glacialis. Bonap.

Die Eistauchente. Brehm.*Canard de Miclon.* Buf.

Ojczyzna: Kraje polarne starego i nowego ładu, na zimę nie wiele posuwa się ku południowi. W Królestwie Polskim rzadka. Tacz. U nas bardzo rzadka, w zawiewne zimy zjawia się pojedynczo lub stadkami na odkrytych wodach. W r. 1849 zjawiała się w różnych okolicach. Liczne jak się zdaje stada pojawiły się na Dniestrze, a mianowicie w okolicach Kołodrub (pow. Rudeński). W całej tamtej okolicy obfitującej w ptactwo błotne łapie ludność ptaki błotne i wodne na sidła. Otóż znaczna liczba tych kaczek łowionych na sidła pojawiła się na rynku Lwowskim, a nie mała była mnogość tych ptaków, kiedy po ulicach Lwowa spotykano włościan z Kołodrub częstujących przechodniów temi kaczkami. Pierwsze pojawiły się ostatniego Marca, ostatnie 18 Kwietnia 1879.

- Szafa Nr. 1388. ♀ Zabita 2 Stycznia 1858 } na stawie
 Nr. 1389. ♀ Zabita 20 Paźdz. 1862 } Pieniackim.
 Nr. 1390. ♀ Zabita 10 Listopada 1875 na stawie
 Werteleckim.
 Nr. 1391. ♀ Kupione 31 Marca 1879 na rynku Lwowskim.
 Nr. 1392. ♀
 Nr. 1393. ♀
 Nr. 1394. ♂
 Nr. 1395. ♂
 Nr. 1396. ♂
 Nr. 1397. ♂
 Nr. 1398. ♂
 Nr. 1399. ♂
 Nr. 1400. ♂ Kupione 8 Kwietnia 1879.
 Nr. 1401. ♂
 Nr. 1402. ♂ Kupione 18 Kwietnia 1879.
 Nr. 1403.

TRACZ. MERGUS.

Tracz hohol. Lud. Mergus merganser. Linn.

Tracz nurogeś. Tyz.

Hohol. Lud.

Mergus merganser et castor. Linn.

Mergus rubricapillus. Brün.

Merganser gulo. Steph.

Menganser castor. Bonap.

Mergus orientalis. Gould.

Der Gänsesäger. Brehm.

Grand Harle. Buf.

Ojczyzna: Północne kraje Europy, Azji i Ameryki. Tacz. U nas późno w jesieni przylatuje, bawi po wodach otwartych przez całą zimę, i wcześniej na wiosnę odlatuje. Wszędzie pospolity.

Szafa XVI. Nr. 1404. ♂ Zabity 19 Marca 1852 na Bugu pod Parchaczem.

Nr. 1405. ♀ Zabity w Marcu 1855 w Pieniakach.

Nr. 1406. Zabity 4 Marca 1868 w okolicy Bóbrki.

Nr. 1407. ♀ Zabity 4 Lutego 1876 w okolicy Ustrzyk.

Dar p. Nanowskiego.

Tracz długodziób. Kluk. *Mergus serrator.* Linn.

Tracz czubaty. Gór.

Mergus serrator et niger. Gmel.

Mergus leucomelas. Brehm.

Merganser cristatus. Briss.

Merganser serrator. Steph.

Der langschnäblige Säger. Brehm.

Harle huppé. Buf.

Ojczyzna: Lato przepędza i gnieździ się w krajach przybiegunowych starego i nowego łądu. W zimie posuwa się trochę niżej ku strefom umiarkowanym. Tacz. U nas jest bardzo rzadki.

Szafa XVI. Nr. 1408. ♀ Zabity 12 Listopapa 1855 na Se-recie koło Wertelki.

Nr. 1409. ♀ Zabity 24. Października 1877 na Dniestrze koło Rozwadowa. Dar p. Starkla.

Nr. 1410. ♀ Zabity na Dniestrze 22. Listop. 1876.

Tracz Dniestrówka. Lud. **Mergus albellus.** Linn.

Tracz bielaczek. Jar.

Tracz mały, Gór.

Mergus minutus. Linn.

Mergus glacialis. Brünn.

Mergus asiaticus. Gmel.

Merganser cristatus minor et stellatus. Briss.

Mergellus albellus. Selby.

Mergus albulus et pannonicus. Scop.

Der weisse Säger. Brehm.

Harle piette. Buf.

Ojczyzna: Północne kraje obu lądów, w zimie posuwa się ku strefie umiarkowanej. Tacz. U nas bardzo pospolity od późnej jesieni do wczesnej wiosny, mianowicie po rzekach i płynących a otwartych w zimie wodach.

Szafa Nr. 1411. ♂ Zabity 29 Marca 1853 w Poturzyce na Bugu.

Nr. 1412. ♂ Zabity 1 Grudnia 1853 w Załóscach na Serecie.

Nr. 1413. ♀ Zabity 10 Listopada 1854 w Ratyszczach na Serecie.

Nr. 1414. ♀ Zabity 17 Listopada 1855 w Załóscach.

Nr. 1415. ♂ Zabity 5 Marca 1855 w Załóscach.

Nr. 1416. ♂ Zabity 10 Listop. 1859 w Załóscach.

Nr. 1417. ♂ Zabity 10 Listop. 1859 tamże.

Nr. 1418. ♂ Zabity 10 Listop. 1859 tamże.

Nr. 1419. ♂ Kupiony 26 Marca na rynku Lwowskim.

Nr. 1420. ♀ Zabity 15 Listopada 1874 w Ratyszczach.

PELIKAN. PELECANUS.

Pelikan baba. Jund. **Pelecanus onocrotalus.** Linn.

Pelikan olbrzym. Zaw.

Pelikan właściwy. Gór.

Pelecanus roseus. Ever.

Pelecanus minor. Rüp.

Onocrotalus phoenix. Less.

Die europäische Kropfgans. Brehm. *Der gemeine Pelikan.*

Pelican blanc. Buf.

Ojczyzna: Europa wschodnia, Azja i Afryka północna. Pospolity nad morzem Czarnym i Kaspijskim, nad Dunajem i Donem. W Królestwie Polskim bardzo rzadki. Tacz. U nas na wiosennym i jesiennym ciągu zjawia się dość często.

Szafa XIV. Nr. 1421. Zabity w Tarnopolskiem. Dar Włodz. hr. Łosia.

Nr. 1422. ♂ Zabity 8 Kwietnia 1860 w Brzezańskiem.

Nr. 1423. ♀ Zabity 13 Listopada 1862 w Stanisławowie.

Nr. 1424. } Zabite na Dniestrze w r. 1876.

Nr. 1425. }

Nr. 1426. ♂ Zabity w jesieni 1878 w Malechowie pod Lwowem na lipie.

Nr. 1427. Zabity razem z poprzedzającym. Dar p. Pańkowskiego.

Nr. 1428. Zabity pod Trembowłą 10 Września 1879. Dar p. Jana Potockiego.

Nr. 1429. Zabity w Tarnopolskiem r. 1879.

Pelikan kędzierzawy. Tyz. **Pelecanus crispus.** Bruc h

Pelecanus onocrotalus. Pall.

Pelecanus patagiatus. Brehm.

Krausköpfiger Pelikan.

Pelican frisé. Degl. *Pelican crépu.*

Ojczyzna: Europa wschodnia, Azja i Afryka północna. Znajduje się w Dalmacyi, w Grecyi i w Rosyi południowej. Według Nordmann'a ma się gnieździć przy ujściu Dunaju i nad morzem Azowskiem. Degl. P. Taczanowski zupełnie o nim nie wspomina. Rzączyński nadmienia, że się miał znajdować na Podolu i Wołyniu. Tyz. Ornitol. T. III. str. 573. U nas, o ile wiem, raz tylko był ubity i ten jest w moim zbiorze. Czy między zabijanymi u nas pelikanami i pelikan kędzierzawy częściej się nie trafia, o tem naturalnie trudno coś pewnego powiedzieć.

Szafa XIV. Nr. 1430. Zabity w Brzeżańskim r. 1868.

KORMORAN. CARBO.

Kormoran kruk morski. Carbo cormoranus.

Mey. et Wol.

Pelecanus carbo. Linn.

Pelecanus phalacrocorax. Brün.

Phalacrocorax carbo. Leach.

Phalacrocorax medius. Nil.

Hydrocorax carbo. Vieill.

Cormoranus crassirostris. Baill.

Halius cormoranus. Naum.

Graculus carbo. Gray.

Graculus major. Temm.

Graculus carboides. Gray.

Die Kormoran-Scharbe. Thien.

Grand cormoran. Temm. *Cormoran ordinaire.* Degl.

Ojczyzna: Europa, Azja północna i Ameryka. Gnieździ się na wybrzeżach Francyi, Anglii, Hollandyi, Danii, Szwecyi, Norwegii, Islandyi, Grenlandyi, Rosyi, również nad morzem Kaspijskiem, Czarnem, pospolity nad Bajkałem, również w Chinach i w Ameryce północnej. W Królestwie Polskiem przelatuje na wiosnę i w jesieni, a choć do

rzadszych należy ptaków, to jednak bywały wypadki, że się gnieździły, nawet na Saskiej kępie pod Warszawą, pod Pragą i pod Serockiem w r. 1837. Tacz. U nas są lata, w których się liczniej pokazują, osobiwie nad Dniestrem. Na Werteleckim stawie w r. 1863 stadko około ośmiu sztuk bardzo się długo od wiosny trzymało, nie gnieździły się jednak.

Szafa XIII. Nr. 1431. ♂ Zabity 14 Kwietnia 1857 na Dniestrze pod Rozwadowem. Dar p. Wacława Hudetza.

Nr. 1432. ♂ Zabity 24 Maja 1863 na stawie Werteleckim.

Nr. 1433. ♂ Młody zabity 20 Lipca 1869 w Śniatynie.

Nr. 1434. ♀ Zabity 16 Lipca 1872 w Uhercach koło Gródka. Dar p. Włodz. Niezabitowskiego.

Kormoran karzeł. Tyz. **Carbo pygmaeus.** Temm.

Pelecanus pygmaeus. Pall.

Hydrocorax pygmaeus. Vieill.

Phalacrocorax pygmaeus. Dum.

Graculus pygmaeus. Gray.

Microcarbo pygmaeus. Bonap.

Haliaeetus pygmaeus. Bonap.

Die Zwergscharbe. Thien.

Cormoran pygmée. Temm.

Ojczyzna: Wschodnio-południowa Europa, Azja i Afryka.

W Królestwie Polskiem bardzo rzadki. Tacz. U nas także należy do bardzo rzadkich gości. Zjawia się zwykle przy wielkich wylewach rzek.

Szafa XIII. 1435. ♀ Zabity 28 Sierpnia 1851 na Bugu w Poturzycy.

NUR. COLYMBUS.

Nur lodowiec. Tyz. **Colymbus glacialis.** Linn.

Nur wielki. Gór.

Mergus major et mergus major naevius. Briss.

Colymbus torquatus. Brünn.

Colymbus atrogularis. Mey.

Colymbus maximus et hiemalis. Brehm.

Cepphus torquatus. Pall.

Eudytes glacialis. Naum.

Colymbus Immer. Brfnn.

Der grosse Seetaucher. Thien.

Plongeon Imbrim. Temm.

Ojczyzna: Europa północna, Azya i Ameryka. W Królestwie Polskiem rzadszy od następujących gatunków, w Litwie na przelotach mianowicie przed zimą dość często spotrzegany. Tacz. U nas bardzo rzadki.

Szafa XVII. Nr. 1436. Zabity na Bugu pod mostem Sokalskim wiosłem przez rybaka w Grudniu 1848.

Nr. 1438. Złapany żywcem w Grudniu 1868 w Brzezańskiem. W zamian od hr. Romana Potockiego.

Nr. Nr. 1439. Zabity 7 Grudnia 1874 w Nadwórninie. Dar p. Harnwolfa.

Nur czarnoszyjny. Tyz. ***Colymbus arcticus.*** Linn.

Nur polarny. Gór.

Nur czarnogardl. Pietr.

Mergus gutture, nigro. Briss.

Cepphus arcticus. Pall.

Colymbus macrorhynchos. Brehm.

Eudytes arcticus. Naum.

Der schwarzkehlige Seetaucher. Thien.

Plongeon lumme ou à gorge noire. Temm.

Ojczyzna: Laponia, Norwegia, Szwecya, Rossya północna i północne kraje Ameryki. W Królestwie Polskiem na preciągach. Na Litwie gnieździ się, ale rzadko. Tacz. U nas pospolity w późnej jesieni, nawet w zimie i wczesnie na wiosnę. Często bywają tak zmęczone, że lecąc na ziemię padają i brane bywają rękami.

- Szafa XVII. Nr. 1440. ♂ st. Zabity 22 Maja w Siemianówce.
 Nr. 1441. ♀ Zabity 5 Listopada 1862 na Międzygórskim stawie.
 Nr. 1442. ♂ st. Zabity 24 Listopada 1862 w Załóżcach.
 Nr. 1443. ♀ st. Zabity 14 Lipca 1870 w Pieniakach, bardzo mały okaz.
 Nr. 1444. ♀ mł. Zabity 10 Listopada 1870 na Jaworskim stawie.
 Nr. 1445. ♂ st. Zabity 7 Grudnia 1870 w Romanowie. Złapany rękami, dar p. Gebauera.
 Nr. 1446. ♀ st. Zabity 19 Listopada 1874 w Pieniakach,
 Nr. 1447. ♂ Kupiony 1879.
 Nr. 1437. ♂ mł. Zabity 24 Listopada 1862 na stawie Międzygórskim.

Nur rdzawoszyjny. Tyz. **Colymbus septentrionalis.** Linn.

Nur rdzawogardlisty. Jar.

Nur północny. Gór.

Mergus gutture rubro. Briss.

Colymbus lumme, borealis et stellatus. Brünn.

Colymbus rufogularis. Mey.

Cephus septentrionalis. Pall.

Eudytes septentrionalis.

Der rothkehlige Seetaucher. Thien.

Plongeon à gorge rousse de Sibérie. Buf.

Ojczyzna: Północne kraje Europy, Azji i Ameryki. W Królestwie Polskiem rzadszy od poprzedzającego i tylko młode bywają spostrzegane. Tacz U nas bardzo pospolity, a są lata, w których w wielkiej ilości do nas przybywa jak np. w r. 1878, w których mi przeszło sto okazów z różnych części kraju nadesłano, ale także tylko młode. Exemplarz z rudem podgardlem jeden tylko widziałem, ten, który posiadam.

- Szafa XVII. Nr. 1448. ♀ Zabity 6 Stycznis 1854 na Prucie.
Nr. 1449. ♀ Zabity 6 Stycznia 1854 na Prucie.
Nr. 1450. ♀ Zabity 26 Listopada 1862 w Załoścach.
Nr. 1451. ♂ Złapany rękami 28 Października 1863
w Rawie ruskiej.
Nr. 1452. ♀ Zabity 18 Paźdz. Dar p. Starzyńskiego.
Nr. 1453. ♂ st. Zabity 9 Listopada 1875 w Jańniszczach,
z rudem podgardłem. Dar p. Józ. Miączyńskiego.
Nr. 1454. ♂ ml. Złapany rękami 24 Grudnia 1878
w Janowie.

DODATEK.

W ciągu druku niniejszego spisu przybyły następujące ptaki:

Dzierżba czarnoczelna (*Lanius minor*) str. 49.

N. 1460. Wyjęta z gniazda 16 Lipca 1880 odm. biała.
Bortniki, dar p. Sunderlanda.

Jaskółka dymówka (*Hirundo rustica*).

N. 1461. ♀ Zabita 24 Czerwca 1880 w Łancucie, odm. biała.
Dar Romana hr. Potockiego.

Sęp płowy (*Vultur fulvus*) str. 2.

Nr. 1462. ♀ Zabity kijem przez gajowego 1880 w Przełbicach, pow. Jaworów. Dar Jana hr. Szeptyckiego.

Błotniak zbożowy (*Cynus cyaneus*) str. 21.

N. 1463. ♀ Zabity w Dublanach 24 Września 1880.

Dzięcioł pstry wielki (*Picus niger*) str. 108.

N. 1464. ♀ Zabity 26 Września 1880 w okolicach Lwowa.

Wróbel domowy (*Passer domesticus*) str. 98.

N. 1465. ♂ Zabity 5 Października 1880 w Mycowie, powiat Sokal. odm. biała. Dar p. Hulimki.

Warzęcha biała (*Platalea leucorodia*) str. 144.

N. 1466. ♀ Zabita 24 Października 1880 w Romaszówce, pow. Horodenka. Dar Adama br. Heydla.

Pelikan baba (*Pelecanus onocrotalus*) str. 201.

N. 1467. ♀ Zabity 25 Września 1880 na Bugu pod Sokalem.

Skowronek rolny (*Alauda arvensis*) str. 79.

N. 1468. ♀ Zabity 5 Października 1880 w Surmaczówce.
pow. Jarosław. Dar p. Artura Stopczańskiego.

Abecadłowy spis gatunków według systematycznego
języka łacińskiego.

	str.		str.
Accentor alpinus	56	Anthus aquaticus	60
" modularis	55	" arboreus	58
Alauda alpestris	81	" campestris	59
" arborea	82	" pratensis	58
" arvensis	79	Aquila fulva	3
" cristata	80	" chrysaëtos	4
" sibirica	82	" naevia	5
" tartarica	83	" pennata	6
Alcedo ispica	113	Ardea cinerea	137
Anas acuta	190	" comata	140
" boschas	186	" egretta	138
" clangula	197	" garzetta	139
" clipeata	188	" minuta	143
" crecca	189	" nycticorax	141
" ferina	195	" purpurea	138
" fuligula	193	" stellaris	142
" fusca	192	Astur nisus	15
" glacialis	197	" palumbarius	16
" leucophthalmos	195	Athene noctua	29
" marila	194	" acadica	30
" mersa	196	Bombycilla garrula	39
" nigra	193	Bubo maximus	31
" penelope	187	" otus	32
" querquedula	189	" brachyotus	33
" rufina	191	" scops	33
" strepera	187	Buteo lagopus	19
" tadorna	186	" vulgaris	20
Anser albifrons	183	Calidris arenaria	129
" arvensis	182	Caprimulgus europaeus	116
" bernicla	184	Carbo cormoranus	202
" cinereus	181	" pygmaeus	203
" segetum	182	Certhia familiaris	111

	str.		str.
Charadrius hiaticula . . .	134	Ficedula rufa	69
" minor	135	" sibilatrix	68
" morinellus	133	" trochilus	68
" pluvialis	131	Fringilla cannabina	104
" squatarola	132	" carduelis	100
Ciconia alba	143	" chloris	104
" nigra	144	" coelebs	105
Cinclus aquaticus	47	" linaria	102
Columba oenas	118	" montifringilla	102
" palumbus	117	" montium	103
" turtur	118	" serinus	101
Colymbus arcticus	204	" spinus	100
" glacialis	203	Fulica atra	167
" septentrionalis	205	Gallinula chloropus	164
Coracias garrula	39	" porzana	165
Corvus corax	34	" pusilla	166
" cornix	35	Garrulus glandarius	37
" frugilegus	35	Glareola torquata	127
" monedula	36	Grus cinerea	136
Crex pratensis	164	Haematopus ostralegus	130
Cuculus canorus	105	Haliaeetus albicilla	7
Cygnus gibbus	185	Himantopus melanopterus	129
" musicus	184	Hirundo riparia	115
Cypselus murarius	116	" rustica	114
Circus cianeus	21	" urbica	115
" cinereus	22	Ibis falcinellus	145
" palidus	23	Junx torquilla	110
" rufus	21	Lanius collurio	50
Circaëtos gallicus	9	" excubitor	48
Coccyzus vulgaris	97	" minor	49
Emberiza citrinella	89	" rufus	49
" hortulana	90	Larus argentatus	176
" millaria	89	" canus	177
" nivalis	88	" fuscus	176
" schoeniclus	92	" minutus	179
Falco aesalon	12	" ridibundus	178
" lanarius	14	Lestris parasitica	179
" peregrinus	13	" pomarina	180
" rufipes	11	Limosa melanura	158
" subbuteo	13	" rufa	159
" tinnunculoides	10	Limicola pygmaea	151
" tinnunculus	10	Loxia bifasciata	93
Ficedula hypoleais	67	" curvirostra	94

	str.		str.
<i>Loxia pythiopsittacus</i>	93	<i>Pernis apivorus</i>	18
<i>Lusciola suecica</i>	72	<i>Pica caudata</i>	37
" <i>tithys</i>	73	<i>Phalaropus hyperboreus</i>	168
" <i>phoenicurus</i>	74	" <i>platyrrhynchus</i>	167
" <i>rubecula</i>	75	<i>Picus canus</i>	107
" <i>philomela</i>	75	" <i>leuconotus</i>	108
" <i>luscinia</i>	76	" <i>major</i>	108
<i>Machetes pugnax</i>	151	" <i>martius</i>	106
<i>Mergus albellus</i>	200	" <i>medius</i>	109
" <i>merganser</i>	198	" <i>minor</i>	109
" <i>serrator</i>	199	" <i>tridactylus</i>	110
<i>Merops apiaster</i>	113	" <i>viridis</i>	107
<i>Milvus regalis</i>	17	<i>Platalea leucorodia</i>	144
" <i>ater</i>	17	<i>Podiceps auritus</i>	170
<i>Motacilla alba</i>	56	" <i>cristatus</i>	169
" <i>boarula</i>	57	" <i>minor</i>	171
" <i>flava</i>	57	" <i>rubricollis</i>	170
<i>Muscicapa albicollis</i>	51	<i>Pyrhula enucleator</i>	95
" <i>grisola</i>	50	" <i>erythrina</i>	95
" <i>luctuosa</i>	51	" <i>vulgaris</i>	96
" <i>parva</i>	52	<i>Passer domesticus</i>	98
<i>Neophron percnopterus</i>	1	" <i>montanus</i>	99
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	38	<i>Rallus aquaticus</i>	163
<i>Numenius arquatus</i>	146	<i>Regulus cristatus</i>	77
" <i>phaeopus</i>	147	" <i>ignicapillus</i>	77
<i>Oedienemus crepitans</i>	128	<i>Remiz pendulinus</i>	87
<i>Oriolus galbula</i>	40	<i>Salicaria arundinacea</i>	61
<i>Otis tarda</i>	125	" <i>caricetti</i>	66
" <i>tetrax</i>	126	" <i>fluviatilis</i>	63
<i>Pandion haliaetus</i>	8	" <i>locustella</i>	63
<i>Parus ater</i>	84	" <i>luscinoides</i>	64
" <i>biarmicus</i>	87	" <i>palustris</i>	62
" <i>caudatus</i>	86	" <i>phragmitis</i>	66
" <i>coeruleus</i>	83	" <i>turdoides</i>	60
" <i>cristatus</i>	86	<i>Saxicola oenanthe</i>	53
" <i>cyaneus</i>	84	" <i>rubetra</i>	54
" <i>major</i>	83	" <i>rubicola</i>	54
" <i>palustris</i>	85	<i>Scolopax rusticola</i>	160
<i>Pastor roseus</i>	46	" <i>gallinago</i>	162
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	201	" <i>gallinula</i>	162
" <i>crispus</i>	201	" <i>major</i>	161
<i>Perdix cinerea</i>	123	<i>Sitta europaea</i>	111
" <i>coturnix</i>	124	<i>Sterna caspia</i>	172

	str.		str.
<i>Sterna hirundo</i>	172	<i>Totanus stagnatilis</i>	156
" <i>leucopareia</i>	173	<i>Tringa cinerea</i>	147
" <i>leucoptera</i>	174	" <i>minuta</i>	150
" <i>minuta</i>	175	" <i>subarquata</i>	148
" <i>nigra</i>	174	" <i>Temminckii</i>	150
<i>Streptilas interpres</i>	136	" <i>variabilis</i>	149
<i>Strix flammea</i>	30	<i>Troglodytes vulgaris</i>	78
<i>Sturnus varius</i>	45	<i>Turdus iliacus</i>	43
<i>Sylvia atricapilla</i>	70	" <i>merula</i>	44
" <i>cinerea</i>	71	" <i>musicus</i>	42
" <i>curruca</i>	72	" <i>pilaris</i>	43
" <i>hortensis</i>	71	" <i>saxatilis</i>	44
" <i>nisoria</i>	70	" <i>torquatus</i>	41
<i>Syrhantes Pallasii</i>	124	" <i>viscivorus</i>	42
<i>Tetrao bonasia</i>	121	<i>Ulula aluco</i>	27
" <i>saliceti</i>	122	" <i>dasyopus</i>	28
" <i>tetrix</i>	120	" <i>funerea</i>	27
" <i>urogallus</i>	119	" <i>microphthalmos</i>	25
<i>Tichodroma phoenicoptera</i>	112	" <i>nyctea</i>	24
<i>Totanus calidris</i>	155	" <i>uralensis</i>	25
" <i>fuscus</i>	155	<i>Upupa epops</i>	113
" <i>glareola</i>	157	<i>Vanellus cristatus</i>	135
" <i>glottis</i>	154	<i>Vultur cinereus</i>	2
" <i>hypoleucos</i>	158	" <i>fulvus</i>	2
" <i>ochropus</i>	157		

Abecadłowy spis gatunków według nazwisk systematycznego języka polskiego.

	str.		str.
Bargiel kowalik	111	Drozd kwiczoł	43
Bekas słonka	160	„ paszkot	42
„ dubelt	161	„ spiewak	42
„ ficlaus	162	„ rdzawoboczny	43
„ kszyk	162	„ skalny	44
Bekasik płaskodzioby	151	Dzierżba czarnoczelna	49
Biegus rdzawy	147	„ cierniokręt	50
„ kuliczek	148	„ rdzawokarczysta	49
„ zmienny	149	„ srokosz	48
„ malutki	150	Dzięcioł białogrzbietny	108
„ Temmincka	150	„ czarny	106
Birkut bielik	7	„ pstry średni	109
Błotniak błotny	21	„ pstry mały	109
„ blady	23	„ pstry większy	108
„ popielaty	22	„ trójpalczasty	110
„ zbożowy	21	„ zielono-siwy	107
Bocian biały	143	„ zielony	107
„ czarny	144	Dudek właściwy	113
Bojownik batalion	151	Gajówka pierwiosnka	68
Chróściel derkacz	164	„ rudawa	69
Czajka właściwa	135	„ świstunka	68
Czapla bąk	142	„ szczebiotliwa	67
„ bączek	143	Gęś Bernikla	184
„ forga	138	„ białoczelną	183
„ modronos	140	„ dzika	181
„ nadobna	139	„ polna	182
„ purpurowa	138	„ posiewnica	182
„ siwa	137	Gil dziwoni	95
„ ślepowron	141	„ kłęsk	95
Drop brodacz	125	„ właściwy	96
„ strepet	126	Głuszczyk właściwy	119
Drozd kos	44	„ cietrzew	120

	Str.
Głuszcak jarząbek . . .	121
„ pardwa właściwa . . .	122
Gołąb grzywacz . . .	117
„ siniak . . .	118
„ turkawka . . .	118
Grubodziób kostohryz . . .	97
Grubopiętek europejski . . .	128
Ibis kasztanowaty . . .	145
Jastrząb gołębiarz . . .	16
„ krogulec . . .	15
Jaskółka brzegówka . . .	115
„ dymówka . . .	114
„ oknówka . . .	115
Jerzyk murowy . . .	116
Jemiołucha jedwabniczka . . .	39
Kaczka białogłowa . . .	196
„ cyranka . . .	189
„ cyraneczka . . .	189
„ czarna . . .	193
„ czernica . . .	193
„ grzechotka . . .	187
„ hełmiasta . . .	181
„ krzyżówka . . .	186
„ krzykliwa . . .	197
„ lodówka . . .	197
„ ohar . . .	186
„ ogorzalka . . .	194
„ płaskonos . . .	188
„ podgorzalka . . .	194
„ ponur . . .	195
„ rożeniec . . .	190
„ świstun . . .	187
„ uhła . . .	192
Kamusznik zwrotek . . .	136
Kania wielka . . .	17
„ czarna . . .	17
Kormoran karzeł . . .	203
„ kruk morski . . .	202
Kozodój lelek . . .	116
Kraska gwarliwa . . .	39
Krętogłów szaropstry . . .	110
Królik czubaty . . .	77
„ zniczek . . .	77

	Str.
Kruk właściwy . . .	34
„ wrona . . .	35
„ gawron . . .	35
„ kawka . . .	36
Krótkoszpón gadożer . . .	9
Krzyżodziób dwupręgowy . . .	94
„ krzywodziób . . .	94
„ papużka . . .	93
Kukułka zazula . . .	105
Kulik krwawodziób . . .	155
„ kwokacz . . .	154
„ leśny . . .	157
„ pławny . . .	156
„ piskliwy . . .	158
„ samotny . . .	157
„ śniady . . .	155
Kulon stepowy . . .	146
„ funtowy . . .	147
Kurka kokoszka . . .	164
„ kureczka . . .	165
„ zielonka . . .	166
Kuropatwa właściwa . . .	123
„ przepiórka . . .	124
Łabędź gędziec . . .	134
„ nadobny . . .	135
Łyska czarna . . .	167
Łuszczałek czechotka . . .	102
„ czyż . . .	100
„ dzwonec . . .	104
„ górniczek . . .	102
„ kulczyk . . .	101
„ jer . . .	102
„ makolągwa . . .	104
„ szczygieł . . .	100
„ zięba . . .	105
Mewa najmniejsza . . .	179
„ pospolita . . .	177
„ rybołów . . .	176
„ śmieszka . . .	178
„ srebrzysta . . .	176
Mucholówka białoszyjka . . .	51
„ rdzawka . . .	52
„ szara . . .	50

	str.		str.
Mucholówka żałobna . . .	51	Pszczolojad pospolity . . .	18
Myszolów pospolity . . .	20	Puhacz błotny	33
„ włochaty	19	„ syczek	33
Nur czarnoszyjny	204	„ uszaty	32
„ lodowiec	203	„ właściwy	31
„ rdzawoszyjny	205	Puszczyk płomykowaty . . .	30
Orzeł przedni	3	Pustynn timer Pallasa	124
„ orlik	5	Remiz rzemieślnik	87
„ włochaty	6	Rybolów rzeczny	8
„ zyz	4	Rybolówka białoczelna . . .	175
Orzechówka stryżek	38	„ białoskrzydła	174
Ostrygojad srokaty	130	„ białowąsa	173
Pasterz różowy	46	„ krzyżek	174
Pelikan baba	201	„ wielkodzioba	172
„ kędzierzawy	201	„ zwyczajna	172
Pełzacz zaskórnik	111	Ścierwnik biały	1
Perkoz mniejszy	171	Sęp kasztanowaty	2
„ pernykoza	169	„ płowy	2
„ rdzawoszyjny	170	Skowronek borowy	79
„ zausznik	170	„ białoskrzydły	82
Piaskowiec zmienny	124	„ czarny	83
Pliszka biała	56	„ dzierlatka	80
„ wolarza	57	„ górniczek	81
„ żółta	57	„ rolny	79
Płatkonóg płaskodzioby . . .	167	Sikora czubata	86
„ rdzawoszyjny	168	„ lazurowa	84
Płochacz alpejski	56	„ modra	83
„ pokrzywnica	55	„ ogoniasta	86
Pluszcz wodny	47	„ popek	85
Podkamionka czarnoszyja . .	54	„ sosnowka	84
„ łączna	54	„ wąsatka	87
„ wielka	53	„ większa	83
Pokrzywka czarnogłowa . . .	70	Słowik jasnomuska	72
„ jarzębata	70	„ kopciuszek	73
„ ogrodowa	71	„ pleszka	74
„ piegża	72	„ rudzik	75
„ popielata	71	„ szary	75
Pomurnik mentel	112	„ właściwy	76
Poświerka ortolan	90	Siewka górna	133
„ potrzaszcz	89	„ isówka	134
„ potrosz	92	„ rzeczna	135
„ śnieguła	88	„ siewnica	132
„ trznadel	89	„ złota	131

	str.		str.
Sojka pospolita	37	Szlamnik rdzawy	159
Sokoł kobczyk	11	Szpak skorzec	45
Sokoł kobuz	13	Trzciniak drożdówka	60
„ drzemlik	12	„ łożówka	62
„ pustułka	10	„ łożowy	63
„ pustuleczka	10	„ łączny	66
„ rdzawy	14	„ rokitniczka	66
„ wędrowny	13	„ słowiczek	64
Sowa biała	24	„ świerszczyk	63
„ długoogonowa	25	„ szuwarowy	61
„ jarzębata	27	Tracz długodziób	199
„ mszarna	25	„ dniestrówka	200
„ puszczyk	27	„ hohol	198
„ włośchatka	28	Warzęcha biała	144
Sówka karliczka	30	Wilga żółta	40
„ pójdzka	29	Wodnik właściwy	163
Sroka zwyczajna	37	Wróbel domowy	98
Strzyżek wołowe oczko	78	„ mazurek	99
Świergotek drzewny	58	Wydrzyk pasożytny	179
„ łączny	58	„ żółtoszyjny	180
„ polny	59	Zimorodek europejski	113
„ siwarnik	60	Żoła właściwa	113
Szczudlak czarnoskrzydły	129	Żóraw pospolity	136
Szlamnik hrycaj	158	Żwirowice obróżny	127

Systematycznie zestawione polskie nazwy ptaków tak ludowe jak z różnych wyjęte autorów, z dodaniem Numerów szaf i pojedynczych okazów.

Ścierwnik.

Szafa I. **Ścierwnik biały.** Tyz. N. 1 str. 1.
Orzeł biały. Lud.
Sęp egipski. Gór.

Sęp. Rzą.

Szafa I. **Sęp kaszfanowaty.** Tyz. N. 2—6 str. 2.

Sęp szary. Wod.
Sęp popielaty, Rzą.
Sęp łysogłów. Kl.

Szafa I. **Sęp płowy.** Tyz. N. 7—11 str. 2.
Sęp pospolity. Gór.
Sęp rdzawy. Wod.
Sęp z białą głową. Rzą.

Orzeł. Tacz.

Szafa I. **Orzeł przedni.** N. 12—17 str. 3.
Sokoł orzeł przedni. Syz.
Orzeł bielik. Waga.
Orzeł kasztanowaty. Jar.
Orzeł płowy et orzeł zyz. Wod.
Orzeł królewski. Niew.
Orzeł zwyczajny.
Orzeł skalny. Jar.
Orzeł wielki. Lud.

Szafa I. **Orzeł zyz.** Wod. 18—28. str. 4.
Sokoł orzeł birkut. Gór.
Orzeł złotogłów.

Szafa I. **Orzeł orlik.** My. pt. N. 29—44. str. 5.

Orzeł czarny.
Orzeł mniejszy. Rzą.
Orzeł plamiec (A. clanga).
Orzeł krzykacz. Now.
Orzeł mogilnik. Rzą.
Orlik krzykliwy. Tacz.

Szafa I. **Orzeł włochaty.** N. 45—52 str. 6.
Orzeł włochacz. Now.

Birkut. M.

Szafa. I. **Birkut bielik.** M. N. 53—61. str. 7.

Sokoł orzeł bielik. Tyz.
Sokoł orzeł białogłowy. Gór.
Orzeł białoogon. Wod.
Orzeł bielik. Myśl. pt.
Orzeł lomignat i białoogonowy. Jund.

Osztrzyż lomignat. Waga.
Orzeł bosy. Niew.
Orzeł białogłów. Kl.
Orlan. Gm. Rosy.

Rybołów. Tacz.

Szafa I. **Rybołów rzeczny** Tacz. N. 62—67 str. 8.

Sokoł orzeł rybitw. Tyz.
Orzeł rzeczny. Wod.
Orzeł morski. Jund.
Orzeł rybiarz. Now.
Orzeł rybożer. Pietr.
Orzeł rybitw. Tyz.
Orzeł rzeczny rybitw. Now.
Orzeł rybołów. Lud.

Krótkoszpon.

Szafa I. **Krótkoszpon gadożer.** Piet. N. 68—73 str. 9.

Sokoł orzeł krótkoszpon. Tyz.
Orzeł gadożer. Wod.
Orzeł gadziarz. Now.

Sokoł.

Szafa II. **Sokoł pustuleczka** Tyz. N. 74. str. 10.

Sokoł białoszpon. Jar.
Pustuleczka. Tacz.

Szafa II. **Sokoł pustułka.** Rzą. N. 75—81 str. 10.

Sokoł wieżowy. Wod.
Sokoł dzwoniczek Kl.
Pustulka. Tacz.

Szafa II. **Sokoł kobczyk.** Tacz. N.
82—89 str. 11.

Sokoł kobuzek. Tyz.
Sokoł kobuzik. Gór.
Kobczyk. Tacz.
Sokoł rdzawonóg. Jar.
Sokoł kobusek. Kl.

Szafa II. **Sokoł drzemlik.** Mys. pt.
N. 90—96 str. 12.

Drzemlik. Tacz.
Drewniak Lud.

Szafa II. **Sokoł kobuz.** Rzą. N.
97—100 str. 13.

Sokoł leśny. Wod.
Sokoł drzewiec. Kl.
Kobiec. Mys. pt.
Sokoł drzewny, kobus. Rzą.
Sokoł kobiec. Lud.

Szafa II. **Sokoł wędrowny.** Tyz. N.
101—107 str. 13.

Sokoł właściwy. Gór.
Sokoł szlachcic. Wod.
Sokoł wędrowiec, S. obecny
Now.
Sokoł dziwok. Mys. pt.
Sokoł szlachetny. Zaw.

Szafa II **Sokoł raróg.** Mys. pt. N.
108—115 str. 14.

Sokoł pływacz Now.

Jastrząb.

Szafa II. **Jastrząb krogulec.** Wod.
Nr. 116—128 str. 15.

Sokoł krogulec. Jand.
Krogulec zwyczajny. Waga.
Sokoł jastrząb krogulec. Tyz.
Jastrząbek, kroguleczyk, prze-
piórnik, ptasznik. Lud.

Szafa II. **Jastrząb gołębiarz.** Wod.
N. 129—138 str. 16.

Sokoł jastrząb. Rzą.
Jastrząb, kurnik, gołębiarz
gołębnik, kuropatwiarz, ko-
kosznik, szulak korsuń.

Kania.

Szafa III. **Kania wielka.** My. pt.
N. 139—141 str. 17.

Sokoł kania. Tyz.

Kania rdzawa. Wod.
Sokoł kania wielka.

Szafa III. **Kania czarna.** Lud. N.
142—144 str. 17.

Sokoł kania czarna. Tyz.
Sokoł ciemno-rudy. Jar.

Pszczołojad.

Szafa III. **Pszczołojad pospolity.** Tacz.
N. 145—153 str. 18.

Sokoł kobuz trzmiełojad. Gór.
Sokoł pszczołojad. Kl.
Sokoł trzmiełojad. Gór.
Kobuz trzmiełojad. Tyz.
Kobuz osożer. Pietr.
Myszolów pszczołojad wła-
ściwy. Wod.
Sokoł pszczolarz. Now.

Myszolów.

Szafa III. **Myszolów włochaty.** Tacz.
N. 154—157 str. 19.

Sokoł kobuz włochaty. Jar.
Kobuz śnieżny. Tyz.
Sokoł koniuch. Gór.
Sokoł włochacz. Wod.
Puszcz. Tacz.
Jastrząb zimowy. Lud.

Szafa III. **Myszolów pospolity.** Tacz.
N. 158—166 str. 20.

Sokoł kobuz myszolów. Jund.
Sokoł myszolów, Sokoł ra-
róg. Kl.
Kobuz myszolów, Jastrząb
myszy. Rzą.
Myszolów zwyczajny. Waga.
Myszolów właściwy. Wod.
Kaniuk, kaniuga myszolów-
ka. Lud.

Błotniak. Tyz.

Szafa IV. **Błotniak błotny.** Jund. N.
167—173 str. 21.

Sokoł błotniak błotny. Tyz.
Sokoł żabojad. Gór.
Sokoł wodny Rzą.
Sokoł błotny, Sokoł błotniak.
Now.
Jastrząb pospolity. Kl.
Jastrząb stawowy. Lud.
Błotniak błotny. Błotniak.
Tacz.

Kania mała. Mys. pt.
Kaniuk. pochop. Lud.

Szafa IV. **Błotniak zbożowy.** N.
174—183 str. 21.

Sokoł błotniak zbożowy. Tyz.
Sokoł siniak. Gór.

Sokoł błękitny. Jar.

Sokoł ołowiasty. Kl.

Jastrząb błękitny. Kl.

Kania biała. Rzą.

Kobuz zwyczajny. Waga.

Sokoł zbożowiec. Now.

Pilica. Now.

Szafa IV. **Błotniak popielaty.** Tacz.
N. 184—187 str. 22.

Sokoł błotniak popielaty. Tyz.

Błotniak łączny. Wod.

Sokoł łąkowiec. Now.

Motak. Now.

Szafa IV. **Błotniak błady.** Tacz. N.
188—192 str. 23.

Sowa.

Szafa IV. **Sowa biała.** Jund. N.
193—195 str. 24.

Sowa dzienna. Kl.

Pójdźka biała. Waga.

Szafa IV. **Sowa mszarna.** N. 196 str. 25.

Szafa IV. **Sowa długogonowa.** N.
197—210 str. 25.

Sowa uralaska. Wod.

Sowa uralka. Now.

Szafa IV. **Sowa jarzębata.** N. 211—214.
str. 27.

Sowa jastrzębiata. Pietr.

Jastrzębiosów. Kl.

Szafa V. **Sowa puszczyk.** Jund. N.
215—220 str. 27.

Sowa lelek. Rzą.

Sowa rdzawa. Jund.

Sowa zwyczajna. Tacz.

Puszczyk zwyczajny. Waga.

Sowa lelek i zgrzytacz. Kl.

Lelek puszczyk, sówka. Rzą.

Szafa V. **Sowa włochatka.** Jar. N.
221—224 str. 28.

Sowa pójdźka. Tyz.

Sowa Tengmalma. Wod.

Sowa mała. Gór.

Szafa V. **Sowa pójdźka.** Tacz. N.
225—228 str. 29.

Sowa sówka. Rzą.

Sowa karluk. Gór.

Sówka. Tacz.

Pójdźka zwyczajna. Waga.

Puszczyk pójdźka. Lud.

Sowa pójdźka, kulisek. Lud.
Now.

Szafa V. **Sówka karliczka.** Jar. N.
229 i 1455 str. 30.

Sowa karliczka. Tyz.

Sowa najmniejsza. Jund.

Sowa maluczka. Mys. pt.

Soweczka. Tacz.

Szafa V. **Puszczyk płomykowaty.**
Tacz. N. 230—234 str. 30.

Sowa płomykowata. Tyz.

Sowa puszczyk. Rzą.

Sowa egniczek. Kl.

Sowa płomienista. Jund.

Sowa płomykówka. Now.

Szafa V. **Puhacz właściwy.** Tacz.
N. 235—239 str. 31.

Sowa puhacz właściwy. Rzą.

Sowa puhacz.

Puhacz wyk. Waga.

Puhacz. Tacz.

Szafa V. **Puhacz uszaty.** Tacz. N.
240—245 str. 32.

Sowa puhacz uszaty. Jund.

Sowa uszata. Rzą.

Sowa średnia. Gór.

Sowa sówka. Kl.

Sowa czubata. Jund.

Puhacz leśny. Wodz.

Puhacz średni. Pietr.

Sowa uszata. Now.

Szafa V. **Puhacz błotny.** Tacz. N.
246—248 str. 33.

Sowa puhacz błotny. Tyz.

Sowa błotnica. Now.

Sowa krótkoucha albo krzy-
kliwa. Gór.

Puhacz ziemny. Pietr.

Szafa V. **Puhacz syczek.** Tacz. N.
249—251 str. 33.

Sowa puhacz syczek. Tyz.

Sowa sówka. Jund.

Sowa leśniczka. Wodz.

Sowa leśniczka. Kl.

Puhacz puhaczyk. Wodz.

Kruk.

Szafa V. **Kruk właściwy.** Tyz. N.
252—255 str. 34.

Kruk. Tacz.
Kruk pospolity. Gór.

Szafa V. **Kruk wrona** Rz. N.
256—264 str. 35.

Kruk wrona pospolita. Jund.
Głapa. Lud. ks. Pozn. Wrona.
Lud.

Szafa V. **Kruk gawron**. Rz. N.
265—270 str. 35.
Gawron. Lud.

Szafa V. **Kruk kawka**. Rz. N. 271—275.
str. 36.
Kawka. Lud.
Kawka pospolita. Kl.

Sroka.

Szafa V. **Sroka zwyczajna**. Wa. N.
276—280 str. 37.
Kruk sroka. Rz. N.
Sroka pospolita. Kl.
Sroka. Tacz.

Sojka.

Szafa VI. **Sojka pospolita**. Kl. N.
281—284 str. 37.
Kruk sojka. Jund.
Sojka zwyczajna. Waga.
Sojka właściwa. Pietr.

Orzechówka.

Szafa VI. **Orzechówka stryjszek** N.
285—291 str. 38.
Kruk orzechówka. Jund.
Sojka orzechówka. Kl.
Sojka turecka. Lud.
Kostohryz orzechówka. Waga.
Klęsk, grabołosk. Rz. N.

Jemiołucha.

Szafa VI. **Jemiołucha jedwabniczka**
Rz. N. 292—296 str. 38.
Jemiołucha pospolita. Jund.
Jemiołucha czubek. Mys. pt.
Jedwabnik jemiołucha. Zaw.
Jedwabniczka, jemiołucha. Rz.
Drozd jedwabny ogon. Kl.
Jemiołuszką, Tacz.
Jemieluszką. Now.

Kraska.

Szafa VI. **Kraska gwariłwa**. Tyz. N.
297—301 str. 39.

Kraska pospolita. Jund.
Kraska zwyczajna. Waga.
Kraska europejska. Wodz.
Sojka kraska. Kl.
Krasnowrona, krasnowronka.
Sinowronka. Lud.

Wilga.

Szafa VI. **Wilga żółta**. Tyz. N.
302—307 str. 40.
Wywielga wilga. Waga.
Boguwola, Zofija, Złotnia,
Zofijka. Lud.
Wilga pospolita. Jund.
Wilga czarnożółta. Pietr.
Drozd złotnik. Kl.

Drozd.

Szafa VI. **Drozd obrózný**. Tyz. N.
308—318 str. 41.
Drozd białobrącz. Wodz.
Drozd obrączka. Kl.
Drozd paszkot. Waga.
Drozd białopregi. Jar.
Drozd okowiak. Now.
Drozd grzywek, grzywka. Lud.

Szafa VI. **Drozd paszkot**. Lud. N.
319—320 str. 42.
Drozd jemiołowy. Tyz.
Drozd jemiołucha. Kl.
Drozd wielki. Jund.
Drozd największy, jemiołu-
cha. Rz. N.
Jemiołucha wielka. Mys. pt.
Jemiołuch, jemieluch. Lud.
Now.

Szafa VI. **Drozd śpiewak**. N. 321—324.
str. 42.
Drozd paszkot. Rz. N.
Drozd lepak. Waga.
Drozd śpiewaczek. Kl.
Drost. Mys. pt.
Drozd. Lud.

Szafa VI. **Drozd rdzawoboczny**. Jar.
N. 325—327 str. 43.
Drozd mały. Zaw.
Drozd zawojec. Now.
Drozd mniejszy. Gór.
Drozd marczok. Waga.
Drozd winniczek. Kl.
Drozd drożdżik. Wodz.
Drozd winny. Pietr.
Winiówka. Lud. Now.

Szafa VI. **Drozd kwiczoł.** Kl. N. 328—336 str. 43.
Drozd średni. Rzą.
Jemiołucha kwiczoł. Mys. pt.
Kwiczoł. Lud.

Szafa VI. **Drozd kos.** Nr. 337—343 str. 44.
Kos zwyczajny, kos czarny, Piotr.

Szafa VI. **Drozd skalny.** N. 344—346 str. 44.
Drozd kamienny. Zaw.
Drozd rudoogon. Wodz.
Drozd kamienniczek. Kl.
Wróbel samotny.

Szpak.

Szafa VI. **Szpak skorzec.** Tyz. N. 347—351 str. 45.
Szpak pospolity. Jund.
Szpak zwyczajny. Piotr.
Szpak. Lud.
Szpak prosty. Zaw.

Pasterz.

Szafa VI. **Pasterz różowy** Zaw. N. 352—372 str. 46.
Drozd różyczka. Kl.
Gwarek różowy. Wodz.
Kawikos zawojec. Waga.

Pluszcz.

Szafa VI. **Pluszcz wodny.** Jar. N. 373—379 str. 47.
Pluszcz wodnokos. Wodz.
Szpak wodny. Kl.
Pluszcz szpak wodny. Gór.
Pluszcz. Tacz.
Pluszcz, kordusek, wodnokos. Lud. Now.

Dzierżba.

Szafa VI. **Dzierżba srokosz.** Rzą. N. 380—381 str. 48.
Dzierżba wielka. Wodz.
Srokosz dzierżba. Waga.
Srokosz pospolity. Kl.
Srokosz większy. Rzą.
Srokosz. Lud.
Dzierżba. Mys. pt.

Szafa VI. **Dzierżba czarnoczelna.** Jar. N. 382—385 str. 49.
Srokosz zemszczyk. Waga.
Srokosz mniejszy pstry. Rzą.

Szafa VI. **Dzierżba rdzawokarzysta.** Tyz. N. 386—390 str. 49.
Dzierżba rdzawogłowa. Jar.
Dzierżba rudogłowa. Piotr.
Srokosz rudogłów. Zaw.
Srokosz czerwienńczyk. Kl.
Dzierżba rdzawogłówka. Wodz.

Szafa VI. **Dzierżba cierniokręt.** Jar. N. 391—393 str. 50.
Dzierżba rdzawa. Gór.
Dzierżba śpiewak. Wodz.
Srokosz irgogoł. Waga.
Srokosz żartownię. Piotr.
Srokosz żółtoczerwony. Rzą.
Dzierżba mała. Piotr.
Srokosz serokoszek. Kl.
Gąsiorek. Tacz.

Muchołówka.

Szafa VI. **Muchołówka szara.** Jar. N. 394—395 str. 50.
Muchołówka laciasta. Zaw.
Muchołówka przegowata. Kl.
Muchołówka szarka. Now.

Szafa VI. **Muchołówka białoszyjka.** Tyz. N. 396—403 str. 51.
Muchołówka białoszyja. Gór.

Szafa VI. **Muchołówka żałobna.** Tyz. N. 404—407 str. 51,
Muchołówka czarnogłowa. Jar.
Muchołówka czarnogłówka. Kl.

Szafa VI. **Muchołówka rdzawka.** Tyz. Nr. 408—418 str. 52.
Muchołówka mała. Zaw.
Muchołówka rdzawoszyjna. Tacz.

Podkamionka, Pokląskwa.

Szafa VI. **Podkamionka wielka.** Piotr. N. 419—421 str. 53.
Podkamionka białorzytka. Wodz.
Opocznik białorzytka. Tyz.
Kamieniczek pospolity. Gór.
Pokląskwa białorzytka. Waga.
Pliszka białogardl. Kl.
Rudzik siwy. Jar.
Opocznik białorzytek. Now.
Białorzytka. Mys. pt.
Kląskacz, Pokląskwa. Lud.

Szafa VI. **Podkamionka łączna.** N. 422—424 str. 54.

Opocznik. Tyz.
Białobrwisty. Jar.
Podkamionka białobrwista.
Wodz.

Pokląska zwyczajna. Waga.
Pokląska. Tacz.

Pliszka brunatnogardl. Kl.
Kamieniczek mały albo ru-
dzik. Gór.

Opocznik białobrewek. Now.

Szafa VI. **Podkamionka czarnoszyja.**
Pietr. N. 425—428 str. 54.

Opocznik czarnogłowy. Tyz.
Podkamionka czarnogłowa.
Wodz.

Pokląska Kłaszcz. Waga.
Kłaskawka. Tacz.

Kamieniczek mały. Gór.
Opocznik czarnogłówek. Now.
Podkamionka czarnogłowa.
Wodz.

Płochacz.

Szafa VI. **Płochacz pokrzywnica.** Jund.
N. 429—431 str. 55.

Płochacz pospolity. Wodz.
Płochacz marmurek. Now.
Marmurek. Lud.
Pliszka pokrzywniczek. Kl.
Pokrzywnica. Tacz.

Szafa VI. **Płochacz alpejski.** Jar.
N. 432—435 str. 56.

Płochacz halski.
Płochacz skalny wróbel. Now.
(Tatry. Lud.).

Pliszka.

Szafa VI. **Pliszka biała.** Jund. N.
436—439 str. 56.

Pliszka siwa. Gór.
Pliszka trzęsiogonek. biały. Kl.
Pastuszką. Lud.

Szafa VI. **Pliszka żółta.** Kl. N.
440—441 str. 57.

Pliszka zwyczajna. Zaw.
Pliszka wolarka. Now.

Szafa VI. **Pliszka wetarka.** Tyz. N.
442—447 str. 57.

Pliszka górską. Wodz.
Pliszka siarczysta. Zaw.
Pliszka wojka. Waga.
Pliszka siwa. Now.

Pliszka wołowniczek. Kl.
Pluskwa. Lud. w Olkuskim.

Świergotek.

Szafa VI. **Świergotek drzewny.** Jar.
N. 448—452 str. 58.

Świergotek leśny. Zaw.
Świergotek psnerka. Now.
Pliszka drzewiec. Kl.
Piszczek dziedzik. Waga.
Psnerka. Lud.

Szafa VI. **Świergotek łączny.** Tyz.
N. 453—454 str. 58.

Świergotek łąkowy. Zaw.
Świergotek łąkowiec. Now.
Podrest. Lud.

Piszczek. Mys. pt.
Kosnik. Kl.
Żdźbło. Rzą.

Szafa VI. **Świergotek polny.** Pietr.
N. 455—458 str. 59.

Świergotek rudawy. Tyz.
Świergotek rolowy. Gór.
Świergotek rudawiec.

Szafa VI. **Świergotek siewarnik.** Lud.
N. 459—464 str. 60.

Świergotek nadwodny. Tyz.
Świergotek wodny.
Świergotek siwerniak. Wodz.
Świergotek górny.
Siwerniak. Tacz.
Połoninka. Lud. Now.

Trzcinniak.

Szafa VIII. **Trzcinniak drożdówka.**
M. N. 465—466 str. 60.

Gajówka drożdówka. Tyz.
Gajówka drożdżik. Wodz.
Drozd sitowiaczek. Jar.
Pokrzywka krzyczka. Waga.
Trzcionek wielki. My. pt.
Ryba rak. Lud. na Rusi.
Piegża drozd trzciny. Gór.
Trzcinniak. Lud.
Trzcinniczek drożdowaty. Pietr.

Szafa VIII. **Trzcinniak szuwarowy.**
M. N. 367—472 str. 61.

Gajówka trzcionka. Tyz.
Gajówka trzcinna. Wodz.
Pokrzywka trzcionek. Waga.
Pokrzywka świergotka. Jar.
Gajospiew trzciny. Pietr.

- Trzcionka. Tacz.
Trzcinićzek stawowy. Pietr.
Gajówka trzciniówka. Now.
- Szafa VIII. **Trzciniak łożówka.** N.
473—474 str. 62.
Gajówka łożówka. Tyz.
Gajówka błotna. Wodz.
Pokrzywka błotniczek. Jar.
Piegża błotna. Gór.
Trzcinićzek błotny, Gajospiew błotny. Pietr.
Łozówka. Tacz.
- Szafa VIII. **Trzciniak łożowy.** N.
475—479 str. 63.
Gajówka strumieniowa. Tyz.
Piegża rzeczna. Gór.
Trzcinićzek rzeczny. Pietr.
Gajówka strumieniówka. Now.
Strumieniówka. Tacz.
- Szafa. VIII. **Trzciniak świerszczyk.**
M. N. 480—487 str. 63.
Gajówka świerszczak. Tyz.
Piegża szerokoogonowa. Gór.
Świerszczak. Tacz.
- Szafa VIII. **Trzciniak słowiczek.**
N. 488—490 str. 64.
Gajówka wierzbowka. Tyz.
Gajówka wierzbowa, Brzęczka. Tacz.
- Szafa VIII. **Trzciniak rokitniczka.**
N. 491—495 str. 66.
Gajówka rokitniczka. Tyz.
Pokrzywka szarobrwista. Jar.
Trzcinićzek nadbrzeżny. Pietr.
Słowik sitowiec. Kl.
Rokitniczka. Tacz.
- Szafa VIII. **Trzciniak łączny.** N.
496—497 str. 66.
Gajówka wodniczka. Tyz.
Piegża wodna. Gór.
Trzcinićzek wodny, Gajospiew wierzbowy. Pietr.
Pokrzywka wierzbowniczka.
Waga.
Wodniczka. Tacz.
Gajówka łączna. Wodz.
- Gajówka.** Ficedula.
- Szafa VIII. **Gajówka szczebiotliwa.**
Tyz. N. 498—499 str. 67.
Pokrzywka podżółka. Jar.

Piegża szczebiotliwa. Gór.
Gajospiew żółtopiers. Pietr.
Pokrzywka żółta. Pietr.
Gajówka żółtopiers. Kl.
Zaganiacz. Lud.
Gajówka szczebiotka. Now.

- Szafa VIII. **Gajówka pierwiosnka**
Tyz. N. 500—501 str. 68.
Piegża piecuszek, królik bez
czuba. Gór.
Królik nieczubaty. Rzą.
Pliszka biegacz. Kl.
Gajospiew fitis. Wodz.
Gajówka fitis. Now.
Mysikrólik piecuszek. Waga.
Jagodniczek. Lud.
Pierwiosnka. Tacz.

- Szafa VIII. **Gajówka świstunka.** Tyz.
Nr. 502—503 str. 68.
Pokrzywka zielonawa. Jar.
Piegża świstunek. Gór.
Gajospiew leśny. Wodz.
Gajospiew świstunka. Pietr.
Gajospiew zielony. Pietr.
Przyzimek. Lud.

- Szafa VIII. **Gajówka rudawa.** Tyz.
Nr. 504—506 str. 69.
Gajospiew rudawy. Wodz.
Gajospiew wojeik. Pietr.
Pokrzywka brudna. Jar.
Piegża ruda. Gór.
Piecuszek. Lud.
Gajówka wojeik, Gajówka rudawa. Now.

Pokrzywka.

- Szafa VIII. **Pokrzywka jarzębata.**
Tacz. N. 507—509 str. 70.
Gajówka jarzębata. Tyz.
Piegża szara. Gór.
Pokrzywka rybnie oko. Pietr.
Gajówka rybnie oko. Now.
Pokrzywka jagodniczek. Waga.
Gajówka krogulcowata. Wodz.
- Szafa VIII. **Pokrzywka czarnogłowa.**
Lud. N. 510—511 str. 70.
Gajówka czarnołbista. Tyz.
Piegża czarnogłowa. Gór.
Pokrzywka czarnogłowa. Jar.
Figojadka. Rzą.
Gajówka czarnogłowa. Wodz.
Mnich. Lud.

Pokrzywka czarnogłówka. Piet.
 Pokrzywka popek. Waga.
 Gajówka popek. Now.
 Pliszka czerniec. Kl.
 Pokrzywka czarnołbista. Tacz.

Szafa VIII. **Pokrzywka ogrodowa.**
 Pietr. N. 512 str. 71.

Gajówka ogrodowa. Tyz.
 Piegża ogrodowa. Gór.
 Pokrzywka figojadka. Waga.
 Pokrzywka siwa ogrodowa,
 Pokrzywka popielata. Pietr.
 Pokrzywka szara. Jar.
 Gajówka ogrodnica, Gajówka
 stalowa. Now.

Szafa VIII. **Pokrzywka popielata.**
 N. 513 str. 71.

Gajówka popielata. Tyz.
 Piegża popielata albo łozów-
 ka. Gór.
 Pokrzywka zwyczajna. Waga.
 Pokrzywka szara, Pokrzywka
 ogrodowa. Pietr.
 Gajówka cierniówka. Wodz.

Szafa VIII. **Pokrzywka piegża.** Rzą.
 N. 514—515 str. 72.

Gajówka piegża. Rzą.
 Piegża właściwa. Gór.
 Pokrzywka mała. Pietr.
 Pokrzywka pionka. Waga.
 Pliszka nocospiew. Kl.

Słowik.

Szafa VIII. **Słowik jasnomuzska.** Lud.
 N. 516—522 str. 72.

Gajówka modra. Tyz.
 Gajówka błękitnopiers. Wodz.
 Ludarka błękitna. Waga.
 Piegża szwedzka. Gór.
 Owadożer błękitnogardl. Pietr.
 Podróżniczek. Tacz.
 Jasnomuzska. Lud.
 Pokrzywka jasnomuzska, sino-
 garliczka, błękitnopiers.
 Lud. Now.

Szafa VIII. **Słowik kopciuszek.** N.
 523—525 str. 73.

Gajówka kopciuszka. Tyz.
 Pokrzywka podczerniona. Jar.
 Pokrzywka rudoozon. Pietr.
 Piegża czarnobrzuca.
 Ludarka strzyżokos. Waga.
 Gwizdek. Lud.

Połoninka, kowalik, węgielnik.
 Lud.

Kopciuszek. Tacz.
 Młaskacz. Lud. Now.
 Gazda szalasný. Lud. (Tatry)
 Now.

Szafa VIII. **Słowik pleszka.** N.
 526—530 str. 74.

Gajówka pleszka. Tyz.
 Piegża czarnoszyja. Gór.
 Pokrzywka czarnousta. Jar.
 Ludarka rudochwost. Waga.
 Owadożer czarnogardl. Pietr.
 Czerwony ogonek. Rzą.
 Pliszka czarnogardl. Kl.
 Gajówka (rudogon) ogrodowa.
 Wodz.

Słowik murowy. Lud.

Szafa VIII. **Słowik rudzik.** N.
 531—533 str. 75.

Gajówka rudzik. Tyz.
 Piegża malinówka. Gór.
 Pokrzywka rdzawogardlista.
 Jar.
 Owadożer czerwogardl.
 Pietr.
 Włodarka, Raszka, Piegża ra-
 szka, czerwienka, rudzik. N.
 Ludarka, złobiana włodarka,
 raszka. Lud.
 Gajówka rudopiers. Wodz.

Szafa VIII. **Słowik szary.** N. 534.
 str. 75.

Gajówka słowik szary. Tyz.
 Gajówka słowik ogrodowy.
 Wodz.
 Pokrzywka bekwarek. Waga.
 Pokrzywka słowik rudy. Jar.
 Pokrzywka wyborospiew, Słow-
 wik wielki. Pietr.
 Piegża słowik wielki, Gór.

Szafa VIII. **Słowik właściwy.** N.
 535—538 str. 76.

Gajówka słowik rdzawy. Jar.
 Gajówka słowik leśny. Wodz.
 Piegża słowik. Gór.
 Słowik zwyczajny. Pietr.
 Pokrzywka słowik. Waga.
 Słowik pospolity. Kl.
 Pliszka słowik. Jund.
 Bałamut. Lud. Now.

Królik.

- Szafa VIII. **Królik czubaty.** Rzą. N. 539—544 str. 77.
Pokrzywka mysi królik. Jar.
Mysi król. Zaw.
Piegża króliczek. Gór.
Mysi królik zwyczajny. Waga.
Królik żółtogłówka. Wodz.
Królik. Tacz.
Królik ogniczek, czubatek. Lud. Now.
- Szafa VIII. **Królik zniczek** Tyz. N. 545—547 str. 77.
Piegża cesarzuk. Gór.
Królik śmieszek.
Ognista. Pietr.
Zniezek. Tacz.

Strzyżek.

- Szafa VIII. **Strzyżek wołowe oczko.** Tyz. N. 548—553 str. 78.
Piegża krzeciuszek, wołowe oczko. Gór,
Strzyżyk wołowe oczko, król myszy. Rzą.
Strzyżyk wole oczko. Wodz.
Strzyż. Mys. pt.
Krzeciuszek, mysi król. Lud.
Strzyżyk. Tacz.
Piecuszek. Lud.

Skowronek.

- Szafa VIII. **Skowronek rolny.** Tyz. N. 554—561 str. 79.
Skowronek rolnik. Pietr.
Skowronek rolak. Now.
Skowronek pospolity. Jund.
Dzierlatka skowronek. Waga.
Skowronek. Tacz.
- Szafa VIII. **Skowronek borawy.** Rzą. N. 562—567 str. 79.
Skowronek firlej. Lud.
Skowronek leśny. Wodz.
Skowronek drzewiec, dzierlatka. Kl.
Skowronek leśniaczek. Jar.
Dzierlatka ledwuchna. Waga.
Filuszka. Tacz.
Ledwuchna lerka. Mys. pt.
Wygonka, Suliszka. Lud.
- Szafa VIII. **Skowronek dzierlatka.** Rzą. N. 568—574 str. 80.

Skowronek pośmiecieszka. Wodz.

Skowronek śmieciucha. Kl.
Dzierlatka śmieciuch. Waga.
Derlatka. Mys. pt.
Dzierlatka. Tacz.
Śmieciucha, pośmiecucha, pośmiecieszka, pośmiecieszek. Lud.

- Szafa VIII. **Skowronek górniczek.** Kl. N. 575—582 str. 81.
Skowronek północny, skowronek alpejski. Pietr.
Dzierlatka przeciotka. Waga.
Górniczek. Tacz.
Filistynek. Lud.
Dzidzik. Lud.

Szafa VIII. **Skowronek białoskrzydły.** Tyz. N. 583 str. 82.

Szafa VIII. **Skowronek czarny.** Tyz. N. 584 str. 83.

Sikora.

- Szafa VIII. **Sikora większa.** Jund. N. 585—588 str. 83.
Sikora wielka. Mys. pt.
Sikora zwyczajna. Pietr.
Sikora pospolita. Kl.
Sikora bogatka. Tacz.
Sikora czarna wielka. Rzą.
- Szafa VIII. **Sikora modra.** Rzą. N. 589—591 str. 83.
Sikora niebieska. Zaw.
Sikora bogatka. Mys. pt.
Sikora niebieskawa. Wodz.
Sikora sikorka. Kl.
Sikora żydóweczka, żydówka. Lud.
Sikora sinica. Lud. Now.
Sikora siniuk. Lud. Wodz.
- Szafa VIII. **Sikora lazurowa.** Tyz. N. 592—593 str. 84.
- Szafa VIII. **Sikora sosnowka.** Kl. N. 594—596 str. 84.
Sikora mała. Zaw.
Sikora czarna mniejsza. Rzą.
Sikora czarna. Jund.
Sikora mniejsza. Waga.
Sikora ciemna. Wodz.
- Szafa VIII. **Sikora popek.** Lud. N. 597—602 str. 85.

- Sikora błotna. Gór.
 Sikora czarnogłówna. Wodz.
 Sikora uboga. Tacz.
 Sikora popielata. Rzą.
 Sikora białego pióra. Mys. pt.
 Sikora biała. Waga.
 Sikora błotniczka. Kl.
 Sikora makopij. Pietr.
 Sikora trzcinną. Jund.
- Szafa VIII. **Sikora czubata** Rzą.
 N. 603—605 str. 86.
 Sikora kozielek. Mys. pt.
 Sikora czubatka. Kl.
- Szafa VIII. **Sikora ogoniasta** Jund.
 N. 606—609 str. 86.
 Sikora mała. Mys. pt.
 Sikora ogoniczek. Kl.
 Sikora z długim ogonem. Rzą.
 Sikora raniuszek. Waga.
 Sikora ogoniatka, sikora długogon. Pietr.
 Sikora raniuszka, raniuszek, remiesz. Lud.
 Sikora ogoniczka. Now.
 Ogonatka. Tacz.
- Szafa VIII. **Sikora wąsatka** Jar.
 N. 612—616 str. 87.
 Sikora czarnobroda. Pietr.
 Wąsatka. Tacz.

Remiz.

- Szafa VIII. **Remiz rzemieślnik**. Tyz.
 N. 610—611 str. 87.
 Rzemieślnik. Mys. pt.
 Remiz. Rzą.
 Sikora remisz. Kl.
 Sikora remiz. Jund.
 Rzemiuszczek. Lud.

Poświerka.

- Szafa VII. **Poświerka śnieguła**. Rzą.
 N. 617—624 str. 88.
 Trznadel śnieguła. Kl.
 Śn eguła. Lud. Tacz.
- Szafa VII. **Poświerka trznadel**. Rzą.
 N. 625—632 str. 89.
 Poświerka żółtobrzuszek. Zaw.
 Trznadel. Mys. pt.
 Trznadel pospolity. Kl.
 Trznadel żółtobrzuch. Pietr.
 Trznadel. Tacz.
 Żółtobrzuch. Lud.
 Sternal. Lud. Wodz.

- Szafa VII. **Poświerka potrzeszcz**.
 N. 633—637 str. 89.
 Poświerka prosowa. Tyz.
 Poświerka siwa. Zaw.
 Poświerka trznadel. Jar.
 Świerczak. Mys. pt.
 Poświerka potrest. Waga.
 Podrest. Lud.
 Poświerka łączna vel siwa. Wodz.
 Potrzeszcz. Tacz.
- Szafa VII. **Poświerka ortolan**. Lud.
 N. 638—643 str. 90.
 Poświerka ogrodniczek. Tyz.
 Ortolan. Tacz.
 Trznadel ogrodniczek. Rzą.
- Szafa VII. **Poświerka potrosz**. Tyz.
 N. 644—648 str. 93.
 Wróbel trzciny. Mys. pt.
 Poświerek trzciny. Zaw.
 Wróbel trzciny, potrosz. Rzą.

Krzyżodziób.

- Szafa VII. **Krzyżodziób papuszką**.
 Gór. N. 649 str. 93.
 Krzyżodziób sosnowy. Wodz.
 Krzyżodziób wielki. Pietr.
 Krzyżodziób większy. Wodz.
- Szafa VII. **Krzyżodziób dwupręgowy**.
 Tacz. N. 651 str. 93.
 Krzyżodziób białoskrzydły. Tyz.
 Krzyżodziób dwupręgi. Tacz.
 Krzywonos białoskrzydłak. Now.
 Krzyżodziób białoskrzydłny. Wodz.
- Szafa VII. **Krzyżodziób świerkowy**.
 Wodz. N. 650—662 str. 94.
 Krzywonos. Mys. pt.
 Krzywodziób mały. Pietr.
 Ziarnojad krzywodziób. Kl.
 Krzywonos. Lud.
 Grubodziób, krzywodziób. Jund.
 Krzyżodziób; krzywodziób. Tyz.
 Krzywonos zwyczajny. Waga.
 Krzyżodziób mniejszy. Wodz.
 krzywonos, krzywodziób. Now.

Gil.

- Szafa VII. **Gil kłęsk**. Tyz. N. 663.
 str. 95.
 Gil grubodziób. Wodz.

Ziarnojad łuszczak. Kl.
Dębonosek kłęsk. Waga.
Kurlandczyk. Lud. Warsz.
Łuszczak kłęsk. Now.
Łuskowiec. Tacz.

Szafa VII. **Gil dziwoni.** Tyz. N. 664.
str. 95.

Dębonosek ziewonia. Waga.
Gil karmazynowy. Pietr.
Łuszczak dziwonia. Now.
Dziwonia. Tacz.

Szafa VII. **Gil włściwy.** Tyz. N.
665—675 str. 96.

Ziarnojad gil. Jund.
Grubodziób gil. Jund.
Giel. Mys. pt.
Popek. Rzą.
Łuszczak gil. Now.
Gil zwyczajny. Waga.

Grubodziób.

Szafa VII. **Grubodziób kostohryz.** M.
N. 676—678 str. 97.

Łuszczak grubodziób. Jund.
Zięba pestkogryz. Gór.
Pestkojad kłęsk. Zaw.
Ziarnojad grubodziób. Kl.
Grabołusk zwyczajny. Waga.
Grubodziób jer. Jar.
Grubodziób kłęsk, kłask, pestko-
jad. Pietr.
Grubonos, wiśniójad, pestko-
gryz, kostogryz, grabo-
łusk. Lud.

Wróbel.

Szafa VII. **Wróbel domowy.** Rzą. N.
679—693 str. 98.

Wróbel. Tacz.
Wróbel browarny. Mys. pt.
Łuszczak wróbel. Tyz.
Zięba wróbel. Jund.
Łuszczak wróbel domowy.
Wodz.

Worobeć. Lud.

Szafa VII. **Wróbel mazurek.** Waga.
N. 694—695 str. 99.

Łuszczak mazurek. Tyz.
Wróbel leśny. Mys. pt.
Wróbel leśny, polny, mazu-
rek. Rzą.
Łuszczak wróbel polny. Wodz.
Zięba mazurek. Zaw.
Wróbel marcinek, leśny ży-
dek. Lud.
Mazurek. Tacz.

Łuszczak.

Szafa VII. **Łuszczak szczygieł.** Tyz.
N. 696—698 str. 100.

Zięba szczygieł. Kl.
Konopniczek szczygieł. Waga.
Szczygieł pospolity. Pietr.
Szczygieł. Tacz.

Szafa VII. **Łuszczak czyż.** Tyz. N.
699—702 str. 100.

Czyż. Rzą.
Czyż pospolity.
Zięba czyż. Jund.
Łuszczak czyż, czyżyk. Lud.

Szafa VII. **Łuszczak kulczyk.** Tyz.
N. 703—707 str. 101.

Zięba zieleńczyk. Kl.
Czyż kulczyk. Waga.
Girlic. Pietr..
Kulczyk. Tacz.

Szafa VII. **Łuszczak jer.** Tyz. N.
708—712 str. 102.

Zięba jer. Waga.
Zięba sosnowka. Kl.
Zięba bokówka. Gór.

Szafa VII. **Łuszczak czeczotka.** Tyz.
N. 713—723 str. 102.

Zięba czeczotka, zięba trawni-
czek. Kl.
Zięba inianka. Kl.
Konopniczek czeczotka. Waga.
Czeczotka. Tacz.

Szafa VII. **Łuszczak górniczek.** Tyz.
N. 724 str. 103.

Łuszczak żółtodziób. Kl.
Konopniczek rzepołuch. Waga.
Makolągwa góraska. Pietr.
Górniczek. Tacz.

Szafa VII. **Łuszczak makolągwa.** Rzą.
N. 725—729 str. 104.

Zięba konopniczek, makolą-
gwa. Kl.
Konopniczek makolągwa.
Waga.

Makolągwa zwyczajna. Pietr.
Makolągwa. Tacz.

Szafa VII. **Łuszczak dzwonec.** Tyz.
N. 730—733 str. 104.

Dzwonec konopka. Rzą.
Grabołusk dzwonec. Waga.
Dzwonec ziarnojad zieleń-
czyk. Kl.
Dzwonec. Tacz.

Grubodziób dzwonic. Jund.
Ziarnojad dzwonic. Zaw.
Zeglotka. Lud. Now.

Szafa VII. Łuszczak zięba. Rzą. N.
734—739 str. 105.

Zięba prosta. Zaw.
Zięba czubata. Kl.
Zięba pospolita. Jund.
Zięba zwyczajna. Waga.

Kukułka.

Szafa VII. Kukułka zazula. M. N.
740—745 str. 105.

Kukułka właściwa. Tyz.
Kukułka pospolita. Gór.
Grzyżółka. Mys. pt.
Zezula, zazula. Lud.
Kukułka, kukawka, gżegżół-
ka Rzą.
Kukułka. Tacz.

Dzięcioł.

Szafa VIII. Dzięcioł czarny. Jund.
N. 746—749 str. 106.

Żołna czarna. Lud.
Żołna czarna pospolita. Kl.
Żołna czarnego pióra. Mys. pt.
Dzięcioł największy. Rzą.
Dzięcioł wielki. Wodz.

Szafa VIII. Dzięcioł zielony. Rzą.
N. 750—752 str. 106.

Żołna zielona. Kl.

Szafa VIII. Dzięcioł zielono-siwy. Jar.
N. 753—756 str. 107.

Dzięcioł pasiecznik, Dzięcioł
pszczolarz. Now.
Dzięcioł pszczołojad. Wodz.
Żołna zielono-siwa. Zaw.

Szafa VIII. Dzięcioł pstry większy.
Tyz. N. 757—758 str. 108.

Żołna dzięcioł wielki. Zaw.
Dzięcioł większy. Waga.
Dzięcioł wielki. Mys. pt.
Dzięcioł pstry. Tacz.

Szafa VIII. Dzięcioł pstry średni.
Tyz. N. 765—767 str. 109.

Dzięcioł biały. Kl.
Dzięcioł średni. Tacz.

Szafa VIII. Dzięcioł pstry mały. Tyz.
N. 768—774 str. 109.

Dzięcioł świerczyk. Mys. pt.
Dzięcioł mały. Kl.

Dzięcioł pstry mniejszy. Rzą.
Dzięciołek. Tacz.
Dzięcioł ciurek. Lud. Now.

Szafa VIII. Dzięcioł biało-grzbiety.
Tyz. N. 759—764 str. 108.

Dzięcioł biało-grzbiety. Jar.

Szafa VIII. Dzięcioł trójpalczasty.
Jar. N. 775—778 str. 110.

Dzięcioł trójpalcowy. Tyz.
Dzięcioł trójpalczasty. Now.

Krętogłów.

Szafa VIII. Krętogłów szaro-pstry.
Tyz. N. 779—782 str. 110.

Krętogłów pospolity. Jund.
Krętogłówka. Pietr.
Krętogłów długojęzyk. Zaw.
Krętogłówka. Lud.
Wąglów. Lud. w Lubels.
Wąglów krętogłów. Waga.

Bargiel.

Szafa VIII. Bargiel kowalik. Tyz.
N. 783—785 str. 111.

Bargiel. Mys. pt.
Dzięcioł modrawy. Rzą.
Sikorożołn europejski. Kl.
Kowalik pospolity. Jund.
Bargiel zwyczajny. Waga.
Kowal, zalepiarz. Lud.
Kowalik. Tacz.

Pełzacz.

Szafa. VIII. Pełzacz zaskórnik. N.
786—789 str. 111.

Zaskórnik. Mys. pt.
Drzewny kowalik. Kl.
Pełzacz drzewny. Jund.
Kowalik zaskórnik. Waga.
Kowalik szary. Wodz.

Pomurnik.

Szafa VIII. Pomurnik mentel. M. N.
790—793 str. 112.

Pomurnik czerwonoskrzydły.
Tyz.
Pomurnik murowy. Zaw.

Dudek.

Szafa VIII. Dudek właściwy. Tyz.
N. 794—795 str. 113.

Dudek pospolity. Kl.
Dudek zwyczajny. Waga.
Hupek, tubek, wudwud, wud-
wudek. Lud.

Zimorodek.

Szafa VIII. **Zimorodek europejski.** Kl.
N. 796 i 797 str. 113.
Zimorodek błękitny. Zaw.
Zimorodek rzeczny. Rzą.
Zimorodek pospolity. Kl.
Zimorodek zwyczajny. Waga.
Zimorodek. Tacz.

Żoła.

Szafa VIII. **Żoła właściwa.** Tyz.
N. 798—801 str. 113.
Żoła pszczołojad. Zaw.
Szurka. Lud. na Ukrainie.

Jaskółka.

Szafa VIII. **Jaskółka dymówka.** Jund.
N. 802—805 str. 114.
Jaskółka łastówka. Zaw.
Jaskółka. Mys. pt.
Szafa VIII. **Jaskółka oknówka.** Jund.
N. 806—809 str. 115.
Jaskółka domowa. Zaw.
Jaskółka grzebiółka. Mys. pt.
Jaskółka właściwa. Kl.
Jaskółka rzechołka. Waga.
Jaskółka grzechotka. Now.
Jaskółka piszczyk. Wodz.
Piszczyk. Lud.
Oknówka. Tacz.

Szafa VIII. **Jaskółka brzegówka.** Jund.
N. 810—811 str. 115.
Jaskółka grzebiółka. Waga.
Grzebielucha. Rzą.
Grzebiółka. Tacz.
Jaskółka podbrzeżek. Zaw.
Grzebiółka litewska.
Podleszczek. Lud. krak.
Berehulka. Lud.
Jaskółka grzebielucha. Now.

Jerzyk.

Szafa VIII. **Jerzyk murowy.** Jar. N.
812—813 str. 116.
Jaskółka jerzyk. Mys. pt.
Jaskółka grzechotka. Kl.
Jerzyk zwyczajny. Waga.

Jerzyk. Tacz.
Grzechotka. Jund.
Murzynek.
Jerzyk turniowiec. Lud. (Tatry)
Now.

Kozodój.

Szafa VIII. **Kozodój lelek.** Tyz. N.
814—815 str. 116.
Lelek pospolity. Jund.
Kozodój europejski, kozodój.
Rzą.
Ślepowron. Kl.
Lelek. Mys. pt.
Drzymlik, spinch, nocna ja-
skółka. Lud.

Gołąb.

Szafa VIII. **Gołąb grzywacz.** Rzą.
N. 816—818 str. 117.
Grzywacz. Tacz.
Szafa VIII. **Gołąb siniak.** Jund. N.
819—821 str. 118.
Gołąb. Mys. pt.
Siniak. Tacz.
Gołąb polny. Wodz.
Gołąb hurkot. Zaw.
Gołąb buczonek, hurkot. Lud.
Now.
Gołąb duplak, dziupnik.
Szafa VIII. **Gołąb turkawka.** Kl. N.
822—824 str. 118.
Turkawka. Tacz.

Głuszc.

Szafa IX. **Głuszc właściwy.** Rzą.
N. 825—833 str. 119.
Kniejotek głuszc. Wodz.
Gutur, głuchoń. Lud.
Głuszc. Tacz.
Szafa IX. **Głuszc cietrzew.** Rzą.
N. 834—843 str. 120.
Kniejotek cietrzew. Pietr.
Cietrzew. Tacz.
Cieciorut, Teteruk. Lud.
Szafa IX. **Głuszc jarząbek.** Rzą.
N. 844—849 str. 121.
Kniejotek jarząbek. Pietr.
Jarząbek. Lud. Tacz.
Jarybok. Lud.
Szafa IX. **Głuszc pardwa właściwa.**
N. 850—853 str. 122.

Głuszcze pardwa pospolita.
Gór.
Pardwa litewska. Waga.

Kuropatwa.

Szafa IX. **Kuropatwa właściwa.** Tyz.
N. 854—858 str. 123.
Kuropatwa pospolita. Zaw.
Kuropatwa szara. Wodz.
Głuszcze kuropatwa, pospolita.
Jund.

Kuropatwa. Lud.

Szafa IX. **Kuropatwa przepiórka.** Wodz.
N. 859—862 str. 124.

Kuropatwa przepiórka właściwa. Tyz.

Głuszcze przepiórka. Jund.
Przepiórka zwyczajna. Waga.

Pustynnik.

Szafa IX. **Pustynnik Pallasa.** Tyz.
N. 863—864 str. 124.

Pustynnik. Tacz.

Drop.

Szafa IX. **Drop brodacz.** Tyz. N.
865—867 str. 125.

Drop właściwy. Jar.
Drop wąsacz. Mys. pt.
Drop pospolity. Gór.
Drop wielki. Wodz.
Drop. Lud. Tacz.

Szafa IX. **Drop strepet.** Tyz. N.
868—873 str. 126.

Drop mniejszy. Jund.
Drop karzełek. Now.
Drop kamionek i pardwa.
Mys. pt.
Pardwa. Lud.
Strepet. Tacz.

Żwirowiec.

Szafa IX. **Żwirowiec obroźny.** Tyz.
N. 874—877 str. 127.

Piaskowiec europejski. Gór.
Piaskowiec. Zaw.

Szafa IX. **Grubopiętek europejski.** M.
N. 878—883 str. 128.

Kulon właściwy. Tyz.
Czajka grubonóg. Kl.

Kulon zwyczajny. Waga.
Grubonóg. Zaw.
Kulon. Tacz.

Piaskowiec.

Szafa X. **Piaskowiec zmienny.** Tyz.
N. 884—887 str. 129.

Biegus piasecznik. Kl.
Piaskowiec. Tacz.
Słuk. Now.

Szczudłak.

Szafa XI. **Szczudłak czarnoskrzydły.**
Tyz. N. 888—897 str. 129.

Cienkonóg. Lud.
Szczudłak. Tacz.

Ostrzygojad.

Szafa X. **Ostrzygojad srokaty.** Tyz.
N. 898—901 str. 130.

Ostrzygojad czerwonoński.
Gór.
Ostrzygojad. Tacz.

Siewka.

Szafa X. **Siewka złota.** Lud. N.
902—907 str. 131

Dżdżownik siewka. Tyz.
Siewka. Mys. pt.
Czajka złotnik. Kl.
Siewka pospolita. Jund.
Siewka złocista. Wodz.
Siewka zwyczajna. Waga.
Siewka. Lud. Tacz.

Szafa X. **Siewka siewnica.** M. N.
908—915 str. 132.

Czajka siewnica. Tyz.
Czajka podczarnała. Jar.
Czajka czarnobrucha. Jar.
Siewka północna, siewnica.
Tacz.

Szafa X. **Siewka górna.** M. N.
916—917 str. 133.

Dżdżownik górny. Tyz.
Kulik żartowniś. Zaw.
Siewka sybirska. Gór.
Siewka mornel. Jar.
Czajka mornel. Kl.
Mornel. Tacz.
Dżdżownik morynel, górnik.
Now.

Szafa X. **Siewka ispówka.** Lud. N.
918—921 str. 184.
Dżdżownik obroźny. Tyz.
Czajka łądowiec. Kl.
Siewka piszczek. Waga.
Siewka białoszyja. Gór.
Siewka żółtodziób. Jar.
Siewka obroźna.

Szafa X. **Siewka rzeczna.** N. 922—923.
str. 185.
Dżdżownik rzeczny. Tyz.
Siewka rzeczna właściwa.
Wodz.
Siewka mniejsza. Jar.
Siewka najmniejsza. Gór.
Dżdżownik nadrzeczek. Now.

Czajka.

Szafa X. **Czajka właściwa.** Tyz. N.
924—925 str. 185.
Biegus czajka. Jund.
Czajka pospolita. Waga.
Siewka czajka. Wodz.
Czajka. Lud. Tacz.

Kamusznik.

Szafa X. **Kamusznik zwrotek.** Tyz
N. 926—927 str. 186.
Kamusznik. Tacz.

Żóraw.

Szafa XI. **Żóraw pospolity.** Tyz. N.
928—931 str. 186.
Żóraw popielaty. Jar.
Czapla żóraw. Jund.
Żóraw. Lud. Tacz.
Żóraw zwyczajny. Waga.

Czapla.

Szafa XII. **Czapla siwa.** Jar. N.
932—936 str. 187.
Czapla popielata. Kl.
Czapla zwyczajna. Waga.
Czapla siwego pióra. Mys. pt.

Szafa XII. **Czapla purpurowa.** Kl.
N. 937—938 str. 188.
Czapla ruda. Lud.
Czapla czerwona. Jund.

Szafa XII. **Czapla forga.** Tyz. N.
939—946 str. 188.
Czapla biała. Lud.
Czapla biała duża. Jar.

Czapla białego pióra. Mys. pt.
Czapla biała z żółtym dzióbem. Kl.
Czapla egretta. Jund.
Czapla forga większa. Now.

Szafa XII. **Czapla nadobna.** Tyz.
N. 947—951. 1457. 1459.
str. 189

Czapla biała mała. Lud.
Czapla garzetta. Gór.
Czapla biała mniejsza. Jar.
Czapla forga mniejsza. Now.

Szafa XII. **Czapla modronos.** Jar.
N. 952—961 str. 140.
Czapla kasztanowata. Gór.
Czapla grzywiasta. Kl.

Szafa XII. **Czapla ślepowron.** Gór.
N. 962—967 str. 141.

Czapla ślepowron właściwy.
Tyz.
Czapla nocnik. Kl.
Czapla nocna. Jund.
Ślepowron, gawron nośny. Lud.
Nocoryk, ślepowron właściwy.
Rzą.

Czapla nocoryk. Now.

Szafa XI. XII. **Czapla bąk.** Gór. N.
968—970 str. 142.

Czapla bąk właściwy. Tyz.
Czapla huk. Zaw.
Czapla bąk większy. Kl.
Huk, hupało, bąk. Lud.

Szafa XII. **Czapla bączek.** Lud. N.
971—973 str. 143.

Czapla bąk bączek. Tyz.
Czapla maleńka. Gór.
Czapla zdrobniała. Jar.
Czapla huczek. Zaw.
Czapla bąk mały. Kl.
Czapla trzcinnik. Waga.
Czapla bączek, huczek. Now.

Bocian.

Szafa XI. **Bocian biały.** Rzą. N.
974 str. 143.

Bocian pospolity. Kl.
Bocian czarnego a białego
pióra. Mys. pt.
Bocian zwyczajny. Waga.
Czapla bocian. Jund.
Bocian, buśko, biobus. Lud.

Szafa XI. **Bocian hajstra.** Lud. N.
975—980 str. 144.

Bocian śniady. Tyz.
 Bocian czarny. Kl.
 Bocian czarnego a czerwonego pióra. Mys. pt.
 Czapla bocian czarny. Jund.
 Bocian bag. Waga.
 Fajstra, hajstra, tajstra. Lud.
 Szast u Kurpiów.

Warzecha.

Szafa XI. **Warzecha biała.** Tyz. N.
 981—984 str. 144,
 Płaskonos biał. Jund.
 Warzecha. Tacz.

Ibis.

Szafa XI. **Ibis kasztanowaty.** Tyz.
 N. 985—989 str. 145.
 Ibis zielony. Zaw.
 Kulik europejski. Jund.
 Kulon czarny, kulon węgierski. Lud.

Kulon.

Szafa XI. **Kulon stepowy.** Lud. N.
 999—992 str. 146.
 Kulik ogrodowy. Tyz.
 Kulik wielki. Waga.
 Bekas krzywodziób. Kl.
 Bekas kulik. Jund.
 Kulik największy. Gór.
 Ugornik kulon. Now.

Szafa XI. **Kulon funtowy.** Lud. N.
 993 str. 147.
 Kulig kulon. Tyz.
 Kulik czerwodzióby. Gór.
 Kulig mniejszy. Jar.
 Kulig mały. Waga.
 Bekas błotnik. Kl.

Biegus.

Szafa X. **Biegus rdzawy.** Jar. N.
 994—995 str. 147.
 Biegus popielaty. Gór.
 Biegus kanutek. Kl.
 Biegus rdzawek. Now.

Szafa X. **Biegus kuliczek.** Tyz. N.
 997—1002 str. 149.
 Biegus krzywodzióby. Tacz.
 Biegus rdzawy. Jar.
 Kulik krywodziób. Lud. nad Wisłą. Wodz.

Szafa X. **Biegus zmienny.** Gór. N.
 1003—1010 str. 149.
 Biegus górny. Tyz.
 Biegus odmienny. Tyz.
 Biegus górzak. Now.

Szafa X. **Biegus malutki.** Tyz. N.
 1011—1017 str. 150.
 Biegus zdrobniały. Jar.
 Wróbel rzeczny. Lud. nad Wisłą.

Szafa X. **Biegus Temmincka.** Tyz.
 1018—1021. str. 150.
 Biegus najmniejszy Jar.
 Wróbel rzeczny. Lud. nad Wisłą. Wodz.

Bekasik.

Szafa X. **Bekasik płaskodzióby.** N.
 1022—1024 str. 151.
 Biegus płaskodzióby. Tyz.
 Bekasik brzegowy. Wodz.

Bojownik.

Szafa X. **Bojownik batalion.** Waga.
 N. 1026—1072 str. 151.
 Bojownik zmienny. Tyz.
 Biegus bojownik. Gór.
 Ptak bitny. Rzą.
 Biegus kłótnik. Kl.
 Kapłonek, batalion. Lud.
 Bojownik odmienny. Wodz.
 Biegus batalion, bojownik. Now.

Kulik.

Szafa X. **Kulik kwokacz.** M. N.
 1073—1078 str. 154.
 Brodziec kwokacz. Tyz.
 Łęczak zielononogi. Gór.
 Bekas dżdżowiec. Kl.
 Łądzik szary. Jar.
 Kwokacz. Tacz.

Szafa X. **Kulik śniady.** M. N.
 1079—1084 str. 155.
 Brodziec śniady. Tyz.
 Brodziec ciemny. Wodz.
 Łądzik rudy. Jar.
 Łęczak brunatny. Gór.
 Bekas brudnik. Kl.
 Kulik śniadek. Now.

Szafa X. **Kulik krwawodziób.** M. N.
 1085—1092 str. 154.

Brodziec krwawodziób. Jar.
Łęczak pęgowany. Gór.
Londzik krwawodziób. Jar.
Bekas czerwonońg. Kl.
Brodziec morski. Wodz.
Kulik krwawodzióbek. Now.

Szafa X. **Kulik pławny.** M. N.
1093—1095. ser. 156.

Brodziec pławny. Tyz.
Brodziec brzegowy. Wodz.
Łęczak błotny. Gór.
Londzik podbiały. Jar.
Kulik pławnik. Now.

Szafa X. **Kulik leśny.** M. N. 1096—
1099. str. 157.

Brodziec leśny Tyz.
Łęczak leśny. Gór.
Biegus szary. Jar.
Kulik leśnik. Now.

Szafa X. **Kulik samotny.** M. N.
1100—1102 str. 157.

Brodziec samotny. Tyz.
Łęczak ficlaus. Gór.
Biegus zielonek. Kl.
Biegus Kulik. Jund.
Stalugwa. Lud. u Kurpiów.
Kulik samotnik. Now.

Szafa X. **Kulik piskliwy.** M. N.
1103—1105 str. 158.

Brodziec piskliwy. Tyz.
Łądzik piskliwy. Wodz.
Kulik piskliwiec. Now.
Biegus piaskowiec. Kl.
Biegus kulizek. Jar.
Truchtan świst. Waga.
Łądzik kuliczek. Jar.
Łęczak mały. Gór.

Szlamnik.

Szafa X. **Szlamnik hrycaj.** Lud. N.
1106—1115 str. 159.

Szlamnik czarnosterny. Tyz.
Nabłotnik pospolity. Gór.
Nabłotnik rdzawoszyjny. Jar.
Hrycaj. Lud.
Bekas kosogłów. Kl.
Giżyca czarnosterna. Now.
Rycyk. Tacz.

Szafa X. **Szlamnik rdzawy.** Tyz. N.
1116—1118 str. 159.

Nabłotnik pęgowany. Gór.
Nabłotnik podgorzały. Jar.
Girzyca rdzawa. Now.

Bekas.

Szafa X. **Bekas słonka.** Rzą. N.
1119—1123 str. 160.

Bekas słonka. Rzą.
Bekas słonka. Kl.
Słaka. Mys. pt.
Bekas słaka. Waga.
Słonka. Tacz.

Szafa X. **Bekas dubelt.** Tyz. N.
1124—1127 str. 161.

Bekas właściwy. Jund.
Dubelt, bekas funtowy. Lud.
Bekas większy albo średni.
Rzą.
Funtowiec. Lud. Now.

Szafa X. **Bekas kszyk.** Tyz. N.
1128—1135 str. 162.

Bekas koziołek, baranek. Rzą.
Bekas baranek. Kl.
Kszyk baranek, baranec. Lud.

Szafa X. **Bekas ficlaus.** Lud. N.
1136—1139 str. 162.

Bekas kurka. Kl.
Bekas mały. Jund.
Ficlek, myszka, ficlaus. Lud.

Wodnik.

Szafa XII. **Wodnik właściwy.** N.
1140—1144.

Chróściel wodnik. Tyz.
Chróściel wodny. Wodz.
Chróściel pospolity. Gór.
Wodnik zielonawy. Jar.
Chróściel burego pióra. Mys. pt.
Chróściel zielonawy. Jar.
Chróściel wodnik wielki. Kl.
Wodnik. Tacz.

Chróściel.

Szafa XII. **Chróściel derkacz.** Kl.
N. 1145—1148 str. 164.

Chróściel derkacz właściwy.
Tyz.
Chróściel łączny. Jar.
Derkacz pospolity. Gór.
Chróściel szarego a lisowatego
pióra. Mys. pt.
Chróściel derkacz, kaspar.
Rzą.
Chróściel pospolity. Jund.
Derkacz, chróściel, kiecak.
Lud.

Kurka.

Szafa XII. **Kurka kokoszka.** N. 1149—1154 str. 164.

Kokoszka zielononoga. Kl.

Kurka wodna. Jar.

Łyska zielononóżka. Kl.

Łyska kurka wodna. Jund.

Kokoszka wodna, pospolita,
kokoszka zielonego koloru. Lud.

Kokoszka. Tacz.

Szafa XII. **Kurka kureczka.** Lud. N. 1155—1157 str. 155.

Chróściel kurka wodna. Tyz.

Kurka średnia Gór.

Kurka nakrapiana. Wodz.

Kurka kokoszka. Jar.

Chróściel wodnik mały. Kl.

Kurka. Tacz.

Chróściel najmniejszy. Jund.

Kokoszka kurka. Now.

Szafa II. **Kurka zielonka.** N. 1158—1162 str. 166.

Chróściel kurka zielonka. Tyz.

Kurka mała. Jar.

Kurka najmniejsza. Gór.

Chróściel zielonka. Tacz.

Zielonka. Tacz.

Łyska.

Szafa XII. **Łyska czarna.** Jar. N. 1163—1167 str. 167.

Łyska pospolita. Gór.

Kokoszka łysica. Mys. pt. Kl.

Łyska kokoszka czarna.

Łyska wielka. Jund.

Łyska zwyczajna. Waga.

Płatkonóg.

Szafa XIII. **Płatkonóg płaskodzióby.** Tyz. N. 1168 str. 167.

Szafa XIII. **Płatkonóg rdzawoszyjny.** Tyz. N. 1169—1171 str. 168.

Perkoz.

Szafa XIII. **Perkoz pernykoza.** Lud. N. 1172—1179 str. 169.

Perkoz dwuczubny. Tyz.

Nurek wielki. Wodz.

Nur czubaty. Jund.

Nurek czubaty i rogaty. Rza.

Nurek czubaty. Kl.

Koza, pernykoza. Lud.

Szafa XIII. **Perkoz rdzawoszyjny.** Tyz. N. 1180—1184 i 1456 str. 170.

Nurek rdzawoszyjny. Gór.

Szafa XIII. **Perkoz zausznik.** Kl. N. 1186—1193. str. 170.

Perkoz uszaty. Tyz.

Nurek rogaty. Jar.

Szafa XIII. **Perkoz mniejszy.** Jund. N. 1194—1197 str. 170.

Nurek mniejszy. Gór.

Nur mniejszy. Jund.

Rybołówka.

Szafa XIII. **Rybołówka wielkodzioba.** Jar. N. 1198—1200. str. 172.

Rybołówka wielkodziób. Now.

Szafa XIII. **Rybołówka zwyczajna,** Tyz. N. 1201 - 1205 str. 172.

Rybitw rybołów pospolity. Gór.

Jaskółka morska. Mys. pt.

Europejska morska jaskółka. Kl.

Rybitwa pospolita. Jar.

Rybołówka pospolita, rzeczna Wodz.

Rybołówka jaskółka. Now.

Szafa XIII. **Rybołówka białowasa.** Tyz. N. 1206 - 1212 str. 173.

Szafa XIII. **Rybołówka białoskrzydła.** Tyz. N. 1213 - 1219 str. 174.

Szafa XIII. **Rybołówka krzyzek.** Tyz. N. 1220 - 1226. str. 174.

Rybołówka czarna, rybitwa czarna. Jar.

Czarna morska jaskółka. Kl.

Rybołówka krzyzka. Tacz.

Rybołówka. Lud.

Szafa XIII. **Rybołówka białooczna.** Tyz. N. 1227—1231. str. 175.

Rybitw, rybołów mały. Gór.

Rybołów mniejszy. Jund.

Rybitwa białooczna. Jar.

Mewa.

Szafa XIII. **Mewa srebrzysta.** Tyz. N. 1232 str. 176.

Szafa XIII. **Mewa rybołów.** Lud. N.
1233—1239 str. 176.
Mewa żółtonoga. Tyz.
Mewa żółtonóg. Jar.
Mewa kasztanowata. Jund.
Rybitw brudny. Kl.
Wrona morska. Lud.

Szafa XIII. **Mewa pospolita.** Jund.
N. 1240—1245 str. 177.
Mewa siwa. Gór.
Mewa rybołówek. Kl.
Mewa. Rzą.
Mewa kiryt, mewa szara. Now.
Wrona morska. Lud.

Szafa XIII. **Mewa śmieszka.** Tyz.
N. 1246—1251 str. 178.
Mewa krzykliwa. Gór.
Rybitw śmieszek. Kl.

Szafa XIII. **Mewa najmniejsza.** Tyz.
N. 1252—1257 str. 179.
Mewa mała. Gór.

Wydrzyk.

Szafa XIII. **Wydrzyk pasożytny.** Tyz.
N. 1258—1260 str. 179.
Rybołów czarny, rybitwa czar-
na, mewa czarna, wrona
morska czarna. Lud.

Szafa XIII. **Wydrzyk żółtoszyjny.**
Tyz. N. 1261—1264 str.
180.

Gęś.

Szafa XV. **Gęś dzika.** Lud. N.
1265—1270 str. 181.
Gęś popielata. Jar.
Gęś pospolita. Jund.
Gęś gęgawa. Waga.
Kaczka gęś szara lub gęga-
wa. Tyz.
Gęś siwa. Now.

Szafa XV. **Gęś posiewnica.** N. 1271—
1274 str. 182.
Kaczka gęś posiewnica. Jar.
Gęś zbożowa. Tacz.
Gęś litewska. Mys. pt.
Gęś dzika. Gór.

Szafa XV. **Gęś polna.** Tacz. N.
1275—1276 str. 182.
Kaczka gęś polna. Tyz.

Szafa XV. **Gęś białoczelną.** Tyz. N.
1277—1282 str. 183.

Kaczka gęś białoczelną, Jar.
Gęś białoczelną. Gór.

Szafa XV. **Gęś Bernikła,** Jund. N.
1283—1284 str. 184.
Kaczka gęś Bernikła. Tyz.
Gęś szyjorecz. Gór.
Gęś szkocka. Kl.
Gęś owrózka, Jar.
Bernikła. Tacz.
Gęś północna. Gór.

Łabędź.

Szafa XV. **Łabędź gędziec.** Tacz. N.
1285—1289 str. 184.
Kaczka łabędź gędziec albo
dziki. Tyz.
Łabędź dziki. Gór.
Łabędź, Łebed. Lud.
Łabędź krzykacz. Mys. pt.
Gęś łabędź dziki. Jund.

Szafa XV. **Łabędź nadobny.** Tacz.
N. 1290—1292 str. 185
Kaczka łabędź nadobny. Tyz.
Łabędź domowy. Gór.
Łabędź głuchy. Mys. pt.
Gęś łabędź swojski, Jund.
Łabędź garbodzioby. Jar.

Kaczka.

Szafa XVI. **Kaczka ohar.** Rzą. N.
str. 186.
Kaczka podgorzelec. Jar.
Kaczka norowa. Gór.
Gęś norowa. Jund.

Szafa XVI. **Kaczka krzyżówka.** Lud.
N. 1293—1297 str. 186.
Kaczka krakwa. Tyz.
Kaczka pospolita. Jund.
Kaczka nieroznawka. Waga.
Kaczka dzika, krzyżówka,
krzyżowa, burka, szarka,
wielkocha. Lud.

Szafa XVI. **Kaczka grzechotka.** Kl.
N. 1298—1303 str. 187.
Kaczka krakwa. Gór.
Kaczka szarka. Lud.
Kaczka nieroznawka. Now,
Grzechotka. Tacz.

Szafa XVI. **Kaczka świstun.** Lud.
N. 1304—1309 str. 187.
Kaczka gwizdząca. Tyz.
Kaczka piszczałka. Kl.

- Świstun. Lud.
Kaczka świstula. Waga.
Kaczka świstunka. Now.
- Szafa XVI. **Kaczka płaskonos.** Jar.
N. 1310—1317 str. 188.
Kaczka płaskonosa. Jund.
Plytonos korsuń. Waga.
Płaskonos. Tacz. Lud.
Kaczka płaskodziób Wodz.
- Szafa XVI. **Kaczka cyranka.** Lud.
N. 1318—1323 str. 189.
Cyranka. Lud.
- Szafa XVI. **Kaczka cyraneczka.** Lud.
N. 1324—1332 str. 189.
Cyraneczka. Lud.
- Szafa XVI. **Kaczka rożeniec.** Tyz.
N. 1333—1342 str. 190
Kaczka długosterna. Tyz.
Kaczka strzałogon Kl.
Kaczka długoogonowa. Gór.
Kaczka jaskółczygon Lud.
Rożeniec. Lud. Tacz.
- Szafa XVI. **Kaczka hełmiasta.** Tyz.
1343 str. 191.
Kaczka rdzawodziób. Jar.
Kaczka czubata.
- Szafa XVII. **Kaczka uhla.** Rzą. N.
1344—1352 str. 192.
Kaczka brunatna, głowienka.
Gór.
Gęś białooka. Jund.
Kaczka brudna dzika Kl.
Kaczka białobrwista. Jar.
Markaczka głowienka. Waga.
Uhla. Tacz.
- Szafa XVII. **Kaczka czarna.** Kl. N.
1353—1354 str. 193.
Markaczka uhla. Waga.
- Szafa XVII. **Kaczka czernica.** Tyz.
1355—1359 str. 193.
Kaczka europejska czubata. Kl.
Kaczka czubata. Jund.
Grążyca czernica. Waga.
- Szafa XVII. **Kaczka ogorzatka.**
My. pt. N. 1360—1367
str. 194.
Kaczka górna. Kl.
- Szafa XVII. **Kaczka ponur.** Lud.
N. 1368—1373 str. 195.
- Kaczka podgorzatka. Tyz.
Kaczka kasztanowata. Jar.
Kaczka czerwonoszyja. Kl.
Grążyca rdzawogłowa. Waga.
Kaczka rdzawogłowa. Tacz.
- Szafa XVII. **Kaczka podgorzatka.**
Lud. N. 1374—1378 str. 195
Kaczka białooka. Jar.
Grążyca białooka Waga.
Podgorzatka.
- Szafa XVII. **Kaczka białogłowa.** Tyz.
N. 1379—1381 str. 196.
- Szafa XVII. **Kaczka krzykliwa.** Jund.
N. 1382—1387 str. 197.
Kaczka głośna. Kl.
Kaczka zimowa, zimówka. Lud.
Gągoł właściwy. Waga.
Gągoł. Tacz.
Kaczka gągoł. Now.
- Szafa XVII. **Kaczka lodówka.** Tyz.
N. 1388—1403 str. 197.
Kaczka wdówka. Kl.
Kaczka zimowa. Lud.
Lodówka Tacz.

Tracz.

- Szafa XVI. **Tracz hohol.** Lud. N.
1404—1407 str. 198.
Tracz nurogęś. Tyz.
Szlachar. Lud. Tacz.
Hohol. Lud.
Tracz wielki. Wodz.
- Szafa XVI. **Tracz długodziób.** Kl.
N. 1408—1410 str. 199.
Tracz czubaty. Gór.
- Szafa XVI. **Tracz dniestrowka.** Lud.
N. 1411—1420 str. 200.
Tracz bielaczek. Tyz.
Kaczka szlacharek. Mys. pt.
Tracz maluchny. K.
Bielaczek. Tacz.

Pelikan.

- Szafa XIV. **Pelikan baba.** Jund. N.
1421—1429 str. 201.
Pelikan olbrzymi. Zaw.
Pelikan właściwy. Gór.
Baba. Rzą.
Pelikan. Tacz.

Szafa XIV. **Pelikan kędzierzawy.** Tyz.
N. 1430 str. 201.

Kormoran.

Szafa XIII. **Kormoran kruk morski.**
Tyz. N. 1431—1434 str.
202.

Kormoran, kruk morski. Lud.

Szafa XIII. **Kormoran karzeł.** Tyz.
N. 1435 str. 203.

Kormoran karłowaty. Tacz.

Nur.

Szafa XVII. **Nur lodowiec.** Tyz. N.
1436—1439 str. 203.

Nur wielki. Gór.
Nurek lodowiec. Kl.

Szafa XVII. **Nur czarnoszyjny.** Tyz.
N. 1437, 1440—1447 str.
204.

Nur czarnoszyi. Jund.

Nur popielaty. Jar.

Nurek. Rzą.

Nur polarny. Gór.

Nur czarnogardl. Pietr.

Szafa XVII. **Nur rdzawoszyjny.** Tyz.
1448—1454 str. 205.

Nur północny. Gór.

Nur rdzawogardlisty. Jar.

Nur czerwonoszyi. Kl.

Dzieła polskie cytowane według alfabetu i objaśnienia skrótów.

- Gór.** = **Górski i Kumelski.** Zoologia albo historia naturalna zwierząt. Wilno 1836, tomów 2.
- Jar.** = **Jarocki** Feliks. Zoologia czyli zwierzętopismo ogólne. Warszawa 1821, tomów 6.
- Jund.** = **Jundziłł.** Zoologia krótko zebrana. Wilno 1807, tomów 3.
- Kl.** = **Kluk** Krzysztof. Zwierząt domowych i dzikich osobliwie krajowych historii naturalnej początki. Warszawa 1775, tomów 4.
- M. P.** = **Myśliwstwo ptasze.** Dzieło XVI. wieku, na nowo przedrukowane, z dodaniem przedmowy, objaśnień i przypisów Antoniego Wagi. Warszawa 1842.
- Now.** = **Nowicki** Maxymilian. Przegląd prac dotychczasowych o kręgowcach galicyjskich. Rocznik Towarzystwa krak. T. X. r. 1866 str. 234. wyszedł i w osobnem odbiciu.
- Plat.** = **Plater** hr. Adam. Spis zwierząt ssących, ptaków i ryb krajowych. Wilno 1852.
- Pietr.** = **Pietruski** Konstanty. Historia naturalna i hodowla ptaków zabawnych i użytecznych. Tom I. Kraków 1860. Tom II. Lwów 1861, Tom III. Lwów 1864. Tom IV. Lwów 1866.
- Rzącz.** = **Rzeczyński** Gabryel. Historia naturalis curiosa Regni Poloniae, Mag. Duc. Lithuaniae etc. Sandomiriae 1721.
- Sch.** = **Schauer** Ernest. Tagebuchnotizen während eines ornithologischen Ausfluges auf der hohen Tatra. Juli und August 1862. Erschien im Journal für Ornithologie X. Jahr. 1862 v. Cabanis. Separatabdruck. Krakau 1865.
- Ueber die Vogelwelt in den Umgebungen von Krakau. Mittheilungen des ornithologischen Vereins in Wien. II. Jahrg. 1878 N. 5. 6. 7.
- Tacz.** = **Taczanowski** Władysław. Spis ptaków gub. Lubelskiej. Biblioteka Warszawska 1851 Tom I. str. 334.
- O ptakach drapieżnych w Królestwie Polskiem. Warszawa 1860.

Konstantego hr. Tyzenhauza Zoologia ptaków polskich, wystawiona na 170 tablicach, rytych na miedzi i kolorowanych, do których opisy ułożył Taczanowski. Warszawa 1862.

Liste des vertèbres de la Pologne. Buletin de la société zoologique de la France l'année 1877.

Ptaki. Encyklopedia rolnictwa. Warszawa 1879. Tom V. str. 206.

Tyz. = **Tyzenhaus** Konstanty. Ornitologia powszechna i t. d. Wilno 1842—1846. tomów 3.

Wag. = **Waga** Antoni, patrz Myśliwstwo ptasze.

Wodz. = **Wodzicki** Kazimierz hr. Systematyczny spis ptaków, uważanych w dawnej ziemi Krakowskiej. Biblioteka Warsz. 1850 T. I. str. 351.

Wycieczka ornitologiczna w Tatry i Karpaty galicyjskie w Czerwcu 1850. Leszno 1851.

O sokolnictwie i ptakach myśliwskich. Warszawa 1858.

Zaw. = **Zawadzki** Aleksander. Fauna der galizisch - bukovinischen Wirbelthiere 1840.

Zestawienie alfabetyczne skrótów nazwisk obcych autorów i tytułów dzieł powoływanych w spisie niniejszym.

- Bail = Bailly.** Ornithologie de la Savoie. Paris 1854.
- Bech = Bechstein.** Deutschlands ornithologisches Taschenbuch. Leipzig 1802—1812 3 Vol.
- Beseke = Besecke.** Beiträge zur Naturgeschichte der Vögel Kurlands. Mittau 1792. Berlin 1821.
- Blyth = Blyth Ed.** The animal kingdom. London 1840.
- Boje = Bojé.** Iris. Encyklopädische Zeitschrift Leipzig (wychodzi od 1817.)
- Bon. Bonap. = Bonaparte.** Iconografia della Fauna italica. Roma 1832—1842 3 Vol.
- „ A geographical and comparative list of the birds of Europe and Northamerica. London 1838.
- „ Conspectus generum avium. Lugduni Batavorum 1850—1856.
- Breh. = Brehm.** Chr. Lud. Beiträge zur Vögelkunde. Neustadt an der Orle 1822.
- „ Handbuch der Naturgeschichte aller Vögel Deutschlands. Ilmenau 1831.
- Breh. = Brehm A. E. Dr.** Thier - Leben. Leipzig 1876. Das Leben der Vögel.
- Briss. = Brisson.** Ornithologie ou méthode contenant la division des oiseaux. Paris 1760, 6 Vol.
- Brün. = Brünnich.** Ornithologia borealis sistens collectionem avium ex omnibus imperio Danico subjectis provinciis etc. Hafniae 1764.
- Buff. = Buffon.** Oeuvres complètes. Paris 1858, Vol.
- Caba. = Cabanis.** Journal für Ornithologie od 1853.
- Cuv. = Cuvier.** Tableau du regne animal. Paris 1798.
- Daud. = Daudin F. M.** Traité élémentaire et complet d'ornithologie. Paris 1800, 2 Vol.
- Degl. = Degland et Gerbe.** Ornithologie européenne. Paris 1867.

- Dres.** = **Dresser**. A history of the birds of Europe. London 18—1880
- Dub.** = **Dubois**. Planches coloriées des oiseaux de la Belgique. 1854
3 Vol. Les oiseaux de l'Europe non observées en Belgique 1864
2 Vol.
- Eyt.** = **Eyton**. History of the rarer British birds. London 1836.
- Flem.** = **Flemming**. History of British animals. Edinbourg 1828.
- Gmel.** = **Gmelin**. Joh. Frid. Corolia Linné Systema naturae Lipsiae
1788 — 93 10 Vol.
- Gmel.** = **Gmelin**. Sam. Geor. Reise durch Russland. Petersburg 1774
4 Vol.
- Gould.** = **Gould**. The birds of Europe. London 1837 5 Vol.
- Glo.** = **Gloger**. Volständiges Handbuch der Naturgeschichte der Vögel
Europas. Breslau 1834.
- Gray.** = **Gray**. The genera of birds. London 1846.
- Heu.** = **Heuglin**. Systematische Uebersicht der Vögel Nord-ost-Afrika's.
Wien 1856. Sitzungs-Bericht der Akademie.
- Ilig.** = **Iliger**. Prodromus system. onammalium et avium etc. Be-
rolini 1811.
- Kau.** = **Kaup**. Clasification der Säugethiere und Vögel. Darmstadt 1844.
- Key. et Bla.** = **Keyserling et Blasius**. Die Wirbelthiere Europas.
Braunschweig 1840.
- Koch.** = **Koch**. System der Baiерischen Zoologie. Nürnberg 1816.
- Lapeyr.** = **Lapeyrouse**. (Pirot de) Tables méthodiques des mammifères
et oiseaux, observés dans le departement de la Haute Garonne.
Toulouse 1799.
- Lath.** = **Latham**. Index ornithologicus. Londini 1790 suppl. 1802.
- Linn.** = **Linné**. Systema naturae etc. Lugduni Batavorum 1735.
- Less.** = **Lesson**. Traité d'ornithologie. 3 Vol. 1831. Complement aux
oeuvres de Buffon Oiseaux 3 Vol. Paris 1835—1841.
- Lich.** = **Lichtenstein**. Nomenclator avium Musei zoologici Berolinensis.
Berlin 1854.
- Leach.** = **Leach**. Systemat. catal. of the specimen etc. London 1816.
- Macgill.** = **Macgillivray**. History of British birds. 3 Vol. London
1839—1841.
- Meis.** = **Meissner**. Systematisches Verzeichniss der Vögel. Bern 1804.
- Mey. et Wol.** = **Meyer et Wolf**. Taschenbuch der deutschen Vogelkunde.
Frankfurt 1810—1822 3 Vol.
- Mont.** = **Montagu**. Ornithological dictionary. London 1831.
- Mül.** = **Müller**. Naumannia Archiv für die Ornithologie von Baldamus
Joh. 1851.
- Naum.** = **Naumann**. Naturgeschichte der Vögel Deutschlands. Leipzig 1823.
- Nil.** = **Nilson**. Skandinavische Fauna. Vögel. Lond 1832.
- Pall.** = **Pallas**. Zoographia russo-asiatica Petropoli 1811—1831 3 Vol.
- Retz.** = **Retzius**. Fauna suecica. Lipsiae 1800.

- Sav.** = **Savigny.** Observations sur le system des oiseaux de l'Egypte et de la Syrie. Paris 1810.
- Schinz.** = **Schinz.** Europäische Fauna. Stuttgart 1840.
- Schleg.** = **Schlegel.** Revue critique des oiseaux de l'Europe. Leyde 1844.
- Scop.** = **Scopoli.** Annus historico-naturalis. Turiani 1769.
- Selb.** = **Selby.** Illustrations of British ornithology. Edinbourg 1833.
- Sharp.** = **Sharpe.** Catalogue British museum 1874.
- Smith.** = **Smith.** Illustrations of the zoology of South-Africa-London 1845.
- Step.** = **Stephens** in Shaw general zoology. 8 Vol. London 1819—1826.
- Temm.** = **Temminck.** Manuel d'ornithologie ou tableau systematique des oiseaux, qui se trouvent en Europe. Paris 1820—1840 4 Vol.
- Vieill.** = **Vieillot.** Faune française. Paris 1821—1828. La galerie des oiseaux Paris 1825—1834 2 Vol.
- Wag.** = **Wagler.** Systema avium. Stuttgart. 1827.
- Wils.** = **Wilson.** American ornithology. Philadelphia 1808—1814 9 Vol.
- Yorel.** = **Yorell.** History of British birds. London 1845.

Alfabetyczne zestawienie miejscowości cytowanych w powyższym spisie.

- Antoniny gub. Wołyńska.
Barszczowice, okolice Lwowa.
Bestwina nad Wisłą, powiat Biała.
Białokamień, powiat Złoczów.
Bierżanów, powiat Wieliczka.
Biercza, powiat Biercza.
Bilcze, powiat Zaleszczyki.
Birze gub.
Bóbrka, powiat Bóbrka.
Boratyn, okolica nadbużna, powiat Sokal.
Bursztyn, powiat Rohatyn.
Chatowice, okolice Bełża, powiat Sokal.
Chonkowce nad Dniestrem, gub. Podolska, powiat Mabilewski.
Chwałowice, okolica nadwiślańska, powiat Tarnobrzeg.
Chyrów powiat Staremiasto.
Czepiele, okolica nad Seretem, powiat Brody.
Czerlany, powiat Gródek.
Czortków, powiat Czortków.
Czortowiec, powiat Kołomyja.
Czystopady nad stawem Załozieckim, powiat Brody.
Dawidów, okolice Lwowa.
Delatyn nad Prutem u stóp Karpat pasma Czarnohorskiego, powiat
Nadwórna.
Dmytrów, powiat Kamionka Strumiłowa.
Dobraczyn nad Bugiem, powiat Sokal.
Dobrostany, powiat Gródek.
Dobrotwór nad Bugiem, powiat Kamionka Strumiłowa.
Dora, okolice Delatyna nad Prutem, powiat Nadwórna.
Dublany, okolice Lwowa.
Dziбуłki, powiat Żółkiew.
Dzieduszyce nad Świcą, powiat Stryj.

- Gródek pow. Gródek, leży nad jednym z większych stawów naszych.
Grzybowice, okolice Lwowa.
Hołhocze, powiat Podhajce.
Hołosko pod samym Lwowem.
Hołubica nad stawem Pieniackim, przez który Seret przechodzi, powiat Brody.
Horodelec, staw do Wolicy Komarowej należący, powiat Sokal.
Horodenka, powiat Horodenka.
Janów nad stawem, powiat Gródek.
Jarczowce, powiat Złoczów.
Jaryczów, powiat Lwów, wielki staw teraz spuszczoney.
Jaśniszcze, okolica Pieniak, powiat Brody.
Jastrzębica nad Bugiem, powiat Sokal.
Izydorówka nad Świcą, powiat Żydaczów.
Kamionka Strumiłowa nad Bugiem, powiat Kamionka Strumiłowa.
Kochajów, okolice Lwowa.
Korczyn, powiat Sokal.
Korniów nad Dniestrem, powiat Horodenka.
Krasiczyn nad Sanem, powiat Przemyśl.
Krechów, powiat Żółkiew.
Krynica, miejsce kąpielowe, powiat Nowy Sącz.
Kulików, powiat Żółkiew.
Kurowice, powiat Przemyślany.
Kutkorz, powiat Złoczów.
Lachowice nad Świcą, powiat Żydaczów.
Ladawa nad Dniestrem, przy ujściu rzeki Ladawy, gub. Podolska powiat Mohilewski.
Leśniów, powiat Brody.
Lisko, Działy Sanockie, powiat Lisko.
Lisowice, góry Stryjskie, powiat Dolina.
Litowiska, okolica Pieniak, powiat Brody.
Łopatyn, powiat Brody.
Malechów, okolice Lwowa.
Mamornica, Bukowina, powiat Czerniowce.
Markopol, okolica nad Seretem, powiat Brody.
Medowa, powiat Brzeżany.
Międzygóry, staw na Serecie, okolica Pieniak, powiat Brody.
Miejsce, powiat Sanok.
Mielnica, powiat Borszczów.
Mierzyniec, powiat Przemyśl.
Mikuliczyn wśród gór Czarnohorskiego pasma, powiat Nadwórna.
Moszków, powiat Sokal.
Nadwórna, góry, pasmo Czarnohorskie, powiat Nadwórna.
Niemirów, powiat Rawa ruska.

- Nienadowa nad Sanem, powiat Przemyśl.
Niesłuchów, powiat Kamionka Strumiłowa
Okno, powiat Horodenka.
Olejów, powiat Złoczów.
Oleszyce, powiat Cieszanów.
Ostobuz, powiat Rawa ruska.
Otyniowice, jeden z bardzo dużych stawów naszych, powiat Bóbrka.
Pantalicha, step leżący w powiecie Tarnopolskim.
Parchacz nad Bugiem, powiat Sokal.
Pełnatycze, okolica Zarzecza, powiat Jarosław.
Perechińsko, góry Stryjskie, powiat Dolina.
Perespa, powiat Sokal.
Pieniaki na źródłowskich Seretu, powiat Brody.
Płotycza nad większym naszym stawem, powiat Brzeżany.
Pobereże, powiat Stanisławów,
Poddniestrzany nad Dniestrem, powiat Bóbrka.
Podhorce, powiat Brody.
Podkamień, powiat Rohatyn.
Podpieczary nad Wroną, powiat Tłumacz.
Ponikwa, powiat Brody.
Popowce, powiat Brody.
Poturzyca nad Bugiem, powiat Sokal.
Poździmierz nad Bugiem, okolica Poturzycy, powiat Sokal.
Próchnik, powiat Jarosław.
Przełbica, powiat Jaworów.
Radwańce, powiat Sokal.
Radymno nad Sanem, powiat Jarosław,
Rakowiec nad Dniestrem, powiat Horodenka.
Ratyszcze nad stawem na Serecie, powiat Brody.
Rawa ruska, powiat Rawa ruska.
Reniów nad Seretem, powiat Brody.
Romanów, powiat Bóbrka.
Rowiszcze, okolica Poturzycy, powiat Sokal.
Rozwadów nad Dniestrem, powiat Żydaczów.
Rudki nad Dniestrem, powiat Rudki.
Rybotycze, powiat Bircza.
Rychcice, powiat Drohobycz.
Rymanów na Podgórzu, powiat Sanok.
Seredec źródłowiska Seretu, okolica Pieniak, powiat Brody.
Skała nad Zbruczem, powiat Borszczów.
Skole, góry Stryjskie, powiat Stryj.
Skomorochy nad Bugiem, powiat Sokal.
Sławuta, gub. Wołyńska, pow. Zasławski, nad Horyniem.
Słobudka leśna, powiat Kołomyja.

- Śniatyn góry, pasmo Czarnohorskie, powiat Śniatyn.
Sokal nad Bugiem, powiat Sokal.
Surmaczówka, powiat Jarosław.
Suszczyn, powiat Tarnopol.
Świerz, powiat Rohatyn.
Świtazów, powiat Sokal.
Szczawnica, miejsce kąpielowe, Podgórze, powiat Nowy Sącz.
Trembowla, powiat Trembowla.
Tuczemy nad Sanem, powiat Jarosław.
Tuligłowy, powiat Jarosław.
Turczynów nad Seretem, powiat Brody.
Turyńka, powiat Żółkiew.
Turza wielka, Podgórze, powiat Dolina.
Uherce, powiat Gródek.
Użejowice, powiat Łańcut.
Ustrzyki, Podgórze, powiat Lisko.
Waławka nad Bugiem, powiat Sokal.
Wareż, powiat Sokal.
Węgierka, powiat Jarosław.
Wertelka nad stawem na Serecie, powiat Brody.
Wiązownica nad Sanem, powiat Jarosław.
Więckowice, powiat Sambor.
Wielkawieś, powiat Brzesko.
Więtrznno, powiat Krosno.
Winniki, okolica Lwowa.
Wojśławice, powiat Sokal.
Wolica Komarowa, powiat Sokal.
Wysock nad Sanem, powiat Jarosław.
Wzdów, powiat Brzozów.
Zahajpol, powiat Kołomyja.
Zakopane, Tatry, powiat Nowy targ.
Załoście nad stawem na Serecie, powiat Brody.
Zarzecze nad Mleczką, powiat Jarosław.
Zawisznia nad Bugiem, powiat Sokal.
Złoty Potok, Królestwo Polskie.
Żurawiczki nad Mleczką, powiat Przeworsk.
Żurawno przy ujściu Świcy do Dniestru, powiat Żydaczów.
Zwierzyń, okolica Pieniak, powiat Brody.
-

Imiona łaskawych dawców w dziale ptaków.

	Strona spisu	Numer porząd- kowy ptaka
Pan Adaszyński Feliks	{142	967
	{189	1323
„ Berzeviczy Ezechiel	190	1332
„ Bielski Juljusz hr.	171	1192 1193
„ Biesiadecki Jan Dr.	184	1283.1284
„ Błotnicki	46	354.357
„ Borkowski Emanuel hr.	{193	1352
	{197	1387
„ Borkowski Mieczysław hr.	144	978
„ Brunner Wojciech	26	207
„ Chajęcki Tadeusz	{ 8	61
	{32	238
	{185	1289.1291
„ Cieczkiewicz Alojzy	185	808
„ Ciński Ludomir	36	268
„ Ciepłowski Władysław	{ 46	351
	{47	361 362
„ Czajkowski Walerjan	192	1350
„ Czartoryski Jerzy książę	{127	870
	{128	881
	{132	906
„ Czartoryski Witold książę	122	850
„ Czech Jan	4	13
„ Dornbach	47	371
„ Dziendzielewicz Józef	99	687
„ Dzierżyszycki Aleksander hr.	{39	291
	{126	865
	{132	905
„ „ Edmund „	26	210
„ „ Izydor „	144	975
„ „ Karol „	25	195
„ „ Kazimierz „	{ 4	14
	{16	125
	{29	221
	{39	291
	{126	865
	{132	905
„ „ Mieczysław „	46	352.353
„ „ Wacław „	{126	867
	{183	1281.1282
„ Fischer Jan	193	1354
„ Fredro Jan Aleksander hr.	{ 9	71
	{20	157
	{12	88
„ Gebauer Wincenty	{99	691
	{205	1445
„ Gnoiński Jan Dr.	47	358 359

	Strona spisu	Numer porząd- kowy ptaka
Pan Gołuchowski Stanisław hr.	199	685
„ Gorgoszyński Jan ks.	120	825
„ Górski Henryk	47	370
„ Gostyński Karol	130	889
„ Harnwolf Edwin	32	239
„ Hess Franciszek	204	1439
„ Heydel Adam br.	{ 5	26
„ Horodyski	120	829 830
„ Horvath Michał, b. naczelnik sądu w Załoścach	32	237
„ Hudetz Wacław	130	892
„ Jackowski Bazyli	{ 82	576.578.579
„ Jaroszyński	130	893
„ Jasiński Marceli	146	987
„ Jaworowski Marceli	148	995
„ Jaworski Gabryel	178	1244
Pani Jaźwińska Wincenta	203	1431
Pan Jaźwiński Aleksander	{ 147	993
„ Ihnatowicz Jan	192	1348.1349
„ Iwanowicz	112	792
„ Kabat Maurycy Dr.	{ 33	244
„ Kleczkowski Jan	41	317.318
„ Kochanowski Józef	193	1337
„ Kocyan Maurycy	44	343
„ Korytowski Franciszek	46	356
„ „ Stanisław	7	57
„ Kozicki Antoni	180	1260
„ Kratter Ferdynand Dr.	170	1184
„ Kwieciński Józef	153	1053
„ Langie Kazimierz	194	1357
„ Lardymer Edmund	{ 3	11
„ Lubomirski Adam książę	16	122
„ Łączyński Henryk hr.	77	543
„ Łomnicki Karol	{ 110	776
„ Łoś Włodzimierz hr.	22	182
„ Małaczyński Antoni	129	884
„ Międzyżyński Józef	5	27
„ Mier Karol hr.	8	65
„ Mikolasch Juljusz	44	342
„ Nanowski Stefan	83	584
„ Gostyński Karol	{ 131	898
„ Gostyński Karol	180	1258
„ Gostyński Karol	115	809
„ Gostyński Karol	89	632
„ Gostyński Karol	{ 37	275
„ Gostyński Karol	122	851
„ Gostyński Karol	81	570
„ Gostyński Karol	17	137.138
„ Gostyński Karol	99	690
„ Gostyński Karol	201	1421
„ Gostyński Karol	125	863.864
„ Gostyński Karol	182	1274
„ Gostyński Karol	206	1454
„ Gostyński Karol	14	107
„ Gostyński Karol	124	857
„ Gostyński Karol	49	385
„ Gostyński Karol	199	1407

	Strona spisu	Numer porząd- kowy ptaka.
Pan Napadewicz	47	360
„ Niezabitowski Włodzimierz	203	1434
„ Nowakowski Mieczysław	79	560
„ Nowakowski Antoni	{ 14	101
	{ 38	284
„ Nowakowski	12	86
„ Nowicki Maxymilian Dr.	172	1200
„ Nowomiejski Edward	4	17
„ Obertyński Aleksander	3	7
„ Orzeł Teofil	130	896.897
„ Ostafiński	17	135
	{ 25	194
„ Ostaszewski Teofil	{ 127	871
	{ 129	883
	{ 25	195
„ Pańkowski Kazimierz	{ 168	1168
	{ 202	1427
„ Pierożyński Ludwik	79	561
„ Pilik Karol	47	372
	{ 126	868
Pani Piwczyna Julja	{ 167	1162
	{ 129	1343
Pan Piwko Zygmunt	26	201
„ Polanowski Stanisław	185	1292
„ Potocki Alfred hr.	3	9
„ „ Artur „	120	832
„ „ Józef „	123	852.853
„ „ Roman „	{ 5	24
	{ 120	831
„ „ Stanisław „	22	133
„ „ Jan	201	1428
„ Przybysławski Władysław	142	968
„ Przychocki Ignacy	127	874.875
		876.877
Pani Raczyńska Marya hr.	2	5
Pan Radzikowski Ludwik	9	67
	{ 23	189
„ Rosnowski Feliks	{ 146	986
	{ 194	1362
„ Sapieha Adam książę	5	21
„ Sarnecki Napoleon	{ 89	631
	{ 137	934
„ Schnejder Józef	36	272
„ Schupp	115	804
„ Schwarz Rudolf	22	180
„ Siarkiewicz Marcei	177	1238
„ Siemieński Wilhelm hr.	190	1331
„ Starkel Juljusz	200	1409
„ Stadnicki Jan hr.	36	267
Pani Starzeńska Gabryela hr.	127	873
	{ 26	205
Pan Starzeński Leopold hr.	{ 102	712
	{ 206	1452
„ Stokowski Apolinary	5	20

	Strona spisu	Numer porząd- kowy ptaka
	56	433.434
		435
	92	642.643
	94	650.652
		653.654
	110	775
	112	790.791
	114	798.799
		800
Pan Schauer Ernest	120	825
	140	1457.1458
		1459
	145	981
	151	1022.1023
	158	1105
	169	1169.1170
		1171
„ Szczepański Karol	134	917
	153	1051
„ Taczanowski Władysław	92	641
	103	724
„ Torosiewicz Michał	196	1380.1381
„ Trzciniński Ignacy	140	951
Pani Turkullowa Helena	36	266
	145	982
Pan Turkull Feliks	160	1117
„ Tyszkiewicz Jan hr.	123	852.853
„ Tyszkowski Józef	82	581.582
„ Tyzenhauz Rajnhold hr.	25	196
„ Wadowski	47	369
	5	18
	14	105
	15	112
	26	204
	44	341
	45	346
	56	432
„ Wodzicki Kazimierz hr.	63	478
	76	534
	87	612
	92	638.639
		640
	97	675
	131	899
	134	916
	182	1270
„ Wszelaczyński	141	961
„ Wysocki Karol	145	983.984
Pani Zaleska Marja	121	843
	2	2
Pan Załęski Leon	8	58
	47	364
„ Zamojski Stefan hr.	144	979
„ Zimmermann Prosper	2	1
	82	583
„ Zontak Władysław	96	669
	121	840
	143	994
„ Żurowski Teofil	30	1455